

ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် အမျိုးသမီးလွတ်တော်အမတ် နန်းခင်ထွေးမြင့်ကို ခန့်အပ်

မတ် ၂၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းခင်ထွေးမြင့်

ဒုတိယအကြိမ် ကရင်ပြည်နယ်၊ လွတ်တော်တတိယနေ့ အစည်းအဝေးကို မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့၊ နံနက် ၉ နာရီတွင် ပြည်နယ် လွတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့ရာ ဖားအံမြို့နယ်၊ အမှတ်(၁) မဲဆန္ဒနယ်မြေ ပြည်နယ်လွတ်တော် အမတ် နန်းခင်ထွေးမြင့်အား ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် နိုင်ငံတော် သမ္မတ ဦးထင်ကျော်က အမည်စာရင်း ပေးပို့ထားရာ ပြည်နယ်လွတ်တော်အမတ် ၂၃ ဦးစလုံးက ကန့်ကွက်သူမရှိဘဲ အတည်ပြု ခန့်အပ်လိုက်သည်။

ဝင်ဖြစ်ပြီး ကရင်ပြည်နယ်၏ NLD ဥက္ကဋ္ဌလည်းဖြစ်ကာ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ရွေးကောက်ပွဲပြီးစဉ်ကတည်းက ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်မည် ဟု သတင်းထွက်ထားခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

သူမအနေဖြင့် ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရအဖွဲ့သစ်တာဝန် စတင်ယူမည့် ရက်ပေါင်းတရာအတွင်း ပြည်နယ်တွင်းရှိ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများ အကျိုးပြုစေမည့် ထူးခြား ပြောင်းလဲမှုများကို လုပ်ဆောင်သွားရန်ရှိသည်ဟု မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောဆိုထားသည်။

ယခုကဲ့သို့ နန်းခင်ထွေးမြင့်ကို ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့်အပ်မှုအပေါ် ကြိုဆိုကြောင်းနှင့် ပါတီ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့

မိကရင်တောင်ဘီလပ်မြေ စက်ရုံမတည်ဆောက်ရန် ဒေသသားများ ဆုတောင်း ကန့်ကွက်
စာမျက်နှာ (၃) သို့ ▶▶

ထိမိန်လူငယ်စာပေဟောပြော ပွဲလူတထောင်ခန့် တက်ရောက်
စာမျက်နှာ (၅) သို့ ▶▶

လူထုဆန့်ကျင်ရေး မလုပ်မိ ကြရန် KNLA တပ်ဖွဲ့ဝင် များအား ဒုစိတ်ဦးစီးချုပ် သတိပေးပြောကြား
စာမျက်နှာ (၇) သို့ ▶▶

ပန်းတနော်မြို့နယ်လုံးဆိုင်ရာ ကရင်လူငယ်ပွဲပြီးရေး သင်တန်းကျင်းပပြီးစီး
စာမျက်နှာ (၁၀) သို့ ▶▶

ကျွန်သက်ရှည် မြန်မာ့နိုင်ငံရေးမှ လွတ်မြောက်ရေး

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်က ချုပ်ဆိုသော ပင်လုံစာချုပ်သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၄ ရက် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရရှိခြင်း၏ အကြောင်းရင်း သို့မဟုတ် အသက်ပင်ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးရရှိကြလို့ မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းရင်းသားများအားလုံး ဗြိတိသျှကိုလိုနီ

သူ့ကျွန်ဘဝအောက်က လွတ်မြောက်ကြကာ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကိုယ်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရကြပြီဖြစ်သဖြင့် ဖျော်ကြရွှင်ကြ ဝမ်းမြောက်ကြည့်နူးဖြစ်ကြရသည်မှာ ပြောဖွယ်ရာ မရှိတော့ပြီ။ ကိုယ့်အချုပ်အခြာအာဏာကိုယ်ပြန်ရပြီ။ ကိုယ်ကြိုက်နှစ်သက်သည့်စနစ်ဖြင့် အုပ်ချုပ်ရတော့မည်

“ကြိုးတန်းပေါ်ကဘဝများ” စာအုပ်ဘားမားလင့်က ပထမဦးဆုံးအကြိမ်ထုတ်ဝေ
စာမျက်နှာ (၁၈) သို့ ▶▶

စာမျက်နှာ (၁၄) သို့ ▶▶

တိုင်းရင်းပြည်သူ အကျိုးတူသော ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုဆီသို့

တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားပြုမှုများနှင့် အမျိုးသမီးများ ဦးဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်လာသည့် ဤကဲ့သို့သော နိုင်ငံရေး အခင်း အကျင်းမှာ တန်းတူအခွင့်အရေးနှင့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည် ထောင်စု တည်ဆောက်ရေးအတွက် အရေးပါသည့် ခြေလှမ်းတစ်ခုဟု မျှော်လင့်ရဖွယ် ရှိသည်။ နိုင်ငံအနာဂတ်သည် နှစ်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း လူထုဆန္ဒဖြင့် တာဝန်ယူမည့် အစိုးရသစ်အပေါ် အပြောင်းအလဲတစ်ခု ကို ဆောင်ကြဉ်းပေးမည်လားဟူ၍ တိုင်းရင်းသားပြည်သူများက အား ကိုအားထား ငဲ့လင့်စောင့်စားနေကြသည်။ အချို့က အာဏာရှင် အစိတ်အပိုင်းအများစု ကျဆုံးသွားသည့် သဘောဆောင်သလိုလို မျှော်လင့်ချက် ကြီးမားစွာ ယူဆနေကြသော်လည်း စစ်တပ်အုပ်ချုပ်မှု အောက်က ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန သုံးခုကို မေပျောက်ထား၍ မရပေ။ ဝန်ကြီးဌာန ၂၁ ခုကို ဝန်ကြီး ၁၈ ဦးဖြင့် စီမံအုပ်ချုပ်သွားမည်ပုံစံ ဖြစ်သည်။

လက်ရှိ NLD ဦးဆောင်မည့် အစိုးရသစ်တွင် ပညာရှင်များ၊ တိုင်း ရင်းသားများ ပါဝင်မှုမှာ ရုပ်လုံးပေါ်လာပြီးဖြစ်ရာ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများ အားရကျေနပ်မှုရှိသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် နှစ်ငါးဆယ်ကျော် အာဏာရှင်တို့ အုပ်စိုးပြီး အဖက်ဖက်မှ ပြုပြင်စရာ များ ရှိနေသည့်နိုင်ငံတွင် အစိုးရသစ်အနေဖြင့် တိုင်းပြည်ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အရှင်မွေး နေချင်းကြီးသည့်သဘော မဟုတ်ဘဲ အဖက်ဖက်မှ အချိန်ယူ တည်ဆောက်ရပေမည်။ ထိုသို့တည်ဆောက်ရာတွင် လူထု အစိုးရက ဦးဆောင်ကာ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတစ်လုံးနှင့် လက်တွဲ လုပ်ဆောင်မှသာ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မာသော အောင်မြင်မှုကို ရနိုင် မည်ဖြစ်သည်။

အမှန်စင်စစ် မြန်မာ့နိုင်ငံရေးပြဿနာသည် ဒီမိုကရေစီစနစ်

ကျင့်သုံးရုံမျှဖြင့် ပြေလည်မည့်အခြေအနေ မရှိသေးကြောင်း လွတ် လပ်ရေးရပြီး ကျင့်သုံးခဲ့သည့် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီစနစ် မအောင်မြင်ခဲ့ သည့်က သက်သေပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ လက်ရှိ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသည် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီစနစ် မဆိုထားနှင့် ဒီမို ကရေစီအနှစ်သာရ ပြည့်ဝသည့်သဘော မရှိသေးပေ။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ပြီး သာယာဝပြောသည့် တိုင်းပြည်အဖြစ် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ရပ် တည်နိုင်ရေးအတွက် တစ်ခုတည်းသောနည်းလမ်းမှာ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများ လိုလားသော တန်းတူအခွင့်အရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် ရှိသည့် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီစနစ် တည်ထောင်မှသာ ပြေလည်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

တိုင်းရင်းသားများ၏ တန်းတူအခွင့်အရေးနှင့် ကိုယ်ပိုင်ပြဌာန်းခွင့် ပြောဆိုမှုကို အစွန်းရောက် အမျိုးသားရေးဝါဒီများဟု ယခင်ယခင် အာဏာရ အစိုးရများနှင့် နိုင်ငံရေးကစားသူများအကြား တံဆိပ်ကပ် သတ်မှတ်လာခဲ့ကြသည်ကိုလည်း အစိုးရသစ်အနေဖြင့် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ သုံးသပ်ရန် လိုပေမည်။ NLD အနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲကြေငြာစာတမ်း တွင် ဖက်ဒရယ်ဒီမိုကရေစီ ပြည်ထောင်စုတည်ထောင်မည်ဟု ဖော်ပြ ထားရာ ယင်းအပေါ် တိုင်းရင်းသားပြည်သူများက မိမိတို့အကျိုး မျှော်ကိုးချက် ကြီးမားနေကြသည်။ ထိုမျှော်ကိုးချက် ပြည့်ဝစေရန် အစိုးရတစ်ရပ်အနေဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများအနေဖြင့်ဖြစ်စေ တိုင်းရင်းသားပြည်သူအားလုံးနှင့် လက်တွဲညီညီဖြင့် လုပ်ဆောင်မည် ဆိုပါက ဓားတောင်ကိုကျော်၍ မီးပင်လယ်ဖြတ်ရစေကာမူ အကျိုးတူ သော အောင်မြင်မှုရရှိမည်ဟု မှတ်ယူကြောင်း အတားအဆီးနှင့်အတူ လာမည့်အစိုးရသစ်ကို ကြိုဆိုနှုတ်ခွန်းဆက်အပ်ပါသည်။

တိုင်းရင်းသားအားလုံးပါဝင်သည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲကို အစိုးရသစ်ဖန်တီးပေးနိုင်မည်ဟု KNU ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ယုံကြည်

မတ် ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စတင်ဆွေး

အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီ အဖွဲ့ ချုပ်-NLD ဦးဆောင်သည့် အစိုးရ သစ်အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားအား လုံး ပါဝင်သည့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေး ပွဲကို ကြိုးစားဖန်တီးပေးနိုင်မည် ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ကရင်အမျိုး သား အစည်းအရုံး(KNU) ဒု- ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုနော်စိဖိုးရာစိန်က ကရင် သတင်းစဉ်သို့ ယနေ့ ပြောဆိုလိုက် သည်။

၎င်းက 'အားလုံးပါဝင်တဲ့ တ နိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ဖြစ်ပို့ဆိုတာ ကျမတို့အနေနဲ့ ပူး ပေါင်းလုပ်ဆောင် ရမှာပဲလေ။ အ ထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ပါဝင်တဲ့ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲကို

တည်တညွတ်တည်း ဆွေးနွေး ပြောဆိုနိုင်ဖို့ အစိုးရသစ်အနေနဲ့ ကျမတို့ ရှေ့ဆက် ပူးပေါင်း လုပ် ဆောင်ရမယ့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ ကို ကြိုးစား ဖန်တီးပေးနိုင်မယ်လို့ ကျမတို့အနေနဲ့ ယုံကြည် မျှော်လင့် တယ် ဟု ပြောဆိုခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လက်ရှိ အနေအထားအရ မြန် မာအစိုးရ စစ်တပ်ဘက်မှ အာဏာရှိ နေသေးသည့်အပေါ် နိုင်ငံရေး၏ အခြေခံ ပြဿနာကို ပြုပြင်ပြောင်း လဲသည့်နေရာတွင် KNU အနေဖြင့် မြန်မာအစိုးရစစ်တပ်၏ ငြိမ်းချမ်း ရေး ဖြစ်စဉ်အပေါ် လက်ခံနိုင်မှုကို စိုးရိမ်လျက် ရှိနေသည်ဟုလည်း ပဒိုနော်စိဖိုးရာစိန်က ဖြည့်စွက်ပြော သည်။

NLD ပါတီ အစိုးရဖြစ်လာလျှင်

ယခင်အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးလက်နက်ကိုင် ၈ ဖွဲ့ လက်မှတ်ထိုးခဲ့သည့် တနိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုရပ်စဲရေး သ ဘောတူစာချုပ်(NCA)ကို လက်ခံ နိုင်သည့် အနေအထားနှင့် ကိုက်ညီ သည့် ပြုပြင်မှုများလုပ်သွားမည်ဟု ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၁၇ ရက်နေ့ က ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ဦး ဆောင်သည့်အဖွဲ့နှင့် NCA လက် မှတ်ထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသား အဖွဲ့တို့ နေပြည်တော်၌ တွေ့ဆုံရာ တွင် ထိုကဲ့သို့ ပြောဆိုမှုများ ရှိ သည်ဟု တိုင်းရင်းသားဘက်က ဆိုထားသည်။

ထို့အပြင် ယခင်အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေး လက် နက်ကိုင် ၈ ဖွဲ့ပါဝင်သည့် NCA

လက်မှတ်ရေးထိုးရာတွင် KNU အပါအဝင် ကရင်လက်နက်ကိုင် ၃ ဖွဲ့ ပါဝင်လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ခြင်း အပေါ် ကရင်အရပ်ဖက် အဖွဲ့အ စည်းများ၏ ဝေဖန်မှုများ ရှိခဲ့သော် လည်း ယခုတက်လာသည့် အစိုးရ သစ်အပေါ်တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ် စဉ်ကို များစွာ မျှော်လင့်ထားသည် ဟု ကရင်အရပ်ဖက်များက ပြောဆို သည်။

ကရင်ရေးရာကော်မတီ- KAC အတွင်းရေးမှူး စောကျော်စွာက ' ကျနော်တို့အနေနဲ့ ဒီအစိုးရ လက် ထက်မှာက ကနဦးအနေနဲ့ ငြိမ်း ချမ်းရေးကိစ္စကို ပြီးပြတ်အောင် လုပ်စေချင်တယ်။ ပြီးတော့မှ စစ် မှန်တဲ့ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုကို တဘက်စာမျက်နှာသို့ ▶▶▶

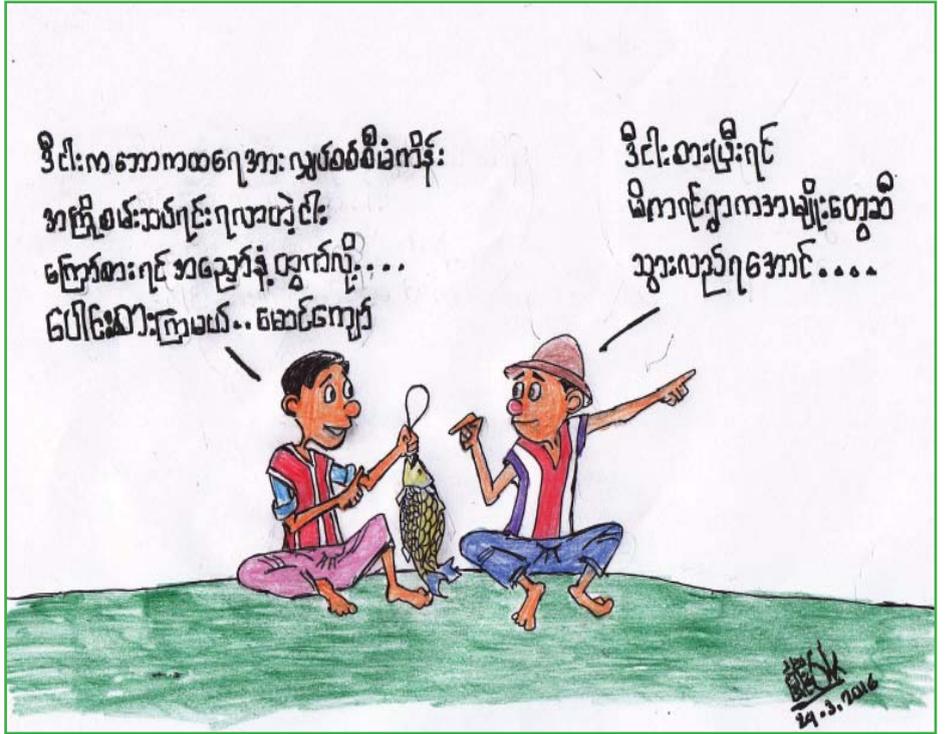
ကရင်သတင်းစဉ်

အယ်ဒီတာချုပ်
အကြံပေးအယ်ဒီတာ
အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ
သတင်းထောက်များ
ကရင်ပိုင်း
စာစီဒီဇိုင်းအယ်ဒီတာ
ထုတ်ဝေသူ
ပုံနှိပ်သူ
တန်ဖိုး၊ စောင်ရေ

မန်းလင်းမြတ်ကျော်
နန်းမိုးကေသီ
စောထွန်းလင်း
စောခါးစူးညား၊ စဖန်းရှောင်း၊ နန်းဝေဖြိုးဇာ၊ စတိုင်ဆူး၊
ကဆောဝါ၊ စောမြတ်ဦးသာ၊ နန်းသွာဖောင်
နော်စေးစုစူး၊ စောသိန်းမြင့်
စောဖိုးမူး၊ ကျော်အဲနယ်
စောသန်းဇင်ဦး (၀၀၃၄၇)
ဒိုင်းကျေးရွာ၊ ဘားအံမြို့၊ ကရင်ပြည်နယ်
အောင်ချမ်းသာပုံနှိပ်တိုက် (၀၀၆၄၁)
တာမွေမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။
၅၀၀ ကျပ်၊ စောင်ရေ ၃၅၀၀

ဆက်သွယ်ရန်
အမှတ် ၅/၇၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ အထက(၃)ကျောင်းအနီး
အမှတ် (၅) ရပ်ကွက်၊ ဘားအံမြို့၊ ကရင်ပြည်နယ်
kicnews@yahoo.com, kicnews97@gmail.com
www.kicnews.org, www.karennews.org
09421026867, 0973169249, 09255743135

ကရင်သတင်းစဉ်ကာတွန်း

မိကရင်တောင်ဘီလပ်မြေစက်ရုံ မတည်ဆောက်ရန် ဒေသခံများ ဆုတောင်းကန်ကွက်

မတ် ၂၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေမြို့နယ်၊ ဖားအံမြို့နယ်၊ သံလွင်မြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ မိကရင်တောင် တွင် ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်မည့် စီမံကိန်းကို ဒေသခံများက လက်မခံသည့်အတွက် မပြုလုပ်ရန် မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့၊ နံနက် ၈ နာရီတွင် ဒေသခံများနှင့် ရဟန်းတော်များက ယင်းတောင်ခြေ၌ ပရိတ်ရွတ်ကာ ကန်ကွက် ဆုတောင်းပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

လက်ရှိ ယင်းဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်မည့် စီမံကိန်းကြောင့် ဒေသအတွင်းရှိ ပြည်သူများအပေါ် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ ခြိမ်းခြောက်မှုများရှိနေပြီး မြေနှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များကို အကာအကွယ်ပေးရန် ရည်ရွယ်ကာ ဒေသခံ ရွာသားများက ယခုလို ပရိတ်ရွတ် ဆုတောင်းပွဲ ကျင်းပရခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဒေသခံ ကိုယ်စားလှယ်တဦးဖြစ်သူ ကိုညာဏ်ဝင်းက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို ပြောသည်။

ဒီနေ့လုပ်တဲ့ပွဲက ကျနော်တို့ ဒေသက လူအားလုံး ဒီစီမံကိန်း ဖြစ်မှာကို သဘောမတူကြဘူး။ အဲဒီတော့ ဆုတောင်းတာပေါ့။ အဓိကကတော့ သဘောမတူဘူး။ ကန်ကွက်တယ်။ နောက်ပြီး ဒီတောင်ရဲ့ ထာဝရတည်တံ့ဖို့ အဲလိုမျိုး ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ပေါ့။ ကျနော်တို့ ဒေသခံတွေရဲ့ ဥယျာဉ်ခြံမြေတွေလည်းရှိတယ်။ ရိုးရိုးသားသား လုပ်ကိုင်စားသောက်နေထိုင်တဲ့ ကရင်လူမျိုးတွေဖြစ်တဲ့အတွက် ဘာပြ

သာနာမှ မရှိဘူးဟု မိကရင်ကျေးရွာ ဒေသခံခေါင်းဆောင် ကိုညာဏ်ဝင်းက ပြောသည်။

စီမံကိန်း ပြုလုပ်မည့် အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ ကရင်ပြည်နယ် နယ်ခြားစောင့်တပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်သူ ဦးဆောင်သည့် ကရင်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့ပေါင်းစုံ ညီညွတ်ရေး ကော်မတီက မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် မိကရင်တောင် အနီးတဝိုက် ကျေးရွာများရှိ ဒေသခံများနှင့် လာရောက်ညှိနှိုင်းကာ သဘောထား တောင်းခံသောကြောင့် ဒေသခံများဘက်မှ လုံးဝ ကန်ကွက်ရန် ပြင်ဆင် ထားသည်ဟု ကိုညာဏ်ဝင်းက ဆက်ပြောသည်။

ယနေ့ပြုလုပ်သည့် ဆုတောင်းပွဲသို့ ဖားအံမြို့နယ်၊ မိကရင်ကျေးရွာ၊ ကြာအင်းကျေးရွာ၊ ကော့ဖျံကျေးရွာ၊ မုတ္တဒီကျေးရွာတို့ အပါအဝင် ကျေးရွာ ၁၀ ရွာမှ ဒေသခံများနှင့် ပြည်နယ်အတွင်းရှိ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ် စုစုပေါင်း ၂၀၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

အဆိုပါ စီမံကိန်းကို ဒေသခံများ အလုပ်အကိုင်အခွင့်ရရှိရေး၊ ကရင်ပြည်နယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး စသည့် ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် တည်ဆောက်ရန် စီစဉ်နေခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဖားအံမြို့ခံများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများအား ပြီးခဲ့သည့် မတ် ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဖားအံမြို့၊ သီရိဖားအံဟိုတယ်၌ ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်သူက တွေ့ဆုံပြောဆိုထားသော်လည်း ဒေသခံများနှင့် လူမှု

အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးက စက်ရုံ မတည်ဆောက်ရန် ယခုလို ပိုင်းဝန်းတောင်းဆိုနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းစီမံကိန်းပြုလုပ်ရန် ဒေသခံများ၏ သဘောထားရယူခြင်း မရှိဘဲ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် ကရင်ပြည်နယ် နယ်ခြားစောင့်တပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်သူ ဦးဆောင်ကာ တရုတ်နိုင်ငံမှ ကုမ္ပဏီတစ်ခုနှင့် MOU လက်မှတ်ထိုးထားခဲ့သည်ဟု မတ် ၁၉ ရက်နေ့တွင် သီရိဖားအံဟိုတယ်၌ ပြုလုပ်သည့် အခမ်းအနားတွင် ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်သူက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ကျနော်တို့ဒေသခံတွေက စီမံကိန်းကို ကန်ကွက်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့ ကန်ကွက်လည်းဆိုတော့ ဒီစီမံကိန်းက ကျနော်တို့အတွက် အကျိုးမရှိဘူး။ စီမံကိန်းဖြစ်ရင် ဒေသခံတွေရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေး၊ နေထိုင်ရေး အဲဒါတွေကို ထိခိုက်မှာ စိုးရိမ်လို့ ကန်ကွက်နေတယ်ဟု ကြာအင်းကျေးရွာမှ စောဟန်စိန်မှ ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

မိကရင်တောင် ဘီလပ်မြေစက်ရုံစီမံကိန်း ပြုလုပ်ရန်အတွက် ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၃ နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်တွင် United Cement ကုမ္ပဏီနှင့် စိုးနိုင်ဖြိုးကုမ္ပဏီတို့မှ အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဒေသခံများနှင့် လာရောက်တွေ့ဆုံခဲ့ဖူးသော်လည်း ဒေသခံများ လက်မခံသည့်အတွက် စီမံကိန်း မပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပေ။

မိကရင်တောင်တန် (၅၀၀၀) ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်ရန် အကြံပြုညှိနှိုင်းဆွေးနွေး

မတ် ၁၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောခါးစူးညား

ဒေသခံပြည်သူများ အလုပ်အကိုင် ရရှိရေးနှင့် ပြည်နယ်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးရေးတို့အတွက် ကရင်ပြည်နယ် နယ်ခြားစောင့်တပ် ဗဟိုအကြံပေးနှင့် ကွပ်ကဲရေးအဖွဲ့ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဗိုလ်မှူးကြီးစောချစ်သူ ဦးစီးပြီး တန် ၅၀၀၀ မိကရင်ကျေးနယ် ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်နိုင်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင် အကြံပြုညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ တစ်ရက် ဖားအံမြို့၊ သီရိဖားအံဟိုတယ်တွင် ယနေ့ ကျင်းပခဲ့သည်။

တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ကရင်နယ်ခြားစောင့်တပ်(BGF) ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) ဒီမိုကရေစီ အကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော်(DKBA)၊ ကရင်ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ (KNU/KNLA-PC)၊ အရပ်ဖက်လူမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရဌာနဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ကရင်ပြည်နယ် စာ/ယဉ်၊ ဖားအံမြို့၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ သံဃာတော်များနှင့် မိကရင်ဒေသခံများ စုစုပေါင်း ၇၀ ခန့် တက်ရောက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲ၌ ဗိုလ်မှူးကြီး စောချစ်သူက 'ဒီဘီလပ်မြေစက်ရုံကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ တရုတ်နိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ် ဘီလပ်မြေ စက်ရုံ တစ်ခုကို ကျနော် သွားလေ့လာခဲ့ပါတယ်။ နည်းပညာ တော်တော်မြင့်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဘီလပ်မြေစက်ရုံကို အဆင့်မြင့်နည်းပညာနဲ့ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု မရှိအောင် လုပ်သွားဖို့ ရှိပါတယ်။ စက်ရုံဖြစ်ရင် လူထုတွေ အလုပ်ရ

မယ်။ ကရင်ပြည်နယ်လည်း တိုးတက်မယ်။ ဒါကို လုပ်သင့်၊ မသင့်အားလုံးရဲ့ သဘောသိချင်လို့ ဒီဆွေးနွေးပွဲကို လုပ်တာ ဖြစ်ပါတယ်'ဟု ပြောကြားခဲ့သည်။

ယင်း ဘီလပ်မြေစက်ရုံသည် တရုတ်ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ ကူညီပေးပြီး ချစ်လင်းမြိုင်ကုမ္ပဏီက အကောင်အထည်ဖော် လုပ်ဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ဘီလပ်မြေစက်ရုံ ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ဒေါ်လာသန်း ၃ ထောင် လျာထားကြောင်း၊ စက်ရုံကို ကျောက်မီးသွေးနှင့် လည်ပတ်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ အကျိုးအမြတ်အဖြစ် တရုတ် ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ဒေသခံလူထု ၅ ရာခိုင်နှုန်း ခံစားခွင့် ရရှိမည် ဖြစ်ကြောင်း သူက ဆွေးနွေးချပြခဲ့သည်။

သို့သော် ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်သည့် အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ မိကရင်ဒေသခံများ၊ သံဃာတော် အချို့နှင့် အစိုးရ တာဝန်ရှိသူအချို့က မိကရင်ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်ရေးသည် ယခင်က သာဓကများ ရှိခဲ့သည့်အတွက် ကာယကံရှင်ဒေသခံများအား သေချာဆွေးနွေးချပြရန် လိုကြောင်းနှင့် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး(KNU) ဗဟိုကလည်း ယခုကိစ္စမှာ အချိန်ယူ လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း တိုက်တွန်းအကြံပြုခဲ့သည်။

မိကရင် ဒေသခံတဦးဖြစ်သူ စောကျော်လှက 'ကျနော်တို့ တောင်အတွက် တအားစိတ်ပူတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီဆွေးနွေးပွဲမှာ ပြောမယ့် ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုး သိချင်လို့ လာနားထောင်တာပါ။

ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်မယ့်ကိစ္စက ဘယ်လောက်ထိ သေချာ ဆွေးနွေးချပြနိုင်မလဲ။ တာဝန်ယူမှု၊ တာဝန်ခံမှု ဘယ်လောက်ရှိမလဲဆိုတာ တယောက်မှ မပြောကြသေးပါဘူး။ ဒီလ ၃၀ ရက်မှာ ကျနော်တို့ ဒေသခံနဲ့ သွားတွေ့မြင်ရင် ဒေသခံတွေကို ဆွေးနွေးချပြလျက်သားနဲ့ လက်မခံရင် တမျိုးမထင်ကြပါနဲ့'ဟု ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြောဆိုခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ယခု မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် မိကရင်ကျေးနယ် ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်နိုင်ရေး အကူအညီပေးမည့် တရုတ်ကုမ္ပဏီ၊ ကရင်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် သက်ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိသူများသည် မိကရင်ကျေးရွာသို့ ဒေသခံများနှင့် သွားရောက်တွေ့ဆုံရန် မူလက အစီအစဉ်ရှိခဲ့သော်လည်း ဆွေးနွေးပွဲအတွင်း သဘောထား ကောက်ခံသည့်အခါ သဘောထားပေးသူ နည်းသည့်အတွက် ပြန်လည်ဆွေးနွေးမှု ပြုလုပ်သွားမည်ဟု သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၃-၁၄ ခုနှစ်အတွင်း မိကရင်ကျေးရွာအနီးတွင် အလားတူ ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်ရန် Myanmar Cement and Mineral Production ကုမ္ပဏီနှင့် Myanmar Ji Dong Cement ကုမ္ပဏီ လီမိတက်တို့မှ ကြိုးပမ်းမှုများ ရှိခဲ့သော်လည်း ဒေသခံများက ကန်ကွက်ခဲ့သဖြင့် တည်ဆောက်ရေး အစီအစဉ် ဖျက်သိမ်းခဲ့ရသည်။

▶ တဘက်စာမျက်နှာမှ

ဘယ်လို တည်ဆောက်သွားမလဲ ဆိုတာကို ပူးတွဲဆွေးနွေးသွားဖို့ လိုတယ်။ ယခင် စစ်တပ်ပိုင်းအစိုးရ တောင်မှ တိုင်းရင်းသားအရေးကို အတိုင်းအတာတစ်ခုထိ လုပ်နိုင်ခဲ့တဲ့အပေါ်မှာ အခုအရပ်သား အစိုးရ သစ်အနေနဲ့ အများကြီးလုပ်နိုင်မယ်လို့ ကျနော်တို့ မျှော်လင့်တယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် ယခုတိုင်းရင်းသား စွဲဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးထား

သည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးဖြင့် စစ်မှန်သည့် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုကို တည်ဆောက်နိုင်မည် မဟုတ်ဘဲ အစိုးရအနေဖြင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအတွက် တပ်မတော်များ လိုက်နာရမည့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို စနစ်တကျ သတ်မှတ်ပြီး တော့မှ အပစ်ရပ် လက်မှတ်ထိုးပြီး နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲလုပ်ရန် လိုလားကြောင်းလည်း စောကျော်စွာက ဆက်ပြောသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၅ ရက်နေ့က ဦးသိန်းစိန်အစိုးရနှင့်

KNU၊ ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော် (DKBA)၊ ကရင်ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ (KNU/KNLA-PC)၊ ချင်းအမျိုးသားတပ်ဦး(CNF)၊ ရခိုင်ပြည် လွတ်မြောက်ရေးပါတီ (ALP)၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ ဒီမိုကရက်တစ် တပ်ဦး (ABSDF)၊ ရှမ်းပြည် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကောင်စီ/ ရှမ်းပြည်တပ်မတော် (RCSS/SSA)နှင့် ပအိုဝ်းအမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့ (PNLO) တို့ NCA ကို လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့ ကြသည်။

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲဖြေဆိုသူ ယခင်နှစ်ထက်တိုးလာ

မတ် ၁၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံ တဝန်းလုံး တပြိုင်တည်း စတင် စစ်ဆေးနေသည့် တက္ကသိုလ် ဝင်တန်းစာမေးပွဲကို ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ကျောင်းသူကျောင်းသား ၁၃၅၆၁ ဦး ဝင်ရောက်ဖြေဆိုကြောင်း မြန်မာနိုင်ငံ စာစစ်ဌာနမှ တရားဝင်ထုတ်ပြန်ထားပြီး ယခင်နှစ်ထက် ဖြေဆိုသူ တထောင်ကျော် တိုးလာခဲ့သည်။
ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ခုနှစ် စာသင်နှစ်အတွက် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲ ဖြေဆိုရန် ကျောင်းသူကျောင်းသား ၁၄၄၁၆ ဦးရှိသည့်အနက် ပျက်ကွက်သူဦးရေ ၈၅၅ ဦးရှိသော်လည်း ပြီးခဲ့သည့် စာသင်နှစ်တွင် ဝင်

ရောက်ဖြေဆိုသူ ၁၂၀၈၄ ဦးသာ ရှိသည့်အတွက် တထောင်ကျော် တိုးလာခြင်းဖြစ်သည်။
မြန်မာတနိုင်ငံလုံးတွင် ယခုနှစ် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲ ဝင်ရောက် ဖြေဆို ခွင့် ရှိသည့် ကျောင်းသူကျောင်းသား စုစုပေါင်း ၆၇၁၅၇၄ ရှိပြီး ပျက်ကွက်သူ ၃၅၄၃၀ ရှိကာ စာစစ်ဌာနပေါင်း ၁၄၆၇ ခု ရှိသည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံ စာစစ်ဌာန၏ ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။
ကရင်ပြည်နယ်၌ ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၄-၂၀၁၅ ပညာသင်နှစ် တက္ကသိုလ် ဝင်တန်း စာမေးပွဲ တွင် အောင်ချက် ၂၉ ဒဿမ ၅၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိကာ ခြောက်ဘာသာ ဂုဏ်ထူးရှင် တဦးနှင့် ငါးဘာသာဂုဏ်ထူးရှင်

၅ ဦးပါဝင်ခဲ့သည်ဟု ကရင်ပြည်နယ် ပညာရေးမှူးရုံးမှ ပြုစုထားသည့် စာရင်းများအရ သိရသည်။
ယခုနှစ် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲ ဝင်ရောက်ဖြေဆိုသူ ဦးရေ တိုးလာသော်လည်း ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ဒေသအများစု၌ မူလတန်း အဆင့် အောင်မြင်သည့် ကျောင်းသူကျောင်းသားများသည် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်း ဆက်တက်ရန် မြို့ပေါ် အနီးတဝိုက်သို့ သွားရောက်ရသည့်အတွက် အခက်အခဲ ရှိနေသလို ကျောင်းအများစုတွင် ဆရာ၊ ဆရာမ မလုံလောက်မှု ပြဿနာများနှင့် ကြုံတွေ့နေရဆဲ ဖြစ်သည်ဟု ဖားအံဒေသခံများက ပြောဆိုနေကြသည်။

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲကို ယခင်နှစ်လို အောင်ချက် ကောင်းရန် ဝင်းဧရာဝတီသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ကျောင်းတာဝန်ရှိသူများ မျှော်မှန်းထား

မတ် ၉ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ
ယနေ့ မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် စတင်သည့် ၂၀၁၅-၁၆ ပညာသင်နှစ်အတွက် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲကို ဝင်းဧရာဝတီသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ကျောင်းသားများ အနေဖြင့် ယခင်နှစ်ကဲ့သို့ အောင်ချက်ကောင်းရန် မျှော်မှန်းထားကြောင်း သက်ဆိုင်ရာ ကျောင်းအသီးသီးမှ တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။
ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် ဝင်းဧရာဝတီတွင် ခလယ်-တံခွန်တိုင် အထက်တန်းကျောင်း စာစစ်ဌာန၌ ဝင်ရောက် ဖြေဆိုမည့် ကျောင်းသားများအား ဖားပြ၊ အနန်းကွင်းနှင့် ခလယ် စသည့် စာသင်ကျောင်းများမှ ကျောင်းသူကျောင်းသား ၅၈၁ ဦးကို မေလနှင့် ဇူလိုင်လကတည်းက စခန်းသွင်းလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ထားပြီးဖြစ်၍ ယခုလို အောင်ချက်ကောင်းရန် ကျောင်းတာဝန်ရှိသူများက မျှော်လင့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။
အနန်းကွင်းကျေးရွာ ကျောင်းအုပ် ဆရာမကြီး ဒေါ်ချိုချိုမာက 'အနန်းကွင်းရွာက ဆယ်တန်းဖြေမယ့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသား ၅၀ ကျော်ကို ဇူလိုင်လက စပြီးတော့ စခန်းသွင်းလေ့ကျင့်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြပြီး တဝက်နီးပါး အောင်မြင်မှု ရမယ်လို့ မျှော်လင့်ထားတယ်' ဟု

ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။
ထို့အပြင် လက်ရှိအချိန်တွင် ရာသီဥတု ပူပြင်းလွန်းသောကြောင့် စာမေးပွဲဖြေဆိုကြသည့် ကလေးများ၏ ကျန်းမာရေးအတွက် အထူးစိုးရိမ်နေရသဖြင့် ချက်ပြုတ်ကျွေးမွေးရေးနှင့် ကျောင်းသားကြိုပို့မည့် ကားကို ကျောင်းသားမိဘနှင့် ကျောင်း အကျိုးတော်ဆောင်များကသာ စီစဉ်ထားကြောင်းလည်း သင်းက ဆက်ပြောသည်။
ဖားပြကျောင်းတာဝန်ခံ ဆရာမ နော်ချိုချိုထွန်းကလည်း 'မေလကတည်းက စခန်းသွင်း လေ့ကျင့်လာခဲ့တယ်ဆိုတော့ ကျောင်းသားတွေ အားလုံးဖြေဖို့ အဆင်သင့် ဖြစ်နေပါပြီ။ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ တည်းတယ်ဆိုတော့ ဆူဆူညံညံ မရှိဘူးလေ။ ကလေးတွေ စာကျက်ရတာလည်း အဆင်ပြေတာပေါ့။ အဓိကတော့ ရေကို ကျိုချက်ပြီးမှ သောက်ခိုင်းတယ်။ ချက်ပြုတ် ကျွေးမွေးရေးတွေကတော့ ကျောင်းသားမိဘတွေကပဲ တာဝန်ယူ ချက်ပြုတ်ပေးတယ်' ဟု ပြောသည်။
ဖားပြကျောင်းမှ တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်ဖြေဆိုသူ ကျောင်းသား စောနေမင်းခန့်ဇော်က 'ကျနော် ဖြေဖို့တော့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီ။ ဒါပေမယ့် တကယ့်စာမေးပွဲမေးခွန်းဖြေရတော့မယ်ဆိုတော့ စိတ်တော့ ပူတယ်။ ကျနော် အမှတ်ကောင်းကောင်းနဲ့ အောင်မြင်ရင်တော့ အင်

ဂျင်နီယာလိုင်းဘဲ တက်မယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။
ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် အနေဖြင့် အင်း၊ ကျိုက်ခုံ၊ ခလယ်-တံခွန်တိုင်၊ ဘုရားသုံးဆူ၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီး စသဖြင့် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း စာစစ်ဌာန ၄ ခုရှိပြီး ခလယ်-တံခွန်တိုင်အနေဖြင့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးစောမြတ်ဦး လွှတ်တော်သို့ အဆိုတင်သွင်းခဲ့ရာတွင် ၂၀၁၃ ခုနှစ်က တရားဝင်စာစစ်ဌာန ရရှိခဲ့သည်။
ဝင်းဧရာဝတီတွင် ယခင်နှစ် ၂၀၁၄-၁၅ ပညာသင်နှစ်က တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း စာမေးပွဲကို ကျောင်းသူကျောင်းသား ၄၈၀ ဦး ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာမှာ ၁၄၉ ဦး အောင်မြင်ခဲ့ပြီး ကရင်ပြည်နယ် တစ်ခုလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်သည် အောင်ချက်ပထမ ဖြစ်သည်။
မတ် ၉ ရက်မှ ၁၆ ရက်နေ့အထိ ဖြေဆိုမည့် မြန်မာနိုင်ငံ တစ်နိုင်ငံလုံး၏ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ပညာသင်နှစ် အတွက် တက္ကသိုလ်ဝင် စာမေးပွဲကို ပြင်ပ စာစစ်ဌာနအပါအဝင် စာစစ်ဌာနပေါင်း ၁၄၇၀ ခုရှိပြီး စာမေးပွဲ ဖြေဆိုရန် စာရင်းပေးထားသူ စုစုပေါင်း ၆၇၁၃၃၁ ဦးရှိသည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံ စာစစ် ဦးစီးဌာန အဖွဲ့၏ ထုတ်ပြန်ချက်အရ သိရသည်။

ကရင်ပညာရေးအတွက် KED နှင့် ကရင်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့(၃)ဖွဲ့တွေ့ဆုံဆွေးနွေး

မတ် ၃ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စမ်းချောင်း
ကရင်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ၏ နယ်မြေများအတွင်း တွေ့ကြုံနေရသည့် ပညာရေးဆိုင်ရာ အခက်အခဲ အခြေအနေများနှင့် ပတ်သက်ပြီး ကရင်ပညာရေးဌာန KED နှင့် ကရင်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့ ၃ ဖွဲ့တို့သည် ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် KNLA တပ်မဟာ(၇) ဌာနချုပ်တွင် ယနေ့ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။
KED အတွင်းရေးမှူး စောလော် အယ်မှူးက 'ပညာရေးကိစ္စ လှုပ်ရှားနေတဲ့အခါ ကရင်လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့တွေက နားလည်မှုမရှိတဲ့ ပြဿနာတွေ ရှိနေတယ်။ အဲဒါတွေကို တဖွဲ့ချင်းစီက ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘယ်လိုသဘောထားတွေ ရှိလဲ။ ရှေ့ဆက်ပြီး တဖွဲ့နဲ့တဖွဲ့ ဘယ်လိုညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်သွား

မလဲ ဆိုတာတွေအတွက် တွေ့တာပါ' ဟု ပြောသည်။
အဆိုပါ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုတွင် KED ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုဗောလားစေး၊ အတွင်းရေးမှူး စောလောအယ်မှူး၊ KNU ဖားအံခရိုင် ပညာရေး အတွင်းရေးမှူး စောဖလက်ထူး၊ ခရိုင်ပညာရေးအတွင်းရေးမှူး၊ မြို့နယ်ပညာရေးမှူးများနှင့် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KNLA)၊ KNU/KNLA(PC) တို့ တက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသား တပ်မတော် (DKBA) မှ ကိုယ်စားလှယ်တို့ကို နေ့တဝက်ကြာ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။
ထိုသို့ ဆွေးနွေးရာတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်နှင့် စာရင်းကောက်ယူရာတွင် တွေ့ကြုံရသည့် အခက်အခဲ၊ ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ထိန်းချုပ် ရာနယ်မြေအတွင်း အစိုးရဝန်ထမ်း

ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမ သွားရောက် သင်ကြားမှုနှင့် နောက်ဆက်တွဲ ကိစ္စရပ်များ၊ ပညာရေးဆိုင်ရာ ကျောင်းစီမံခန့်ခွဲမှု အခြေအနေများ စသည်တို့ကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြကြောင်း သိရသည်။
တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင် အမျိုးသား တပ်မတော် (DKBA) မှ ကိုယ်စားလှယ် စောပေါ်ကလာက 'ပညာရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ တခုတည်းဖြစ်ရင် ပိုကောင်းတာပေါ့။ တခြားနယ်မြေတွေမှာတော့ မပြောတတ်ဘူး။ ကျနော်တို့နယ် မြေထဲမှာ ဆိုရင်တော့ ပညာရေးနဲ့ အခက်အခဲတွေ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မယ်ဆို ကြိုဆိုတဲ့ သဘောထား ရှိပါတယ်' ဟု ပြောသည်။
KNLA တပ်မဟာ(၇) ဌာနချုပ်၌ ယခု ပြုလုပ်သော ဆွေးနွေးမှုတွင် ပညာရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများအပေါ် KED နှင့် ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တို့၏ ကနေဦး စတင်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်းသာဖြစ်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ခုတခု ချမှတ်နိုင်ခြင်းမရှိသလို အလားတူ တွေ့ဆုံမှုမျိုးကို အခြားသော ကရင်လက်နက်ကိုင်နယ်မြေများတွင် ဆက်လက်ပြုလုပ်သွားရန်ရှိကြောင်း သိရသည်။

► ရေစူး "ကရင်ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်" မှ
ပြည်နယ် တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး အတွက် အတူ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်သွားမည်ဟု ကရင်ပြည်နယ်၊ သံတောင်ကြီးမြို့နယ်၊ အမှတ်(၂) မဲဆန္ဒနယ် မြေမှ ကရင်ပြည်သူ့ပါတီ ကိုယ်စားပြု ပြည်နယ်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် စောကျော်အောင်မြင့်က ယခုလို ပြောသည်။
'ဒီမနက်ပဲ နန်းခင်ထွေးမြင့်နဲ့ နှုတ်ဆက်ကြတယ်။ ကိုယ့်ပြည်နယ် အတွက် တင်မြောက်ခဲ့တာဖြစ်လို့ သူ့ကို ဂုဏ်ပြုတယ်။ သူကလည်း ကိုယ့်ပြည်နယ် တိုးတက်ဖို့အတွက် ဝိုင်းဝန်းကူညီကြဖို့၊ အထူးသဖြင့် ကိုယ့်ဒေသ တိုးတက်ဖို့အတွက် ပြောနိုင်ဆိုနိုင် ဝိုင်းလုပ်ကြမယ်ဆို ရင် ပိုပြီး တိုးတက်မယ်လို့ ကျမယုံကြည်တယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။ ကိုယ့်ပြည်နယ်သားအချင်းချင်း ပြည်နယ် တိုးတက်ဖို့အတွက် ဝိုင်း

လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ရှိတော့လည်း ကျနော်တို့ အားရှိတာပေါ့ဗျာ' ဟု စောကျော်အောင်မြင့်က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။
လက်ရှိ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်တော့မည့် နန်းခင်ထွေးမြင့်နှင့် ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ပြည်နယ်လွှတ်တော်၌ ကျမ်းကျိန်သစ္စာဆိုမည်ဖြစ်ပြီး ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။
အသက် ၆၂ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော နန်းခင်ထွေးမြင့်သည် ကရင်ပြည်နယ် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ဖူးသူ ဒေါက်တာစောလှထွန်းနှင့် ဒေါ်အမာတို့၏ သမီးဖြစ်သည်။ သူမသည် စီးပွားရေးဘာသာရပ်ဖြင့် ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သူဖြစ်ပြီး

မွေးဖွားရာဇာတိမှာ မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်မြို့ဖြစ်သည်။
၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသား ဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ်သို့ စတင် ဝင်ရောက် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ မဲ ၇၃ ရာခိုင်နှုန်းကျော် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် စသန့်ဇင်နှင့် အိမ်ထောင်ကျပြီးနောက် တနှစ်အကြာ ၁၉၉၇ ခုနှစ်၌ စစ်အစိုးရ၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံရကာ မော်လမြိုင်ထောင်တွင် ၂ နှစ် ထောင်ကျခဲ့သည်။
၁၉၉၉ ခုနှစ်တွင် ထောင်မှပြန်လွတ်မြောက်လာခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်း ကရင်ပြည်နယ်၏ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်နှင့် အဖွဲ့ချုပ်၏ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ၁၅ ဦးအနက် တဦးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။

ပြည်နယ်အစိုးရသစ်အနေဖြင့် တိုင်းရင်းသားစာပေ သင်ကြားရေး ပိုလုပ်ပေးစေလိုဟု ကရင်စာယဉ်ဥက္ကဋ္ဌပြော

ထိမန်လူငယ်စာပေဟောပြောပွဲလူတထောင်ခန့် တက်ရောက်

မတ် ၁၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း ရက်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး၊ ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်၊ မန်းကလိပ်ကျေးရွာ အခြေပြု ထိမန် ကရင်လူငယ်အဖွဲ့က ဦးဆောင်ပြုလုပ်သည့် စတုတ္ထအကြိမ် စာပေဟောပြောပွဲကို မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့၊ ည ၈ နာရီမှ ၁၁ နာရီအထိ အဆိုပါ ကျေးရွာ နှစ်သစ်ကူးကွင်း၌ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ လူ ၁၀၀၀ ကျော်ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

မန်းကလိပ်ကျေးရွာ ရပ်မိရပ်ဖတိုင်းဖြစ်သူ မန်းထွန်းမြင့်က 'ကျနော်တို့ ဆယ်တန်းစာမေးပွဲအပြီးမှာ ကျောင်းသားတွေ စိတ်ဓာတ်တိုးတက်ဖို့ ပြီးအောင် ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ လုပ်တာပါ။ အားလုံးအတွက်လည်း ပါတာပေါ့နော်။ ကျနော်တို့ စလုပ်တုန်းက စာသင်ကျောင်းလေးမှ လူတရာလောက်ပဲ ရှိတယ်။ အခုလို စည်စည်ကားကားနဲ့ စတုတ္ထအကြိမ်အထိ လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီ။ ဒီအတွက် အဖက်ဖက်ကနေ

ကူညီသူတွေအားလုံးကို ကျေးဇူးတင်တယ်'ဟု ပြောသည်။

စာပေဟောပြောပွဲတွင် စာရေးဆရာမောင်သာချိုက 'ကိုယ့်ရပ်ရွာကို ခေါင်းစဉ်ဖြင့် တိုင်းပြည်ရပ်ခြားများသို့ သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်နေရသူများ၏ အခြေအနေနှင့် တိုင်းပြည်ပြန်လည် ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆက်လုပ်ရမည့် အခြေအနေ၊ စာရေးဆရာ ချစ်ဦးညိုကလည်း 'မန်းကလိပ်အတွက် လက်ဆောင်' ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပထမဆုံးသော လူထုရွေးချယ်သည့် ကွမ်းခြံကုန်းဇာတိ နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဦးထင်ကျော်နှင့် ဆရာကြီး မင်းသုဇာတိတို့အကြောင်း၊ စာပေရေးရာများ၊ လူငယ်များ လေးစားအတုယူတတ်စေရန် ဟောပြောတိုက်တွန်းခဲ့သည်။

ဆရာချစ်ဦးညိုက 'ဒီရွာကို သတင်းစာ၊ ဂျာနယ်တွေ ရောက်တာ နည်းတာတွေ့ရတယ်။ ဒါပေမယ့် မလှလည်း အခုလို စာပေဟောပြောပွဲကို လူတထောင်ကျော် လောက်

ရောက်လာပြီး အများစုက လူငယ်တွေဖြစ်တဲ့ အတွက် အရမ်းအားရတယ်။ အခုပွဲကို စီစဉ်တဲ့ ထိမန်ကရင်လူငယ်တွေ စုစည်းညီညွတ်ကြတာတွေ့ရတော့ ဝမ်းသာတယ်။ အခုလို ဟောခြင်းအားဖြင့် လူငယ်တွေရော အားလုံးပေါ့ ဗဟုသုတရရှိပြီး တစ်စုံတစ်ရာ အကျိုးရှိမယ်ဆို ကျေနပ်တယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်၊ မန်းကလိပ်ကျေးရွာ အခြေပြု ထိမန်ကရင်လူငယ်အဖွဲ့အနေဖြင့် စာပေဟောပြောပွဲကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့ခြင်းဖြစ်ကာ ကရင်နှစ်သစ်ကူးပွဲနှင့် ချည်ဖြူဖွဲ့မင်္ဂလာ အခမ်းအနားကို နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်းကျင်းပလာခဲ့ပြီး ယခင်လ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၁ ရက်နေ့က ကျောက်သည့်ကရင်မျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင်လည်း မန်းကလိပ်ကျေးရွာ၌ ရန်ကုန် ကရင်လူငယ်များ နှင့်အတူ ပထမဆုံးအကြိမ် ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

မတ် ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းသွာဖောင် လာမည့် ဧပြီလတွင် တာဝန်စတင်ထမ်းဆောင်မည့် ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရသစ်အနေဖြင့် ပြည်နယ်အတွင်း ငြိမ်းချမ်းစွာ နေထိုင်နိုင်ရေး၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် တိုင်းရင်းသားစာပေများ ထိထိရောက်ရောက် သင်ကြားနိုင်ရေးအတွက် လုပ်ကိုင်ပေးရန် မျှော်မှန်းသည်ဟု ကရင်ပြည်နယ်၊ ပြည်နယ် ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ မန်းစောအေးမြက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ မတ် ၁၇ ရက်နေ့တွင် ပြောသည်။

'အနည်းဆုံးတော့ အရင်ကထက် အသင့်အတင့်တိုးတက် လာမှာပဲ။ ဘယ်လောက်လဲတော့ ခန့်မှန်း မရဘူး။ အစိုးရရဲ့ ဘဏ္ဍာရေး၊ ငွေရေးကြေးရေးအပေါ်မှာ မူတည်တာပေါ့။ အဓိကဖြစ်စေချင်တာကလေးတွေ ပညာတတ်ဖို့နဲ့ တိုင်းရင်းသားစာပေကိုလည်း ပိုမို ထိရောက်စွာ သင်ကြားလာနိုင်ဖို့ပဲ' ဟု စာယဉ်ဥက္ကဋ္ဌ မန်းစောအေးမြက ပြောသည်။

ထို့အပြင် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ရှိလာပါက နိုင်ငံတကာ အကူအညီများလည်း ပိုမိုရရှိလာနိုင်သလို ပြည်နယ်အတွင်း အေးချမ်းစွာ လုပ်ကိုင်ပေးသွားမည်ဟု ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသကြီး၊ ကရင်တိုင်းရင်းသားရေးရာ၊ ကိုယ်စားလှယ် နော်ပန်း သဏ္ဍာမျိုးက ပြောဆိုထားသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက ပထမ အကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်၌ ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည့် တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးများ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေတွင် ပြည်ထောင်စုအဆင့် တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနတခု ဖွဲ့စည်းရမည်ဟု ဖော်ပြထားပြီး လာမည့် အစိုးရသစ်တွင် ဝန်ကြီးဌာနတခု ဖွဲ့စည်းမည်ဖြစ်ရာ တိုင်းရင်းသားစာပေ သင်ကြားရေး ပိုမိုလုပ်ကိုင်လာနိုင်မည်ဟု သုံးသပ်မှုများ ထွက်ပေါ်နေကြောင်း သိရသည်။

အလားတူ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံပါ ဥပဒေ ပုဒ်မ(၃၅၄)(ဃ)အရ တိုင်းရင်းသားလူမျိုး တမျိုးနှင့်တမျိုး (သို့မဟုတ်) တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအချင်းချင်းကိုလည်းကောင်း၊ အခြားဘာသာ သာသနာကိုလည်းကောင်း ထိခိုက်မှု မရှိစေဘဲ မိမိချစ်မြတ်နိုးသည့် စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ကိုးကွယ်သည့် ဘာသာနှင့် ဓလေ့ထုံးတမ်းများကို လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

(၉) ကြိမ်မြောက် ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု သရုပ်ပြပွဲသင်တန်း ဝင်းရော်ဒေသ၌ ဖွင့်လှစ်သင်ကြား

မတ် ၃ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ ကရင်ပြည်နယ် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် ဝင်းရော်ဒေသ တခုလုံး အတိုင်းအတာဖြင့် မတ် ၁ ရက်မှ ၂၄ ရက်နေ့အထိ သင်ကြားပို့ချမည့် ၉ ကြိမ်မြောက် ကရင် (ကညော-ဖလုံ) စာပေနှင့် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု ဆရာဖြစ်သင်တန်းကို ဖားပြကျေးရွာ၊ တောင်ခြေရင်း ဓမ္မဝေရေ ကျောင်းဝင်းတွင် မတ် ၁ ရက်နေ့က စတင်ဖွင့်လှစ်လိုက်သည်ဟု သိရသည်။

သင်တန်းဆရာဖြစ်သူ စောထာဝရက 'ကျနော်တို့က ကညော-ဖလုံဆိုပြီး သူ့စာပေ၊ ကိုယ့်စာပေ မခွဲခြားဘဲ၊ အတူတူ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပြီးတော့ ကရင်မျိုးနွယ် စုတခုလုံးကို ရည်ရွယ်ပြီး စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ဓလေ့ထုံးတမ်းတွေကို

သင်ကြားပေးတယ်ပေါ့။ ဒီဒေသမှာ ရှိတဲ့ လူငယ်တွေကိုယ့်ရဲ့ မိခင်စကား၊ စာပေတွေကို အားလုံးတတ်မြောက်စေချင်တဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ပြုလုပ်ပေးခြင်းဖြစ်တယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ဝင်းရော်ဒေသ စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆရာဖြစ်သင်တန်း ကော်မတီ ရန်ပုံငွေအချို့နှင့် ကျေးရွာမှ

လူထုများ၏ ထောက်ပံ့ပေးမှုဖြင့် ဖွင့်လှစ်သည့် ယင်းသင်တန်းကို ဖလုံစာပေ(လိက်ထူး)နဲ့ ကညော(စတော်)စာပေအပြင် ကရင်ဒုံးအက၊ အခြေခံအတီးအမှုတ်၊ ရှေးဟောင်း တူရိယာပစ္စည်း၊ ရှေးဟောင်းသီချင်းကြီးနှင့် ကရင် ရာဇဝင်သမိုင်းများကို သင်တန်းဆရာ ၁၅ ဦးက သင်ကြားပေးသွားမည်ဟု သင်းက ဆက်ပြောသည်။

အချိန်ကာလ တလနီးပါး ကြာမြင့်မည့် ၎င်းသင်တန်းတွင် ကြာအင်းဆိပ်ကြီး၊ ဘုရားသုံးဆူအပြင် မွန်ပြည်နယ် ရေး၊ သံဖြူဇရပ်နှင့် ပေါင်မြို့နယ်တို့မှ ကရင်ကျေးရွာပေါင်း ၅၀ ကျော်က သင်တန်းသူ/သား လူငယ်မောင်မယ် ၃၀၀ ကျော်တက်ရောက်ကာ သင်တန်းပြီးဆုံးသွားပါက အသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်များ နှင့်အတူ သက်ဆိုင်ရာ ၎င်းတို့ကျေးရွာသို့ သင်တန်းဆရာအဖြစ် ပြန်လည်သင်ကြား ပို့ချပေးရမည်ဟု သိရသည်။

သံဖြူဇရပ်မြို့နယ် ကုန်းမြင့်သာယာကျေးရွာမှ သင်တန်းသား စောဖေခိုဟိက 'ကျနော်ရွာမှာ ကရင်စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှု ခုံးအက တတ်မြောက်တဲ့ လူငယ်တွေ သိပ်မရှိဘူး။ ကျနော် သူငယ်ချင်းအချို့ဆိုရင် ကရင်စကား တောင် မပြောတတ်ဘူး။ ရွာက သူငယ်ချင်းတွေ၊ ကိုယ့်ကရင်စကား၊ စာပေ၊ ယဉ်ကျေးမှုတွေ တတ်မြောက်လာအောင် ဒီသင်တန်းကနေ ပြန်လည်သင်ကြားပေးသွားမယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

'ကရင်စာ၊ ခုံးအကတွေ သင်ချင်လို့ လာတက်ဖြစ်တယ်။ ဒီသင်တန်းက ပျော်စရာလည်း ကောင်းတယ်။ မတွေ့ဖူးတဲ့ သူငယ်ချင်းတွေ အများကြီး ရင်းနှီးခွင့် ရလာတယ်။ ညနေပိုင်းဆိုရင်လည်း မပျင်းရအောင် ဆရာတွေ ခုံးအကနဲ့ သီချင်းတွေသင်ပေးတယ်'ဟု ဖားပြကျေးရွာမှ သင်တန်းသူ နောင်ဟိဆူ ယျူးကလည်း ပြောသည်။

ဝင်းရော်ဒေသ၌ ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု ဆရာဖြစ် သင်တန်းကို ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၀၇ ခုနှစ်မှ စတင်ဖွင့်လှစ်လာခဲ့ရာ ယခု ၉ ကြိမ်မြောက်အထိ ဖြစ်သည်။ ယခင်နှစ်များက ဝင်းရော်ဒေသရှိ အခြား ကျေးရွာများက လက်ခံ ဖွင့်လှစ်သင်ကြားခဲ့သော်လည်း ယခင်နှစ် ၈ ကြိမ်မြောက် သင်တန်းကိုမူ ဖားပြကျေးရွာ၌ပင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းအကူအညီများကို ကေအဲန်ယူခရိုင် (၄) ခုတွင် ပထမအဆင့် လုပ်ဆောင်သွားမည်

မတ် ၁၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စမ်းရှင်း

ဂျပန်နိုင်ငံရှိ နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်း The Nippon Foundation ၏ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး အကူအညီပေးမှု အစီအစဉ်များကို ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး- ကေအဲန်ယူခရိုင် ၄ ခုတွင် ပထမအဆင့်အနေဖြင့် စတင် လုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မတ်ထံမှ သိရသည်။

အဆိုပါကော်မတီတွင် ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ဖြစ်ကြသည့် ကေအဲန်ယူခရိုင်၊ တပ်မဟာ ခေါင်းဆောင်များ၊ ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော်- DKBA နှင့် KNU/KNLA ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ (PC) တို့မှ ခေါင်းဆောင်များပါဝင်ပြီး ယင်းလုပ်ငန်းများ စတင် အကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ကော်မတီ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ ကေအဲန်ယူခရိုင် ဗိုလ်မှူးစောရန်နိုင်က ယခုလို ပြောသည်။

နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းမှ အကူအညီပေးဖို့ တောင်းဆိုထားတဲ့ ကေအဲန်ယူခရိုင်တွေဖြစ်တဲ့ သထုံ၊ ဒူးပလာယာ၊ ဘီတံ-ထားဝယ်၊ ဖားအံစတဲ့ခရိုင်တွေက လောလောဆယ်မှာ ပထမအဆင့်အနေနဲ့ ဖြစ်မယ်။ ပြီးတော့ DKBA, KNU/KNLA(PC) တို့ရဲ့ ဧရိယာတွေမှာလည်း ပါသွားမယ်ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ယင်းအကူအညီများကို နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းက မတ်လမကုန်မီပေးသွားမည်ဖြစ်ပြီး အကူအညီများ ရရှိမှုသာလျှင် လုပ်ငန်းဖော်ဆောင်မည့် အချိန်နှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်အသေးစိတ်ကို ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးကာ စတင်လုပ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဗိုလ်မှူးစောရန်နိုင်က ဆက်ပြောသည်။

ကရင်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ နယ်မြေအတွင်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်းလုပ်ငန်းစဉ်များကို ဦးစွာ အကောင်အထည်ဖော်သွားရန် နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းနှင့် ကရင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တို့သည် မတ်လ ၂ ရက်နေ့က ဖားအံမြို့၊ ပြည်နယ်အစိုးရ အဖွဲ့ရုံးတွင် ပြုလုပ်သည့် စီမံကိန်းဖော်ဆောင်မှု ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးတွင် လက်ခံ သဘောတူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်း သဘောတူညီချက်များအရ နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းမှ အဆိုပါနယ်မြေများအတွင်း အိမ်ခြေအလုံးပေါင်း ၁၂၅၀၊ စာသင်ကျောင်း ၇ ကျောင်း၊ ဆေးပေးခန်း ၃ ခု၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု စင်တာ ၁ ခု၊ တံတား ၁ စင်းနှင့် ရေတွင်း ၅ တွင်းကို ဂျပန်ယန်း ၁.၀၈ ဘီလီယံ အကုန်အကျခံကာ ကူညီဆောက်လုပ်ပေးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းဝက်ဘ်ဆိုက် စာမျက်နှာတွင် တရားဝင် ထုတ်ပြန်ထားသည်။ ထိုလုပ်ငန်း အကောင်အထည်

ဖော်ရာတွင် နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းမှ လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများထံ တိုက်ရိုက် ငွေကြေးကူညီပေးမည်မဟုတ်ဘဲ ကော်မတီလမ်းညွှန်မှုများဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ နယ်မြေများရှိ ဒေသခံကုမ္ပဏီများနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်ကာ လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကရင်လူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့- KHRG စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေး တာဝန်ခံ စောဝေလေးက 'အကူအညီပေးတဲ့အတွက် ကြိုဆိုရမှာဖြစ်ပါတယ်။ တကယ်လိုအပ်တဲ့ လူထုတွေဆီ ရောက်အောင် ကူညီနိုင်ဖို့ လိုပါတယ်။ ကေအဲန်ယူနယ်မြေအတွင်း ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာတွေအတွက် အနီးကပ် အကူအညီပေးတဲ့နေရာမှာ အတွေ့အကြုံရှိတဲ့ အဖွဲ့အစည်းတွေနဲ့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရင် ပိုပြီး ထိရောက်လုပ်ဆောင်နိုင်မယ်လို့ အကြံပြုချင်ပါတယ်' ဟု ပြောသည်။

ဂျပန်အစိုးရက ကျောထောက်နောက်ခံပြုထားသော နိပွန်ဖောင်ဒေးရှင်းအဖွဲ့သည် ၂၀၁၂ နောက်ပိုင်းမှ စတင်ကာ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် ထိန်းချုပ်သည့် နယ်မြေအချို့တွင် ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် စားနပ်ရိက္ခာများကို လူသားချင်း စာနာထောက်ထားမှု အကူအညီများပေးသော အဖွဲ့ ဖြစ်သည်။

ထိုင်းရဲအသတ်ခံရမှု တရားခံဟု ယူဆသူများကို မြန်မာဘက်ခြမ်းတွင် ညတွင်းချင်းဖမ်းမိ

မတ် ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စမ်းရှင်း

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် မယ်လဒုက္ခသည်စခန်းအနီးတွင် မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့ညနေက ထိုင်းပုလိပ်(ရဲ) တဦး အသတ်ခံရမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး သတ်ဖြတ်သူများဟု ယူဆရသည့် ဒုက္ခသည်စခန်းအတွင်း နေထိုင်သူ မြန်မာဒုက္ခသည် ၄ ဦးကို မြန်မာနိုင်ငံဘက်ခြမ်း၌ ညတွင်းချင်းဖမ်းပြီး ပြန်လည်ဖမ်းဆီးရမိကြောင်း မယ်လစခန်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

မယ်လဒုက္ခသည်စခန်း အနောက်ဘက် ထိနူထာရွာအနီး မယ်လလမ်းခွဲဂိတ်တွင် တာဝန်ကျနေသည့် ဒု-ဂိတ်မှူး ထိုင်းရဲတဦး သတ်ဖြတ်ခံရခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ မယ်လစခန်း လုံခြုံရေးမှူး စောနိုင်ဦးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ယခုလို အတည်ပြုပြောဆိုသည်။

၎င်းက 'မယ်လစခန်းထဲမှာ

အသတ်ခံရတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ အသတ်ခံရတဲ့ ထိုင်းပုလိပ် အလောင်းကို ပြန်တွေ့တာက ညနေ ၆ နာရီခွဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သတ်သွားတဲ့ လူတွေကို ည ၁၁ နာရီလောက်မှာ နယ်စပ်ချောင်း ဟိုးဘက်ကမ်း (မြန်မာဘက်ခြမ်း)မှာ ပြန်ဖမ်းမိတာ ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ပြောသည်။

သေဆုံးသူ ထိုင်းရဲအား သတ်ဖြတ်သွားသူများဟု ယူဆရသူ ၅ ဦးအနက် ၄ ဦးကိုသာ လတ်တလော ဖမ်းဆီးရမိထားပြီး ကျန်တဦးမှာ ဖမ်းဆီးရမိထားပြီး ကျန်တဦးမှာ အဆိုပါထိုင်းပုလိပ်၏ လက်နက်ငယ်တလက်နှင့်အတူ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်နေဆဲ ဖြစ်ကြောင်း မယ်လစခန်း တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

ဖမ်းဆီးရမိ ထားသူများမှာ မယ်လဒုက္ခသည်စခန်း ရပ်ကွက် C4-B တွင် နေထိုင်သူ နီအာရာ ၂၄ နှစ်၊ ကမာဒေ ၁၈ နှစ်၊ မက်ကဒီ ၂၁ နှစ်နှင့် ကူရှင် ၂၀ နှစ်တို့ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့ကို မြန်မာဘက်ခြမ်းရှိ က

ရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တဖွဲ့၏ ကူညီဖမ်းဆီးပေးမှုဖြင့် ထိုင်းအာဏာပိုင်များထံ ညတွင်းချင်း ပြန်လည်လွှဲအပ်ပေးခြင်းဖြစ်ဟု သိရသည်။

အသတ်ခံရသူ ထိုင်းရဲမှာ ကျောဘက်ထိုးသွင်း ဒဏ်ရာ ၄ ချက်၊ ရင်ဘတ်တွင် သေနတ်ဒဏ်ရာ ၁ ချက်နှင့် လည်လှီးခံထားရသည့် ဒဏ်ရာတွေရှိကြောင်း ကိုယ်တိုင် သွားရောက်ကြည့်ရှုသည့် စခန်းတာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

ဒုက္ခသည် ၄ သောင်းကျော် နေထိုင်သော မယ်လဒုက္ခသည် စခန်းတွင် ယခင်က ဒုက္ခသည်များနှင့် စခန်းလုံခြုံရေးယူပေးသည့် ထိုင်းအာဏာပိုင်တို့အကြား နှစ်ဖက်ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားသည့်အဆင့်ထိ ရှိခဲ့သော်လည်း ယခုလို လူသတ်မှု ကျူးလွန်သည်မှာ ပထမ ဦးဆုံးအကြိမ်ဖြစ်ပြီး ယင်းဖြစ်စဉ်ကြောင့် စခန်းအတွင်း ပိုမိုတင်းကြပ်လာမည်ကို ဒုက္ခသည်များက စိုးရိမ်နေကြသည်။

ဖာပွန်မြို့နယ်ဘောကျိုလယ်ရွာသားတဦး မြေမြှုပ်မိုင်းထိ၍ ဒဏ်ရာပြင်းထန်

မတ် ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောခါးစူးညား

ကရင်ပြည်နယ် ဖာပွန်ခရိုင် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ဒွယ်လိုးမြို့နယ်၊ လေးဖိုးထာ ကျေးရွာအုပ်စုရှိ အသက် ၄၀ ဝန်းကျင်အရွယ် ဘောကျိုလယ် (အနောက်ဘက်ခြမ်း)ရွာသား စောအောဘ ဆိုသူသည် ယနေ့နံနက် ၇ နာရီကျော်အချိန် တောင်ယာခင်းတခုတွင် မြေမြှုပ်မိုင်းထိ၍ ဒဏ်ရာပြင်းထန်စွာ ရရှိခဲ့သည်။

စောအောဘသည် ဘောကျိုလယ်ရွာနှင့် ထော်ကလော့ဖိုးခါးရွာအကြား ကျော်ကလော်ချောင်းအနီးရှိ တောင်ကမ်းပါးတနေရာတွင် တောင်ယာခင်းတခုတွင် မြေမြှုပ်မိုင်း နင်းမိပြီး ညာဘက်ခြေထောက် ပြတ်သွားသလို တကိုယ်

လုံး မိုင်းစများ ထိမှန်သဖြင့် ဒဏ်ရာပြင်းထန်ကာ လက်ရှိ ကမမောင်းမြို့ဆေးရုံသို့ ပို့ဆောင်နေကြောင်း မျက်မြင်သက်သေတဦး ဖြစ်သူ ဘောကျိုလယ် ရွာခံ စောကျော်ဦးက ပြောသည်။

'သူ မိုင်းထိတော့ ဘောကျိုလယ်ရွာကို ပြန်ထမ်းလာတယ်။ အဲဒီကနေတဆင့် ကမမောင်းကို ပို့ဆောင်ပါတယ်။ သူ့ဒဏ်ရာက တော်တော်ပြင်းတယ်။ တကိုယ်လုံးမှာ သွေးတွေပဲ။ သတိလည်း မေ့နေတယ်။ အခြေအနေက စိုးရိမ်ရတယ်' ဟု ၎င်းက ဆိုသည်။

စောအောဘသည် အိမ်ထောင်သည်တဦးဖြစ်ပြီး မိသားစု စားဝတ်နေရေးအတွက် ခက်ခက်ခဲခဲ ရုန်းကန်နေရသူဖြစ်သည်ဟု ဒေသခံများထံမှ သိရသည်။ အဆိုပါမိုင်းမှာ မည်သည့်

လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းမှ ထောင်ထားသည့် မြေမြှုပ်မိုင်းအား နင်းမိသည်ကို မသိရှိကြောင်း၊ ၎င်းဒေသတွင် မြန်မာအစိုးရလက်အောက်ခံ စစ်တပ်နှင့် နယ်ခြားစောင့်တပ်များ အပါအဝင် KNU လက်အောက်ခံ ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KNLA) တပ်ဖွဲ့များ သွားလာ လှုပ်ရှားနေသည့်နေရာ ဖြစ်ကြောင်း ဒေသခံများက ပြောဆိုသည်။

KNU ဖာပွန်(မူကြော်)ခရိုင်၊ ဒွယ်လိုးမြို့နယ် လေးဖိုးထာ ကျေးရွာအုပ်စုတွင် လေးဖိုးထာ၊ ဘောကျိုလယ် (အနောက်ဘက်ခြမ်း)၊ ရွှေရေး(ပိုဂါ)၊ ကျိုးဒေး၊ တရောပူ၊ မွဲကျီခါး၊ ဝါးဒူး၊ သာအော့ပလေ၊ ဝါတမူ၊ ပဟိကလား စသည့် ကျေးရွာများ တည်ရှိသည်။

KNLA တပ်မဟာ(၅)တွင် အစိုးရစစ်တပ် သုံးဦး မြေမြှုပ်မိုင်းထိ ဒဏ်ရာရ

မတ် ၁၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်

ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) လက်အောက်ခံ ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KNLA) တပ်မဟာ(၅) ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ဖာပွန်ခရိုင်၊ ဘူးသိုမြို့နယ် ဘူးဒဲကျေးရွာအုပ်စုအတွင်းရှိ မဲ့ပေါ်မူချောင်းတွင် မြန်မာအစိုးရစစ်တပ်သုံးဦး မြေမြှုပ်မိုင်းထိမှန် ဒဏ်ရာရရှိခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

ဒဏ်ရာရရှိသူများသည် အစိုးရစစ်တပ်၏ ဖာပွန်အခြေစိုက် စစ်ဗျူဟာလက်အောက်ခံ ခြေမြန်တပ်ရင်း (ခမရ-၄၃၄) မှ ဒုတပ်ရင်းမှူးတဦး၊ တပ်ကြပ်တဦးနှင့် တပ်သားတဦးတို့ ဖြစ်ကြပြီး အဆိုပါ တပ်ရင်းသည် မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့က KNLA ကန့်သတ်နယ်မြေကို ကျော်လာသည့်အတွက် ယင်းသို့ မြေမြှုပ်မိုင်းနင်းမိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု KNLA

တပ်မဟာ(၅)က ပြောသည်။ KNLA တပ်မဟာ(၅)မှူး ဗိုလ်မှူးချုပ် စောမဟဲက 'သူတို့ (အစိုးရစစ်တပ်) မိုင်းထိတာကတော့ ကန့်သတ် နယ်မြေ ကိုက်တထောင် လောက်ကို ကျော်လွန်ပြီး ဝင်လာလို့ ဖြစ်ပါတယ်။ တယောက်က မိုင်းနင်းမိပြီး ဘေးနားနှစ်ယောက် ပါထိတဲ့ သဘောလို့ ကျနော်တို့ သတင်းပြန်ကြားတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ဒဏ်ရာရရှိသွားသည့် ခမရ (၄၃၄) မှ တပ်ဖွဲ့ဝင် သုံးဦးသည် မတ် ၁၃ ရက်နေ့က ဖာပွန်ဆေးရုံသို့ ရောက်ရှိ၍ ဆေးကုသမှုခံယူလျက် ရှိသည်ဟု သိရပြီး ယခုကိစ္စများနှင့် သီးခြားအတည်ပြုနိုင်ရန် ဆက်လက်စုံစမ်းဆဲ ဖြစ်သည်။ ဘူးသိုမြို့နယ်၊ ဘူးဒဲ ကျေး

ရွာအုပ်စုအတွင်းတွင် ဘူးဒဲ၊ တိုးညို၊ သောသီဒဲ၊ ချောလယ်ဒဲ၊ လောဖလော့သေ၊ သေဂေမဲ့ဒဲ၊ ဒဲဘိုးမယ်ပ၊ ဝေါခွဲ၊ ကော့လူပလယ်၊ ဝေါအိုးဝါး၊ ကင်းဒို၊ ကင်းဒိုခို၊ ကျီသူးပူ အပါအဝင် ကျေးရွာပေါင်း ၂၀ ကျော် တည်ရှိသည်။

ယခင်လ မေဖော်ဝါရီ ၂၄ ရက်နေ့ကလည်း KNU ဖာပွန်ခရိုင် လူသောမြို့နယ် ဝါးကလော့နှင့် ဖွာဝေါနေရာအကြား ရဲကွာပို့ဆောင်လာသော အစိုးရယာဉ်တန်းကို KNLA တပ်မဟာ(၅) လက်အောက်ခံ တပ်ဖွဲ့ဝင်အချို့က ပစ်ခတ်ခဲ့ပြီး သတ်မှတ်ချက်အရ လူနှင့် မြင်းတို့နှင့်သာ ရဲကွာပို့ဆောင်ဖြစ်သော်လည်း ထိုသို့ မပို့သည့်အတွက် ပစ်ခတ်မှု ဖြစ်ပွားရခြင်းဖြစ်သည်ဟု KNLA တပ်မဟာ(၅)က ဆိုသည်။

လူထုဆန့်ကျင်ရေးမလုပ်မိကြရန် KNLA တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ဒုစစ်ဦးစီးချုပ်သတိပေးပြောကြား

မတ် ၂၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စတင်ချုပ်
ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော် - KNLA တပ်ဖွဲ့ဝင်များအနေဖြင့် လူထုဆန့်ကျင်ရေး မလုပ်မိကြရန် ယနေ့ မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် KNLA စစ်ဌာနချုပ်၌ ပြုလုပ်သည့် KNLA ၏ အပတ်စဉ်(၅) အရာရှိငယ် သင်တန်းဆင်းပွဲ၌ သင်တန်းဆင်းအရာရှိများအား ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောဘောကျော်ဟံက သတိပေး ပြောကြားလိုက်သည်။
၎င်းက 'အခု အပတ်စဉ်ကာလမှာ ငါတို့တွေ ပြစ်တင်ပြုမှုကနေ လွတ်အောင် နေထိုင်ရမယ်။ ရန်သူတွေက ငါတို့တွေကို သေနတ်နဲ့ မတိုက်ဘူး။ ငါတို့တတွေ ဘယ်လိုအမှားမျိုး လုပ်မလဲ။ ဘယ်လိုစဉ်းစားချက်အမှားမျိုးတွေ၊ ခံယူချက်အမှားမျိုးတွေ ရှိမလဲဆိုတာနဲ့ အမြင်မှားမှုမျိုးတွေနဲ့ ငါတို့တွေကို တိုက်ခိုက်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ပြည်သူတွေ၊ ခေါင်းဆောင်တွေနဲ့ အစိုးရစစ်တပ်ရဲ့ အပြစ်မြင်မှုမျိုးကနေ လွတ်အောင် နည်းမှန်လမ်းမှန်နဲ့ ပြုမူနေ

ထိုင်သွားကြပါ'ဟု အမှာစကားပြောကြားခဲ့သည်။
ထို့အပြင် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မင်းအောင်လှိုင်၏ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲကို သွားနိုင်ရန် လုံခြုံရေးအရ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးနှင့် လက်နက်ကိုင်လမ်းစဉ် စွန့်လွှတ်ရေး ပြောဆိုထားမှုအပေါ်ကိုလည်း သတိထားသွားရန် ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောဘောကျော်ဟံက ထပ်မံထည့်သွင်း သတိပေးပြောကြားခဲ့သည်။
၎င်းအရာရှိငယ် သင်တန်းကို နိုင်ငံဘာလမှစ၍ KNLA သင်တန်းဌာနမှ ရက် ၉၀ ကြာ ဦးစီးသင်ကြားပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အခြေခံစစ်သင်တန်း၊ KNU ၏ မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ရုံးလုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်နှင့် သက်ဆိုင်သည့် နိုင်ငံရေးပိုင်းဆိုင်ရာ၊ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းခြင်းတို့အပြင် ပြည်သူလူထုနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုပိုင်းဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များကို သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သည်။ ယခုသင်တန်းသို့ KNU တပ်မဟာ(၁)မှလွဲ၍

ကျန်တပ်မဟာ ၆ ခုမှ သင်တန်းသား ၉၃ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ ကြသည်။
တပ်မဟာ(၂) တောင်ငူခရိုင်မှ သင်တန်းသား စောအံ့မူးထီး က 'ဒီနေ့ စစ်ဦးစီးချုပ် ပြောသွားသလိုပဲ။ ဒီအပတ်စဉ်ရပ်စဲတာ တခုထဲကြည့်လို့ မရဘူး။ အစိုးရက နိုင်ငံရေးပိုင်းကို ထိုးစစ်ဆင်လာတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီအပတ်စဉ်ရပ်စဲရေးကိုပဲ ဆက်သွားဖို့အတွက် ကျနော်တို့ အများကြီး ဆက်ကြိုးစားသွားဦးမယ်။ ပြင်ဆင်ထားမယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။
အပတ်စဉ် ၅ အရာရှိငယ် သင်တန်းဆင်းပွဲတွင် KNLA စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောကျော်နီ၊ ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောဘောကျော်ဟံအပြင် စစ်ဘက်အုပ်ချုပ်ရေး ခေါင်းဆောင်များ၊ မဟာမိတ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဖိတ်ကြားထားသည့် ဧည့်သည်များအပါအဝင် စုစုပေါင်း ၃၀၀ ဦးခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

DKBA တပ်မတော်ကို ကျစ်ကျစ်လစ်လစ် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းမည်ဟု ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် စောမိုးရှေးပြော

မတ် ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောသိန်းမြင့်
ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော် (DKBA) ကို လက်ရှိလစ်လပ်နေသော စစ်ဦးစီးချုပ် တာဝန်အပြင် အဖွဲ့ကို ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်ဖြင့် ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း မတ် ၁၉ ရက်နေ့က မြဝတီမြို့နယ်၊ ဆုံဆည်းမြိုင်ကျေးရွာ၌ ပြုလုပ်သည့် ကွယ်လွန်သူ DKBA စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောလားပွယ်၏ ဈာပနအခမ်းအနားတွင် ဒုတိယ စစ်ဦးစီးချုပ် ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောမိုးရှေးက ပြောသည်။
၎င်းက 'ကျနော်တို့ တပ်ဖွဲ့ကို အစည်းအဝေး ပြန်ခေါ်ရမယ်ဖြစ်တယ်။ အစည်းအဝေးခေါ်ပြီးရင် ဖွဲ့စည်းပုံ ပြန်လုပ်ရမယ်။ ကျနော်တို့ အကောင်းဆုံး လုပ်သွားမယ်။ ဘယ်သူက စစ်ဦးစီးချုပ် ဖြစ်လာမလဲ။ ဘယ်သူက ဒုစစ်ဦးစီးချုပ် ဖြစ်လာမလဲ ဆိုတဲ့ဟာကို အကောင်းဆုံးအချက်အနေနဲ့ စဉ်းစားသွားမှာပါ။ အဖွဲ့ ကျစ်ကျစ်လစ်လစ်နဲ့ စည်းကမ်းရှိရှိ သွားနိုင်ဖို့၊ အကောင်းအဆုံး လုပ်သွားမယ်'ဟု ပြောသည်။
လတ်တလော ဖော်ဆောင်နေသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အပျက်အသုဉ်းမခံဘဲ ဆက်လက်လျှောက်လှမ်းသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိ အခြေအနေအရ မကြာခင်က ခွဲထွက်သွားသော DKBA တပ်ဖွဲ့ဝင်တို့နှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရန် မဖြစ်နိုင်သေးသော်လည်း ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စု တည်ထောင်မည်ဆိုပါက ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ အားလုံး ပြန်လည်ပူးပေါင်းရန် လိုအပ်ကြောင်းလည်း သူက ဆက်ပြော

သည်။
ယခုလစ်လပ်နေသော DKBA စစ်ဦးစီးချုပ်တာဝန်ကို ဒုတိယ စစ်ဦးစီးချုပ်ဖြစ်သူ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောမိုးရှေးအား ခန့်အပ်သွားရန် လျာထားသည်ဟု DKBA တပ်မှူးများအကြား ပြောဆိုနေကြသည်။ (၉၀၃) တပ်ရင်းမှူး ဒုဗိုလ်မှူးကြီး စောအောင်မင်းက 'အဖိုး (စောလားပွယ်) နာမကျန်းဖြစ်ကတည်းက သူတာဝန်ယူထားတယ်။ သူ့သမိုင်းကြောင်းအရ ကောင်းတယ်။ သူ့အတွေ့အကြုံနဲ့ဆို သူထိန်းကျောင်းလို့ ရမှာပါ။ ရှေ့ဆက် ကျနော်တို့ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ဖို့၊ အဖိုးလုပ် ခွန်အားဖြစ်မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်။ သူကလည်း ပြည်သူလူထုနဲ့ တပ်မှူးတပ်သားတွေ ချစ်ခင်မြတ်နိုးမှုကို ရရှိတဲ့ သူတယောက်ဖြစ်တယ်။ အားလုံးအဆင်ပြေ ချောမွေ့မယ်လို့ မျှော်လင့်ပါတယ်'ဟု ပြောသည်။
စစ်ဦးစီးချုပ် ဖြစ်လာရန် ရေပန်းစားနေသည့် ဒုဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောမိုးရှေးကို စောလှထွန်းနှင့် နော်ထိုကိုတို့မှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ကရင်ပြည်နယ်၊ ကြာအင်းဆိပ်ကြီး မြို့နယ်၊ ထီးမိုးသံကျေးရွာ၌ မွေးဖွားပြီး ညီအစ်ကို မောင်နှမ ငါးယောက်အနက် အကြီးဆုံးသား ဖြစ်သည်။ သူသည် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့၌ ဆယ်တန်းအထိ ပညာသင်ယူခဲ့ပြီး ၁၉၈၇ ခုနှစ်မှာ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး- KNU တပ်မဟာ(၆)၊ တပ်ရင်း(၁၆) ၌ ဝင်ရောက် စစ်မှုထမ်းခဲ့ရာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် DKBA တပ်ဖွဲ့သို့ ဘက်ပြောင်းလာခဲ့သည်။
မတ် ၁၉ ရက်နေ့က ပြုလုပ်သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောလားပွယ် ဈာပန အခမ်းအနားသို့ ကရင်

အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် (KNLA) စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောကျော်နီ၊ ကရင်ငြိမ်းချမ်းရေးကောင်စီ KNU/KNLA PC-စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောထင်မောင်တို့အပြင် နယ်ခြားစောင့်တပ်(BGF) အစိုးရ ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ထိုင်းအာဏာပိုင်များ၊ မိသားစုဝင်များနှင့် ရပ်ဝေးရပ်နီးနေအသိမိတ်ဆွေများ အပါအဝင် ပရိသတ် ၃ ထောင်ကျော် တက်ရောက်ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောလားပွယ် ၅၄ နှစ်သည် ကာလအတန်ကြာခံစားနေရသည့် လည်ချောင်းကင်ဆာရောဂါဖြင့် ယခု မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့၊ မွန်းလွဲ ၂ နာရီအချိန်တွင် ပဲခူးမြို့၊ ကုတင်(၅၀၀) ဆေးရုံ၌ ကွယ်လွန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
DKBA တပ်ဖွဲ့သည် ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် KNU မှ ခွဲထွက်ကာ နဝတ၊ နအဖ စစ်အစိုးရနှင့် ၁၅ နှစ်ကြာ ပူးပေါင်းခဲ့ပြီး အများစုမှာ နယ်ခြားစောင့်တပ်အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းခဲ့သော်လည်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောလားပွယ် ဦးဆောင်သော တပ်ဖွဲ့ဝင်များက လက်မခံဘဲ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် အစိုးရကို တနှစ်နီးပါး ပြန်လည်ခုခံ တော်လှန်ခဲ့ပြီးနောက် လက်ရှိ အစိုးရနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲခဲ့သည်။
ထို့အပြင် ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့က နေပြည်တော်၌ ပြုလုပ်သည့် တနိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် (NCA) ကို အခြားသော လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့နှင့်အတူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောလားပွယ် ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်လက်မှတ် ရေးထိုးခဲ့သည်။

ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များမှ KNU ၏ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်မှု အတိုင်း ဆက်သွားဖို့ သဘောတူ

မတ် ၁ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စတင်ချုပ်
ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး- KNU ၏ နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှုအတိုင်း ရှေ့ဆက်သွားရန် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၉ ရက်နေ့က KNU ဖားအံခရိုင်၊ လှိုင်ဘွဲ့မြို့နယ် သေဘေထရီ ကရင်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် - KNLA စစ်ရုံးချုပ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ကရင်လက်နက်ကိုင်များ ညီညွတ်ရေးကော်မတီ အစည်းအဝေးက ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြောင်း သိရသည်။

KNLA စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောကျော်နီက 'မနေ့က အစည်းအဝေးပွဲမှာတော့ ကျနော်တို့ ကရင်လက်နက်ကိုင်တွေ နိုင်ငံရေးပိုင်းမှာ အားလုံးပါဝင်ပြီး စည်းစည်းလုံးလုံး ညီညွတ်ညွတ်နဲ့ သွားကြဖို့ပေါ့။ အားလုံးပါဝင်မှုပဲ အကျိုးရှိမှာပေါ့။ အရင်က ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြတဲ့အတိုင်း ဆက်သွားကြဖို့ပါပဲ'ဟု ပြောသည်။
ကရင်လက်နက်ကိုင်များ ညီညွတ်ရေးကော်မတီ၏ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို KNU ခေါင်းဆောင်များအပြင် ကရင်အမျိုးသား လွတ်

မြောက်ရေး တပ်မတော် (KNLA) တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓဘာသာ ကရင်အမျိုးသား တပ်မတော် (DKBA)၊ ဒီမိုကရေစီအကျိုးပြု ကရင်တပ်မတော် (DKBA)၊ KNU/KNLA-PC တို့မှ ခေါင်းဆောင် ၄၀ ဦးခန့် တက်ရောက်ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။
ထိုသို့ ဆွေးနွေးရာတွင် ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ပြန်လည်သင့်မြတ်ရေးနှင့် အဖွဲ့များအကြား ဖြစ်ပေါ်နေသော ပြဿနာ၊ အခက်အခဲများကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေး ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြီး ကွဲပြားနေသည့် ကရင်လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ စုစည်းရန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်သွားရေး စသည့် သဘောထားများကို ဆက်လက် သဘောတူ လက်ခံကြကြောင်း သိရသည်။
ယင်း ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် မကြာသေးမီက ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည့် တိုးတက်သော ဗုဒ္ဓ

ဘာသာ ကရင်အမျိုးသား တပ်မတော် - DKBA အဖွဲ့ ပြောခွင့်ရသူ ဗိုလ်မှူးကြီးစောဆန်းအောင်က 'ကျနော်တို့အဖွဲ့က အခြေအနေအရ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အဖွဲ့ ဖြစ်ပါတယ်။ မိခင်အစည်းအရုံးကို ပြန်ပြီး တိုက်ခိုက်ဖို့ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒီအပေါ်မှာ တချို့ အမြင်လွဲနေတာလေးတွေကို အစည်းအဝေးမှာ ပြန်ရှင်းပြရတယ်။ စည်းလုံးမှုအသွင်သဏ္ဍာန် လေးတွေမြင်ရတော့ ကျနော်တို့လည်း ဝမ်းသာကြိုဆိုတယ်။ ဒါပေ

မယ့် လုပ်ဆောင်ချက်တွေ အပေါ်မှာကတော့ စိတ်ရှည်ရှည်ထားပြီး အချိန်ပေးမှရမယ်'ဟု ပြောသည်။
ကရင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ညီညွတ်ရေး ကော်မတီကို ကော့ကရိတ်မြို့နယ်၊ ထိုကော်ကိုး ကျေးရွာ၌ ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၈ ရက်နေ့က စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး KNU, BGF, DKBA, KNU/KNLA(PC), KPF (ဟောင်သရော အထူးဒေသ)၊ ပဒိုအောင်ဆန်း ဦးဆောင်သည့် ဘုရားကုန်း

ငြိမ်းချမ်းရေး အဖွဲ့တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။
ဖေဖော်ဝါရီ ၂၉ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သည့် ကရင်တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့များ ညီညွတ်ရေး ကော်မတီ ပုံမှန်အစည်းအဝေးတွင် KNU, DKBA ၌ ဖွဲ့နှင့် KNU/KNLA (PC) အဖွဲ့တို့သာ တက်ရောက်ပြီး ကရင်နယ်ခြားစောင့်တပ် BGF အပါအဝင် ကျန်အဖွဲ့ဝင်များ တက်ရောက်ခြင်း မရှိကြောင်း သိရသည်။

နော်အုန်းလှအပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို ချွင်းချက်မရှိ အမြန်ဆုံး လွတ်ပေးရန် Burma Campaign UK တောင်းဆို

မတ် ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကရင်အမျိုးသမီး နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသူ နော်အုန်းလှ အပါအဝင် အခြားသော နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ အားလုံးကို ချွင်းချက်မရှိ အမြန်ဆုံး လွတ်ပေးရန် ယူကေနိုင်ငံ အခြေစိုက် မြန်မာ့အရေး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်ရေးအဖွဲ့ Burma Campaign UK က မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့က သတင်းထုတ်ပြန်ကာ တောင်းဆိုလိုက်သည်။

‘နော်အုန်းလှဟာ သူမရဲ့ ငြိမ်းချမ်းစွာနဲ့ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုအတွက် ထောင် ၆ နှစ်ကျော် ကျခံရတယ်။ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒထုတ်ဖော်မှုအတွက် မတရား ရင်ဆိုင်နေရတယ်။ သူမ ဒီထက် ထောင်ဒဏ်ကျခံရနိုင်တယ်။ အစိုးရက ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်သော ဥပဒေကို သုံးပြီး တော့ နော်အုန်းလှလို နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားသူများကို ခြိမ်းခြောက် ထောင်ချတယ်။ နော်အုန်းလှနဲ့ အခြား နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို ချွင်းချက်မရှိ အမြန်ဆုံး လွတ်ပေးသင့်တယ်’ဟု Burma Campaign UK ပြောခွင့်ရသူ မဝေနှင့်ပွင့် သုန်က ပြောသည်။

လက်ရှိ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး မှုနှင့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများကို

လွတ်ပေးနေသော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံ ထောင်ထဲတွင် ကျန်ရှိနေသည့် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ၏ အရေအတွက်မှာ အများအပြားရှိနေသေးသလို နော်အုန်းလှအမှုနှင့် ပတ်သက်ပြီး နိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်သော ထောင်ဒဏ်ပေးမှုကိစ္စများကို မီးမောင်းထိုးပြရန်အတွက် စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုများ စတင်လုပ်ဆောင်နေပြီဟု Burma Campaign UK ၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသားများ ကူညီစောင့်ရှောက်ရေးအသင်း (အေအေပီပီ)အတွင်းရေးမှူး ကိုတိတ်နိုင်က ‘အခု အခြေအနေမှာတော့ သမ္မတအသစ်လည်း ပေါ်လာပြီ။ အစိုးရအသစ် လွှဲပြောင်းခြင်းနဲ့အတူ နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားတွေကို လည်း အားလုံး ပြန်လွတ်ပေးစေချင်တယ်။ ပြည်ထဲရေးက ဒီကိစ္စကို ကိုင်ထားတဲ့အခါကျတော့ သူတို့ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ကလည်း အဓိကကျတယ်။ ကာချုပ်ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကလည်း အဓိကကျပါတယ်။ ကျနော်တို့က တော့ တောက်လျှောက်ပဲ တောင်းဆိုသွားမှာပါ။ နောက်အစိုးရ ကျရင် သေချာသလောက်ကတော့ မတရားတဲ့ တဖက်သတ်ဆန်နေတဲ့

ဥပဒေတွေကို ပြန်ပြီးတော့ လုပ်မယ်လို့ ယုံကြည်ပါတယ်။ အဲဒီအခါကျရင်လည်း လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ဆိုတဲ့ ကိစ္စမျိုးဆိုတာလည်း ပေါ်လာမှာပါ’ဟု ပြောသည်။

ဒီမိုကရေစီနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး အမျိုးသမီးများကွန်ယက် အဖွဲ့ဝင် တဦးဖြစ်သူ နော်အုန်းလှ အပါအဝင် သူမနှင့် ခံယူချက်တူသူများ သည် ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်က တရုတ်နှင့် မြန်မာစစ်တပ်တို့ ပူးပေါင်း အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်နေသော လက်ပံတောင်းဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းကို ဆန့်ကျင်၍ ချီတက်ဆန္ဒပြနေစဉ် အဖမ်းခံခဲ့ရပြီး လက်ရှိ အင်းစိန်ထောင်တွင် ၆ နှစ်နှင့် ၂ လ ထောင်ဒဏ်ကျခံ လျှက်ရှိသည်။

လက်ရှိ မြန်မာတနိုင်ငံလုံးရှိ အကျဉ်းထောင်များတွင် နော်အုန်းလှ အပါအဝင် နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား/အကျဉ်းသူ ၉၀ ဦးအပြင် နိုင်ငံရေးအရ တရားရင်ဆိုင်နေရဆဲ ဖြစ်သူ ၄၁၆ ဦးရှိသည့်အနက် ၁၂၂ ဦးမှာ အကျဉ်းထောင်ထဲတွင် ဖမ်းဆီး ထိန်းသိမ်းခံရသည်ဟု အေအေပီပီ၏ နောက်ဆုံးစာရင်းအရ သိရသည်။

အမျိုးသမီးများ မိမိအရည်အချင်းကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် တန်းတူအခွင့်အရေးသိအောင် ကြိုးစားရန် KNU ဝင်းရေးမြို့နယ် ဥက္ကဋ္ဌတိုက်တွန်း

မတ် ၁၃ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ ကရင်ပြည်နယ်၊ ကြာအင်းဆိပ် ကြီးမြို့နယ်၊ ဝင်းရော်ဒေသရှိ ကရင်အမျိုးသမီးများအနေဖြင့် မိမိအရည်အချင်းကို မြှင့်တင်ရန်နှင့် တန်းတူအရေး အခွင့်အရေးကိုလည်း သိအောင် ကြိုးစားကြရန် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ဒူးပလားခရိုင်မှ ဝင်းရေးမြို့နယ် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောမောင်ရွှေက တိုက်တွန်းပြောဆိုလိုက်သည်။

၎င်းက ‘ဝင်းရော်ဒေသမှာ အမျိုးသမီးတွေအများစုက နိုင်ငံရေး ဖြစ်ဖြစ်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ်၊ စီးပွားရေးကအစ အရေးအတွက် သော်လည်းကောင်း၊ အရည်အချင်း သော်လည်းကောင်း၊ အရမ်းအား နည်းနေသေးတယ်။ မိမိအရည်အချင်းကို မြှင့်တင်ပေးပါ။ ကျား/မ တန်းတူ အခွင့်အရေးကိုလည်း သိအောင်ကြိုးစားပြီး စွမ်းစွမ်းတစ် လုပ်ဆောင်ကြပါ’ဟု မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့က တောင်ဒီးကျေးရွာ၌ ကျင်းပသည့် နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ အခမ်းအနားတွင် တိုက်တွန်းပြောဆိုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် လက်ရှိ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တွင် အမျိုးသမီးများ အနေ

ဖြင့် အမျိုးသားများနှင့်အတူ ထဲထဲဝင်ဝင် ပါဝင်လာပါက ငြိမ်းချမ်းရေး ဖော်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကို အောင်မြင်မှာဖြစ်ကြောင်း၊ အမျိုးသမီးများပါဝင်ခြင်းဖြင့် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကိုလည်း မြှင့်တင်ပေးနိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ပဒိုစောမောင်ရွှေက ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

တောင်ဒီးကျေးရွာတွင် ပထမဦးဆုံးအကြိမ် ကျင်းပသည့် နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ အခမ်းအနားကို ကေအဲန်ယူ ဝင်းရေးမြို့နယ်ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောမောင်ရွှေ၊ မြို့နယ် တရားသူကြီး မန်းလှအောင်၊ ကရင်အမျိုးသမီး အစည်းအရုံး (KWO) Myanmar Institute of Gender Studies အဖွဲ့တို့ အပြင် ကျေးရွာပေါင်း ၁၄ ရွာမှ အမျိုးသမီး စုစုပေါင်း ၁၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

Myanmar Institute of Gender Studies အဖွဲ့ဒါရိုက်တာ နော်မာမာချိုက ‘ဒီဒေသမှာ နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော် စစ်ဘေးဒဏ်ခံခဲ့ရတဲ့ အမျိုးသမီးတွေ အခြားမြို့နယ်က အမျိုးသမီးတွေနည်းတူ အသိပညာတွေ နောက်ကျ မကျန်ရအောင် အမျိုးသမီးများနေ့ရှိတယ်ဆိုတာ အားလုံးသိစေချင်ပြီး အသိပညာဖွံ့ဖြိုးမှုတွေ

သိလာအောင် လာလုပ်ပေးခြင်း ဖြစ်တယ်’ဟု ပြောသည်။

ထိုနေ့ အခမ်းအနားတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အမျိုးသမီးများနေ့ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ကျား/မ တန်းတူအခွင့်အရေး၊ အမျိုးသမီးများ အမျိုးသားများနှင့်အတူ လက်တွဲဆောင်ရွက်သွားရေး၊ အမျိုးသမီးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး၊ အမျိုးသမီးနှင့် နိုင်ငံရေးစသည့် အကြောင်းအရာများကို ရှင်းလင်းပြောကြားခဲ့သည်။

အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်လာသူ ကြာအင်းကျေးရွာမှ နော်အဲစည် ‘နိုင်ငံရေးမှာရော၊ ငြိမ်းချမ်းရေး အခန်းကဏ္ဍမှာရော၊ စီးပွားရေး အပိုင်းမှာရော၊ ယောက်ျားတွေနဲ့ တန်းတူလုပ်ဖို့ အခွင့်အရေးရှိတယ်ဆိုပြီး သူတို့လာပြောပြသွားတော့ ကိုယ့်မှာ သိမလိမ့်မို့တွေ နည်းလာတယ်’ဟု ပြောသည်။

၁၉၀၈ ခုနှစ်၊ အမေရိကန်ပြည်နယ် နယူးယောက်မြို့ရှိ အထည်ချုပ်စက်ရုံမှ အမျိုးသမီးများက အလုပ်လုပ်ချိန်၊ လစာ၊ မဲပေးပိုင်ခွင့်ရရှိရန် ဆန္ဒပြ တောင်းဆိုခဲ့ကြသည့် မတ်လ ၈ ရက်နေ့ကို အကြောင်းပြုပြီး နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။

ဒုက္ခသည်စခန်း အချို့တွင် ကျင်းပခဲ့ကြသည်။

နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ အထိမ်းအမှတ်အတွက် KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေများဖြစ်သည့် တောင်ငူ၊ ညောင်လေးပင်၊ ဖာပွန်၊ ဖားအံ ခရိုင်နှင့် မယ်ရာမို၊ အုန်းဖျန်၊ ထမ့်ဟင်၊ အီတိုးထန်နဲ့ ဖိုးစသည် နယ်စပ်ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်း တို့တွင် လမ်းလျှောက်ချီတက်ပွဲနှင့် ဟောပြောပွဲများအပြင် စကားရည်လှပွဲနှင့် စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့သည်ဟု KWO က ပြောသည်။

KWO တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူး (၂) နော်စီးယိုဖောက ‘အမျိုးသမီးဆိုတာ နေရာတိုင်း၊ ဒေသတိုင်းမှာ ရှိတယ်။ နေရာများများ လုပ်ပေးနိုင်ရင် အမျိုးသမီးလှုပ်ရှားမှု အခွင့်အရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပိုပြီး နားလည်လာလိမ့်မယ်။ ပိုပြီးတွေ့မြင်ရမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်နဲ့ ကျမတို့ ပြုလုပ်ကျင်းပ တာဖြစ်ပါတယ်’ဟု ပြောသည်။

ယခုလို ကျင်းပခြင်းဖြင့် အမျိုးသမီးများ၏ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှု

အခန်းကဏ္ဍနှင့်ပတ်သက်ပြီး အမျိုးသမီးသမားကတော့ အမျိုးသားများပါ ပိုမိုသိရှိနားလည် အသိမှတ်ပြုလာ လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း နော်စီးယိုဖောက ဆက်ပြောသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ဖုတ်ဖရမြို့နယ်ရှိ အုန်းဖျန်ဒုက္ခသည်စခန်း၌ KWO နှင့် အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်း(အန်ဂျီအို)တို့ စုပေါင်းကျင်းပသည့် နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ကို ဒုက္ခသည် ၃၀၀ ကျော် ပူးပေါင်းခဲ့ရာ လမ်းလျှောက်ချီတက်ပွဲ၊ နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ကရင်အမျိုးသမီးများ၏ လှုပ်ရှားမှု၊ ထုတ်ပြန်ကြေညာချက်များကို ဖတ်ကြားခြင်း အပြင် လက်ကမ်းစာစောင်များ ပြန့်ဝေခဲ့သည်ဟု KWO အဖွဲ့ဝင် နော်ဘောညောက ပြောသည်။

သူမက ‘စခန်းထဲက အချို့သော အမျိုးသမီးတွေဟာ စာမတတ်လို့ဆိုပြီး အားငယ်မှုတွေရှိပေမယ့် အမျိုးသမီးတွေရဲ့ ဆန္ဒတောင်းဆိုချက်၊ လိုလားချက်၊ အမျိုးသမီးတွေရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတွေကို ကျမတို့ ချပြပေးသွားတဲ့အပေါ်မှာ

သူတို့ လုပ်နိုင်တဲ့အပိုင်းဆိုတာ အများကြီးရှိတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို သူတို့ နားလည်သဘောပေါက်လာတယ်ဆိုတာ တွေ့မြင်ရတယ်’ဟု ပြောသည်။

‘ကျား/မတန်းတူရေး အတွက် စွမ်းစွမ်းတစ် လှုပ်ရှားကြစို့’ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် ကျင်းပသည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီးသီးအပြင် ကေအဲန်ယူ ထိန်းချုပ်နယ်မြေ၊ နယ်စပ်ဒေသ ဒုက္ခသည်စခန်းများနှင့် ကရင်ပြည်နယ်၏ မြို့တော် ဖားအံမြို့အပါအဝင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ နေရာတော်တော်များများတွင် ကျင်းပခဲ့ကြသည်ဟု သိရသည်။

၁၉၀၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်၊ နယူးယောက်မြို့ရှိ အထည်ချုပ်စက်ရုံမှ အမျိုးသမီးများက အလုပ်ချိန်များ လျှော့ပေးရေး၊ လစာတိုးပေးရေးနှင့် မဲပေးခွင့်ရရှိရန်အတွက် ဆန္ဒပြတောင်းဆိုသည့်နေ့ကို အစွဲပြု၍ နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ (International Women Day) အဖြစ် သတ်မှတ်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေနှင့် နယ်စပ်ဒုက္ခသည်စခန်းတို့တွင် နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီးများနေ့ကျင်းပ

မတ် ၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောသိန်းမြင့် ကရင်အမျိုးသမီး အစည်းအရုံး

KWO က ဦးဆောင်ပြီး မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သည့် ၂၀၁၆ ခုနှစ်အတွက် နိုင်ငံတကာ

အမျိုးသမီးများနေ့ကို ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး- KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေနှင့် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်ရှိ

ဘောကထ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်းဆိုင်ရာ လူထုကိုယ်စား ညှိနှိုင်းရေးကော်မတီဖွဲ့စည်း

မတ် ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေပြီးစာ

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ကျောက် ကြီးမြို့နယ်၊ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး-KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေ ရှိ ဘောကထ ရေအားလျှပ်စစ် စီမံ ကိန်းအတွက် အကြိုစမ်းသပ်ကာ လအတွင်း လူထုထိခိုက်နစ်နာမှု မရှိစေရန် စီမံကိန်း အကောင် အထည်ဖော်မည့်သူများနှင့် ဒေသခံ တို့အကြား ဝင်ရောက်ညှိနှိုင်းပေး ရန် လူထုကိုယ်စား ညှိနှိုင်းရေး ကော်မတီတစ်ရပ်ကို မတ် ၁၄ ရက် နေ့တွင် ယင်းမြို့နယ် အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ဒေသခံများနှင့် လူမှုအဖွဲ့အစည်း ၁၇ ဖွဲ့တက်ရောက်သည့် ၎င်းအစည်းအဝေး၌ အစိုးရနှင့် စီမံကိန်းပူးတွဲ လုပ်ဆောင်မည့် သူးလေကုမ္ပဏီက ကော်မတီကို ဒေသခံများအား ဖွဲ့စည်းခိုင်းခြင်း ဖြစ်ပြီး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် စောဘီလီယံ၊ စောနေမျိုး၊ အတွင်း ရေးမှူးများအဖြစ် စောအယ်နေဆဲ၊ နော်တဘီးသာတို့ပါဝင်ကာ အဖွဲ့ ဝင် သုံးဦးစီ ပါဝင်သည့် ကော်မတီ နာယကနှင့် အကြံပေးအဖွဲ့တို့ကို လည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်ဟု ကော်မတီ တာဝန်ရှိသူများက ပြောသည်။

ကော်မတီအတွင်းရေးမှူး နော် တဘီးသာက 'ဒီစီမံကိန်းကို ဒေသ ခံလူထုတွေ လုံးဝ သဘောမတူဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီဆန်းစစ်ကာလကို ပေးလုပ်လိုက်မယ်။ ကျမတို့ ကော် မတီအဖွဲ့ဝင်တွေလည်း ကွင်းဆင်း

စောင့်ကြည့်မယ်။ လူထုတွေ ကိုယ် တိုင်ကလည်း သုတေသနလုပ်မယ့် အပိုင်းရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ဆုံးဖြတ် တဲ့ အပိုင်းမှာ ကျမတို့ ကော်မတီနဲ့ လူထုလက်ထဲမှာ ရှိတယ်ဆိုတာ သူးလေကုမ္ပဏီကို ပြောထားတယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြော သည်။

အဆိုပါ ဘောကထရေအား လျှပ်စစ် ရေကာတာ စီမံကိန်း တည်ဆောက်ရန် လျာထားသည့် နေရာအနီးနားတွင် ဒေသခံ ပြည် သူ စိုက်ထားသည့် နှစ်ရှည်ခံ သီး ပင်နှင့် စားပင်များရှိပြီး ဘောကထ ချောင်း အပေါ်ပိုင်းတွင် ခဲဒိုကျေးရွာ အုပ်စုဝင် ကျေးရွာ ၁၂ ရွာ ရှိသည် ဟု ဒေသခံများထံမှ သိရသည်။

စီမံကိန်းအတွက် လေ့လာဆန်း စစ်မည့် ကိစ္စအပေါ် ကရင်မြစ် ချောင်း စောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့မှ စော သာဘိုးက 'အကယ်လို့ ပူးပေါင်းပါ ဝင်ခွင့်ရမယ်ဆိုရင် သူတို့ လေ့လာ စမ်းသပ်ချက်ဘယ်လိုမျိုး အခြေအ နေရှိလဲ ဆိုတာကို တိုင်ပင်ချင် တယ်။ ဖြစ်နိုင်ရင် ကျနော်တို့ မြစ် ချောင်းစောင့်ကြည့်ရေး အဖွဲ့ကိုယ် တိုင် လေ့လာဆန်းစစ်မယ်' ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ကေအဲန်ယူ၊ တပ်မဟာ(၃) နယ်မြေအတွင်း ယခင် ကျောက် နဂါးရေကာတာ ရှိထားသလို ယင်း ရေကာတာ စီမံကိန်းကြောင့် ဌာနေ ဒေသခံများ လယ်ယာမြေ ဆုံးရှုံးခဲ့ ဖူးသလို စားဝတ်နေရေးအတွက် ဒေသခံ ရွာသားများ ပြဿနာ

ရှိခဲ့သည်ကို သင်ခန်းစာယူသင့်ပြီး ဘောကထရေကာတာ တည် ဆောက်ဖြစ်ပါက အလားတူ ပြဿ နာမျိုး ထပ်ဖြစ်နိုင်သည်ဟု စော သာဘိုးက ဆက်ပြောသည်။

KNU ထိန်းချုပ်နယ်မြေ တပ်မ ဟာ(၃) ညောင်လေးပင် ခရိုင် ကျောက်ကြီးမြို့နယ်တွင် ယခင်က သတ္တု အစမ်းထုတ်သည့် စီမံကိန်း များကြောင့် ဒေသခံများ လယ်ယာ ခြံမြေများ ဆုံးရှုံးနစ်နာမှုများကို ယခုအချိန်အထိ လျော်ကြေးပေး ခြင်း မရှိသည့်အပြင် နောက်ထပ် ရေကာတာတခု ထပ်မံ တည် ဆောက်ပါက ဆုံးရှုံးနစ်နာမှု ပိုများ လာမည်ကို ဒေသခံများက စိုးရိမ် နေကြသည်။

ဘောကထ ရေအားလျှပ်စစ် စီမံ ကိန်းကို အကြိုစမ်းသပ် လုပ် ဆောင်ရန် သူးလေကုမ္ပဏီ လီမိ တက်မှ ဥက္ကဋ္ဌ စောတာဒီမူးနှင့် လျှပ်စစ်စွမ်းအား စီမံကိန်း ဦးစီး ဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးအေး ဆန်းတို့က ယခင်လ ဖေဖော်ဝါရီ ၁၈ ရက်နေ့၊ နေပြည်တော်တွင် စီမံ ကိန်းဆိုင်ရာ နားလည်မှု စာချုပ်လွှာ (MOU) ရေးထိုးခဲ့သည်။ ယင်းကိစ္စအပေါ် စီမံကိန်းဖြစ် မြောက်နိုင်စွမ်း အကြံပေးစမ်း လေ့ လာမှု အစီရင်ခံစာရရှိရေးအတွက် MOU ထိုးခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဖေ ဖော်ဝါရီ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကေအဲန် ယူက ထုတ်ပြန် ပြောဆိုထား သည်။

ဘန်းချောင်းကျောက်မီးသွေးတွင်းအခြေအနေ ကေအဲန်ယူ ဗဟိုစုံစမ်းလေ့လာမည်

မတ် ၁၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း

တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး၊ ထားဝယ်ခရိုင်ရှိ ဘန်းချောင်း ကျောက်မီးသွေးတွင်းကြောင့် လူမှု ပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်နစ်နာမှု အခြေအနေများကို ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး(ကေအဲန်ယူ) ဗဟိုက စုံစမ်းလေ့လာသွားမည်ဟု မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့က ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲ ဆောက်မြို့၌ ကေအဲန်ယူ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဆောင်သည့် ဗဟိုကော်မတီဝင် များနှင့် ဘန်းချောင်းဒေသခံများ တွေ့ဆုံပွဲအပြီးတွင် ကေအဲန်ယူ တွဲဖက် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး (၁) ပဒိုစောသောသိဘွဲ့က ကရင် သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထိုနေ့နံနက် ၉ နာရီတွင် စ တင်ပြုလုပ်ခဲ့သည့် ယင်းတွေ့ဆုံပွဲ တွင် ဘန်းချောင်းဒေသခံများနှင့် ဒေသတွင်းအခြေစိုက် လူမှုအဖွဲ့အ စည်းများက ကျောက်မီးသွေး တူး ဖော်ခြင်းကြောင့် လူမှုစီးပွား၊ သ ဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှု အ ခြေအနေများကို ကေအဲန်ယူ (ဗဟို) တာဝန်ရှိသူများထံ တင်ပြခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ယင်းတင်ပြမှုများအပေါ် ပဒို စောသောသိဘွဲ့က 'ဒီကျောက်တူး တွဲရွာပတ်ဝန်းကျင် လယ်ယာ စိုက် ခင်း ဧကဘယ်လောက်ပျက်မလဲ။ အဆိပ်ဖြစ်စေတဲ့ရေ လူထု၊ ကျွ နွား တိရိစ္ဆာန် ဘယ်လောက် သောက်သုံးရသလဲ။ ရောဂါဖြစ်စေ နိုင်တဲ့ ဓာတုပစ္စည်းတွေ သတ္တုတွေ ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ သူတို့ ကိန်းဂဏန်းတွေနဲ့ မပြဘူး။ ယေ

ဘူယူအားဖြင့်တော့ ရှိတာပေါ့။ မတင်ပြသေးတာလည်း ရှိကောင်းရှိ နိုင်တာပေါ့။ အခု သူတို့တင်ပြတဲ့ အပေါ်မှာက ဘယ်လောက်ထိ တိ ကျ မှန်ကန်မလဲဆိုတာ စုံစမ်းတာ ပဲပြောပြော၊ လေ့လာတာပဲ ပြော ပြော ဒီဘက်က စီစဉ်နေတာပေါ့၊ နော်ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြော သည်။

အဆိုပါတွေ့ဆုံပွဲသို့ ကေအဲန် ယူ ဥက္ကဋ္ဌ စောမူတူးစေးဖိုး၊ အ ထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ပဒို စော များနှင့် ဘန်းချောင်းဒေသခံများ ကွယ်ထူးဝင်း၊ တွဲဖက်အတွင်းရေး မှူး(၁) ပဒို စောသောသိဘွဲ့၊ ဗဟို ကော်မတီဝင် ပဒိုစောသမိန်ထွန်း၊ ပဒိုစောအောင်ဝင်းရွှေ တို့တက် ရောက်ခဲ့ပြီး ဘန်းချောင်းဒေသခံ၊ ကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် တာကပေါ ကရင်လူငယ်အဖွဲ့မှ တာဝန်ရှိသူများ အပါအဝင် စုစု ပေါင်း ၁၅ ဦးခန့် တက်ရောက်ခဲ့ သည်ဟု တွေ့ဆုံပွဲ တက်ရောက်ခဲ့ သူများထံမှ သိရသည်။

တွေ့ဆုံပွဲ တက်ရောက်ခဲ့သူ ဘန်းချောင်းဒေသခံ စောတင်ဝင်း က 'တွေ့ဆုံပွဲမှာ ဗဟိုက လူကြီးတွေ ကို ကုမ္ပဏီက စည်းကမ်းချိုးဖောက် တဲ့အချက်တွေဖြစ်တဲ့ ချောင်းထဲကို ရေဆိုးရေညစ်တွေကျတာ၊ ဧက ၆၀ ထက်မပိုရတဲ့ အပေါ်အခြေအ နေ၊ နောက် အစည်းအဝေးခေါ်ရင် အဆိပ်ဖြစ်စေတဲ့ရေ လူထု၊ ကျွ နွား တိရိစ္ဆာန် ဘယ်လောက် သောက်သုံးရသလဲ။ ရောဂါဖြစ်စေ နိုင်တဲ့ ဓာတုပစ္စည်းတွေ သတ္တုတွေ ဘယ်လောက်ရှိတယ်ဆိုတာ သူတို့ ကိန်းဂဏန်းတွေနဲ့ မပြဘူး။ ယေ

ပြောတယ်'ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် ၎င်းတွေ့ဆုံပွဲတွင် မြန်မာမေဖလားဝါး ကုမ္ပဏီနှင့် ထိုင်း East Star ကုမ္ပဏီတို့၏ ကျောက်မီးသွေး တူးဖော်နေမှု အ ခြေအနေများကို အချက်အလက် များဖြင့် တင်ပြသော်လည်း ကေ အဲန်ယူ ခေါင်းဆောင်ပိုင်းက အ ချက်အလက်များကို မယုံကြည် သည့်သဘောမျိုး တွေ့ရကြောင်း၊ ဧက ၆၀ တွင် ကျောက်မီးသွေးတန် သန်း ၄၀ ထုတ်ယူမည့်ကိစ္စမှာ မည်သို့မျှမဖြစ်နိုင်ဘဲ ထပ်မံ လုပ် ငန်းချဲ့ထွင်ရန် ပြင်ဆင်မှုများ ရှိနေ သည်ကို ဆွေးနွေးပြောဆိုခဲ့သည်ဟု တာကပေါ ကရင်လူငယ်အဖွဲ့မှ နော်ဝိသလောက ကရင်သတင်းစဉ် သို့ မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့က ပြော သည်။

အဆိုပါ ဘန်းချောင်းဒေသ သည် ကေအဲန်ယူနှင့် အစိုးရတို့ နှစ်ဖက် ရောနှောအုပ်ချုပ်နေသည့် ဒေသဖြစ်ကာ မြန်မာမေဖလားဝါး ကုမ္ပဏီက မြန်မာအစိုးရထံမှ ဧက ၆၀ လုပ်ပိုင်ခွင့်ရရှိခဲ့ပြီး ထိုင်း East Star ကုမ္ပဏီက ဘန်းချောင်းဒေသ အခြေစိုက် ကေအဲန်ယူ ဘိတ်- ထားဝယ်ခရိုင်၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်က တူးဖော်နေခဲ့ရာ ပွင့်လင်းရာသီများတွင် တနေ့ ကျောက်မီးသွေးတန်ချိန် ၄၇၆ တန် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ တင်ပို့နေ ကြောင်း ၂၀၁၅ ခုနှစ်အတွင်းက ထားဝယ် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ ထုတ်ပြန်ထားခဲ့သည့် ဘန်းချောင်း ဆုံး ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမယ်လို့ အစီရင်ခံစာ၌ ဖော်ပြထားသည်။

နိုင်ငံရေးပြဿနာဖြေရှင်းပြီးမှ အကြီးစားဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ဖော်ဆောင်ရန် နိုင်ငံတကာကရင်အဖွဲ့ပြောဆို

မတ် ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး

ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး -ကေအဲန်ယူ အနေဖြင့် နိုင်ငံရေး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းပြီးမှသာ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း အကြီးစား ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများကို ပြည်သူ့ ဆန္ဒနှင့်အညီ ဖော်ဆောင်ပေးရန် နိုင်ငံတကာ ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့- IKO က ယနေ့ ပြောဆိုလိုက် သည်။

မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့စွဲဖြင့် IKO က ထုတ်ပြန်လိုက်သည့် ဘောက ထာ ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်း သဘောထား ထုတ်ပြန်ချက်အပေါ် ပြောခွင့်ရသူ မန်းအော်လဲဒိုအား ကရင်သတင်းစဉ်က ဆက်သွယ် မေးမြန်းစဉ် ထိုသို့ ပြောဆိုလိုက် ခြင်း ဖြစ်သည်။

၎င်းက 'နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲ မှာ အပြီးအပိုင် ဆွေးနွေးပြီးမှသာ လျှင် ဌာနေပြည်သူလူထုနှင့် ပွင့်

ပွင့်လင်းလင်း တိုင်ပင်ပြီးတော့မှ စီမံကိန်းကြီးတွေကို အကောင်အ ထည်ဖော်တဲ့နေရာမှာ နိုင်ငံတကာ စံနှုန်းနဲ့ ကိုက်ညီတဲ့ သဘာဝပတ် ဝန်းကျင်ကို မထိခိုက်ဘဲ ပြည်သူ လူထု အကျိုးရှိမယ်ဆိုတဲ့အပေါ်မှာ မူတည်ပြီးတော့မှ ပြည်သူလူထု သဘောတူပြီးမှလုပ်ဖို့ပါ'ဟု ပြော သည်။

ထို့အပြင် ထိုင်း-မြန်မာနယ် စာမျက်နှာ (၁၀) သို့ ▶▶

KNU လီခါးသးကယုသ့ညါသမံသမိးဝဲ ဘိခိလါးသ့ညါပူတဂ်အိခိသး

လါမးရှး ၁၅ သီ၊ ၂၀၁၆ နှစ် စီထီလု တနီသရံဂ်ကိခိခိ၊ ဘျး-ဒဝ် ကိရ်ရ်၊ ဘိခိလါးသ့ညါပူအယိ တဂ်ဘဉ်ဒိဘဉ်ထံးလါ ပုတတါခိ ဝဲဒါအိခိ နညီဒိကလုစာဖိက ရှာ (KNU) လီခါးသး ကနုလါယု သ့ညါ သမံသမိးဝဲအဂူ KNU အ နှိခိသမံသမိး(၁) ပဒိခိစီသီသံဘျ ဝဲဘဉ် ကညီတဂ်စိ နှိခိလါ ပဒိခိ စီသီသံဘျ ဝဲဘဉ် “သဝိ လါ တဂ်ခါးလါ အကပိကဟ စံ လီပုလါ၊ တဂ်သ့ညါပူလါ ဟး ဂါးစံးအါလဲ၊ ကရု၊ ကျိ၊ ပနာ ဆုဒိကိဖိလါ အအိဘဉ်ထံးလါအ အိခိဒီး အစုနု အိခိစံးအါလဲ၊ တဂ် ဝဲဒါလါလါ အအိခိဒီး ကအစုနုသ့ ဝဲဒါ အိခိစံးအါလဲနု တဟ်ဖျါလါ နှိခိဂ် နှိခိဒီးဘဉ်၊ အိခိဒု ကအိခိလါ တဟ်ဖျါဝဲဒီးဘဉ် အိခိသ့စုကိလါ လါအဝဲသ့ တဂ်ဖျါထီဝဲအိခိ အ မှါအတိ အိခိထံးလဲနု မှါဘဉ်ဝဲနု တဂ်သမံသမိး ဒီးတဂ်ယုသ့ညါ လါ ပဝဲတကဟ ရဲဂဲကရုမာယာအါလါ” အဂူ စံးလါ။

ဖဲလါမးရှး ၁၃ သီအနု KNU ကရုခိ တိခိခိရဲမဲဝဲ လီခါးသး ကမံးတံဂ်တဖု ဒီး ဘိခိလါကဝါ ဝဲဒါတဖု၊ ဂ်ခိခိထံး ပုဂံဝိတဂ်ကရု ကရီလါအအိခိဖဲ လီခါးကဝါအါ တဖု ထံးလါတဂ်ပိသကိးဝဲတဂ် ဝဲကိကိတဂ်၊ ဝဲဒါအိခိအပူ ဒီး လီခါးကဝါတဖု တဂ်ဖျါထီဝဲ တဂ် အိခိသး ဘဉ်ပု တဂ်ခါးလါသ့ညါလး ကွါဆုလဲကတျဲပု (၂) ▶▶

ဘျိခိခိခါးစးနါခါထွမ့ကထီဂ် ကညီကိစဲဂ်ကိတိခိခါကျါ

လါမးရှး ၂၈ သီ၊ ၂၀၁၆ နှစ် နါခါထွမ့ ကညီကိစဲဂ်၊ ခံဝိတဝိ ဘျိခိခိ ခါးစးတဂ်အိခိ ဝဲဒါနုလါ အဘဉ်တဂ်မာအါ ဝဲလါမးရှး ၂၈ သီ အနုနု ဖုဒိကိကိဆု တဂ်ဖးလါ နှိခိဂ် (၁) ဘျိခိခိခါးစး နါခါထွမ့ အါ ဘဉ်တဂ်တိထီခါလါ ကညီ ကိစဲဂ်ကိတိခိခါကျါ နှိခိလါ။

နါခါထွမ့အါ ကိခိခါထွမ့ ကျိ ပတံထီထါ နှိခိအါလါ ကိစဲ ကိတိခိခါကျါအိခိ ကိစဲဘျိ ခိခါစး ၂၃ ကလါ တဂ်ထီဒါ တ အိခိဘဉ်ဒီး ဘဉ်တဂ်ဟ်ပနီ ဝဲဒါ တဂ်ကျါ တိထီခါလါ ကိစဲဂ်ကိ တိခိ ခါကျါ နှိခိလါ။

ကိစဲဂ်ကိတိခိခါ နါခါထွမ့ အါ မှါစုကိးဝဲ ကညီကိစဲဂ် (NLD) ကရုခိ ဒီး လီခါးသးပုဆု တဂ် ကမံးတံဂ် တဂ်ဒီး ဝဲ ၂၀၁၅ နှစ် လါ နှိခိဘဉ် တဂ်ယုထံးလါခါ အ ကိစဲ မာယုထီ သါလါစုကိးဝဲလါ ကကဲ

တဂ်ဟ်ထီဝဲ နါခါထွမ့လါ ကိစဲဂ်ကိတိခိခါ တဂ်အိခိ တဂ် လီခါးသးအါဒီး ကိစဲဂ်ပု တဂ်လဲ ထီလဲထီကအိခိအါ ပကဟ်ဖိ မာသကိးတဂ်အဂူ ကညီကိစဲဂ်၊ တိ အူကိဆု၊ တဂ်ဖးလါ နှိခိဂ် (၂) က ညီကရုပုတဂ်ခါးစး ကိစဲဂ်ကိ တိခါစး စီကရုအုဂ်မ့ စံးဝဲနု လါ။

ကွါဆုလဲကတျဲပု (၂) ▶▶

နုပိခိခါဒုရှာတဂ်မာစာတဂ်ကစးထီမာအါတတပတီလါ KNU ကိရ်(၄)ဘဉ်အပူ

လါမးရှး ၁၇ သီ၊ ၂၀၁၆ နှစ် ဝဲဒါလါ ကိရ် (၄) ဘဉ်အပူ အတဂ်မာစာတဖု (ဒုအဲဒါ တဂ်ကုဆီလါပာလါကု တဂ်အိခိအါလါ တဂ်တိကျါအါ တဂ်ကစးထီမာဝဲအါ တတပတီဖဲ ကညီဒိကလုစာဖိက ရှာ (ဒုအဲဒါ ယု) ကိရ် (၄) ဘဉ်အပူအဂူ ပသ့ညါဘဉ်လါ တဂ်မာလိ ထီဂ် ထီ တဂ်ဖးတဂ်မာ ကမံးတံဂ် အအိ နှိခိလါ။

ကမံးတံဂ်အဝဲနု ကညီဖိခိ ကဝဲ ကရုတဖုဒိအမု ခုဒိအိယု ကိရ်၊ သုးက ခိခါတဖု၊ တဂ်ဘဉ် ဘျးဒံပိခိခါ နညီသုးမုဒိ ဝဲဒါ (DKBA) ဒီး တဂ်မုဒိတဂ်ကိကစး (KNU/KNLA-PC) ခိခါသ့ညါတဖု ပုသ့ညါနုလါ ဘဉ်ထွဒီး တဂ်မာ ဖျါထီတဂ်ဖးတဂ်မာအါ ကမံးတံဂ် အနုနု ခုဒိအိယု အသုးခိခိဖိ စီယာနု စံးဝဲဒါအါလါ။

ကွါဆုလဲကတျဲပု (၂) ▶▶

သုးရီမဲခိကျါ (၂) တဂ်ပ လီခါ KNLA သုးဖိတဖု လါသုတမာကမံးဝဲ တဂ်ထီဒါကျါတဂု။

ကွါဆုလဲကတျဲပု (၃) ▶▶

ကသ့ထီကျါ DKBA သုးမုဒိခိခါပံးပံးယီယီ အဂူသုးရီမဲခိကျါ (၂) စီမါလုစံးဝဲ

ကွါဆုလဲကတျဲပု (၄) ▶▶

လီခါတဝါဖိဒီးတဂ်ကွါထွ ထံကျိထံကွဲကရုယုထီဝဲ လါတဂ်တဘဉ်မာဒီး ထံတမာ တဂ်တိကျါပးဒိတဖုတဂု။

ကွါဆုလဲကတျဲပု (၄) ▶▶

သုးရီၣ်မဲခိၣ်ကျၢၣ်(၂)တုၣ်ပလီၤ KNLA သုးဖိတဖၣ်လၢသုတမၤကမၢၣ်တၢ်ထီဒါကမျၢၣ်တဂ့ၤ

လါမးၤ ၂၄ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်
စးအံၣ်ဆူ
ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျါးသုး
ဖျါးဒိၣ် (KNLA) သုးဖိသုၣ်တဖၣ် သု
တမၤကမၢၣ်တၢ်ထီဒါကမျၢၣ်တဂ့ၤ
အဂီၢ် သုးရီၣ်မဲခိၣ်ကျၢၣ် (၂) သုးခိၣ်
ကျၢၣ်စိ စီၤတီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤဝဲ သုး
ခိၣ်ဖိသုၣ်တဖၣ် ဖဲလါမးၤ ၂၄ သီ

အနံၤ ဖဲတၢ်မၤဝဲ (KNLA) နီၣ်ဂံၢ် (၅)
သုးခိၣ်ဖိ တၢ်မၤလိၤကွီၣ်ပျါးအမူး ဖဲ
(KNLA) သုးဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် အဆၢက
တီၢ် န့ၣ်လီၤ
“တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခး အဆၢက
တီၢ် ပကဘၣ်အိၣ်ဆိးလၢ အပူၤဖျါးဒီး
တၢ်ထံၣ်ကမၢၣ် သုၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ
ပဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ပကမၤတၢ်ကမၢၣ် ဒ်

လဲၣ်. တၢ်ဆိကမိၣ်ကမၢၣ်. တၢ်ဟံၣ်သး
ကမၢၣ်. လၢတၢ်ကမၢၣ်အကလုာ်လုာ်
အပူၤ တၢ်ဒုးပူၤလီၤ. အယီၤ ပကဘၣ်
အိၣ်ဆိးလၢ အပူၤဒီး ခိၣ်နီၣ် ဒီး ပဒိၣ်
အသုးတဖၣ် အတၢ်ထံၣ်ကမၢၣ် သ့ၣ်တ
ဖၣ်ပူၤ ဂ့ၤဂ့ၤအဂီၢ်” မ့ၣ်လိာ်ပိာ်ထွဲ စံး
ကတိၤဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ
(KNLA) သုးခိၣ်ဖိ တၢ်မၤလိၤအံၤ

တၢ်စးထီၣ်အီၤဖဲ လါနီၣ်ဝဲဘၣ်ဒီး
မ့ၣ်လၢ တၢ်မၤလိ တၢ်ဆၢကတီၢ်တခီ
အိၣ်ဒၣ်ထဲ အသီ (၉၀) လီၤ. အသီ
၉၀ အတီၢ်ပူၤ သုးဂ့ၢ်ခိၣ်ထံးတၢ်မၤလိ.
KNU တၢ်သိၣ်တၢ်သီအတၢ်လဲၤကျဲၤ
သဲးစး၊ ဝဲးအးတၢ်ဖဲး၊ တၢ်မ့ၣ်တၢ်ခုၣ်
အတၢ်လဲၤကျဲၤဒီး ထံၣ်ဂ့ၢ်လိာ်သဲးလၢ
အ ဘၣ်ထွဲ ဘၣ်ဃးတဖၣ် တၢ်ပၤဃာ်

ခိၣ်ဃၢၤန့ၣ်ဆၢၣ် ဒီး တၢ်ထံၣ်လိာ်ဂ့ၢ်လိာ်
သးဒီးကမျၢၣ် သုၣ်တဖၣ် တၢ်သိၣ်လိ
န့ၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလိဘျီဝဲအံၤ သုး
က့ (၁) တဖၣ်ဃာ်ဝဲဘၣ်ဆၢၣ် သုးက့
လၢအဂ့ၤ (၆) ဘၣ် ပူၤထီၣ်တၢ်မၤလိဖိ
အနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၉၃ ဂၤန့ၣ်လီၤ
နီၣ်ဂံၢ် (၅) သုးခိၣ်ဖိ တၢ်မၤလိ
တၢ်ပျါးကွီၣ်အမူအပူၤ (KNLA) သုးရီၣ်

မဲခိၣ်ကျၢၣ် သုးခိၣ်ကျၢၣ်စိ စီၤကွီၣ်န့ၣ်၊
သုးရီၣ်မဲခိၣ်ကျၢၣ် (၂) သုးခိၣ်ကျၢၣ်စိ
စီၤတီၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၤဝဲ. သုးဘၣ်မူဘၣ်ဒါတဖၣ်၊
ကမျၢၣ်ပၤဖြး ခိၣ်နီၣ်တဖၣ်. တၢ်မၤလိ
ပျါးကွီၣ်ဖိတဖၣ်. သိၣ်ဃူၤကရၢတဖၣ်
ဃုာ်ဒီး ပူၤတဖၣ်တဖၣ်ခဲလၢာ် ပူၤနီၣ်ဂံၢ်
အိၣ်ဝဲ ၃၀၀ ဂၤ ဟဲထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.

ကညီထံၣ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သဲးပုၣ်တံၣ်(၅)ဖုကပၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးအဖိခိၣ်သးခုအဝဲအဂ့ၢ် KNLA သုးရီၣ်မဲခိၣ်ကျၢၣ်စံးဝဲ

လါမးၤ ၂ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်
စးအံၣ်ဆူ
ကညီထံၣ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သဲးပုၣ်တံၣ် ၅
ဖု ဆၢတၢ်လိၤဝဲလၢ ကပၣ်ဖိၣ်ထီၣ်
သးအဂ့ၢ်အဖိခိၣ်အံၤ သးခုဒီးခိးသကါ
ဝဲဒၣ်အဂ့ၢ် ကညီဒီကလုာ်စာဖျါးက
ရၢ (KNU) အစုဒုၣ်တီၤ အဖိလၢာ်
ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျါးသုးဖျါးဒိၣ်
(KNLA) သုးရီၣ်မဲခိၣ်ကျၢၣ် သုးခိၣ်
ကျၢၣ်စိ စီၤကွီၣ်န့ၣ် စံးဘၣ်ဝဲ ကညီပူၤ
မၤတၢ်ကစီၣ်ဖိ တဖၣ် ဖဲလါမးၤ ၁
သီ အနံၤန့ၣ်လီၤ
“ကညီထံၣ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သဲး ၅ ဖုအံၤ
မ့ၣ်ကဲထီၣ် တဖၣ်တဘျီ ရီၣ်ဖိၣ်ဝဲဒၣ်
ကမျၢၣ်တဖၣ် ကညီထီၣ်ဝဲလီၤ. အယီၤ
န့ၣ် ယသးခုယဲလီၤ. အဝဲသ့ၣ် မ့ၣ်
ပုၣ်တံၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢအအိၣ်လၢ ဝုာ်
ပူၤအယီၤ အထံၣ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သဲးအတီၢ်တၢ်
ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ.” အဂ့ၢ်
သုးခိၣ်ကျၢၣ်စိ စီၤကွီၣ်န့ၣ် စံးဝဲလီၤ.

သုးခိၣ်ကျၢၣ်စိ စီၤကွီၣ်န့ၣ် စံးအါ
ထီၣ်ကဒီးဝဲ လၢကညီကလုာ် တၢ်ဃူ
တၢ်ဖိးကအိၣ်အဂီၢ် ကညီကမျၢၣ်
တဖၣ် အိၣ်ဒီးဝဲအသိး အဝဲသ့ၣ်စုာ်ကီး
မ့ၣ်တၢ်တမံၤယီၤ ဒ်န့ၣ်လီၤအဂ့ၢ်. ဆၢ
ကတီၢ်ခဲအံၤ အဝဲသ့ၣ် ဂုာ်ကျဲးစးဝဲ
လၢကညီဖိဖိၣ်စုကဝဲကရၢ ကရၢ
တဖၣ် က့ၤဟံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးကန့ၢ်ဝဲအဂီၢ်
ဒီး မ့ၣ်တန့ၢ်ဘၣ်သၢပူၤ ဝဲလၢဟံၣ်ဖိၣ်
တၢ်ဟံၣ်သး ကဘၣ်မ့ၣ်ဝဲ တမံၤယီၤလီၤ
အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ
သုးခိၣ်ကျၢၣ်စိ စီၤကွီၣ်န့ၣ် အတၢ်
ကတီၢ်အဖိခိၣ် ကညီကလုာ်ပုၣ်တံၣ်
(KNP) အနီၣ်ဂံၢ်ခိၣ်ကျၢၣ် မါကွီၣ်ည
စံးဝဲ “ပနီၣ်ဟူဘၣ်လၢ အဝဲ သးခုဝဲ
လၢ ကညီပုၣ်တံၣ်တဖၣ် အတၢ်က
ဟံၣ်ဖိၣ်က့ၤသးအံၤအယီၤ လၢပဝဲတက
ပၤ ကဲထီၣ် တၢ်ဂံၢ်တၢ်ဘါတခါ လၢပ
ကဆဲးမၤတၢ်ဆူညါလီၤ. ပုၣ်တံၣ်တ
ဖၣ် အတၢ်ကဟံၣ်ဖိၣ်သးအံၤ ပကဘၣ်

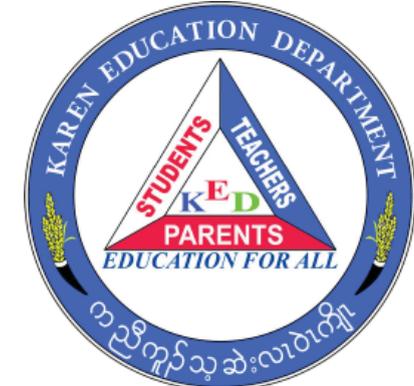
ဟံၣ်သးထီၣ်ထီၣ်. ဘၣ်မၤအံၤ တပတီၢ်ဝဲ
တပတီၢ်လီၤ. ပအံၣ်ဒီးထံၣ်စုာ်ကီး
လၢကညီဖိၣ်စုကဝဲကရၢတဖၣ်
လၢကအိၣ်က့ၤ ထဲတဖၣ်ဃိစုာ်ကီးန့ၣ်
လီၤ.” အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ
ကညီထံၣ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သဲးပုၣ်တံၣ် ၅
ဖု လၢအမ့ၣ် ဖျါး-ဖျါး ခိၣ်မိၣ်ကရၢတုၣ်
ပုၣ်တံၣ် (PSDP)၊ ကညီကလုာ်ပုၣ်
တံၣ် (KNP)၊ ကညီကမျၢၣ်ပုၣ်တံၣ်
(KPP)၊ ကညီခိၣ်မိၣ်ကရၢတုၣ်ပုၣ်
တံၣ် (KDP)၊ ကညီကီၢ်စံၣ် တၢ်ဂုၤထီၣ်
ပသီထီၣ် ဒီးခိၣ်မိၣ်ကရၢတုၣ်ပုၣ်
(KSDDP) တဖၣ် မၤဝဲ တၢ်ထံၣ်လိာ်
တၢ်ပုၣ်တံၣ်သကိးအမူးတခါ ဖဲလါပူၤ
တြုၤအါရံၤ ၂၇ သီတုၤ ၂၈ သီအနံၤ
ဖဲဂ့ၢ်ဖၣ်အံၤ. ကညီကီၢ်စံၣ်အပူၤန့ၣ်
လီၤ. ဖဲန့ၣ် ကညီပုၣ်တံၣ်တဖၣ် ကက
ထီၣ်တဖၣ်အဂီၢ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲတၢ်
ကွဲးဟံၣ်လီၤကျဲၤသန့ကမံးတံၣ်တဖၣ်န့ၣ်
လီၤ.

ကညီကူၣ်သုအဂီၢ်ကူၣ်သုဆဲးလၢဝဲကကျီၤဒီး ကညီဖိၣ်စုကဝဲ(၃)ဖုတၢ်ပီၣ်

လါမးၤ ၃ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်
စးဖါရီၤ
ကညီဖိၣ်စုကဝဲ ကရၢကရၢ
တဖၣ်အဟီၣ်ကဝိးအပူၤ ကွီၣ်ဆၢၣ်မဲာ်
ဘၣ်ဝဲဘၣ်ဃး တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သု
တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ်သုၣ်တဖၣ်အံၤ ဖဲလါမးၤ ၃
သီအနံၤ ကညီကူၣ်သုဆဲးလၢဝဲကကျီၤ
KEDဒီးကညီဖိၣ် စုကဝဲ ၃ ဖု မၤဝဲ
တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပီၣ်လိာ်အသးတခါ
ဖဲ ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျါးသုး
ဖျါးဒိၣ် KNLA သုးက့(၇) ဝဲလီၤခိၣ်
သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ
KED အနီၣ်ဂံၢ်စီၤလီၤအံၤမူစံး
ဝဲ “ဖဲပနီၣ်လီၤမၤဝဲကူၣ်သုတၢ်ဟူး
တၢ်ဂဲၤခါ ကညီဖိၣ်စုကဝဲကရၢ
ကရၢတဖၣ် အတၢ်ထံၣ်တလီၤလိာ်
တၢ်ဂ့ၢ်ကီၢ် အိၣ်ဝဲဒၣ်လီၤ. ဘၣ်ဃးတၢ်
ဂ့ၢ်အံၤ ကညီဖိၣ်စုကဝဲကရၢကရၢ
တဖၣ်အဟီၣ်ကဝိးအပူၤန့ၣ်
ခါဆူညါ ကဖိၣ်လိာ်စုကမၤသကိး
တၢ်ဒ်လဲၣ်. တၢ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ပ
ထံၣ်လိာ်တၢ်ပီၣ် လိာ်သးလီၤ” အ
ဂ့ၢ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အံၤအပူၤ KED ဝဲ
ကျီၤခိၣ်ပဒိၣ်စီၤလီၤစ့. နီၣ်ဂံၢ်ပဒိၣ်စီၤ
လီၤအံၤမူ. ခုၣ်အံၤယုာ် ဖျါးအံၤကီၢ်ရၢ
ကူၣ်သုနီၣ်ဂံၢ်စီၤပျါးထူ. ကီၢ်ဆၢၣ်ကူၣ်
သုနီၣ်ဂံၢ် ဒီး KNLA, KNU/KNLA
(PC) ကညီဘူးဒးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤ
ထီၣ်သုးမ့ၣ်ဒိၣ် DKBA ခါၣ်စးတဖၣ်ထံၣ်
လိာ်တၢ်ပီၣ်သကိးလိာ်သး တဖၣ်
ထုၣ် န့ၣ်လီၤ
တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပီၣ်သကိး
ဘျီဝဲန့ၣ် တၢ်ပီၣ်သကိးဝဲ ဘၣ်ဃး
ဖဲန့ၣ်လီၤထၢဝဲ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သု

တၢ်ဂ့ၢ် တၢ်ကျီၤအကတီၢ် ထံၣ်ဘၣ်
တၢ်ကီ တၢ်ခဲတဖၣ်. ကညီဖိၣ်စု
ကဝဲကရၢ ကရၢတဖၣ် အဟီၣ်က
ဝိးအပူၤ ကီၢ်ပယီၤပဒိၣ် အပူၤမၤတၢ်ဖိ
ကွီၣ်သရၢ. သရၢမ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤသိၣ်
လိာ် တၢ် အဂ့ၢ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ကူၣ်
ဘၣ်ကူၣ်သု အတၢ်ပၤဆူၤရဲၣ်ကျဲၤ
အတၢ်အိၣ်သး သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ
ကညီကူၣ်သု ဆဲးလၢဝဲကကျီၤ
တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပီၣ်သကိးတၢ်ဒီး
ကညီဖိၣ်စုကဝဲကရၢကရၢတဖၣ်အံၤ မ့ၣ်ဝဲ
အဆိကတၢ်တဘျီန့ၣ်လီၤ.

ပဒိၣ်သုး(၃)ဂၤဘၣ်ဒီးမ့ၣ်ပိာ်ဖဲ KNLA သုက့(၅)တၢ်လီၤ

လါမးၤ ၁၇ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်
ကညီကီၢ်စံၣ် ကညီဒီကလုာ်စာ
ဖျါးကရၢ(KNU)သုးက့(၅) တၢ်ပၤဟီၣ်
ကဝိး ဖျါးပုၣ်ကီၢ်ရၢ. ဘုသိၣ်ကီၢ်ဆၢ
ဘျီဒါသဝီ မံၤပိမူထံကျီၤအပူၤ ကီၢ်ပ
ယီၤပဒိၣ်အသုး ၃ ဂၤ ဘၣ်ဒီးဝဲဒီး ဟီၣ်
လၢ မ့ၣ်ပိာ်အဂ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်အံၤ
လီၤ
ပူၤလၢအဘၣ်ဒီးဝဲတဖၣ် မ့ၣ်ဝဲ
ပဒိၣ်အသုးဖိလၢ အအိၣ်ဆိလီၤ
အသးဖဲဖျါးပုၣ် ဒုးယၤ တၢ်ပၤဖိလၢာ်
ခိၣ်သုးရၢ(၁၉၈၅-၄၃၄) အသုးရၢ

ခိၣ်(၂)တဂၤ. သုးစကီၢ်ဖိတဂၤဒီး
အသုးဖိတဂၤလီၤ. သုးရၢ အဝဲအံၤ
ဖဲလါမးၤ ၁၀ သီအနံၤ ဟဲန့ၣ်လီၤ
တလၢဝဲ ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျါး
သုးဖျါးဒိၣ် (KNLA) အတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်
လီၤဟီၣ်ကဝိးအပူၤအယီၤ ယီၤဘၣ်ဝဲ
ဟီၣ်လၢာ်မ့ၣ် ပိာ်ဒ်အံၤ အဂ့ၢ် KNLA
သုက့(၅) စံးဝဲဒၣ်လီၤ
KNLA သုက့(၅) သုးခိၣ်ကျၢၣ်
စီၤမူဟဲ စံးဝဲ “ခိဖျါးအဝဲသ့ၣ် (ပဒိၣ်
အသုး) ဟဲတလၢဝဲ တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်လီၤ
ဟီၣ်ကဝိး အကဲးတကထီ (ခဲတၢ်
ဃုာ်ဃုာ်)အယီၤ ဘၣ်ဝဲဟီၣ်လၢာ်မ့ၣ်

ပိာ်န့ၣ်လီၤ. ယီၤဘၣ်ဝဲမ့ၣ်ပိာ်တဂၤဒီး
ပူၤအိၣ်လၢ အကပၤခဲက ဘၣ်ဒီးဃုာ်
ဝဲဒၣ်န့ၣ် ပက့ၤနီၣ်ဟူဘၣ်က့ၤတၢ်ကစီၣ်
လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ
ဖဲအပူၤကွီၣ် လါဖျါးတြုၤအါရံၤ
၂၄ သီအနံၤဖျါးကီး KNU ဖျါးပုၣ်ကီၢ်
ရၢ လူၤသီကီၢ်ဆၢ ဝုာ်ကလုထူၣ်ဒီး
ဖျါးဂီၤအဘၣ်စၢၤန့ၣ် ပဒိၣ်အသုးလၢ
အဟဲဆူၤဝဲတၢ်အိၣ် လၢသီလုာ်တဖၣ်
လဲၤခီတလၢဝဲ တၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်အလီၤ
အယီၤ KNLA သုးက့(၅) အပူၤတဖၣ်
န့ၣ်လီၤမးဝဲအဝဲန့ၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ
ဃုာ်ဃုာ်)အယီၤ ဘၣ်ဝဲဟီၣ်လၢာ်မ့ၣ်

ပိာ်မုၢ်တဖၣ်ကမၤဂ့ၤထီၣ်အတီၢ်အစီၤဒီးကယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ် တၢ်ထံသီးတုၤသီးအဂ့ၢ်ဂီၢ်ဆၣ်ခိၣ်ကတိၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ်

လၢမးၤ ၁၃ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စးဖါရီု
ကညီၣ်ဒီးကလုာ်စီမံၤစီကရၢ(ခုၣ် အဲၣ်ယုာ်) ခုၣ်ယုာ်ကီၢ်ရၢၣ်၊ ဒီးရီု ကီၢ်ဆၣ်ခိၣ် ပဒိၣ်စီမံၤစီကရၢတၢ်ဟ့ၣ် သဆၣ်ထီၣ်ဒၣ် ကညီၣ်ပိာ်မုၢ်လၢအ အိၣ်ဆိး မဲၣ်စီၣ်တၢ်လီၤအပူၤတဖၣ် လၢကမၤဂ့ၤ ထီၣ်အတီၢ်အစီၤဒီး ကဂ့ၢ် ကျဲးစးယုၤသ့ၣ်ညါအါထီၣ် တၢ်ထံသီး တုၤသီးခွဲးယာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ
“ပိာ်မုၢ်လၢ အိၣ်ဆိးမဲၣ်စီၣ်ဟီၣ် ကစီၣ်တဖၣ် ပမုၢ်ကွၢ်က့ၤလၢ ထံ ရှါကီၢ်သး၊ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်၊ မုၢ်ကိၣ်ဖၣ် ကွၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ လၢပွၤနီၣ်ဂီၢ်တ ကမၤ တကးဒီးဘၣ် လၢအတီၢ်အစီၤ စ့ၢ်ကီး ဖျၢဝဲဒုၣ်ဒိၣ်မးဒီးလီၤ မၤဂ့ၤထီၣ် သုကံၤသုစီၤဒီး ဂ့ၢ်ကျဲးစးလၢ ပိာ်မုၢ် ပိာ်ခွါ အတၢ်ထံသီးတုၤသီးဝံၤ မၤ

ဘၣ်အါတုၤလီၤတၢ်လီၤတက့ၢ်” အဂ့ၢ် ကတိၢ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ် ဖဲလၢမးၤ ၁၂ သီအနံၤ ဖဲတီၣ်ဒဲသဝီ တၢ်မၤလၢ ကပိၤဝဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျၢဝဲ ပိာ်မုၢ်အမုၢ် အနံၤန့ၣ်လီၤ
တၢ်မၤဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျၢဝဲ ပိာ်မုၢ် အမုၢ်နံၤ အဆိကတၢ်တၢ်သ့ၣ် ဖဲတီၣ်ဒဲ သဝီအံၤ ခုၣ်အဲၣ်ယုာ်ပိာ်ရီု ကီၢ်ဆၣ် ခိၣ် ပဒိၣ်စီမံၤစီကရၢ၊ ကီၢ်ဆၣ်စံၣ်ညီၣ်ကီၢ် ခိၣ် မၤလၢအိၣ်၊ ကညီၣ်ပိာ်မုၢ်ကရၢ၊ (Myanmar Institute of Gender Studie) ကရၢတကးဘၣ် သဝီ ၁၄ ဖျၢဝဲ ပိာ်မုၢ်တဖၣ်ဟဲထီၣ်ဝဲအဂၤ ၁၀၀ ယုာ်ယုာ်န့ၣ်လီၤ
Myanmar Institute of Gender Studies ပှၤန့ၣ်တၢ် နီၣ်မုၢ် မုၢ်ခိၣ်စံးဝဲ “လီၤကဝီၤအဲၣ်အံၤ တၢ် ဘၣ်ဒဲဒၣ် တၢ်ဒုးတၢ်ယၤ အနံၣ် ၆၀

ဘၣ်လဲဒိး ပိာ်မုၢ်လၢ အအိၣ်ဆိးဖဲအံၤ တဖၣ်အတၢ်သ့ၣ်ညါနီၣ်ဟီၣ် သုတအိၣ် တၢ်လီၤတံာ်လၢလီၤကဝီၤအဂၤတဖၣ် အလီၢ်ခဲတဂ့ၤအဂီၢ် ဒီး ပဒိၣ်ဒီးလၢ အဝဲသ့ၣ် ကသ့ၣ်ညါစ့ၢ်ကီး ပိာ်မုၢ်မုၢ် နံၤအိၣ်ဝဲဒီး အတၢ်ထံသီးအတၢ်သ့ၣ်ညါ ကလဲလီၤလဲၤထီၣ်အဂီၢ် ပမၤဝဲ ဖဲအံၤအဂ့ၢ်” စံးဘၣ် ကညီၣ်ကစီၣ် န့ၣ်လီၤ
လၢတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲးစးအံၤ အ ပူၤကတိၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဝဲ ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျၢဝဲ ပိာ်မုၢ်အမုၢ်နံၤ ဟဲကဲထီၣ်သးအဂ့ၢ်၊ ပိာ်မုၢ်/ပိာ်ခွါတၢ်ထံသီးတုၤသီး တၢ် ခွဲးတၢ်ယၤ၊ ပိာ်မုၢ်ပိာ်ခွါတၢ်ဟီၣ်ဖျၢဝဲ မၤသကိးတၢ်အဂ့ၢ်၊ ပိာ်မုၢ်ဒီး တၢ်မုၢ် တၢ်ခုၣ်၊ ပိာ်မုၢ်ဒီးထံဂီၢ်ကီၢ်သး တၢ် ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ

ကညီၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢတဖၣ်အာၣ်လီၤတုၤလိာ်ဝဲလၢ ကဆဲးလဲၤဒဲးသ့ၣ်အဲၣ်ယုာ်အထံဂီၢ်ကီၢ်သး တၢ်တီၣ်ခိၣ်ရီၤမဲၣ်အသိး

လၢမးၤ ၁ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စးဖါရီု
ကညီၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢ တဖၣ် အာၣ်လီၤတုၤလိာ်ဝဲလၢ ကဆဲးလဲၤဝဲ ဒဲးကညီၣ်ဒီးကလုာ်စီမံၤစီကရၢ အထံဂီၢ် ကီၢ်သး တၢ်တီၣ်ခိၣ်ရီၤမဲၣ်အသိး အဂ့ၢ် န့ၣ် ဖဲလၢဖျၢဝဲအါရံၤ ၂၉ သီအနံၤ ကညီၣ် ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢတဖၣ် မၤဝဲ တၢ်ထီၣ်ဟ့ၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢ ထံလိာ် တၢ်ပိာ်သကိး ဖဲ KNU ဖၢအဲၣ်ကီၢ် ရၢၣ်၊ လုၢ်ပွဲၣ်ကီၢ်ဆၣ်၊ ကညီၣ်ဒီးကလုာ် တၢ်ထီၣ်ဖျၢဝဲဒုးမုၢ်ဒိၣ်-KNLA သုးဝဲ၊ လီၤခိၣ်သ့ၣ် သ့ၣ်ဘၣ်ထီၣ်တၢ်လီၤ အကတီၢ်န့ၣ်လီၤ
KNLA သုးရီၤမဲၣ်ခိၣ်ကျၢ် သုးခိၣ် ကျၢ်စီ စီကူၣ်န့ၣ် စံးဝဲ “မၤတၢ်ကတီၢ် တၢ်အိၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤပတဲသကိးဘၣ်ဃး ကညီၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢတဖၣ် လၢ ထံဂီၢ်ကီၢ်သးတကမၤ ကပုၢ်ယုာ်ပုၢ် ဂီၢ် ဒီးကလဲၤ ယုၤဖျဲးဖိးတပယုၤ ဃီအဂီၢ်လီၤ ခဲလၢတၢ် မုၢ်ပုၢ်ယုာ်ပုၢ်ဂီၢ် မးဒီး တၢ်ကဲဘျးကဲဖျၢဝဲ ကအိၣ်ဝဲ လီၤ. ပကလဲၤဒဲးပတဲၤဆၣ်တံာ်ဟံ လၢညါအသိးလီၤ” အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ
ကညီၣ် ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢတဖၣ် အတၢ်ထီၣ်ဟ့ၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢတဖၣ်

အိၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢအါဝဲဒၣ်အံၤ KNU ဒိၣ်န့ၣ်တဖၣ်၊ KNLA ကညီၣ်ဘုးဒး တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်သုးမုၢ်ဒိၣ် (DKBA) တၢ်ဘၣ်ဘျးဒဲးနီၣ်နီၣ်စံၣ် ကညီၣ်သုး မုၢ်ဒိၣ် (DKBA)၊ KNU/KNLA-PC ဒိၣ်န့ၣ်တဖၣ် ခဲလၢတၢ်ဖိာ်စုကဝဲၤ ၄၀ ယုာ်ယုာ် လဲၤထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ
တၢ်အိၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤ တၢ်ပိာ်သ ကိးဝဲတၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ထွဲ ကညီၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤ ကရၢတဖၣ် ကဒဲကဒဲ ဒဲသီး တၢ်ဘၣ် လိာ်ဖိးဒု ကအိၣ်ထီၣ်ကျဲးစး ဒီး တၢ်ဖျဲးထီၣ် ဘျီလီၤက့ၤ တၢ်သဘၣ် သဘၣ်၊ တၢ်ကိာ်ခဲလၢ အဖဲကဲထီၣ် သးအံၤတဖၣ် ကန့ၢ်အဂီၢ်အဂ့ၢ်တဖၣ် ဒီး တၢ်လီာ်အာၣ်လီၤဝဲ လၢကညီၣ်ဖိာ် စုကဝဲၤ အါဖဲအံၤ ဒဲသီး ဟီၣ်ဖျၢဝဲထီၣ် မၤဝဲဒုၣ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ
တၢ်ထံလိာ်တၢ်ပိာ်သကိး အံၤအဖဲခိၣ် ကညီၣ်ဘုးဒး တၢ်လဲၤထီၣ် လဲၤထီၣ် သုးမုၢ်ဒိၣ် (DKBA) လၢဘၣ် တၢ် ကရၢကရီၤထီၣ်က့ၤ ဖဲအပူၤကွံာ် တၢ်ယာ်တဖျါအတီၢ်ပုၤအံၤ အပူၤတဲ တၢ်ပာသုးခိၣ်ဒိၣ် စီဆါအိၣ် စံးဝဲ “ပ တၢ်ကရၢကရီၤအံၤ ခိၣ်ဖျိတၢ်အိၣ်သး အဖဲခိၣ် ဟဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲလီၤ. တဖျါလၢ

ပကဒုးက့ၤ ပကရၢမိၢ်ပုၤအဂီၢ်ဘၣ်. လၢတၢ်န့ၣ်အဖဲခိၣ် တနီၤတၢ်ထံၣ်က မုၢ်အိၣ်ဝဲဒၣ်အသိး ပတဲန့ၢ်ပာ်က့ၤအံၤ ဖဲတၢ်အိၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤအပူၤအံၤလီၤ. ပထံၣ် ဘၣ်လၢ တၢ်ဘုၤတၢ်ဖိးဟဲအိၣ်ပျီထီၣ် အသိး ပသးစ့ၢ်ဒီး သကါအံၤလီၤ. ဘၣ် ဆၣ်သန့ၣ်က့ၤ လၢတၢ်ဖဲးက့ၤမၤက့ၤ အဖဲခိၣ်တခီ ပကဘၣ်ပံး တၢ်ဆၢက တီၢ် ဒီး ပကဘၣ်ပံးသးထီၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် တဲဝဲဒၣ်လီၤ
ကညီၣ်ကလုာ်စီမံၤစီကရၢ တဖၣ် အတၢ်ထီၣ်ဟ့ၣ်ဖိာ်စုကဝဲၤကရၢ တၢ်တၢ်သုးအိၣ်ထီၣ်အံၤ ဖဲလၢ မုၢ် ၂၈ သီ၊ ၂၀၁၃ နံၣ် ဖဲ ထီၣ်ကိာ်ကီ သဝီ. ကိးတရံးကီၢ်ဆၣ်န့ၣ်လီၤ. က မဲးတံာ်အံၤ KNU၊ DKBA၊ BGF/ KNU/KNLA-PC၊ KPF (ဟီၣ်သယီ ဟီၣ်ကဝီၤလီၤဆိ) ဒီး ပဒိၣ် အိၣ်ဆါ တီၣ်ခိၣ်ရီၤမဲၣ် ဘၣ်ကရၢသ့ၣ်တဖၣ် ပုၢ် ယုာ်ဝဲဒၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် တၢ်အိၣ်ဖိာ်စု ဘျီဝဲအံၤအပူၤ ဟဲထီၣ်ဒုၣ်ထဲ KNU၊ DKBA ၂ မုၢ် ဒီး KNU/KNLA-PC ကရၢတဖၣ်န့ၣ်လီၤ

လီၤကဝီၤဖိာ်စုဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲထံကျိထံကွၢ်ကရၢယုထီၣ်ဝဲလၢ တၢ်တဘၣ်မၤဒီးထံတမာ်တၢ်တီၣ်ကျဲးစးဒိၣ်တဖၣ်တဂ့ၤ

လၢမးၤ ၁၅ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စးဖါရီု
ဖဲတၢ်သ့ၣ်ထီၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် အဆၢကတီၢ် လၢကညီၣ်ကီၢ်စဲၣ်အပူၤ တၢ်တဘၣ်မၤဒီးဝဲ ထံတမာ်တၢ်တီၣ် ကျဲးစးဒိၣ်အမုၢ်တဖၣ်ဘၣ်အဂ့ၢ် လီၤကဝီၤကညီၣ်ကရၢတဖၣ်ဒီး ကညီၣ် တၢ်ကွၢ်ဟ့ၣ် ထံကျိထံကွၢ်ကရၢ- KRW ယုထီၣ်ဝဲဒၣ် ဖဲလၢမးၤ ၁၄ သီ၊ ဖဲဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျၢဝဲ တၢ်ကတီၢ် ထံ ကျိထံကွၢ်ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒါ ထံတမာ်မုၢ် နံၤအံၤန့ၣ်လီၤ
ဖဲလၢမးၤ ၁၄ သီအနံၤ ကညီၣ် တၢ်ကွၢ်ဟ့ၣ် ထံကျိထံကွၢ်ကရၢ KRW ဒီး ကညီၣ်ဒီးပတဲၤဆၣ် ဒီး ပှၤဂုၤဂီၢ်တၢ်လီၤဟီၣ်ဒုးစဲ KESAN တီၣ်ခိၣ်ရီၤမဲၣ် ဒီးရဲၣ်ကျဲးစးဟီၣ် ခိၣ်ဒိၣ်ဖျၢဝဲ တၢ်ကတီၢ် ထံကျိထံကွၢ် မုၢ်နံၤ ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒါ ထံတမာ် မုၢ်နံၤ ဒီးတၢ်ထီၣ်ဒါ ထံတမာ် ဖဲကညီၣ်ကီၢ်စဲၣ်၊ မုၢ်တြီၤ ကီၢ်ရၢၣ်၊ အံၤတၢ်ထီၣ်ကီၢ်ပူၤ ပှၤလီၤ အိၣ်ကမ့ၢ် ဒဲကဝီၤပူၤ ဒီးယုထီၣ်ဝဲဒၣ် ဒိၣ်န့ၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ

KESAN တၢ်ကစီၣ် ဒီးတၢ်ရၢ လီၤမုၢ်ဒါခိၣ် နီၣ်ဆၣ်မူ စံးဝဲ “ဆၢက တီၢ်ခဲအံၤ ပထံၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်မၤဝဲဒၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ် ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ဝဲသီထီၣ် တၢ်မၤတဖၣ် တဘျီပီၤလီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်တ နီၤ ဒုးကဲထီၣ် တၢ်သဘၣ်ဘၣ်အိၣ်ဝဲ ဒၣ်လီၤ. တၢ်လၢပအဲၣ်ဒီးန့ၣ် တၢ်က မၤဝဲဒၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ဒီး တၢ်တၢ် ပီၣ်သကိး ထံဂီၢ်ကီၢ်သးဝဲ မုၢ်နံၤ တၢ် မုၢ်တၢ်ခုၣ်လၢအကါကျဲးစး ဒီး တၢ် ကြၢးမၤဝဲ တၢ်တီၣ်ကျဲးစးတဖၣ်အ ဃီပယုထီၣ်ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဘၣ် ဝဲ ကညီၣ်ကစီၣ် န့ၣ်လီၤ
ဖဲကညီၣ်ကီၢ်စဲၣ် ဟးကွဲး ထံတ မုၢ်တၢ်တီၣ်ကျဲးစး အကပိာ်ကမၤန့ၣ် အပူၤကွံာ် ၂၀၁၄ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ ပဒိၣ် သုး၊ သုးခိးကီၢ်ဆၢဒီး DKBA သုးတ ဖျၢဝဲအဘၣ်စၢၤ တၢ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲဒၣ် ဒီး ပဒိၣ်သုးတဖၣ် န့ၣ်လီၤဟူးဂဲၤအါထီၣ် အဖဲခိၣ် တၢ်ဘၣ်ယိာ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲဒၣ်လၢ တၢ်သဘၣ်သဘၣ်ကဲ ထီၣ်ဝဲ ဒီး KNLA သုးတဖၣ် အိၣ်ဝဲဒၣ်အဂ့ၢ် ပှၤ လၢအဲၣ်လိာ်ဝဲ ထံကျိထံကွၢ်ဂီၢ်ဝဲ

တဖၣ် စံးဝဲဒၣ်လီၤ
KNLA သုးရီၤမဲၣ်ခိၣ်ကျၢ်(၂) သုးခိၣ်ကျၢ်စီ စီဆါကီၢ်ဟဲ စံးဝဲ “လၢယၤယုနီၣ်ကစီၣ်ဒဲဝဲ တၢ်တဘၣ် မၤထံတမာ်တၢ်တီၣ်ကျဲးစးတဖၣ်တဂ့ၤ အဂီၢ် ယယုထီၣ် တသ့ဘၣ်. ပထံၣ် အံၤ မုၢ်ဝဲဒၣ် ကရၢလၢအဘၣ် ဒီးသဒၢ ကမျၢ်တဖၣ်အသိး ဒဲကမျၢ်သ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်သးဝဲအသိး ပဘၣ်မၤပျီထီၣ် န့ၢ်ဝဲ အမိၤပံးမိၤပုၤလီၤ” အဂ့ၢ် စံး ဘၣ်ဝဲ ကညီၣ်ကစီၣ် လီၤ
တၢ်ထီၣ်ဒါ ထံတမာ် တၢ်ရဲၣ် တၢ်ကျဲးစးလၢ အဘၣ်တၢ်မၤအံၤ လၢ အဘုးဒီး အံၤတုၤထီၣ် ဒဲကဝီၤအံၤ သုး ခိၣ်ကျဲးစး စီဆါကီၢ်ဟဲ၊ KRW ကရၢ ဖဲ ကညီၣ်ပှၤဂုၤဂီၢ်ကရၢတဖၣ် လၢအမုၢ် KESAN၊ KWO၊ KYO၊ KNSG၊ FTUK၊ ဒီး KORD ကရၢတဖၣ် အ မဲာ်ညါ ယုာ်ဒီး အံၤတုၤထီၣ်ဒဲကဝီၤ ဖဲတဖၣ် ခဲလၢတၢ် ၈၀၀ ဘျီဝဲ ဟဲထီၣ် ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ

ယိာ်လိာ်ထံတမာ် ၁၈ ခါအါတၢ်ဆဲးလီၤဝဲစုမုၢ်ကျၢ်လၢ MOU အဖီခိၣ်တၢ်ကဟ့ၣ်ကယိာ်ယိာ်ပာ်ဘျးစဲကရၢဘၣ်ယိာ်

လၢမးၤ ၁၅ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် ခါတုၤဖျိၤ
ယိာ်လိာ်ကျိလၢ အယုၤလီၤဆူ ကလုာ်ခူၣ်တၢ်လီၤ ဟီၣ်ကဝီၤတဘီ အံၤအပူၤ တၢ်ကတီၢ်ထီၣ်ဝဲ ထံတမာ် ၁၈ ခါအါ တၢ်ဆဲးလီၤဝဲစုမုၢ်ကျၢ် ဆူတၢ်နီၣ်ဟီၣ်ကွဲးနီၣ် (MOU) အံၤ အဖီခိၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဝဲအဂ့ၢ် တၢ်အံးထွဲ ကွၢ်ထွဲ ယိာ်လိာ်ထံ ကျိ ပှၤဘျးစဲ ကရၢလၢ အအိၣ်သ့ၣ်ထီၣ် ယာ်သးဒီး ယိာ်ဒိၣ်၊ ကရၢနီၣ်၊ ကညီၣ် ဒီး တလၢ ခိၣ်ပှၤန့ၣ်ကရၢတဖၣ် ဖဲလၢမးၤ ၁၄ သီအနံၤ ထုးထီၣ်ဘီး ဘၣ်ရၢလီၤဝဲအလံာ်န့ၣ်လီၤ
တန့ၣ်အံၤ လၢဖျၢဝဲအါရံၤ ၂ သီအနံၤ ကီၢ်ပဒိၣ် လီမုၢ်အူ ကိတီၣ်ဝဲ ကျိဒီး တရူးအခိပန့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လၢထံသဟီၣ်လီမုၢ်အူ တၢ်တီၣ်ကျဲး

၁၈ ခါအါအါဂီၢ် လၢတၢ်နီၣ်ဟီၣ် လံာ် ကွဲးနီၣ် (MOU) အပူၤ တၢ်ဆဲးလီၤဝဲ စုမုၢ်ကျၢ်ဝဲ အလီၢ်ခဲ တၢ်အံးထွဲ ကွၢ် ထွဲ ယိာ်လိာ်ထံ ကျိ အပှၤဘျးစဲ ကရၢ ဘၣ်ယိာ်ဝဲလၢ တၢ်ကတီၢ်ထီၣ် ဘၣ်ဖုး ထံတမာ်အဂ့ၢ် ပှၤဘျးစဲ အကရၢဖိ ကညီၣ်ဒိၣ်ပှၤန့ၣ်ပှၤဂုၤဂီၢ် ပှၤဘျးစဲ အံၤ စီသးဘီး စံးဘၣ်ဝဲ ကညီၣ်တၢ် က စီဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် န့ၣ်လီၤ .
“MOU အပူၤ တၢ်ဆဲးလီၤ စုမုၢ် ကျၢ် ၁၈ ခါအါ အါဒုၣ်တက့ၢ် တၢ် ကတီၢ်ထီၣ် ထံတမာ် လၢယိာ်လိာ်ကျိ အဖီခိၣ်လီၤ တၢ်ဆဲးလီၤစုမုၢ်ကျၢ်လၢ ယိာ်လိာ်ကျိအဖီခိၣ် ဒိးအမုၢ် မဲာ်တီာ်၊ ကီၢ်လိာ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လၢမုၢ်ထီၣ် က လဲၤထီၣ်တဖၣ် တၢ်တီၣ်ကျဲးစးအံၤ တ ဖျၢဝဲ မုၢ်ဝဲ အခိၣ်ကတၢ်လီၤ တၢ်မုၢ် မၤကထီၣ်လိာ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်တီၣ်ကျဲးစး

တၢ်သဘၣ်သဘၣ် ကဟဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲ အါအါကလဲၣ်သ့ၣ်အသိး ပထံၣ်တဖၣ် ဖဲဟီၣ်ထီၣ်လီၤ အဂ့ၢ် စီသးဘီး စံးဝဲဒၣ်လီၤ
ဖဲအပူၤကွံာ် လၢဖျၢဝဲအါရံၤ ၂ သီအနံၤ ထံသဟီၣ်လီမုၢ်အူ ၁၈ ခါအါ တရူးလၢ တၢ်ဆဲးလီၤစုမုၢ် ကျၢ်ဆူ (MOU) အံၤ အဖီခိၣ်ဘၣ်န့ၣ် တၢ်ဆဲးလီၤစုမုၢ်ကျၢ် ဒဲသီးအံၤ အိၣ် ပာ်ယာ်ဝဲလဲၤအသိး ပဒိၣ်အသိးတဖၣ် တၢ်ဆိတဲလဲ အိၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ် တၢ် ကွဲးစးလီၤကဒီး စုမုၢ်ကျၢ်အံၤ ပထံၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်ကမၤပျီထီၣ်ဝဲ တၢ်ဖဲးတၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်သ့ၣ်ဝဲ အဂ့ၢ် စီသးဘီး စံးဝဲန့ၣ်လီၤ
ဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဖျၢဝဲ တၢ်အံးထွဲ ကွၢ်ထွဲ ထံကျိထံကွၢ်ဒီး တၢ်ထီၣ်ဒါ ထံတမာ် အမုၢ်နံၤ လၢအလီၤဘၣ် ဖဲလၢမးၤ ၁၄ သီအနံၤ အံၤ တၢ်အံးထွဲ ကွၢ်ထွဲယိာ် လိာ်ကျိ ပှၤဘျးစဲ ကရၢ မၤဝဲတၢ်ဟူး တၢ်ကဲတခါ ဖဲယိာ်လိာ် ကီၢ်ခိၣ်၊ မုၢ်ထီၣ် တဖၣ်ဒီး ကလဲၤထီၣ်၊ မဲာ်တၢ်စီၣ်ဆၢ၊ မဲာ်ဆါလီၤသဝီ ယိာ်လိာ်ထံ ကျိအ ကပူၤန့ၣ်လီၤ ဖဲတၢ်ဟူးတၢ်ဂဲၤဘျီဝဲန့ၣ် ယိာ်ဒိၣ်၊ ကညီၣ်၊ ကရၢနီၣ် (ကယါ) ဒီး တလၢ တကးဒီးဘၣ် ယုာ်ယုာ်စ့ၢ် ကိးဒီး ကီၢ်ဒီးတဘၣ် ဂုၢ်ခိၣ်ထံးပှၤဂုၤဂီၢ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ကရၢတဖၣ် ဟဲထီၣ် ဝဲဝဲ၊ ပာ်ဖျိာ်ထီၣ်အသိး ယုထီၣ် ဝဲဒၣ် ဒဲသီး တၢ်သုတတုၤထီၣ် တၢ်တီၣ် ကျဲးစးတဂ့ၤ န့ၣ်လီၤ

သံလွင်မြစ်သည် ရောင်းစားရန်မဟုတ်
Salween, Not for Sale!

ကသုၣ်ထီၣ်ကၢ DKBA သးမုၢ်ဒိၣ်ပံးပံးယီၣ်ယီၣ်အဂ့ၢ် သးရီၣ်မဲဒိၣ်ကျၢၣ်(၂)စီၣ်မိၤရူၣ်စံးဝဲ

လၢမးၤ ၂၀ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စီၣ်မိၤရူၣ်စံးဝဲ တၢ်ဘၣ်ဘျး ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ် ကညီသးမုၢ်ဒိၣ် (DKBA) ကရၢအံၤ ကယုထၢထီၣ်ကၢ သးရီၣ်မဲဒိၣ်ကျၢၣ် လၢအသီတကးဘၣ် ကကရၢကရီ သ့ၣ်ထီၣ်ကၢသးမုၢ်ဒိၣ်ပံးပံးယီၣ်ယီၣ်အဂ့ၢ် သးရီၣ်မဲ ဒိၣ်ကျၢၣ် ၂ သးဒိၣ် ကျၢၣ်စီၣ်မိၤရူၣ်စံးဝဲလီၤ။

ဖဲ လုၤ (ဆိၣ်စံး)သဝီ၊ ရၤမတံၢ်ကီၢ် ဆၣ်အပူၤအကတီၢ်န့ၣ်လီၤ။ “ပဘၣ်ကၢကိး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လီၤ ပကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မုၢ်ဝံၤန့ၣ် ပကဘၣ် ကၢမၤ တၢ်ဘျးဒိၣ်သ့ၣ်လီၤ။ မတၢတ က ကကထီၣ် သးဒိၣ်ကျၢၣ်လဲၣ်။ မ တၢတက ကကထီၣ် သးဒိၣ်ကျၢၣ် ၂ လဲၣ်န့ၣ် ပကဆိကမိၣ်အိၣ်လၢ အဂ့ၢ်က တၢ်လီၤ။ ပတၢ်ကရၢကရီ ကလဲၤ တၢ်ရဲးအသးပံးပံးယီၣ်ယီၣ် ဒီး လၢ အအိၣ်ဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျး ဂ့ၤဂ့ၤအဂီၢ် ပကဂ့ၢ်ကျဲးစးလီၤ။ အ ဂ့ၢ် အဝဲစံးဝဲလီၤ။

(DKBA) သးရီၣ်မဲဒိၣ်ကျၢၣ် အ လီၤလၢ အလီၤဖျးလီၤဟီၣ်အံၤ ကဟ့ၣ် လီၤအးလီၤကၢအမူအဒါဆု တကီၢ်ခါ သးရီၣ်မဲဒိၣ်ကျၢၣ် (၂) သးဒိၣ်ကျၢၣ်စီၣ် မိၤရူၣ်စံးဝဲ (DKBA) ဒိၣ်နီၣ်အါဂၤ အကျါ စံးဝဲန့ၣ်လီၤ။ မုၢ်မုၢ်လၢ သးရီၣ်မဲဒိၣ်ကျၢၣ် သး ဒိၣ်ကျၢၣ်စီၣ်မိၤရူၣ်စံးဝဲ (၅၄)နံၣ်အံၤ လၢ ကီၢ်ယုၣ် ခဲစၢ် တၢ်ဆါအသီ ဝူကွံာ် အသးဖဲ အပူၤကွံာ် လၢမးၤ ၁၃ သီ၊ မုၢ်မုၢ်လီၤ ၂ နံၣ်ရံၣ် အဆၢကတီၢ် လၢဂ့ၢ်ပကိ၊ ကတုၤငါယၢ် တၢ်ဆါဟံၣ် န့ၣ်လီၤ။

DKBA ကဆဲးလဲၤဝဲဒ်သးဒိၣ်ကျၢၣ်စီၣ်မိၤရူၣ်စံးဝဲ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤကျဲးအသိး

လၢမးၤ ၁၄ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စီၣ်မိၤရူၣ်စံးဝဲ တၢ်ဘၣ်ဘျး ဒိၣ်မိၣ်ကရၢၣ်စံၣ် ကညီသးမုၢ်ဒိၣ် (DKBA) သးရီၣ်မဲဒိၣ် ကျၢၣ် သးဒိၣ်ကျၢၣ်စီၣ် မိၤရူၣ်စံးဝဲ လဲၤပူၤ ကွံာ်အသးလဲၤဘၣ်ဆၣ် ဒ်အဝဲ ပာ်လီၤတၢ်ဟံၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤ ကျဲးအသိး ကဆဲးလဲၤဝဲအဂ့ၢ် DKBA ဒိၣ်နီၣ်တကၤလၢ အမုၢ် သးဒိၣ် ဒိၣ်ဂီၢ်ဂီၢ် စီၣ်မိၤရူၣ်စံးဝဲဒ်လီၤ။

အဝဲအိၣ်တဆူၣ်တရူၣ် အဆၢ ကတီၢ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် အဝဲဆူၣ်ပူၤ လၢ NCA ကျဲးအဖိဒိၣ်လီၤ။ ဒီဖျိလၢ အ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချအသိး အသးသမူ လဲၤပူၤကွံာ်ဝဲ ဘၣ်ဆၣ် ဒ်အဝဲ မာ် လီၤတၢ်ဝဲ၊ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်တၢ်မၤ တၢ် လၢအဝဲအိၣ်ဒီးဝဲအသိးန့ၣ် ပဝဲကရၢ လၢအအိၣ်တၢ်တဖၣ် ပကဆဲးလဲၤ အီၤတၢ်အတၢ်တဖၣ်လီၤ။ ပအၢၣ်လီၤ ပသးစ့ၢ် ကိးလၢ ပကဆဲးလဲၤအီၤ လီၤ။ အဂ့ၢ် စံးဘၣ်ဝဲ ကညီတၢ်ကစီၣ် လီၤ။

သမူ ဟးထီၣ်ဝဲဒ်အဂ့ၢ် DKBA စံးဝဲ ဒ်လီၤ။ သးဒိၣ်ကျၢၣ်စီၣ် မိၤရူၣ်စံးဝဲ တတူၢ်လီၤဝဲ သးပဒိၣ် အတၢ်ရဲၣ် တၢ် ကျဲးလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ် သးဒီးကီၢ် ဆါအံၤဘၣ်အသိး ဖဲ ၂၀၁၀ နံၣ်န့ၣ် ကၢမၤဆါကၢမၤ သးပဒိၣ် ယံာ်ဝဲတ နံၣ်ယၢၣ်ယၢၣ်ဝဲအလီၤခံ မာ်ကၢတၢ် ပတုၣ်တၢ်ခးဒီး အူသ့စ့ၢ်ပဒိၣ်န့ၣ်လီၤ။ ဒီး ဖဲ ၂၀၁၅ နံၣ် လၢအိးကထီၣ်ဘၣ် ၁၅ သီအနံၤ တၢ်မာ်ဝဲ ထံကီၢ်ဒိဘၣ် အပတီၢ် တၢ်ပတုၣ်တၢ်ခး လံာ်ပံး ယာ် (NCA) တၢ်ဆဲးလီၤ စုမုၢ်ကျၢၣ် အမူးန့ၣ် အဝဲအနီၣ်ကစၢ် ယုာ်ဒီး ကလုာ်ဒုၣ်ဖိၣ်စုကဝဲရၢအဂၤ ၇ ဖု လဲၤထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ။

ပၤပြဲးဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝိတၢ်မၤတဖၣ်ဒ်သိးထီၣ်ယူမၤတၢ်ဒီး ပဒိၣ်အသိကန့ၢ်အဂီၢ် KNU တၢ်ပိၣ်သကိး

လၢမးၤ ၉ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်။ စးမိၤရူၣ်စံးဝဲ ကညီ ဒီ ကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ- KNU တၢ်ပၤပြဲးဒီးပုၤဂ့ၢ်ဝိတၢ်မၤ တၢ်မၤအသနၢၣ်တဖၣ် ဒ်သိးထီၣ်ယူ မာ်တၢ်ဒီး ပဒိၣ်အသိတဖၣ်အံၤ ကန့ၢ် ဝဲအဂီၢ် ကမံးတံာ်ခိၣ်နီၣ်လၢအဘၣ်ထွဲ တဖၣ် မာ်တၢ်ထံၣ်လီၤတၢ်ပိၣ်သ ကိးတခါ ဖဲလၢမးၤ ၇ သီတုၤ ၈ သီ အနံၤ ဖဲသ့ၣ်ဘၣ်ထံၣ်တၢ်လီၤ။ KNU ဖျၢ်အဂီၢ်ကီၢ်ရၢၣ်န့ၣ်လီၤ။

တဖၣ်အံၤ အဝဲသ့ၣ် အသန့ (ပေါ်လစီ) သ့ၣ်တဖၣ် ကဆိတလဲအသးဒ်လဲၣ်။ ပထီၣ်ယူမၤသကိး တၢ်ကသုလၢကျဲ ဒ်လဲၣ်။ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤအဖိဒိၣ် လၢ ပဝဲတကၤပၤ မုၢ်တၢ်လၢ ပကတံာ်က တီၤဆိပသးလီၤ။” အဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ။ တၢ်တၢ်ပိၣ်သကိး ခံသီအံၤအ တီၢ်ပူၤ KNU ကရၢကရီတၢ်ဖးဝဲ ကမံးတံာ် ၅ ဖုအကျါ တၢ်တဲသကိး ဝဲထဲဒ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢဘၣ်ထွဲဝဲ ဒီး တၢ်ပၤ တၢ်ပြဲး ဒီး ပုၤဂ့ၢ်ဝိကမံးတံာ် အတၢ်ဖဲး တၢ်မၤတဖၣ်လီၤ။

အမဲာ်ညါ ဟီၣ်ကဝီၤလၢ စဲဘူးလီာ် သးဒီး ပဒိၣ်အတၢ်ပၤတၢ်ပြဲးတဖၣ် ပၤပြဲးတၢ်သဘၣ်သဘၣ်။ တၢ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ချ။ တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့၊ ပုၤဂ့ၢ်ဝိ၊ တၢ်ဂ့ၢ်ထီၣ်ပသီထီၣ် ဒီးဟီၣ်ခိၣ်ကပံာ် တၢ်ဂ့ၢ်ကိတဖၣ် ဘၣ်ကွၢ်ဆၢၣ်မာ်ဘၣ် ဝဲတုၤကတီၢ်အံၤအဂ့ၢ် ခုၣ်အိၣ်ယုၣ် စံး ဝဲန့ၣ်လီၤ။

ဖျၢ်ပူၣ်ကီၢ်ဆၣ်ဘီကိၣ်လဲၤသဝီဖိတဂၤ ဘၣ်ဒီးဒီး ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤ နးနးကလဲာ်အဂ့ၢ်

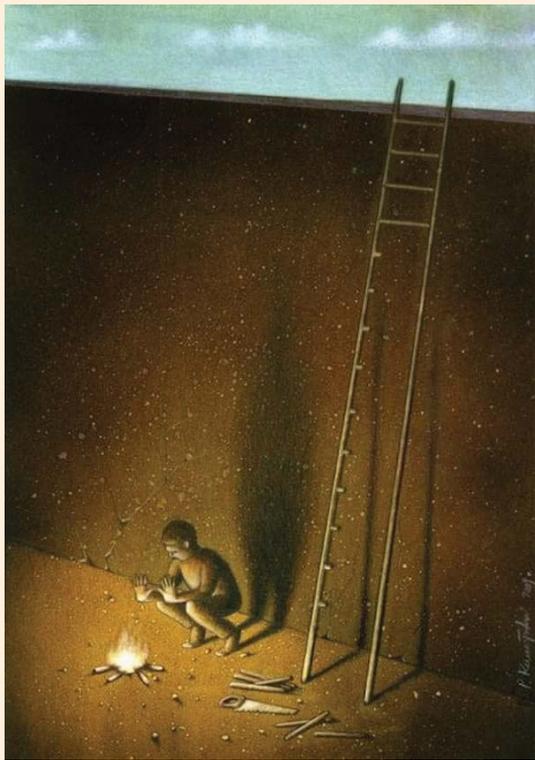
လၢမးၤ ၁၆ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စီၣ်မိၤရူၣ်စံးဝဲ ကညီကီၢ်စဲၣ် ဖျၢ်ပူၣ်ကီၢ်ဆၣ် ကညီဒီ ကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ (ခုၣ်အဲၣ် ထံကီၢ်ဒိဘၣ် ကီၢ်စၢဖျိၣ်သန့ ဒီး မၤဖျါ ထီၣ်ဝဲအမိၣ်လံာ်ပျီ မုၢ်န့ၢ်တခါ လၢ ကလုာ်ခုၣ်ဟီၣ်ကဝီၤပူၤ မၤသကိး တၢ် သုကိးခါဒီးလီၤ။ ပမုၢ်လၢလၢ အဝဲ သ့ၣ်အသန့တဖၣ် ကလီၤဆိဝဲဒီး ပ ဒိၣ်လၢအပူၤကွံာ်တဖၣ်လီၤ။” အဂ့ၢ် စံး ဝဲလီၤ။

ခံသဝီအဘၣ်စၢၤ ကွီၤကလီထံကျိ ကၤပၤ တၢ်လီၤတတီၤ စီၣ်အိၣ်ဘး ဖဲးဒုး အဆၢကတီၢ် ယီၤဘၣ်ဝဲဟီၣ်လၢအ မ့ၣ်ပီၤအသိ အခိၣ်အထွဲ တကၤပၤ တူၢ်ကွံာ်ဝဲတကးဒီးဘၣ် အမိၣ်ပျီဒိ တကၤ ဘၣ်ဝဲဒီးမ့ၣ်ပီၤအကုၤအခိသ့ၣ် တဖၣ်အသိ ဘၣ်ဒိဝဲနးနးဒီး ဘၣ်တၢ် ဆူၤအီၤဆူၤ ကမံးမိၣ်တၢ်ဆါဟံၣ်အဂ့ၢ် ဘီကိၣ်လဲၤသဝီဖိ လၢအထံၣ်ဝဲလၢ အမဲာ်တကၤ စံးဘၣ်ဝဲ ကညီတၢ်ကစီၣ် န့ၣ်လီၤ။

ယီဖိအဂီၢ် ဘၣ်မၤလုၢ်အိၣ်ဝဲ ကီၢ်ခဲ ခဲအဂ့ၢ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤလၢ ဘီကိၣ် လဲၤသဝီဖိ သ့ၣ်တဖၣ်အအိၣ်လီၤ။ ဟီၣ်လၢမ့ၣ်ပီၤလၢအယီၤဘၣ်ဝဲ တဖျါအံၤပူၤ ဖိၣ်စုကဝဲ ဖဲလဲၣ်တဖၣ် ဒီးလီၤယာ်ဝဲန့ၣ် တၢ်တသ့ၣ်ညါအီၤ ဘၣ်။ ဖဲလီၤကဝီၤအဝဲန့ၣ်အပူၤအံၤ ပဒိၣ်အသး၊ သးဒီးကီၢ်ဆါ (ဘၣ်ကွံာ် အဲးဖိ)။ ကညီ ဒီ ကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ အတၢ်ပၤဖိလၢ ကညီဒီကလုာ်တၢ် ထုၣ်ဖျးသးမုၢ်ဒိၣ် (KNLA) သ့ၣ်တဖၣ် လုၢ်လီၤလုၢ်ထီၣ်ဟူးဂဲၤဝဲအဂ့ၢ် လီၤ ကဝီၤဖိတဖၣ် စံးဝဲဒ် န့ၣ်လီၤ။

ယၢၤန့ၢ်ဆၢၣ်ဂ့ၢ်ဝိကမံးတံာ်တဖၣ်လီၤ။ ဒီး ဒုးအိၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲ တၢ်မၤဖျါထီၣ် တၢ်မၤကမံးတံာ် လၢအပူၤတီၢ်ခိၣ်ရီၢ် မဲတၢ်ဖိအိၣ် ၁၈ ဂၤ ဖဲ ၂၀၁၆ နံၣ် န့ၣ်ထီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ။ တၢ်ထံၣ်လီၤ တၢ်ပိၣ်သကိး တၢ်တဘျီအံၤ တၢ်မၤဖျါထီၣ် တၢ်မၤ ကမံးတံာ် ကမံးတံာ်ခိၣ် နီၢ်စံၣ်ဖိရၢၣ် စ့ၣ်။ ကမံးတံာ်န့ၣ်ရၢၣ် စီၣ်သိသံၣ်ဘျဲ ဒီးကီၢ်ရၢၣ် ၇ ဘၣ်အပူၤ ကီၢ်ရၢၣ်တ ဘၣ်စ့ၣ်စ့ၣ် ကမံးတံာ်ဖိတဖၣ် ဟဲထီၣ် ဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ။

န့ၣ်ပိၣ်ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ်ဒီးကညီဖိၣ်စုကဝဲကရူၣ်ကရၢတဖၣ်အၢၣ်လီၤဘၣ်သးဝဲလၢကမၤဝဲ တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ်အတၢ်တိၣ်ကျဲၤ

ကညီဖိ ဟံးထီၣ်မူဒါ

ကညီဖိ ဟံးထီၣ်မူဒါ
နတၢ်မုၢ်လၢမုၢ်လၢပုၤ
တၢ်လီၤဟံးလီၤ မၤလၢပုၤ
အိၣ်ဆိးလီၤ ဘၣ်ကိဘၣ်ခဲ
မုၢ်ကညီဘၣ်ကိဘၣ်ခဲ

အိၣ်လၢကိၢ်ယံၤပကညီ
ပာ်ဖိၣ်လိာ်သးတဖၣ်ယီ
တၢ်ပာ်နီၣ်ထဲတမံၤ
ပဘၣ်ဟဲကဲလီၤတမံၤ

အိၣ်လၢကိၢ်ဆၢဘၣ်ပာ်ဆၢ
တၢ်ခူၣ်တၢ်ထၢအိၣ်အါဆၢ
ဒုၣ်ဒါတၢ်ကူၣ်လီၤသးဆါ
ကူၣ်သုလၢအိၣ်ကထီဒါ

ဒိကလုာ်အိၣ်လီၤအါပုၤ
အိၣ်အါကတၢ်လၢကိၢ်ပုၤ
ဖဲနအိၣ်လီၤဒုးအိၣ်ထီၣ်
တၢ်အဲၣ်ကလုာ်ကအါထီၣ်

တၢ်ဆိတလဲအိၣ်ဘၣ်ဆၣ်
တဟ့ၣ်ဒီးပခွဲးပယာ်
ကိၢ်ပုၤပကလုာ်ကညီ
ဃုထီၣ်ခွဲးယာ်တဘျီယီ

တဘၣ်သးဆဲးလီၤပသး
ကညီအိၣ်ထံကိၢ်ဝးဝး
ကပူၤဖျဲးကုၢ်လီၤချချ
ထဲတမံၤအိၣ်ဒီးကူၣ်သု

ဆၣ်တဖျၢၣ်ကူၢ်ကပိးဆဲး
ဆၣ်အါဖျၢၣ်ဘျၢၣ်ဖျိတၢ်ခဲ
ကပိးဖျါဒ်ဆၣ်လၢထး
ဒ်ဆၣ်လၢမူဖျါလၢထး

ကညီကပူၤဖျဲးကူၣ်အါ
ထီဒါပာ်ဆၢတၢ်ကူၣ်အါ
ကဒဲဒဲတဘၣ်ထီဒါ
ကညီဖိဟံးထီၣ်မူဒါ

ခိၣ်ခါဆူညါတချုးထွဲ
ကြၢးကွၢ်ထံက့ၤတၢ်ဘၣ်ထွဲ
ပကညီကလုာ်လိာ်ဘၣ်
ဖိတၢ်ကတုၤပလိာ်ဘၣ်

ပုၤအိၣ်စု

ကညီဘၣ်ကိဘၣ်ခဲဒဲကဝိၤ, တၢ်လီၤသိ, အူပုၤ

လါမးဂျး ၄ သိ, ၂၀၁၆ န့ၣ်
နီၣ်ဖျိဖျိ
ကညီကိၢ်စံၣ်ပူၤတၢ်ကကူၤပာ်
ဆိလီၤပာ်လီၤကူၤ ပုၤဘၣ်ကိဘၣ်ခဲ ထံ
ဖိကိၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသိ
ထီၣ်အတၢ်တိၣ်ကျဲၤ နီၣ်ဂံၢ်(၁) အံၤ
တၢ်ကမၤဝဲအဆိကတၢ်တဘျီအဂီၢ်
ကိၢ်ယပာ်တၢ်ကရၢကရိတဖု လၢအ
မုၢ် န့ၣ်ပိၣ်ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ်ဒီး ကညီဖိၣ်စုက
ဝဲကရူၣ်ကရၢတဖၣ် အၢၣ်လီၤတူၢ်
လိာ် ဘၣ်သးဝဲန့ၣ်လီၤ

ဖဲလါမးဂျး ၂ သိအနံၤ န့ၣ်ပိၣ်
ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ်ဒီး ကညီဖိၣ်စုကဝဲကရူၣ်
တဖၣ်မၤဝဲတၢ်မၤဖျါထီၣ်တၢ်တိၣ်ကျဲၤ
တၢ်တၢ်ပိၣ်သကိး အတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖဲ
ပုၤဖၣ်အၣ် ကိၢ်စံၣ်ပဒိၣ် အဝဲဒဲဒဲအ
ကတိၢ် အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်ဘၣ်သးဝဲ
ဒ်န့ၣ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အဝဲန့ၣ် ကညီဖိၣ်စု
ကဝဲကရူၣ်ကရၢတဖၣ် ဒ်အမုၢ် ကညီ
ဒိကလုာ်စၢဖျိကရၢ (KNU), KNU/

KNLA-PC တၢ်ဘၣ်ဘျုးဒံၣ်မိၣ်ခြံၣ်
စံၣ် ကညီသုးမုၢ်ဒိၣ် (DKBA) အမဲာ်
ညါ ကိၢ်ပယီၤ ကိၢ်ဖိဒံၣ်မိၣ်ခြံၣ်စံၣ်က
ရၢစိ (ABSDF) ဒီး န့ၣ်ပိၣ်ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ်
ပုၤပၤလီၤဆူၣ်နီၣ် Yohei Sa sakawa
ဒီး အကရၢဖိတဖၣ် တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်
အဝဲလီၤခိၣ်သ့ၣ် MPC ပုၤဘၣ်မူဘၣ်
ဒါတဖၣ် ကညီကိၢ်စံၣ် ပဒိၣ် တၢ်က
ရၢကရိတဖု လဲၤထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

“ကိၢ်စံၣ်ပဒိၣ် မၤဝဲတၢ်တဘျီ
ဟံၣ်ပုၤဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်မၤအိၣ်
လၢ “နတလ” ကိၢ်ဆၢတၢ်ဂုၤထီၣ်ပ
သိထီၣ် စုတၢ်တိၣ်ကျဲၤ အခဲအံၤ
ယပာ်ပဒိၣ် အစုမၤစၢၤန့ၣ် မုၢ်ဝဲဒုၣ်
န့ၣ်ပိၣ်ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ် အစုမၤစၢၤ ဟံၣ်ပုၤ
ဘၣ် သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ လၢညါ ပမၤ
အိၣ်လၢ ကိၢ်စံၣ်ပဒိၣ် အစုတိၢ်ကျဲၤ
သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ အဝဲသ့ၣ် ဟဲထီၣ်ဝဲအ
ယံၤ န့ၣ်ပိၣ်ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ် သးအိၣ်မၤစၢၤ ဝဲ
လီၤ” အဂ့ၢ် ပုၤလၢအထီၣ် တၢ်ကူၣ်
လိာ်တၢ်ပိၣ် အတၢ်အိၣ်ဖိၣ် KNU

ဖၣ်အၣ် တရၢလိာ်မုၢ်လိာ်ဝဲဒဲဒဲအံၤ အမူ
ဒါခိၣ် သုးခိၣ် စိးစံၣ်စံၣ်
လၢတၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ဖိၣ်အံၤ
အပူၤ တၢ်ကူၤဆိလီၤ ပာ်လီၤကူၤ တၢ်
တိၣ်ကျဲၤ အနီၣ်ဂံၢ်(၁) တၢ်ကမၤဖျါ
ထီၣ်ဝဲ တၢ်မိၢ်လဲၤ မိၢ်ပုၤအဂီၢ် တၢ်လၢ
အလိာ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမုၢ် တၢ်ကူၤ
ဆိလီၤပာ်လီၤကူၤ ဟံၣ်လီၤပသိလီၤ
တတိၣ်ကျဲၤ တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ် အ
ဂီၢ် တိၤ ကျဲၤ တၢ်သိၣ်လိာ်ကိၢ် တၢ်တိာ်
ကျဲၤ တၢ်ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ထံဒီး တၢ်က
ဆိလီၤဝဲ စိၣ်လုာ်မုၢ်အူ တၢ်တိၣ်ကျဲၤ
သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ တူၢ်လိာ်ဘၣ်သးသကိး
ဝဲဝဲ န့ၣ်ပိၣ်ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ် ပာ်လီၤတယး
ဃာ်အဝဲ အမဲရကၤ စုဒိလုာ် ၇ က
ကွၢ်အဂ့ၢ် သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ

ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်တိၣ်ကျဲၤအံၤ အဖိ
ခိၣ် သ့ၣ်ကညီ ဂံၢ်ခိၣ်ထံး တၢ်ကရၢ
ကရိ လၢအိၣ်သ့ၣ်လီၤအသးဖဲ ကိၢ်
တရံး ကိၢ်ဆၣ် မၤသုစိးစံးဝဲ “ပသ့ၣ်
ညါဘၣ်လၢ တူၢ်လိာ်မၤဝဲ တၢ်တိာ်

ကျဲၤအံၤ ဒီး န့ၣ်ပိၣ်ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ်လီၤ ဘၣ်
ဆၣ်သန့ၣ်ကူ တမုၢ်ဝဲလၢ KNU လီၤ
ကဝိၤ ထံဖိကိၢ်ဖိဒီး ကညီဂုၤခိၣ်ထံး
တၢ်ကရၢကရိတဖု တူၢ်လိာ်ဘၣ်
သးဝဲဘၣ်. တထးထီၣ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ
ဆိဝဲဘၣ်အယီ တၢ်ဖျိဖျါဖျါ တအိၣ်
ဝဲဘၣ်” အဂ့ၢ် စံးဘၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ်
န့ၣ်လီၤ

စးထီၣ်ဖဲ ၂၀၁၂ န့ၣ်န့ၣ် န့ၣ်ပိၣ်
ဖိၣ်ဒုဂျၢၣ်အံၤ လၢတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသး
တၢ်မၤစၢၤအဂီၢ် ဟဲန့ၣ်လီၤဆိဝဲ လၢ
ကိၢ်ပယီၤ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အဝဲလီၤ-
MPC တဆိဝဲ ဟ့ၣ်လီၤဝဲ တၢ်ကူၣ်
ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်. တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီး
တၢ်အိၣ် တၢ်အိၣ် တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤသ့ၣ်
တဖၣ် တဆူ ကိၢ်ဆၢဘၣ်ကိဘၣ်ခဲ
ဒဲကဝိၤဒီး ကလုာ်ခူၣ်ဖိၣ်စုကဝဲ
တၢ်ပၤဟံၣ်ကဝိၤအပူၤတနီၤအဂ့ၢ်န့ၣ်
သ့ၣ်ညါဘၣ်လီၤ

ပုၤ(၄)ဂၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆိကမိၣ်အိၣ်လၢ အမၤသံဝဲ ကျိၣ်တၢ်ပၤကိၢ်အံၤ တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်က့ၤအိၣ်တန့ၣ်ယီ

လါမးဂျး ၁၆ သိ, ၂၀၁၆ န့ၣ်
စးဖါရီ
ကိၢ်ကျိၣ်တၢ်-ကိၢ်ပယီၤကိၢ်ဆၢ
မိၢ်လးဘၣ်ကိဘၣ်ခဲ ဒဲကဝိၤအကပၤ
ဖဲလါမးဂျး ၁၅ သိအနံၤ မုၢ်ပုၤလီၤအ
ဆၢကတိၢ် ကျိၣ်တၢ်ပၤကိၢ်တၢ်ဂၤ
ဘၣ်တၢ်မၤသံအိၣ်အဂ့ၢ်ဟဲကဲထီၣ်ဝဲဝဲ
ပုၤဘၣ်ကိဘၣ်ခဲ ၄ ဂၤလၢဘၣ် တၢ်
ဆိကမိၣ်လၢ ပုၤမၤသံတၢ်ဖိသ့ၣ်တဖၣ်
အံၤ ဘၣ်တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်က့ၤအိၣ်တန့ၣ်ယီ

မိၢ်လးဘၣ်ကိဘၣ်ခဲ ဒဲကဝိၤ အ
လီၤခဲတကပၤ လၢအအိၣ်ဘူးဒီး ထံ
န့ၣ်ထုာ်သဝိ မိၢ်လးတြၢအဒုအံၤ ကျိၣ်
တၢ်ပၤကိၢ်လၢလီၤဘၣ်မူဒါတၢ်ဂၤ
ဘၣ်တၢ်မၤသံကွၢ်အိၣ်အဂ့ၢ် မိၢ်လးဘၣ်
ကိဘၣ်ခဲ ဘၣ်ဘၢခိၣ် စိးန့ၣ်အူ ပာ်ဂၢ်
ဟံၣ်ကျဲၤဝဲ ကညီတၢ်ကစီၣ် န့ၣ်လီၤ
အဝဲ “တၢ်မၤသံအိၣ်လၢ မိၢ်လး

ဒဲကဝိၤအပူၤဒုတမုၢ်ဘၣ်. ကျိၣ်တၢ်
ပၤကိၢ်တၢ်မၤသံအိၣ်အံၤ
တၢ်ကူၤထံၣ်န့ၣ်က့ၤ အစိၣ်ဖဲ မုၢ်ပၤလီၤ
၆ န့ၣ်ရံၣ်တခိၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအမၤသံ
တၢ်တဖၣ် ဖဲမုၢ်န့ၣ် ၁၁ န့ၣ်ရံၣ်အဆၢ
ကတိၢ် တၢ်ဖိၣ်န့ၣ်က့ၤအိၣ် လၢကိၢ်ပယီၤ
တကပၤအဂ့ၢ် အဝဲစံးဝဲလီၤ
ပုၤသ့ၣ်တဖၣ် လၢဘၣ်တၢ်ဆိ
ကမိၣ်အိၣ်လၢ အမၤသံဝဲ ကျိၣ်တၢ်ပၤ
ကိၢ်အံၤ ပုၤယံၤဂၤအကျါ ဝဲကန့ၣ်အံၤ
တၢ်ဖိၣ်အိၣ်န့ၣ်ဒုၣ်ထဲ ၄ ဂၤဒီး လၢအ

ကျိၣ်တၢ်ပၤကိၢ်လၢ ဘၣ်တၢ်မၤ
သံအိၣ်တကပၤ လၢအချုးယံ ဘၣ်တၢ်
ဆဲးအိၣ်ဒီးဒိ ၄ ထံၣ်. အသးန့ၣ်ပုၤ
ဘၣ်တၢ်ခဲအိၣ်ဒီး ကျိ ၁ ထံၣ်. ဒီး လၢ
အကိၢ်ဘိစ့ၢ်ကိးဘၣ်တၢ်ကူးဃာ်ဝဲ
အဂ့ၢ် ဒဲကဝိၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢ အလဲ
ကွၢ်ဝဲတဖၣ် စံးဝဲဒုၣ်လီၤ

ဂၤတၢ်တခိ ထုၣ်ဖျဲးဒဲးဝဲအဖၢမုၢ်ဒဲး
န့ၣ်လီၤ
ကျိၣ်တၢ်ပၤကိၢ်လၢ ဘၣ်တၢ်မၤ
သံအိၣ်တကပၤ လၢအချုးယံ ဘၣ်တၢ်
ဆဲးအိၣ်ဒီးဒိ ၄ ထံၣ်. အသးန့ၣ်ပုၤ
ဘၣ်တၢ်ခဲအိၣ်ဒီး ကျိ ၁ ထံၣ်. ဒီး လၢ
အကိၢ်ဘိစ့ၢ်ကိးဘၣ်တၢ်ကူးဃာ်ဝဲ
အဂ့ၢ် ဒဲကဝိၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါလၢ အလဲ
ကွၢ်ဝဲတဖၣ် စံးဝဲဒုၣ်လီၤ

တၢ်သံဒီးသံကျိဒီးကညီဝိာ်ယၢနုနုဆၢန့ဒီးပုၤဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲ (KESAN)

ပုၤန့ၣ်တၢ် စီၤဖိလံၣ်စ့ထွါ

ဘၣ်ယးလၢကညီကိာ်စဲအပူၤတၢ်ဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ်

သရၣ်ဝဲသးပုၤ တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤ ဘၣ်ယး ကညီဝိာ်ယၢနုနုဆၢန့ဒီးပုၤဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲ (KESAN) အတၢ်ပညိၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးလဲၣ်.

ပုၤတၢ်ဟ့ၣ်ပုၤ အိၣ်ဝဲအကလုာ်ကလုာ်လိာ် တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤ တခါစုာ် စုာ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲဒ်ဒီး အတၢ်ပညိၣ်တဖၣ်ကွၢ်စီလိာ် ဘၣ်ဆၢသန့ကွၢ် မ့ၢ်ဘၣ်တဲ လၢအဖၣ်န့ၣ် ပုၤတၢ်ပညိၣ်တဖၣ် မ့ၢ်ဝဲဒ် ပုၤတၢ်ပုၤ တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ် ကအိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်. တၢ်ကတၢၢ်စဲ ခိၣ်ယၢနုနုဆၢန့ဒီး တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကအိၣ်ဂၢၢ်ဆိးကျၢအဂီၢ်န့ၣ်လိာ်.

ဘၣ်ထွဲဒီး ခိၣ်ယၢနုနုဆၢန့ဒီး တၢ်ဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် တၢ်တိာ်ကျဲၤတၢ်ဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်လၢသုၣ်တဖၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် စ့တဖၣ်တဖၣ်လိာ်. တၢ်မၤနီၣ်န့ၣ်အသိးတဖၣ်အံၤကံဘျးကံဖိုင်လၢကမ့ၢ်တဖၣ် အဂီၢ်စဲအိၣ်လဲၣ်.

ခိၣ်ဖျိလၢ တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤ တၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပာ်. တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤညါအယီၤ ပထံၣ်ဘၣ် လၢ ကမ့ၢ်တဖၣ် သ့ၣ်ညါဝဲဒ် ခိၣ်ယၢနုနုဆၢန့ဒီး တၢ်ဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် တၢ်တိာ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤ ဟံဘၣ်ထွဲဝဲဒ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ်မုၢ်န့ၣ်လိာ်. အဝဲသ့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်သ့ၣ်ညါပိညါအမဲာ်ညါ သံကျိသံဒီးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲလိာ်. ပတဲ အဒိအဝဲအံၤ မ့ၢ်တၢ်တိာ်ကျဲၤမန့ၣ်လဲၣ်. မတၢ်တၢ်အဂီၢ်လဲၣ်. မတၢ်တၢ်ကမ့ၢ်တဖၣ် အဒိန့ၣ်ဘၣ် အဘျးအဖိုင်လဲၣ်. ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ထဲလဲၣ်. တၢ်သ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်အိၣ်ထီၣ် မတၢ်တၢ်ကမ့ၢ်တဖၣ် တၢ်သံကျိသံဒီးအကြးသံကျိဝဲ လၢအဘၣ်ထွဲဝဲဒ်. အဝဲသ့ၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အဂီၢ်တဖၣ် သံကျိသံဒီးဝဲဒ်. တဲတၢ်ဟံဘၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်လိာ်. ဖဲတၢ်ဟ့ၣ်ပုၤအဝဲသ့ၣ် တၢ်ကစီၣ်. တၢ်ဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် အဆၢကတိာ် ပထံၣ်ဘၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ် ကွၢ်တဲသကိး တဲန့ၣ်ပာ်လိာ်သး ကဒ်ကဒ် အိၣ်ဝဲဒ်လိာ်.

သရၣ်သ့ၣ်ပုၤဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤညါ. တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤညါအယီၤ စ့ပဒိၣ်ဒီး ကညီဝိာ်စုတဝဲၤ ကရၢတဖၣ် အအိၣ်ဒီးန့ၣ်အဖီခိၣ် ထံၣ်ဘၣ်ကွၢ် တၢ်ကံဘျး ကံဖိုင်တုၤလိာ်လိာ်. အိၣ်စဲအိၣ်လဲၣ်.

မ့ၢ်ဘၣ်တဲအိၣ်ဒီးန့ၣ် လၢပဒိၣ်တဖၣ် ကညီဝိာ်စဲအပူၤ ဟ့ၣ်ကွၢ်ထံ တဖၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤလၢကမဲာ်န့ၣ် တုၤအဲအဲၤ တဖၣ်ဒီးဘၣ်. လၢ KNU သးကွၢ် (၅)တဒိ စုာ်ကိး ပံာ်ပာ်ဝဲအဖၢမ့ၢ်ဒီးလိာ်. ပမ့ၢ်ကွၢ်ဝဲ တၢ်အိၣ်သး တဖၣ်အံၤ ပထံၣ်လၢအမ့ၢ်တဖၣ်မန့ၣ်လဲၣ်. လၢ KNUတဖၣ် ထံဖိ ကိာ်ဖိကမ့ၢ်တဖၣ် အတၢ်ဟ့ၣ်ပုၤအဖီခိၣ် လၢတၢ်လိာ်တနီၤ ပံာ်ပာ်ဝဲဘၣ် ဆၢ တနီၤတပံာ်ဝဲဘၣ်. ပတဲအဒိ...တၢ်ခူၣ်စါထးပူၤတဖၣ် ပုၤတၢ်ဖိလံၣ် သ့ၣ်တဖၣ် မၤဒဲဒဲဘၣ်ဆၢ ပုၤလၢတၢ်ဖိစီၣ် တသ့ၣ်ညါထွဲဘၣ် အိၣ်ဝဲလိာ်. အဝဲအံၤ မ့ၢ်ဝဲ တၢ်ကံဘျးစဲအိၣ်လဲၣ် လၢပဘၣ်ကွၢ်ဆၢမဲာ်အိၣ်လဲၣ်.

လၢယိၣ်လိာ်ကျိအပူၤတၢ်ကစီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲလိာ်တၢ်ကတိာ်စဲထံတဖၣ်တဖၣ်

အဖီခိၣ် တၢ်တိာ်ကျဲၤအံၤ မ့ၢ်ကဲထီၣ်န့ၣ်တၢ်ကမၤအသးလၢ ကမ့ၢ်အဖီခိၣ် ကအိၣ်ဒီးလဲၣ်.

ယိၣ်လိာ်ကျိအပူၤ တၢ်ဟ့ၣ်ပုၤ ထံတဖၣ် တတိာ်တုၤတတိာ် တၢ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံလၢ ထံဖိကိာ်ဖိအဖီခိၣ် အိၣ်ဒ်တဖၣ်လိာ်. တၢ်မၤဆူၣ်သုးလိာ်သုး ကျဲၤ. တၢ်ဟံးဆူၣ် ဟိၣ်ခိၣ်ကပံာ်. တၢ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံလဲၣ် ခိၣ်ယၢနုနုဆၢန့ဒီး. တၢ်ဘၣ် တၢ်ဘါ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တဖၣ် ကဟးဂီၢ်ကွၢ် အမဲာ်ညါ ထံဖိကိာ်ဖိလၢ အဖဲးအိၣ် မၤအိၣ်တၢ် လၢအသ့ၣ်ထီၣ် အသးဒီး ခိၣ်ယၢနုနုဆၢန့ဒီးထံတဖၣ်တၢ်ကိ တၢ်ခဲသ့ၣ်ဒဲဒ်လိာ်. ဖဲတၢ်မ့ၢ်တၢ်စုာ် တအိၣ်ဒီးအဆၢကတိာ် တၢ်မ့ၢ်မၤ တၢ်တိာ်ကျဲၤ ဒ်ဟးကွၢ်ထံတဖၣ်အသးအံၤ မၤဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံလဲၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်စုာ် တဖၣ်ဒဲဒ်ဒ်အသး တၢ်မၤဟးဂီၢ် ပုၤဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် ကထီၣ်သး သ့ဝဲ ဒ်ဒဲလိာ်. အယီၤန့ၣ် တၢ်မ့ၢ်မၤ တၢ်တိာ်ကျဲၤအိၣ်အမ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်ဘၣ်ဒ်ဘၣ် ထံလဲၣ် ကအိၣ် စဲးအလဲၣ်န့ၣ် တုၤအဲအဲၤ တၢ်မၤ တၢ်ယိထံသ့ၣ်ညါ မၤနီၣ်မၤတၢ် တၢ်တအိၣ်အိၣ်ဒီးဘၣ်. တၢ်မ့ၢ်မၤ တၢ်တိာ်ကျဲၤတဖၣ်အံၤသ့ၣ်ပုၤ ကမ့ၢ် တကမၤ အတၢ်အိၣ်မူ ကဟးဂီၢ်ဒီးဘၣ်ဟ့ၣ်ဂျိကွၢ်တၢ် ကအိၣ်ဝဲအိၣ်အိၣ်ဂီၢ်ဂီၢ် လိာ်. တၢ်ဘျးတၢ်ဖိုင်လၢ အကနီၣ်တဖၣ်အံၤ ကွၢ်တၢ် ဒီးတရုးသ့ၣ်တဖၣ် ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် အါန့ၣ်ဒီးကမ့ၢ်တဖၣ်လိာ်. အယီၤန့ၣ် တၢ်ဘျးတၢ်ဖိုင်ဒီး တၢ် ဘၣ်ဒ်ဘၣ်ထံလဲၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်အကၢ ကိၣ်လိာ်သးခါ. တကၢ ကိၣ်လိာ်ခါန့ၣ် ပအဲၣ် ဒီးလၢ တၢ်ကကွၢ်ထံနီၤဖးကွၢ်လိာ်.

လၢကညီကိာ်စဲအပူၤတၢ်မ့ၢ်မၤတၢ်ဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် တၢ်တြၢးမၤအိၣ်လဲၣ်. ကြးလၢတၢ်မၤဝဲဆၢကတိာ်ဖဲလဲၣ်န့ၣ် နအိၣ်ဒီး ဟ့ၣ် ကွၢ်ဟ့ၣ်ဖးဒီးလဲၣ်.

ဒ်ယမုၢ် ကညီဝိာ်စဲအသး မ့ၢ်ဘၣ်တဲန့ၣ် ကညီကိာ်စဲ ကဂုၤထီၣ်ပသိ ထီၣ်အဂီၢ် ပနီၣ်ကစီၣ်ဒဲဒ် ပမၤအိၣ်ဒီးလိာ်. ဆၢကတိာ်ခဲအံၤ တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢအအိၣ်ဒီး တၢ်အုၣ်ကိၤတအိၣ်ဒီးအယီၤ တၢ်တြၢးမၤတၢ် နိတမဲဒ်ဒ်ဘၣ် မ့ၢ်မၤတၢ်အဲအဲန့ၣ် ကမ့ၢ်တဖၣ် တမ့ၢ်လၢ ကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်နီၣ် တမဲာ်ဘၣ်. အယီၤန့ၣ် ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢပုၤပုၤဒ်န့ၣ် တဖၣ်အဂီၢ် ပပာ်ဂံၢ်ပာ်ဘါဒီး ဟ့ၣ်သဆၢထီၣ်ဝဲ KNU လၢကတဲန့ၣ်တၢ် လၢပရီၤ ဖဲတၢ်မၤ တၢ်မ့ၢ်တၢ်စုာ်အဆၢကတိာ် တၢ်ထံၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သကိး တဖၣ်အပူၤလိာ်. အဲအဲန့ၣ် ဒ်ဒီးန့ၣ်ဒီး ဒ်န့ၣ်တဖၣ် တဲဝဲလၢ ကဟံမၤ တၢ်ဂုၤ ထီၣ်ပသိထီၣ် လၢပရီၤလိာ်. တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ် အိၣ်ဒီးဝဲန့ၣ် အဝဲသ့ၣ် ဟံဟံးနီၣ်ဝဲ ပန့ၣ်တၢ်ထုးတၢ်တၢ်တဖၣ် ဒီးတမၤန့ၣ်တၢ် လၢကမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ် နိတမဲာ်ဘၣ်. တၢ်အဒိအတဲာ်ဒ်န့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲဒ်အဲအဲမဲလဲလိာ်. ယအဲၣ်ဒီး တဲန့ၣ် ဆၢကတိာ်ခဲအံၤ တမ့ၢ်ဒီး တၢ်ဆၢကတိာ်လၢ တၢ်ကမၤတၢ်တိာ်ကျဲၤ အိၣ်အမ့ၢ်ဘၣ်. အနီၣ်နီၣ်တဒိ ပအဲၣ်ဒီးလၢ တၢ်ကမၤန့ၣ်ဝဲ ကညီကိာ်စဲ တၢ်ကမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်လၢအလိၣ်ဒိၣ် ဒ်အမ့ၢ်တၢ်အိၣ်အုၣ်အိၣ်အုၣ်. တၢ်ကွၢ် ဘၣ်ကွၢ်သုး ဒီးတၢ်လုၢ်အိၣ်သးသမ့ၢ်တၢ်ဘၣ်တဖၣ်လိာ်. ဆၢကတိာ်ခဲအံၤ

တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢ အကဲဘျးလၢ လၢကညီကမ့ၢ်တဖၣ်အဂီၢ် လိာ်.

ဘၣ်ယးတၢ်တိာ်ကျဲၤလၢ အအိၣ်ဒီးအမ့ၢ်တဖၣ်ဒီး တၢ်ဂၢၢ်ဝီကရၢတၢ်ဂဲၤလိာ်ပုၤဘျးစဲအဖီခိၣ် ထံတဖၣ်အံၤ ထံဖိကိာ်ဖိ ကမ့ၢ်တဖၣ် ကြးသ့ၣ်ညါပသိဝဲ တၢ်မန့ၣ် သ့ၣ်တဖၣ်လဲၣ်.

ပအဲၣ်ဒီးတဲန့ၣ် တၢ်ကဘၣ်ကတိာ်န့ၣ်တၢ်ထုးတၢ်တိာ်. ကဘၣ်တိာ် သ့ၣ်ပုၤဒီး တဘၣ်မၤတၢ်နီၣ်တမဲာ်ဂုၤ ဒ်န့ၣ်ဒု တမ့ၢ်ဘၣ်. တဘၣ်ကွၢ်ထံ မ့ၢ်ကျိ ဝဲကွၢ်တဂုၤ ဒီးကသုသုထၢမၤ တၢ်လၢအကကဲဘျးလၢပဂီၢ်အုၣ်ညါလၢ အနီၣ်ယံာ်တဖၣ်. အဒိ...တၢ်မ့ၢ် ကုးဆါအိၣ်သ့ၣ်န့ၣ် အဘျးအဖိုင်အိၣ်ထဲလဲၣ် န့ၣ်ပဒူးသ့ၣ်လိာ်. မ့ၢ်မ့ၢ်ထံတမိ ပဆၢတဲာ် အလုၢ်အပူၤတသ့ဘၣ်. ပုၤလၢအအိၣ် လၢ ပုၤပုၤတဖၣ် ထံလၢ ကသုအိၣ်အိၣ်ဂီၢ်ဂီၢ်. ကအိၣ်အိၣ်ဂီၢ်ဂီၢ် ဘၣ် ပုၤနီၣ်ခဲလၢဒ်လိာ်. မ့ၢ်ကွၢ်ကွၢ် တလၢဂီၢ်တလၢဂီၢ် ဘၣ်ဟ့ၣ်ပုၤန့ၣ် ထံအံၤ အလုၢ်အပူၤဒ်ထဲလဲၣ်န့ၣ် ပသ့ၣ်ညါဘၣ်လိာ်. ထံမ့ၢ်တအိၣ်န့ၣ် ပကဘၣ်ကိဘၣ် ခဲလိာ်. ပဝဲဒ်သန့ကွၢ် ပအဲၣ်ဒီး တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ်စုာ်ကိးလိာ်. တၢ်ဂုၤထီၣ် ပသိထီၣ်လၢ ပအဲၣ်ဒီးန့ၣ် ကြးမ့ၢ်ဝဲ တၢ်လၢအကဲဘျးလၢ ကမ့ၢ်အဂီၢ်လိာ်. ဘၣ်ဆၢ ကမ့ၢ်တဖၣ် ကြး သ့ၣ်ညါပသိဝဲ တၢ်ဂုၤထီၣ်ပသိထီၣ်လၢအကဲဘျးစဲစံးတၢ်န့ၣ် ကမ့ၢ်တဖၣ် အတၢ်ပုၤပုၤပုၤဒ်ဒ် ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢ ကဆၢတဲာ် တၢ် ကဘၣ်အိၣ်ဝဲဒ်အဂီၢ်န့ၣ်လိာ်.

သးစၢ်အတၢ်ထီၣ်ဝဲ. သးစၢ်အကလုာ်

စးကွၢ်ဖိ လၢ အစုးကိာ်ဝဲ အိၣ်လဲ (online) လၢ အကျိအကျဲဘၣ်ဒီး မၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် ကညီလံာ်လဲၣ်

စီၤခါခဲအံၤ လၢပုၤသးစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အကျိ တၢ်စုးကိာ်ဝဲ အိၣ်လဲ (Online) ဒီး လၢ(ဒိးထံး) ကညီပုၤ လံာ်လဲၣ်ကအိၣ်ထီၣ်ထီၣ်အဂီၢ် သးစၢ် လၢ အကလုာ်ကျိစး မၤဝဲတကမ့ၢ် မ့ၢ်ဝဲပုၤမ့ၢ်န့ၣ်လံာ်လဲၣ်တၢ်ဘၣ်ဘျး ကရၢအ နီၣ်ခွဲၣ်ခိၣ်ကျိ စးကွၢ်ဖိန့ၣ်လိာ်.

လၢ အစုးကိာ်ဝဲအိၣ်လဲ (Online)အပူၤ အဝဲထံၣ်လိာ်ဆဲးကျိလဲၣ်သးဒီး သးစၢ်လၢ အလဲအိၣ်ဆိး လၢကီၢ်ချၢသၢဂၢၢ်ဒီး လၢတၢ်ဆဲးကျိလဲၣ်သးအံၤ အဖီခိၣ် ကတိာ်သကိးဘၣ်ဝဲ ဘၣ်ယး ကလုာ်ဂုၢ်ဝီကရၢအယီၤ ပုၤမ့ၢ်န့ၣ် အလံာ်အလံာ် ကအိၣ်ထီၣ်ထီၣ်ကွၢ်အဂီၢ် တၢ်ပညိၣ်အိၣ်ထီၣ်ဒီး စးထီၣ်က ရၢကရၢ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ပုၤမ့ၢ်န့ၣ် ကညီလံာ်လဲၣ် တၢ်ဘၣ်ဘျးကရၢအံၤဖဲ ၂၀၁၄ န့ၣ်. လဲၣ်အိးကထိဘၣ် ၁၅ သိအနီၣ်န့ၣ်လိာ်.

ပမ့ၢ်သ့ၣ်(Online)လၢတၢ်ကလိကလိပူၤအလိာ် လၢကလုာ်ဂုၢ်ဝီ အဂီၢ် ပမၤကသုတၢ်မန့ၣ်လဲၣ်အဂီၢ် ပစံးကတိာ်သကိးဝဲ အိၣ်န့ၣ်လိာ်. လၢ တၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖိုင်အဂီၢ် ပကမၤသကိးတဖၣ်တမံးမံး အဂီၢ်ပတဲ သကိး ဝဲဒီး လဲၣ်တၢ်ဆဲးကျိလဲၣ် တကမၤအသးန့ၣ်လိာ်. ပလံာ်ပလံာ် ဒီး ပကျိာ် သ့ၣ်တဖၣ်အံၤ ခုၢ်ခါခဲအံၤ လိာ်မဲာ်ထီၣ်ဝဲ ကလိကလိလဲၣ်န့ၣ်လိာ်. ကွဲးဘၣ်. ပးဘၣ်န့ၣ်ဝဲတဂုၤ. လၢတၢ်လိာ်တနီၤန့ၣ်မ့ၢ် ပုၤတတဲလၢ ကညီကျိ အါအါဘၣ်. အယီၤသတးဒီး ပစးထီၣ်မၤ တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အံၤန့ၣ်လိာ်.

စးကွၢ်ဖိ မ့ၢ်ဝဲ အစုးကိာ်ဝဲအိၣ်လဲ ကိာ်ခိၣ်ဒိၣ်. ဝါခဲမ့ၢ် ကိာ်ဆၢ. ပံာ်တလု သဝီ မါအိၣ်မ့ၢ် ဒီး ဂါအိၣ်မ့ၢ် အဖီခိၣ်န့ၣ်လိာ်. အဝဲမၤလဲဝဲ တီၤစါ သးကွၢ်ဖဲ ၁၉၉၅ န့ၣ် ပံာ်တလု သဝီအပူၤန့ၣ်လိာ်. ဘၣ်ဆၢ ဖဲ ၁၉၉၅ န့ၣ် ဝဲအလိာ်ခဲ အဝဲတဆဲးမၤလဲတၢ်လၢဘၣ်ဒီး ပတုာ်ကွၢ်ဝဲ အတၢ်မၤလဲန့ၣ် လိာ်. တၢ်ဂုၢ်အဖီခိၣ် စံးကတိာ်တဲဘၣ်ပုၤဒီးအံၤ န့ၣ်လိာ်.

ယအဲၣ်ဒီးကဲထီၣ်ဝဲ ကွၢ်သရၣ် တကန့ၣ်လိာ်. ယကွၢ်ကျိစး စုာ်ကိးဝဲ လံာ်န့ၣ်လိာ်. ယပာ် လဲၣ်ပူၤကွၢ် အသးအဆၢကတိာ် ယဝါလၢ အဒိတဖၣ် ဆိဟံာ်ဆိပံာ်န့ၣ်လိာ်. ယနီၣ်မ့ၢ်လၢ ယဖီခိၣ်တက ထီၣ်ဝဲ အတိတဆဲးအယီၤ လၢဒိပုၤဝဲ ဖိခါအကျိ ယမ့ၢ်ကွၢ်ဝဲ ပုၤအဒိန့ၣ်လိာ်. လၢဟံာ်ဖိပံာ် တၢ်လုာ် အိၣ်အသးသမ့ၢ် အဂီၢ် ယဟးထီၣ်ကွၢ်ဒီး ယလဲၣ်ထီၣ်မၤတၢ်ဆု ဝုၤတကွၢ်

အပူၤန့ၣ်လိာ်. ယမၤတၢ်ဒီး ယကွၢ်မၤစၢၤကွၢ်ဝဲ ယဟံာ်ဖိပံာ်န့ၣ်လိာ်အဂီၢ် အဝဲစံးဝဲလိာ်.

လၢတၢ်အိၣ်မ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်သါ နးနးကျိကျိအပူၤဘၣ်ဆၢ ခိၣ်ဖျိလၢ အဝဲ အတၢ်ကွၢ်ကျိစး ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါအယီၤ ဖဲအသးန့ၣ်အိၣ်ဝဲ ၃၅န့ၣ် အဆၢ ကတိာ် သ့ၣ်ထီၣ်ဝဲ အနီၣ်ကစီၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤ လိာ်န့ၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လိာ်. ဝဲကန့ၣ် အံၤ အဝဲဟံာ်ဖိပံာ်မၤသကိးတၢ်ဒိအတၢ်သကိးဒီး လၢအုၣ်ယုာ်တုာ်ခိၣ် ကိာ်ခိၣ် ဝါခဲမ့ၢ်စုာ် ဒီး အုၣ်မ့ၢ်ပုၤ အိးထီၣ်ဝဲ ကညီကုသိး အကျိဒီး. လၢပုၤတ ကျိ. နိာ်တၢ်မ့ၢ်(အုၣ်စ့) ကိာ်ဆၢအပူၤ စုာ်ကိး အဝဲကဲထီၣ်ဝဲ လၢဂါ. မဲး! ဒါးခိ (အုတ်) ပုၤမၤ ကန့ၣ်ကတၢၢ်သ့ၣ်ခိၣ်တကန့ၣ်လိာ်.

ကညီလံာ်လဲၣ် တၢ်ဘၣ်ဘျးကရၢလၢ စးကွၢ်ဖိ ဟံာ်ဖိပံာ်မၤသကိး တၢ် အံၤ အဝဲသ့ၣ် လုၤထၢဟံာ်ဖိပံာ် အတၢ်မၤဘၣ်သ့ၣ်တဖၣ် လၢအိၣ်လဲ (Online) အဖီခိၣ်ဝဲ ဟံာ်ဖိပံာ်ဒ်ဒိး လၢတၢ်ကိာ်ခါ ကျိပုၤ အဆၢကတိာ် လၢအုၣ်ယုာ် တုာ်တုာ် ကိာ်ခိၣ်အပူၤ စးထီၣ်မၤလဲန့ၣ်ဝဲ ကညီကျိလံာ်လဲၣ် အဆိကတၢၢ် လၢ သဝီ (၁၀)ပျုာ် တကးဒီးဘၣ် ပုၤလၢအသိၣ်လဲတၢ်တဖၣ် စုာ်ကိးဟ့ၣ် မၤစၢၤဝဲ စုပံာ်တက ယိာ်ကလးကွဲးဒီး လၢပုၤတၢ်လိာ်တနီၤစုာ်ကိး ဆဲးကျိလဲၣ်အသးဒီးလံာ်လဲၣ်ကရၢ အကဒီး မၤဘၣ်စုာ်ကိးဝဲ ကညီလံာ်လဲၣ် ဒီးဟံာ်ဖိပံာ်မၤသကိးစုာ်ကိးတၢ်ဒီး ကညီလံာ်လဲၣ်တၢ်သိၣ်လကရၢ တဖၣ်န့ၣ် လိာ်.

နတီၤန့ၣ်လိာ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဂုၤလိာ်. ဘၣ်ဆၢသန့ကွၢ် တဘၣ်အိၣ်ပီ ဝဲဒီးတဂုၤ. လၢစီၤတၢ်လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်ပသိဝဲပသိဝဲ ပဘၣ်စီၣ်မဲာ်စီၣ်နီၣ်လိာ်. တၢ်လိာ်တပူၤလံာ်လဲၣ် လဲၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်ပသိဝဲပသိဝဲ ပဘၣ်စီၣ်မဲာ်စီၣ်နီၣ်လိာ် မ့ၢ်ဝဲ ပုၤပုၤအဲၣ်အဲၣ်ဖံာ် ဖံာ်ဖံာ်တဖၣ်န့ၣ်လိာ်. ပပုၤကလုာ်အံၤ တၢ်ထံၣ်ပုၤလၢ ပမ့ၢ်ဝဲ ပုၤပုၤအဲၣ်အဲၣ်ဖံာ် ပကဘၣ်မၤလိမၤကွၢ် ပုၤအကသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ထံၣ် ပုၤဒ်အံၤ ဒီး ဂုၤလၢ ပကဘၣ် မၤစုာ်ကိး ပနီၣ်ကစီၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤ သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် လိာ်. တကးဒီးဘၣ် အမဲာ်ညါ ပတဘၣ်မဲာ်ဆုးလၢ ပကစံးကတိာ် ကွဲးဖး ပကစၢ်အကျိဘၣ်န့ၣ်လိာ်. ပကဘၣ်ကွၢ်ကျိစးမၤလဲၣ်ခါ လဲၣ်တၢ်လိာ်ဆဲးန့ၣ် လဲၣ်အဂီၢ် အဝဲ ကတိာ် ဟ့ၣ်သဆၢထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်လိာ်.

NLD စံးဝဲဒုးအိၣ်ထီၣ်ကီၢ်စဲၣ်ပဒိၣ်မ့ၢ်ဝံၤအသီ(၁၀၀)အတီၢ်ပူၤကမၤဝဲတၢ်ဆီတလဲအဂ့ၢ်

လါမးဂွၢ် ၂၆ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ်

နါတုၤဖျိၤ

တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကညီကီၢ်စဲၣ်ပဒိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ လၢအသီ(၁၀၀) အတီၢ်ပူၤကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကညီကီၢ်စဲၣ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တၢ်ဘၣ်ဘျးတၢ်ဆီတလဲ လီၤလီၤဆီဆီ ကအိၣ်ဝဲအဂီၢ် ပကမၤအိၣ်အဂ့ၢ်ကီၢ်စဲၣ် NLD ပုၣ်တံၣ်ဒိၣ်၊ ဖၣ်အံၣ် တၢ်ဖးနီၣ်ဂံၢ်(၁) ကီၢ်စဲၣ်ဘျီဒိၣ်ဒါၣ်စးနါဒုးထွၣ်စံးဘၣ်ဝဲ ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ

“လၢတၢ်ဆီတလဲအဂီၢ် လၢ ၁၀၀ သီအတီၢ်ပူၤ NLD ကမၤဝဲတၢ်ဆီတလဲလီၤလီၤဆီဆီ လၢထံဖိ ကီၢ်ဖိအဂီၢ်အဘါ ကအိၣ်ဝဲ အဂီၢ်ဝဲဒီး လၢကညီကီၢ်စဲၣ်ပူၤ ကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ တဖၣ် အဂီၢ်အဘါ ကအိၣ်အိၣ်ထီၣ်အဂီၢ် တၢ်မၤသ့ၣ်တဖၣ်အံၣ် ပကမၤထီၣ်မၤအိၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် နါဒုးထွၣ်စံးဘၣ်

ဝဲ ကညီတၢ်ကစီၣ်ဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ဖဲ လါမးဂွၢ် ၂၅ သီအနံၤ ဝဲတၢ်မၤဝဲ ကီၢ်စဲၣ်ဘျီဒိၣ်ဒါၣ်စးနါဒုးထွၣ်စံးန့ၣ်လီၤ

ကီၢ်စဲၣ်ပဒိၣ်ဒီး ကီၢ်စဲၣ်ဘျီဒိၣ်ဂ့ၢ်ဝီ ကမံးတံာ်သ့ၣ်တဖၣ် တၢ်ကကရၢကရီၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲအခါ ပုၣ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့ၣ်လၢ တၢ်ချၢလၢတဖၣ်ဝဲ NLD ပုၣ်တံၣ်ကရၢဖိသ့ၣ်တဖၣ် စ့ၢ်ကိး လၢကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိမံ ကအိၣ်က့ၤဝဲအဂီၢ် တၢ်ကထၢန့ၣ်လီၤဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲအဂ့ၢ် နါဒုးထွၣ်စံးဘၣ်န့ၣ်လီၤ

ကီၢ်စဲၣ်ဘျီဒိၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခံဘျီတဘျီအံၣ် ဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖဲ ၂၀၁၆ နံၣ်၊ လါဖျါဖြူၤအါရဲၤ စသီလီၤ တကီၢ်ခါ ကရၢကရီၣ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဘျီဒိၣ်ဂ့ၢ်ဝီ ကမံးတံး (၄) ခါဒီး ခိမံၣ်ဂ့ၢ် တခါန့ၣ်လီၤ

တၢ်တၢ်ပိၣ်သိတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်မံၣ်ကယုၤကစၢၢ်အတၢ်ဂ့ၢ်၅၀၀၀ ဂၢ်လၢၢ်ကမ့ၢ်စံးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်

လါမးဂွၢ် ၁၉ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် စံးခါဆူညါ လၢတၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်၅၀၀၀ မံၣ်ကယုၤကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်ကန့ၢ်အဂီၢ် ဖဲလါမးဂွၢ် ၁၉ သီအနံၤ ကညီကီၢ်စဲၣ်ပဒိၣ်ဒါၣ်စးနါဒုးထွၣ်စံးနီၣ်ဆါ လီၢ်ခါသးပုၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒီး ပါဆူၤရဲၣ်ကျဲၤသးအနံၣ်ရဲၣ် သုးခိၣ်ဒိၣ်စိစိၤစံးၣ်သ့ၣ် တီခိၣ်ရဲၣ်မဲဒီးမၤဝဲဒ် တၢ်ထီၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သိကိးအမူၤတခါ ဖဲပုၣ်ဖၣ်အံၣ်၊ သံၣ်ရဲၣ်ဖၣ်အံၣ် ဟံးထဲလဲအပူၤ န့ၣ်လီၤ

တၢ်ထီၣ်လိာ်တၢ်ပိၣ်သိကိးမူၤအပူၤ ကညီသုးခိးကီၢ်ဆါ (BGF)၊ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ (KNU)၊ ဒံၣ်မိၣ်ကရၢစံးကညီသုးမုၢ်ဒိၣ် (DKBA)၊ ကညီတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ကီၢ်ကး (KNU/KNLA PC)၊ ဂံၢ်ခိၣ်ထံးကမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရီၣ်တဖၣ်၊ ကညီကီၢ်စဲၣ်ပဒိၣ်ဝဲကျဲၤခါသးတဖၣ်၊ ကညီကီၢ်စဲၣ် လံာ်လဲၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးတၢ်လၢကရၢ၊ ဝုၢ်ဖၣ်အံၣ် ပုၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒါတဖၣ်၊ သိဘျီသိခါ ဒီး မံၣ်ယၢၣ် ပုၣ်မၤတၢ်ကစီၣ်ဖိတဖၣ် ဝဲလၢၢ် ပုၣ်အဂၤ ၇၀ ယုၣ်ယုၣ် လဲၣ်ထီၣ်ဝဲဒ်လီၤ

တၢ်တၢ်ပိၣ်သိကိးမူၤအပူၤ သုးခိၣ်ဒိၣ်စိစိၤစံးၣ်သ့ၣ် စံးဝဲ “သ့ၣ်ထီၣ်ကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်

အဝဲအံၣ် ကန့ၢ်အဂီၢ် ယလဲၤယုထံၣ်သ့ၣ်ညါဝဲ ကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်တခါ ဖဲကီၢ်တရူး၊ ယုၣ်န့ၣ်ကီၢ်အပူၤလီၤ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအကျိၤအကွၢ်တဖၣ် အပတီၢ်ထီၣ်ပုၣ်လီၤ အယိန့ၣ် ပကသ့ၣ် တၢ်မၤကျဲၤသန့တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ အပတီၢ်ထီၣ်ဒီးပကမၤအိၣ် ဒ်သိး တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး လၢခိၣ်ယၢၣ်န့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်တဂ့ၢ်ဂီၢ်လီၤ စံးဖိကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ် မုၢ်ကဲထီၣ်န့ၣ် ကမ့ၢ်တဖၣ် ကန့ၢ်ဝဲတၢ်မၤ ကညီကီၢ်စဲၣ်တခါ ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လီၤ အဝဲအံၣ်ကြၢးမၤ တကြၢးမၤန့ၣ် ပအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါဘၣ် သုတၢ်ပာ်သးအယိ ပရဲၣ်ကျဲၤမၤဝဲ တၢ်မူၤအံၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် တဲဝဲဒ်လီၤ

တၢ်ကသ့ၣ်ထီၣ် ကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်အံၣ်အဂီၢ် တရူးဒိပနံၣ်တခါ ကဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၢ် ဒီး န့ၣ်လုၤမ့ၢ်အိၣ်ပနံၣ် ကမၤဖျါထီၣ်ဝဲ တၢ်တၢ်ကျဲၤအံၣ်အမိၢ်လံာ်မိၢ်ပုၢ် ဒီးတၢ်လၢၢ်ဘျီလၢၢ်စုတခါ တီၢ်ပာ်သးဝဲလၢ စုဒီးလုၤ အကကွၢ် သၢကထံ ဒီး တၢ်မၤလီၢ်အံၣ်တၢ်မၤကလဲၤတရူးသးအဂီၢ် ကသ့ၣ်ဒ်လၢၢ်သ့ၣ်လးန့ၣ်လီၤ အဘျးအဖျိၣ်တခါ တရူးကန့ၢ်ဝဲ ၂၅ မျးကယၢၤ လီၢ်ကဝီၤကမ့ၢ်တဖၣ် ကန့ၢ်ဝဲ ၅ မျးကယၢၤအဂ့ၢ် စံးဝဲလီၤ

ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်အံၣ် မံၣ်ကယုၤလီၢ်ကဝီၤဖိတကလၢအမ့ၢ် စံးကီၢ်လုၤလုၤ စံးဝဲ “ပဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဂီၢ်တၢ်လၢပကစၢၢ်ကလဲၤအဂီၢ်လီၤ တၢ်တၢ်ပိၣ်မူၤ မုၢ်လၢ ယအဲၣ်ဒီးသ့ၣ်ညါ တၢ်ကတဲသကိးဝဲ တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးဒီး တၢ်သန့တၢ်သ့တၢ်ဘၣ်လၢ အပတီၢ်ထီၣ်ဒီးပကမၤအိၣ် ဒ်သိး တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံး ကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်အံၣ် တၢ်လီၤတၢ်လီၤစံး အိၣ်စံးအါလဲၣ်၊ တၢ်ပံးမူၤဒါ၊ တၢ်အုၣ်ကီၢ်သး အိၣ်စံးအါလဲၣ်န့ၣ် မတကမၤန့ၣ် တတဲဘၣ်၊ တလါညါအံၣ် အသီ ၃၀ န့ၣ် တၢ်လဲၤထီၣ်လိာ်သးဒီး ပလီၢ်ကဝီၤဖိ မုၢ်ကဲထီၣ်န့ၣ်ဘၣ်သးတၢ်ဂ့ၢ်အံၣ် တၢ်တဲန့ၢ်ပာ်သန့က့ မုၢ်တတူၢ်လီၢ်ဝဲဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဆိကမိၣ်နီၣ်မံၣ်တရူး” အဂ့ၢ် စံးလီၤဝဲဒ် ဖဲတၢ်တဲသကိးအပူၤန့ၣ်လီၤ

ဖဲအပူၤကွၢ် ၂၀၁၃ နံၣ်ဒီး ၂၀၁၄ နံၣ်အတီၢ်ပူၤ မံၣ်ကယုၤသဝီအကပၤန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤ Myanmar Cement and Mineral Production ဝီပနံၣ် ဒီး Myanmar Ji Dong Cement ဝီပနံၣ် သ့ၣ်တဖၣ် ဂုၣ်ကျဲးစၢး ကသ့ၣ်ထီၣ်ဝဲ ကလုာ်လၢအအိၣ်ဖဲ ကဟ့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်ဘၣ်ဆၣ် ခိဖျါလီၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် ထီၣ်ခါဝဲအယိ တၢ်မၤအံၣ်တကဲထီၣ်လၢဘၣ်န့ၣ်လီၤ

ဘီကထံၣ်ထံသဟီၣ်လီၤမ့ၢ်အူတၢ်တီၢ်ကျဲၤအဂီၢ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ကမ့ၢ်ခါစးတၢ်ထီၣ်ယုထီၣ်ဖိးကမံးတံာ်တဖၣ်

လါမးဂွၢ် ၁၈ သီ၊ ၂၀၁၆ နံၣ် နါတုၤဖျိၤ

ဘီကထံၣ် ထံသဟီၣ်လီၤမ့ၢ်အူတၢ်တီၢ်ကျဲၤ လၢအအိၣ်ဖဲ ပကကီၢ်ဒိဒိၣ်၊ လၢခိၣ်ကီၢ်ဆၣ်၊ ကညီဒီကလုာ်စၢဖျိၣ်ကရၢ (KNU) အတၢ်ပၤအဖိလၢအံၣ်အဂီၢ် ဖဲတၢ်မၤကွၢ်ဆိတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအံၣ်အကတီၢ် တၢ်ဘၣ်ဒိဘၣ်ထံးလၢကမ့ၢ်တဖၣ်အဖိခိၣ် သုတအိၣ်ထီၣ်တဂ့ၢ်အဂီၢ် ဖဲလါမးဂွၢ် ၁၄ သီအနံၤ တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကမ့ၢ်ခါစးတၢ်ထီၣ်ယုထီၣ်ဖိးကမံးတံာ်တဖၣ် န့ၣ်လီၤ

ကမံးတံာ်အဝဲန့ၣ် မုၢ်ဝဲ သုလုၤအိၣ်ပနံၣ် လၢကမၤသကိးဝဲ ဘီကထံၣ်ထံသဟီၣ်လီၤမ့ၢ်အူ တၢ်တီၢ်ကျဲၤဒီးပဒိၣ်အံၣ် မၤဝဲကမ့ၢ်တဖၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲဒီး အတၢ်ပညိၣ်တခါမုၢ်ဝဲ လၢကထီၣ်ယုမၤတၢ်လၢ တၢ်တီၢ်ကျဲၤအပုၣ်မၤတၢ်ဖိတဖၣ်ဒီး လီၢ်ကဝီၤကမ့ၢ်တဖၣ် အဘၢၣ်စၢၤအဂီၢ်လီၤ ဒီးကမံးတံာ်ခိၣ် မုၢ်ဝဲ စံးဘၣ်လဲၣ်ယၢၣ်၊ စံးန့ၣ်မ့ၢ်၊ န့ၣ်ရဲၣ်တဖၣ် မုၢ်ဝဲစံးအံၣ်န့ၢ်ဆါ၊ နီၣ်တဘၣ်သ့ၣ် သ့ၣ်

တဖၣ် ယုာ်ဒီး ကမံးတံာ် ပုၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးတၢ်ဖိ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ

ကမံးတံာ် အနံၣ်ရဲၣ် နီၣ်တဘၣ်သ့ၣ် စံးဝဲ “တၢ်တီၢ်ကျဲၤအဝဲအံၣ်လီၢ်ကဝီၤကမ့ၢ်တဖၣ် လုၤတက့ၤတတူၢ်လီၢ်ဝဲဘၣ်၊ သန့က့ ပကဟ့ၣ်ပျဲၤ တၢ်မၤကွၢ်ဆါကတီၢ် အပတီၢ်အံၣ်လီၤ၊ ပဝဲ ပကမံးတံာ်ဖိတဖၣ်ကလဲၤဆူပျီပူၤ ကမိးကွၢ်အီၤလီၤ၊ ကမ့ၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး အနီၣ်ကစၢၢ်ဒ်ဝဲကယုထံၣ်သ့ၣ်ညါ မၤနီၣ်မၤယါ တၢ်ကအိၣ်ဝဲလီၤ ဘၣ်ဆၣ်သန့က့ တၢ်ဆါတံာ်တခါ ကအိၣ်ဝဲလၢ ပကမံးတံာ် ဒီးကမ့ၢ်တဖၣ် အစုပူၤလီၤန့ၣ်ပတဲပာ် သုလုၤအိၣ်ပနံၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဘၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ်လီၤ

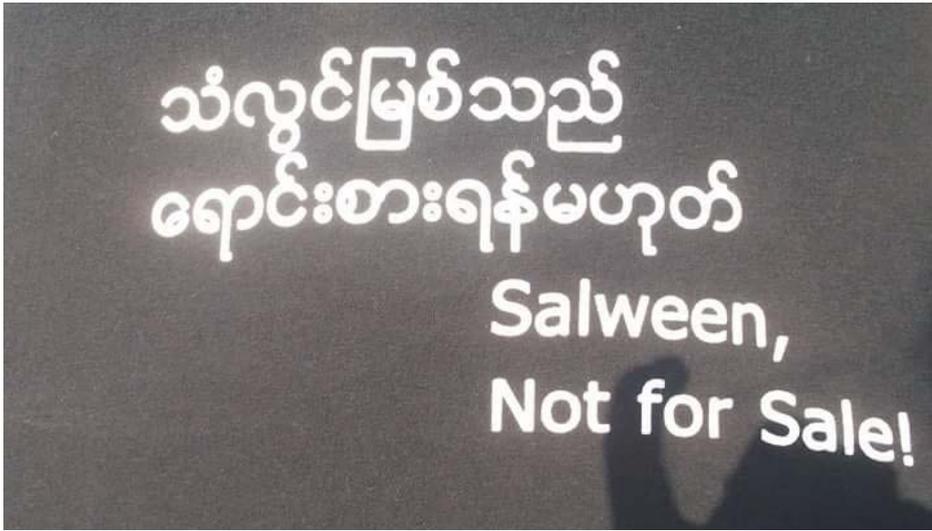
တၢ်လီၢ်လၢ အဘျးဒီးတၢ်ပတြီၢ်ယာ် ကတုထီၣ်ဝဲ ဘီကထံၣ်ထံသဟီၣ်လီၤမ့ၢ်အူတၢ်တီၢ်ကျဲၤန့ၣ်အိၣ်ဝဲဒီး လီၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် သ့ၣ်လီၤတုၢ်ယာ်ဝဲန့ၣ်ယံၤ တၢ်ထုၣ်တၢ်ဘီ တဖၣ်တကးဘၣ် မုၢ်မုၢ်လၢ ဘီကထံၣ်ကျိထးဒီတကပၤ သဝီအိၣ် ၁၂ ဖျါအဂ့ၢ် လီၢ်ကဝီၤဖိတဖၣ် စံးဝဲဒ်

လၢတၢ်ကယုသ့ၣ်ညါသမံသမိးဝဲ တၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၣ်အဖိခိၣ် ကညီတၢ်ကျိထံၣ်ကွၢ်ကရၢ အပုၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒါ စံးသးဘီ စံးဝဲ “တၢ်ပုၣ်ယုာ်ပုၣ်ဂီၢ် မုၢ်န့ၢ်တခါ ဘၣ်သး အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ယုသ့ၣ်ညါသမံသမိးတၢ် အိၣ်သးအိၣ်ခိၣ်လဲၣ်န့ၣ် ပအဲၣ်ဒီး တၢ်ပိၣ်သကိးလီၤ၊ မုၢ်သ့ၣ်ပဝဲတၢ်ကျိထံၣ်ကွၢ်ကရၢစ့ၢ်ကိး အဲၣ်ဒီး ယုသ့ၣ်ညါသမံသမိးကွၢ်ဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်အံၣ်လီၤ” အဂ့ၢ် စံးဘၣ် ကညီတၢ်ကစီၣ်လီၤ

ဘီကထံၣ် ထံသဟီၣ် လီၤမ့ၢ်အူတၢ်တီၢ်ကျဲၤအံၣ် လၢကမၤဝဲ တၢ်မၤကွၢ်ဆိအဂီၢ် ဖဲအပူၤကွၢ် လါဖျါဖြူၤအါရဲၤ ၁၈ သီအနံၤန့ၣ် သုလုၤအိၣ်ပနံၣ်တခါ ပုၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒါပဒိၣ်စိတၢ်ဒိၣ် မူ ဒီး ထံကီၢ်ပဒိၣ် လီၤသဟီၣ်မ့ၢ်အူတၢ်တီၢ်ကျဲၤလဲၣ်ကျဲၤ ပုၣ်န့ၣ်တၢ်မူဒါခိၣ်အူအူဆါသ့ၣ်တဖၣ် ဆဲးလီၤသကိးဝဲစုမုၢ်ကျါ ဆူ တၢ်နီၣ်ပာ်လံာ်ကွဲးနီၣ် (MOU) အပူၤ ဖဲ န့ၢ်ပျီဒါန့ၣ်လီၤ

တၢ်ကွဲးမုၢ်
ပက္ခိမုၢ်ဘၣ်ပုၣ်ဖးလဲၣ်ဖိကိးဂၤလၢအသးမုၢ်အိၣ်ကွဲးထီၣ်တၢ်ကစီၣ်၊တၢ်ကွဲးထီၣ်ရီၤဒီးထါအကလုာ်ကလုာ်မုၢ်ဂုၤဆူဘၣ်ဆူ ကညီတၢ်ကစီၣ် ဝဲလီၢ်ခိၣ်သ့ၣ် သုဝဲန့ၣ်လီၤ၊ ဘၣ်သး ပတၢ်ကစီၣ်၊ တၢ်ကွဲးသ့ၣ် တဖၣ် အံၣ် သုမုၢ်အိၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဒီး အဲၣ်ဒီးဆူထီၣ် သုတၢ်ကွဲးသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဆူအံၣ်ဆူ myintthein0@gmail.com မုတမုၢ်လၢလီၤတံစိ 087 198 2417 အံၣ် သုဝဲန့ၣ်လီၤ။ ပတၢ်လိာ်မုၢ်ပုၣ်ဖးလဲၣ်ဖိ အတၢ်ကွဲးတဖၣ် ထီၣ်ဘီန့ၣ်လီၤ။

သံလွင်ရေကာတာဝန်အတွက် MOU ထိုးလိုက်ခြင်းအပေါ် သံလွင်မြစ်ထိန်းသိမ်းရေးကွန်ရက်စိုးရိမ်

မတ် ၁၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေပြီးစာ တိုင်းရင်းသား ဒေသများကို ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသည့် သံလွင် မြစ်ပေါ်တွင် ရေကာတာစီမံကိန်း ၁၈ ခု တည်ဆောက်ရန် နားလည်မှု စာချုပ်သွား(MOU) လက်မှတ်ထိုးခဲ့ မှုအပေါ် စိုးရိမ်ကြောင်း သျှမ်း၊ ကရင်နီ(ကယား)၊ ကရင်နှင့် မွန် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေး လူမှုအဖွဲ့များဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား သည့် သံလွင်မြစ် ထိန်းသိမ်းကာ ကွယ်ရေး ကွန်ယက်က မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် သဘောထား ထုတ် ပြန်ခဲ့သည်။

ယခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂ ရက် နေ့တွင် မြန်မာအစိုးရ လျှပ်စစ် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနနှင့် တရုတ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ကုမ္ပဏီများက ရေ အား လျှပ်စစ်စီမံကိန်း ၁၈ ခုအ တွက် နားလည်မှု စာချုပ်သွား (MOU) လက်မှတ်ထိုးခဲ့ပြီးနောက် ရေကာတာစီမံကိန်းများ ဆက် လုပ်လာမည်ကို သံလွင်မြစ် ထိန်း သိမ်းရေးကွန်ယက်က စိုးရိမ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကွန်ယက်အဖွဲ့ဝင် ကရင်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်း သိမ်းရေးကွန်ယက်မှ စောသာဘိုး က ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြော သည်။

'MOU ထိုးထားတဲ့ ၁၈ ခုထဲမှာ သံလွင်ပေါ်မှာလုပ်မယ့် ရေကာတာ

တွေ တော်တော်များများ ပါတယ်။ ထိုးတဲ့အထဲမှာ သံလွင်မြစ်ပေါ်က မှိုင်းတုံတို့၊ ကွမ်းလုံတို့ဆိုရင် အ ရှေ့တောင်အာရှမှာ အကြီးဆုံး စီမံ ကိန်းဖြစ်တယ်။ ဒီစီမံကိန်း တ ကယ် ဖော်ဆောင်ရင် ဖြစ်လာတဲ့ ပဋိပက္ခအများကြီးရှိလို့ ကျနော်တို့ က စိုးရိမ်တာ ဖြစ်တယ်'ဟု စော သာဘိုးက ပြောသည်။

ထို့အပြင် ပြီးခဲ့သည့် ဖေဖော် ဝါရီ ၂ ရက်နေ့က ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်း ၁၈ ခုအတွက် MOU မတိုင်ခင်ကတည်းက အလားတူ လက်မှတ်ထိုးထားပြီး ဖြစ်သည့် အ တွက် အစိုးရသစ် ပြောင်းလဲခါနီး အချိန်တွင် ထပ်မံ လက်မှတ်ထိုး လိုက်ခြင်းသည် လုပ်ငန်းစတင် အ ကောင်အထည်ဖော်မည့် အခြေအ နေမျိုး တွေကြောင်းလည်း ၎င်း က ကောက်ချက်ချပြောဆိုသည်။

မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကျ ရောက်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ မြစ်ချောင်းများ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ဆန်ကျင်ရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုကို သံလွင်မြစ်ထိန်း သိမ်းကာကွယ်ရေး ကွန်ရက်က သျှမ်းပြည်နယ်၊ အရှေ့ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းဆုံရာ မိုင်းတုံမြို့နယ်၊ သံလွင်မြစ်ကမ်းနံဘေးရှိ ဝမ်းဆာ လားရွာ၌ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဒေသခံများ၊ သျှမ်း၊ ကရင်၊ ကရင်နီ(ကယား) နှင့် မွန်တို့ အပါအဝင် နိုင်ငံတ

ဝှမ်းရှိ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ တက် ရောက်ကာ သံလွင်မြစ်ပေါ်တွင် ရေကာတာစီမံကိန်းများ ဆောက် လုပ်ခြင်းမပြုရန် စုပေါင်းတောင်း ဆိုခဲ့ကြသည်။

ထို့အပြင် ရေကာတာစီမံကိန်း ကြောင့် သံလွင်မြစ်စီးဆင်းရာ ဒေ သတလျှောက်ရှိ ထူထပ်သည့် သစ် တောများ၊ ဇီဝမျိုးကွဲမျိုးစုံ၊ ပြန် လည် အစားထိုးမရနိုင်သည့် သ ဘာဝအလှများနှင့် ဒေသခံတိုင်း ရင်းသားတို့၏ ရိုးရာ၊ ယဉ်ကျေးမှု များ ထိခိုက်ပျက်စီးနိုင်ခြင်းမှာ မငြိမ်းချမ်းသေးသည့် အခြေအနေ များ ရှိနေသည့်အတွက် ပဋိပက္ခများ ထပ်မံဖြစ်ပွားလာမည်ကို သံလွင် မြစ် ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး ကွန် ရက်က စိုးရိမ်သည်ဟုလည်း ၎င်း ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဖော်ပြထား သည်။

လက်ရှိတွင် သံလွင်မြစ်ပေါ်ရှိ မိုင်းတုံ ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း အား တစ်ဒီဇိုင်း ပြန်လည်ရေးဆွဲ ခြင်းကို တရုတ်နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့က သဘောတူပြီး ရှေ့ဆက်လုပ်ငန်း များ ဆောင်ရွက်ရန် မြန်မာ၊ ထိုင်း နှင့် တရုတ်တို့ သဘောတူထားပြီး ဖြစ်သည်ဟု သံလွင်မြစ် ထိန်းသိမ်း ကာကွယ်ရေး ကွန်ရက်က ပြော သည်။

ထုတ်ပြန် ကြေညာချက် တွင် တောင်းဆိုလိုက်သည်။ KWO အတွင်းရေးမှူး နော်က ညောဖောက 'တိုင်းရင်းသား လက် နက်ကိုင်တွေနဲ့ အစိုးရကြား ဖော် ဆောင်နေတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ် တွေမှာ အမျိုးသမီးတွေ အနည်းဆုံး ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်နိုင်ဖို့အတွက် သဘောတူ ထားတာ ရှိတယ်။ လက်တွေ့မှာ ဖြစ်မလာတဲ့အတွက် သူတို့တွေအနေနဲ့ သဘောတူထား တဲ့အတိုင်း အကောင်အထည်ဖော် ဖို့ လိုတယ်လို့ ကျမ ပြောချင်တယ်' ဟု ပြောသည်။

နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများနေ့ တွင် ကျား/မ တန်းတူရေးအတွက် အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ပေးမှု ကို စွမ်းစွမ်းတမ်း တောင်းဆိုသွား ရေးအပြင် နေရာကဏ္ဍအသီးသီး တွင် ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် အ

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် ဆက်ဆံရေးရုံးအားနားထုတ် အရေးကြီးဟု KNU ဥက္ကဋ္ဌပြောကြား

မတ် ၃ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောခါးစူးညား တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရတို့ အကြား ဆောင်ရွက်နေကြသော ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် ဆက်ဆံ ရေးရုံး အခန်းကဏ္ဍသည် အရေး ကြီးကြောင်း ကရင်ပြည်နယ် ဖား အံမြို့တွင် ယနေ့ စတင်ကျင်းပ သည့် ဆက်ဆံရေးရုံး ဖွင့်လှစ်ခြင်း ဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ (Workshop) တွင် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) ဥက္ကဋ္ဌ ဗိုလ် ချုပ်ကြီး စောမူတူးစေးဖိုးက ပြော ကြားလိုက်သည်။

'ကျနော်တို့ ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်တဲ့ နေရာမှာ ဆက်ဆံ ရေးရုံးက အရေးကြီးပါတယ်။ ဘာ ဖြစ်လဲဆိုတော့ ဒီအပစ်အခတ် ရပ် စဲရေး အချိန်အခါမှာ မဖြစ်သင့်၊ မဖြစ်အပ်တဲ့ ထိတွေ့မှု ဖြစ်လာနိုင် တယ်။ အဲဒီလို ထိတွေ့မှု ဖြစ်လာ မယ်ဆိုရင် ဆက်ဆံရေးရုံးကနေ တဆင့် ချက်ချင်းပြဿနာတွေကို ကျနော်တို့က တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ပြီး တော့ ဖြေရှင်းနိုင်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်' ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောမူတူးစေးဖိုးက ထိုအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ အဖွင့်မိန့် ခွန်းတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

အဖွဲ့အစည်းအများစုသည် လက်ရှိတွင် ဆက်ဆံရေးရုံး ဖွင့်

လှစ်ထားပြီး ရှေ့ဆက်လုပ်ငန်းတွေ လုပ်ဆောင်နေကြတာ ထိုသို့ လုပ် ဆောင်တဲ့နေရာ၌ ရှေ့ဆက်လုပ် ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့ လုပ်ဆောင်သွားရမည်ကို ယခုအ လုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဆွေးနွေး အကြံပြုသွားကြရန်လည်း သူက တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

မတ် ၃ ရက်မှ ၅ ရက်နေ့အထိ ပြုလုပ်သွားမည့် ၎င်းအလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲတွင် KNU အပါအဝင် ချင်းအမျိုးသား တပ်ဦး(CNF)၊ ကရင်နီအမျိုးသား တိုးတက်ရေး ပါတီ (KNPP)၊ သျှမ်းပြည်တိုးတက် ရေးပါတီ/ သျှမ်းပြည် တပ်မတော် (RCSS/SSA)၊ ဒီမိုကရေစီအကျိုး ပြု ကရင်တပ်မတော် (DKBA)၊ မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်း သားများ ဒီမိုကရက်တစ် တပ်ဦး (ABSDF)နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ် စဉ်တွင် ပါဝင်သည့် ဆက်ဆံရေးရုံး အ ထူးပုဂ္ဂိုလ်များ စုစုပေါင်း ၂၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ထို့အပြင် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး အခြေခံ အ ဆောက်အအုံများ တည်ဆောက် ထိုအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ အဖွင့်မိန့် ခွန်းတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ အဖွဲ့အစည်းအများစုသည် လက်ရှိတွင် ဆက်ဆံရေးရုံး ဖွင့်

သော စာအုပ်တစ်အုပ်ကိုလည်း ဖြန့် ဝေခဲ့သည်။

၎င်းစာအုပ်ကို ပြုစုခဲ့သည့် Centre for Peace and Conflict Studies (CPCS)မှ အမှုဆောင် ဒါရိုက်တာ Emma Leslie က 'ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်နဲ့ ပတ်သက် ပြီး အောင်မြင်ခဲ့တွေက ဘာတွေလဲ ဆိုတာ လူတွေ သိသင့်တယ်။ ကျမတို့ ဒီစာအုပ်ကို ထုတ်ရတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က ဒါတွေပါ။ ငြိမ်း ချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်အတွက် အထောက် အကူပြုမှာပါ'ဟု ကရင်သတင်းစဉ် သို့ ပြောသည်။

အလားတူ ဆက်ဆံရေးရုံး ဖွင့် လှစ်ခြင်းဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေး ပွဲကို သျှမ်းပြည်နယ် တောင်ကြီးမြို့၊ ကယား (ကရင်နီ)ပြည်နယ် လျှိုင် ကော်မြို့ အပါအဝင် နေရာ ၆ ခု တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ယခု ကရင်ပြည် နယ် ဖားအံမြို့တွင် ဒုတိယ အကြိမ် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

KNU သည် ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် မြန်မာအစိုးရနှင့် အပစ်အခတ် ရပ်

စဲရေး သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီး နောက် ဖားအံ၊ မြဝတီ၊ သထုံ၊ ကျောက်ကြီး၊ ဘုရားသုံးဆူနှင့် ထားဝယ် စသည့် ဆက်ဆံရေးရုံး ၆ ခု ဖွင့်လှစ်ထားလျက်ရှိသည်။ စာစဉ်ဟူသည့် စာမျက်နှာ ၄၀ ပါရှိ

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်၌ စစ်မှန်သည့် တန်းတူညီမျှမှု ဖော်ဆောင်ပေးရန် ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအရုံး တောင်းဆို

မတ် ၇ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်ဆူး အစိုးရနှင့် တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ တို့အကြား ဖော်ဆောင်နေသည့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်အတွင်း အမျိုး သမီးများပါဝင်မှု အခန်းကဏ္ဍနှင့်

ပတ်သက်၍ စစ်မှန်သည့် တန်း တူညီမျှမှုကို အကောင်အထည်ဖော် ပေးရန် ကရင်အမျိုးသမီးအစည်းအ ရုံး-KWO က ယခုနှစ် မတ်လ ၈ ရက်နေ့၌ ကျရောက်မည့် နိုင်ငံ တကာ အမျိုးသမီးများနေ့အတွက်

မျိုးသမီးများစွာ ရှိသည့်အတွက် အခွင့်အရေးရှိလျှင် ၎င်းတို့လုပ် ဆောင်နိုင်သည့် ကဏ္ဍများစွာရှိ ကြောင်းကိုလည်း ဖော်ပြသွားမည် ဟု နော်ကညောဖောက ဆက်ပြော သည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာ အမျိုး သမီးများနေ့အတွက် မတ်လ ၃ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်သည့် KWO ၏ ကြေညာချက်၌ ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး-KNU ၏ ဦးဆောင်မှု များ၌ အမျိုးသမီးပါဝင်မှု ပိုမိုလို လားကြောင်း၊ ဦးဆောင်မှုအပိုင်း များတွင် အမျိုးသမီးများကိုပိုမို အားပေးမှုပြုရန်၊ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အမျိုးသမီး များ ပါဝင်ရန်နှင့် အမျိုးသမီးများ အပေါ် နှိမ်ချပြောဆိုမှုကို ရပ်တန့် ပေးရန် အပါအဝင် အချက် ၆ ချက် ကို တောင်းဆိုလိုက်သည်။

ယင်း တောင်းဆိုချက်အပေါ် KNU တွဲဘက် အတွင်းရေးမှူး(၁) ပဒိုစောသောသိဘွဲက 'နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲတွေမှာ အမျိုးသမီး ပါ ဝင်ဖို့ အခန်းကဏ္ဍကို အမြဲထည့် သွင်း စဉ်းစားထားတယ်။ သို့သော် လည်းပဲ ကိုယ်ဆွေးနွေးရမယ့် ခေါင်းစဉ်အလိုက်၊ ကဏ္ဍအလိုက် ကျရင်တော့ သူနဲ့ပိုင်ဆိုင်ရာကဏ္ဍ တွေမှာ ဆွေးနွေးတာ ကောင်းတာ ပေါ့။ နိုင်ငံရေးအခန်းကဏ္ဍတွေမှာ ပါဝင်နိုင်ဖို့ သူတို့အရေအတွက်အရ သော်လည်းကောင်း၊ ဒါလေးတွေက တော့ ယခင်ယခင်က မရှိခဲ့ဘူး။ အခုမှာ တတပ်တအားပါဝင်နိုင်ဖို့ ကြိုးစားသော်လည်းပဲ အဲ့လောက် အရေအတွက်တောင် ပါဝင်နိုင်ပါ မလားဆိုတာ ထည့်စဉ်းစားရမှာ ဖြစ်တယ်'ဟု ပြောသည်။

နိုင်ငံရေး ကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီးများ သာမက ပြည်သူလူ ထုတစ်ရပ်လုံး ပါဝင်နိုင်မှု နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးအား ပိုကောင်းမည်ဖြစ်ပြီး တိုင်းပြည်ငြိမ်းချမ်းရေးအောင်မြင် ရန်နှင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ မြန်မြန်ဆန်ဆန် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်အောင် လူတိုင်းပူးပေါင်း ပါဝင်သင့်သည်ဟုလည်း ပဒို စော သောသိဘွဲက ဖြည့်စွက်ပြောဆို သည်။

KWO မှ ဦးဆောင်ပြီး ယခုနှစ် ကျရောက်မည့် နိုင်ငံတကာ အမျိုး သမီးများနေ့ကို KNU ထိန်းချုပ် နယ်မြေများဖြစ်ကြ သည့် တောင်ငူ၊ ညောင်လေးပင်၊ ဖာပွန်၊ ဖားအံ ခရိုင်တို့အပြင် မယ်ရာမို၊ အုန်းဖျန်၊ ထမ့်ဟင်၊ အီတိုးထနှင့် နီဖိုး စသည့် နယ်စပ်ရှိ ဒုက္ခသည် စခန်းတို့တွင် ကျင်းပသွားမည်ဟု သိရသည်။

၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲတွင် တက်ရောက်လာသည့်

မြန်မာအစိုးရသစ်

အပေါ်

အမြင်သဘောထား

၂၀၁၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့က ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည့် ပါတီစုံ အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) က မဲအရေအတွက်များစွာဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၆ ဖေဖော်ဝါရီနှင့် မတ်လအတွင်း၌ လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၊ ဥက္ကဋ္ဌများ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌများကို တိုင်းရင်းသားကိုယ်စားပြုမှု ပါဝင်သည့် အစိုးရသစ်အဖွဲ့ ရွေးကောက် တာဝန်ယူစေခဲ့သည်။ ထိုအခြေအနေအပေါ် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ၊ အမျိုးသမီးရေးလှုပ်ရှားသူများ၊ လူမျိုးစုအခြေခံသည့် နိုင်ငံရေးပါတီများကို ကိုယ်စားပြုသူများ၏ အမြင်သဘောထားကို မေးမြန်းဖော်ပြထားခြင်းဖြစ်သည်။

မန်းကျော်ငြိမ်း

ဂျူးလီယာ

နော်စီဖိုးရာစိန်

စောကျော်စွာ

မန်းကျော်ငြိမ်း

အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး၊ ကရင်အမျိုးသားပါတီ-KNP

အစိုးရသစ်မှာ တိုင်းရင်းသားတွေ တော်တော်များများပါလာတာ ဟိုးတုန်းကလည်း ရှိခဲ့ပါတယ်။ ဥပမာ- သမ္မတ စစ်ရွှေသိုက် (သျှမ်း)၊ ဆမားဒူးဝါး ဆင်ဝါးနောင် (ကချင်)၊ မန်းဝင်းမောင် (ကရင်) စတဲ့ သမ္မတကြီးတွေ ရှိခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့ခေတ်က သမ္မတ နေရာပေးလိုက်တာလည်း တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးတွေ၊ တိုင်းရင်းသားတွေ လိုလားတဲ့ အမျိုးသားတန်းတူရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့် ဆိုတာမျိုး တခါတည်း ရသွားတာ မဟုတ်ဘူး။ နေရာပေးပေးမယ့် ဒီနေရာတွေက သူ့သဘောနဲ့ လုပ်ခွင့်ရတဲ့ဟာတွေ မဟုတ်ဘူး။ အဲဒါကို ရောထွေးပြီး တော့ မမြင်ဖို့လိုတယ်။ တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်တွေကို နေရာပေးတဲ့အခါ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးတွေ ရပြီလို့ ဟိုခေတ်က ဟန်ပြလုပ်ခဲ့တာ တောက်လျှောက်ပါပဲ။ ပြီးတော့ တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး(ဌာန) ဆိုပြီးတော့ နောက်ထပ် ဝန်ကြီး(ဌာန) အသစ်တခု ထပ်ဖွဲ့လိုက်တဲ့ကိစ္စ။ တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး နေရာပေးတာနဲ့ တိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေးရတယ်လို့ သွားတွက်လို့တော့ မရဘူး။ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုကိုသွားဖို့ ကျနော်တို့ လိုလားတာက ပြည်နယ်နဲ့ ဗဟိုအစိုးရရဲ့ အုပ်ချုပ်မှုထဲမှာ ပြည်နယ်ရဲ့ လုပ်ပိုင်ခွင့် အပြည့်အဝရဖို့ အရေးကြီးတယ်။

အခု အစိုးရအနေနဲ့ တကယ် တိုင်းရင်းသားတွေအပေါ်မှာ သူတို့ရဲ့ စိတ်နေသဘောထား အမှန်ဆိုရင်တော့ အကောင်းဆုံးပဲပေါ့။ အစိုးရသစ် အနေနဲ့ အဓိကကျတာက ဒီအရပ်ဖက်၊ စစ်ဖက် ဆက်ဆံရေးတွေ ပြောလို့ရတဲ့ကိစ္စပေါ့နော်။ အခု တမတ်သား ပါနေတဲ့ကိစ္စက ဘယ်နိုင်ငံမှ မရှိခဲ့ဘူး။ ကွန်စတီကျူးရှင်း(ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ)လည်း ပြင်ဖို့ လိုတယ်။ နောက်တချက်က စစ်ဖက်ဆက်ဆံရေး ဒီ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းက လည်း ကမ္ဘာပေါ်မှာ ဘယ်နိုင်ငံမှ မရှိခဲ့ဘူး။ အခု တက်လာတဲ့ အစိုးရက အဲဒီကိစ္စကို အောင်မြင်အောင် လုပ်ဖို့လိုတယ်။ ပိုပြီး အောင်မြင်အောင် မလုပ်နိုင်ရင်တောင်မှ ဒီလိုအရေးကို ထိထိရောက်ရောက် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှပဲ ဖြစ်မယ်။ အခု ဒီဖွဲ့စည်းပုံနဲ့ ဘာမှလုပ်လို့ မရဘူး ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီတော့ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကိုပြင်ဖို့ ရအောင် လုပ်ဖို့တော့ လိုမယ်။ နောက်တချက်က စစ်တပ်နဲ့ ပတ်သက်တာ၊ စစ်တပ်ဆိုတာက သူ့နေရာနဲ့ ပြန်နေတာ အကောင်းဆုံးပဲ။ နောက်တချက်က တိုင်းရင်းသားတွေအားလုံး လိုလားတဲ့ အမျိုးသားတန်းတူရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိတဲ့ ပြည်ထောင်စု ပေါ်ထွန်းလာဖို့အတွက်ကိုတော့ ဒီအစိုးရမှာ အုတ်မြစ်ချပေးနိုင်ဖို့ လိုတယ်။

ဂျူးလီယာ

အတွင်းရေးမှူး၊ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ် (မြန်မာနိုင်ငံ)

NLD အစိုးရသစ်မှာဆိုရင် တော်တော်များများ ပြောင်းလဲလာပြီလို့ ပြောရမယ်ထင်တယ်။ သမ္မတကအစ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဆုံး တိုင်းရင်းသားတွေ ပါလာတယ်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ကိုယ်စားပြုမှုတွေ ပါလာတယ်။ ကျမတို့ အမျိုးသမီးများအဖွဲ့ချုပ်(မြန်မာနိုင်ငံ)အနေနဲ့ကလည်း တိုင်းရင်းသား အမျိုးသမီးအဖွဲ့အစည်းတွေ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသလို တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေး၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေးတွေအတွက် လှုပ်ရှားနေတာမို့ အခုလို အစိုးရသစ်ရဲ့ အရေးပါတဲ့နေရာတွေမှာ တိုင်းရင်းသားတွေ၊ နောက်ပြီး ပါဝင်သင့် ပါဝင်ထိုက်တဲ့နေရာမှာ အမျိုးသမီးတွေ အများ

ကြီး ပါဝင်လာတယ်။ လွှတ်တော်ထဲမှာဆိုရင် ပြီးခဲ့တဲ့ အစိုးရသက်တမ်းက ထက် အမျိုးသမီးအမတ်တွေ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ပိုမိုပါဝင်လာတာ တွေ့ရတဲ့အတွက်ကြောင့် ကျမတို့ အများကြီး ဝမ်းသာကြိုဆိုပါတယ်။

ဒီလို ကြိုဆိုပေးမယ့် အဲဒီပါဝင်မှုဟာ ဟန်ပြသက်သက်မဟုတ်ဘဲ တကယ်အရေးပါ အရာရောက်တဲ့ နေရာ၊ ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်တဲ့ နေရာကဏ္ဍတိုင်းမှာ အမျိုးသမီးတွေ ပိုမိုပါဝင်လာဖို့ကို ကျမတို့ ပြောချင်ပါတယ်။ အစိုးရသစ်အနေနဲ့ တကယ်လုပ်နိုင် မလုပ်နိုင်ဆိုတာ ကတော့ စောင့်ကြည့်ရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ကျမတို့နိုင်ငံဟာ ဒီမိုကရေစီ ဆိတ်သုဉ်းနေတာ တခုတည်း မဟုတ်ဘဲ တိုင်းရင်းသားအခွင့်အရေးတွေ ဆုံးရှုံးနေတာ နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော်လာပြီ။ ပြည်တွင်းစစ်ကလည်း မရပ်သေးဘူး။ NCA ကိုလည်း အဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့ကပဲ လက်မှတ်ထိုးထားသေးတယ်။ လက်မှတ်မထိုးနိုင်သေးတဲ့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေ အပေါ်မှာ ထိုးစစ်ဆင်မှုတွေ ရှိနေသေးတယ်။ အစိုးရသစ်ကို တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမှုတွေ အမြန်ဆုံးရပ်စေချင်တယ်။

နောက်ပြီး အစိုးရသစ်အနေနဲ့ ပုံစံအသစ်ဖြစ်တဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်ကို ဝိုင်းဝန်းအဖြေရှာပြီးမှ ပြန်လည်လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ လိုတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ လက်ရှိငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်ဟာ အားလုံးပါဝင် နိုင်သေးတဲ့ အနေအထားမဟုတ်သလို လက်မှတ်မထိုးထားတဲ့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေက နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲတွေမှာ ပါဝင်နိုင်ဖို့ အကန့်အသတ်ဖြစ်နေတယ်။ အဲဒီတော့ အစိုးရသစ်အနေနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်တွေမှာ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့အခွင့်အရေးနဲ့ တန်းတူရေးတွေကို ဦးစားပေးပြီး အားလုံးပါဝင်အောင် လုပ်ဆောင်နိုင်မှသာလျှင် ကျမတို့ မျှော်မှန်းတဲ့ ပြည်ထောင်စုကြီးဖြစ်လာမှာပဲလို့ ကျမတို့ မြင်ပါတယ်။

ပဒိုနော်စီဖိုးရာစိန်

ဒုက္ကဋ္ဌ၊ ကေအဲန်ယူ

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ အစိုးရသစ်အပေါ် ကရင်အမျိုးသားအစည်းအရုံး (KNU) ရဲ့ သဘောထားကတော့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုတွေ လုပ်သွားမယ်။ ဒီအစိုးရသစ်အဖွဲ့ဟာဆိုရင် စစ်ဘက်က တက်လာတဲ့ အစိုးရ မဟုတ်တဲ့အတွက် ကောင်းတဲ့အရာတခု ဖြစ်တယ်။ အရပ်သား အစိုးရ ဖြစ်နေပေးမယ့်လို့ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်လို့မရရင် စစ်တပ်ရဲ့ အာဏာက အရင်အတိုင်းပဲ ရှိနေပါသေးတယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အထူးသဖြင့် တိုင်းရင်းသားအားလုံး ပါဝင်ပြီး ရှေ့ဆက် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ သွားနိုင်ဖို့က အစိုးရသစ်အနေနဲ့ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင် သွားလိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်က NCA ထိုးထားတဲ့ တိုင်းရင်းသား ၈ ဖွဲ့နဲ့ သွားလို့ မရပါဘူး။ တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ အားလုံးပါဝင်မှ နိုင်ငံရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်မယ်ဆိုတာ အစိုးရသစ် အနေနဲ့လည်း သိရှိနားလည်ထားရမယ်။

လက်ရှိမှာ တနိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးလို့ ပြောနေပေမယ့် ဟိုတကွက် ဒီတကွက် ဖြစ်နေတယ်။ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိဖို့ဆိုရင် အစိုးရသစ်အနေနဲ့ တနိုင်ငံလုံး အပစ်ခတ်ရပ်စဲဖို့ ကြိုးပမ်း စေချင်တယ်။ ဒါပေမယ့် စစ်တပ်ဘက်က ဘယ်လောက်အတိုင်းအတာ အထိ လက်ခံနိုင်မလဲဆိုတာ ကျမတို့ စိုးရိမ်တယ်။ အရေးကြီးတာက စစ်တပ်အာဏာရဲ့ လွှမ်းမိုးမှုက အရင်အတိုင်းပဲ ရှိနေတယ်။ စစ်တပ်ဘက်က နိုင်ငံရေးပြဿနာကို ငြိမ်းချမ်းတဲ့နည်းနဲ့ ဘယ်လိုဖြေရှင်းသွားမလဲဆိုတာ စဉ်းစားစရာဖြစ်နေတယ်။ စစ်တပ်အနေနဲ့ အစိုးရသစ်နဲ့

သဘောထားမှန်မှန် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်သွားမယ်ဆိုရင် ငြိမ်းချမ်းရေး ဖြစ်စဉ်နဲ့ ပတ်သက်ပြီး အပြောင်းအလဲတခု ဖြစ်လာနိုင်တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။

အစိုးရသစ်ဟာ ပြည်သူလူထု ရွေးချယ်တင်မြှောက်ထားတဲ့အတွက် လူထုတွေက မြန်မာနိုင်ငံ တိုးတက်ပြောင်းလဲဖို့ မျှော်လင့်နေကြတယ်။ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ပြောင်းလဲဖို့၊ စစ်တပ်ရဲ့ အာဏာတွေကို ပြောင်းလဲဖို့နဲ့ ဒီမိုကရေစီအစိုးရ ထူထောင်ဖို့ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီမိုကရေစီဖြစ်ဖို့ဆိုရင် မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေအားလုံး ပါဝင်ခွင့်ရှိရမယ်။ တန်းတူညီမျှခွင့် ရှိရမယ်။ အဲဒါကြောင့် အစိုးရသစ်အနေနဲ့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တွေရဲ့ ပြဿနာတွေ၊ လုပ်ငန်းစဉ်တွေကို စဉ်းစားပေးစေချင်တယ်။ တိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေနဲ့အတူ ဖြစ်တည်နေတဲ့ နိုင်ငံရေးပြဿနာတွေကို ဖြေရှင်းပြီး မြန်မာနိုင်ငံကို စစ်မှန်တဲ့ ဒီမိုကရေစီ နိုင်ငံတော်ကြီး တည်ဆောက်သွားဖို့ ပြောချင်ပါတယ်။

စောကျော်စွာ

အတွင်းရေးမှူး၊ ကရင်ရေးရာကော်မတီ

ကျနော်တို့အနေနဲ့ကတော့ အစိုးရသစ်ဟာ ပြည်သူက ရွေးချယ် တင်မြှောက်လိုက်တဲ့ အစိုးရဖြစ်တယ်ဆိုတော့ ယခင် စစ်တပ်ပိုင်း ပြည်သူ တပိုင်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်တဲ့ အစိုးရထက်တော့ ကျနော်တို့ မျှော်လင့် တာပေါ့။ ယခင် အစိုးရလက်ထက်တောင်မှ တိုင်းရင်းသားအရေးကို အတိုင်းအတာတခုအထိ လုပ်နိုင်ခဲ့တဲ့အတွက်ကြောင့် အစိုးရသစ် လက် ထက်မှာ အများကြီး လုပ်နိုင်မယ်လို့ အများကြီးမျှော်လင့်တယ်။

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်နဲ့ပတ်သက်လို့ကတော့ နည်းနည်းပြောရခက် တယ်။ နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ရေးပေါ့။ ယခင်အစိုးရလက်ထက်တုန်းက နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးနဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးတည်ဆောက်ရေးကို ကြိုးနှစ်ပင်လိမ်ပြီး လုပ်တဲ့အခါကျတော့ တော်တော်လေးခက်ခဲတယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ တပ်မတော်နဲ့ တိုင်းရင်းသား တော်လှန်ရေးလက်နက်ကိုင်တွေ ဆွေးနွေးရမယ့်ကိစ္စတွေကို သီးသန့်မဆွေးနွေးဘဲနဲ့ ရောပြုပြီး လုပ်သွားတဲ့အခါကျတော့ အခက်အခဲ အများကြီး တွေ့ရတယ်။

အစိုးရသစ်က အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးနဲ့ပတ်သက်လို့ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ လိုက်နာရမယ့်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းတွေ နယ်မြေသတ်မှတ်မှု စတဲ့ကိစ္စ တွေမှာ သဘောတူလက်မှတ်ထိုးပြီးမှ ဒုတိယအဆင့်အနေနဲ့ နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးပွဲတွေကို ဆက်သွားဖို့ကို ကျနော်တို့ ဖြစ်စေချင်ပါတယ်။ ကျနော်တို့လိုချင်တာ တနိုင်ငံလုံး အပစ်ခတ်ရပ်စဲရေးဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါရပြီးမှသာ နိုင်ငံရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လာမယ်။ ကျနော်တို့ အစိုးရိမ်ဆုံးက တကယ်လို့ ယခင်အစိုးရလက်ထက် ဖော်ဆောင်တဲ့ပုံစံမျိုး ဆိုရင်တော့ သူတို့တွေက ဝင်ဆင်ပြီးသား။ တိုင်းရင်းသားလက်နက် ကိုင် ခေါင်းဆောင်တွေက အဲဒီဝင်ထဲဝင်သွားမိရင် ကိုယ်လိုချင်တဲ့ ပန်းတိုင်ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။

အဲဒီတော့ အစိုးရသစ်လက်ထက်မှာ ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စကို အရင် ဆွေးနွေးစေချင်တယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စဆွေးနွေးပြီး ခိုင်မာတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီချက်တခုရထားပြီးတော့မှ နိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေးအတွက် စစ်မှန်တဲ့ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု ဖြစ်ပေါ်လာဖို့အတွက် ဘယ်လိုလက်တွဲမလဲဆိုတာ ဆက်လက် ညှိနှိုင်းဖော်ဆောင် သင့်တယ်လို့ မြင်ပါတယ်။

ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များနှင့် KNU သာသနာရေးဌာန တွေ့ဆုံပွဲစတင်ကျင်းပ

မတ် ၂၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းဝေဖြူးစော

ကရင်ပြည်နယ်တွင်းရှိ ဘာသာအသီးသီးမှ ခေါင်းဆောင် ဆရာတော်ကြီးများနှင့် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဌာနတို့ တွေ့ဆုံပွဲကို ယနေ့ မတ်လ ၂၄ ရက်၊ နံနက် ၉ နာရီခွဲတွင် ဖားအံမြို့၊ ကြားတောရ ကျောင်းတိုက်၌ စတင် ကျင်းပလျက်ရှိသည်။

အဆိုပါ တွေ့ဆုံပွဲကို KNU ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဌာနက ပထမဆုံးအကြိမ် ဦးဆောင်ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်ပြီး ဒေသအတွင်း ဘာသာရေးပြဿနာများ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့လျှင် ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များအကြား ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆွေးနွေးအဖြေရှာသည့် နည်းလမ်းရရှိရန် ရည်ရွယ်ပြုလုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ကေအန်ယူ၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဌာန တာဝန်ခံ ပဒိုစောအားတိုးက ကရင်သတင်းစဉ်သို့

ပြောသည်။

‘ဒီပွဲလုပ်တာ ဘာသာပေါင်းစုံ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးဖို့၊ ဘာသာရေး ပြဿနာဖြစ်လာရင် စုပေါင်းပြီး တော့ ငြိမ်းချမ်းတဲ့နည်းနဲ့ အဖြေရှာဖို့ ရည်ရွယ်ထားပြီး ယန္တရားတခု ဖြစ်ပေါ်လာအောင် ဆွေးနွေးသွားဖို့ အစီအစဉ်ရှိပါတယ်။ KNU မှာ တော့ ဆွေးနွေးတာတွေ ရှိပါတယ်။ ဒီလို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မဟုတ်ဘူး။ အခုက ဒီထက်ပိုပြီး ကျယ်ပြန့်ဖို့ လုပ်တာဖြစ်တယ်ဟု ပဒိုစောအားတိုးက ပြောသည်။

KNU အနေဖြင့် ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ငြိမ်းချမ်းမှု ရှိရေး အတွက် ယခုထက်ပို၍ ဆွေးနွေးမှု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်စေရန်အတွက် အောက်ခြေနယ်မြေအလိုက် သွားရောက်ကာ ဘာသာအသီးသီးမှ ခေါင်းဆောင်များနှင့် သွားရောက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် စီစဉ်ထားသည်ဟု ပဒိုစောအားတိုးက ဆက်ပြောသည်။

နှစ်ရက်ကြာ ကျင်းပမည့် ယင်းတွေ့ဆုံပွဲတွင် ဘာသာပေါင်းစုံမှ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ သွန်သင်ဆုံးမမှုများကို တင်ပြခြင်း၊ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်များက ငြိမ်းချမ်းရန် အတူတကွ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ယန္တရားတခု ဖြစ်ပေါ်လာရန်၊ အရပ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများမှ ဘာသာပေါင်းစုံ လုပ်ဆောင်ထားချက်များ၊ KNU နှင့် အစိုးရတို့ လုပ်ဆောင်နေသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်အား အရပ်ဘက် လူမှုအဖွဲ့များ ပါဝင်နိုင်သည့် အခန်းဇယားများကို ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များ သိရှိရန် ဆွေးနွေးတင်ပြသည့် အစီအစဉ်များ ပါဝင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

တွေ့ဆုံပွဲသို့ တက်ရောက်သူ ငြိမ်းဖောင်းဒေးရှင်းမှ နော်အယ်ဖောဝါးက ‘ကျမတို့ အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းနဲ့ ဘာသာရေးပေါင်းစုံ လူငယ်တွေနဲ့ ပူးပေါင်းတဲ့အခါမှာ အခက်အခဲတခုရှိတာက လူငယ်တွေ

လုပ်နေတဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှု၊ လုပ်ဆောင်ချက်တွေက ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ လက်လှမ်းမမီ တာတွေ ရှိမယ်။ အဲဒါတွေကို ပြဿနာတွေ ကြီးထွားနိုင်တယ်ဆိုပြီး စိုးရိမ်ကြတာ ရှိတယ်။ ခွင့်မပြုတာတွေလည်း ရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ပူးပေါင်းမှုတွေ အမြဲတမ်းတွဲလုပ် တော့ အခုဆိုရင် ပိုပြီးအဆင်ပြေ

လာတယ်’ဟု ကရင်သတင်းစဉ် ပြောသည်။ ပထမအကြိမ် ကျင်းပသည့် အဆိုပါ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲသို့ ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ခရစ်ယာန်၊ အစ္စလာမ်၊ ဟိန္ဒူ၊ တလာခုံး၊ လဲကယ် စသည့် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်နှင့် KNU ပြည်ထဲ

ရေးနှင့် သာသနာရေးဌာန၊ ကာကွယ်ရေးဌာန တာဝန်ရှိသူများ၊ ပြည်နယ်အစိုးရအဖွဲ့၊ ပြည်နယ် သာသနာရေးဦးစီးဌာန၊ တာဝန်ရှိသူများ ပြည်နယ်အတွင်း အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ် စုစုပေါင်း ၁၀၀ ကျော် တက်ရောက် ဆွေးနွေးလျက်ရှိသည်။

ကုန်တင်ကားပြတ်သန်းမှုများပြားခြင်းကြောင့် ကော့ကရိတ်မြို့နယ်လိုင်ဂရွာတွင်းလမ်းမများပျက်စီး

မတ် ၁၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကဆောဝါး

ကော့ကရိတ်မြို့နယ် ရေကျော်ကြီး ကျေးရွာအုပ်စုရှိ လိုင်ဂရွာကျေးရွာအတွင်း ရွာလမ်းမကို ခြောက်ဘီး၊ ရှစ်ဘီး၊ ဆယ်နှစ်ဘီး ကုန်တင်ကားကြီးများ ဖြတ်သန်းသွားလာမှုကြောင့် ရွာလမ်းမ ပျက်စီးလျက်ရှိသည်ဟု ဒေသခံရွာသားများက ယနေ့ မတ်လ ၁၅ ရက် နေ့တွင် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောဆိုလိုက်သည်။

ယခင်လ ဖေဖော်ဝါရီမှစ၍ ကရင်ပြည်နယ် အစိုးရက လိုင်စင်မဲ့ယာဉ်များကို ဖမ်းဆီးကာလအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးနောက် ဖားအံ-မြဝတီ သွားလာသော ကုန်တင်ကားများသည် ကော့ကရိတ် ယာဉ်စစ်ဆေးရေးဂိတ်ကို မဖြတ်သန်းဘဲ လိုင်ဂရွာအတွင်း လမ်းမကို ပိုအသုံးပြုလာသည့်အတွက် အခက်အခဲအမျိုးမျိုး ကြုံတွေ့လာရသည်ဟု လိုင်ဂရွာ ရပ်မိရပ်ဖတဦးဖြစ်သူ ကိုစိုးနိုင်က ယခုလို ပြောသည်။

‘ကျနော်တို့ ရွာတွင်းကနေ ကုန်ကားကြီးတွေ တနေ့လုံး၊ တညလုံး ဖြတ်မောင်းနေတယ်။ လမ်းမကြီး ရှိလျှင်သာနဲ့ အခုကားတွေကြောင့် ရွာလမ်းတွေ၊ မြောင်း တံတားတွေ၊ ရေပိုက်တွေ ပျက်တယ်။ ဖုန်တွေ အိမ်တွေထဲ ဝင်တယ်။ ခလေးတွေအတွက် ကားနဲ့ ထိခိုက်

မိမှာ စိုးရိမ်နေရတယ်။ ရွာလမ်းမအတွင်း ကားတွေ မောင်းနှင်တာ ကားသမားတွေကိုမေးတော့ လူကြီးကားတွေ မောင်းခိုင်းလို့ဖြစ်တယ်လို့ ပြန်ဖြေတယ်’ဟု ၎င်းက ပြောသည်။

အဆိုပါ ကုန်တင်ကားများသည် မြဝတီ နယ်စပ်ဂိတ်များမှ ကုန်ပစ္စည်းများ တင်ဆောင်ကာ ကော့ကရိတ်မြို့ အာရှလမ်းထိပ်အဖွဲ့စုံ စစ်ဆေးရေးဂိတ်၊ မြို့ဝင်ကြေး၊ တံတားဖြတ်သန်းခ၊ ကုန်စည်ခွန်နှင့် ကုန်ချိန်ကတ္တားဂိတ်ခွန်များကို မပေးဆောင်လို၍ အစစ်ဆေးမခံဘဲ လိုင်ဂရွာအနီး လိုင်ဂကျေးရွာတွင်း လမ်းသွယ်များ ပေါ်တလခန့်ကြာ ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ ရှောင်ကွင်းမောင်းနှင်ဖြတ်သန်းသွားလာရာ၌ ယင်းလမ်းမကြေးကောက်ခံဂိတ် တခုစီ ထားရှိသလို လိုင်ဂရွာအတွင်း၌ လည်း ငွေကြေးကောက်ခံသည့်ဂိတ်တခု ရှိသည်ဟု ရွာခံများက ပြောသည်။

ရေကျော်ကြီးကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ခွန်အောင်စိုးက ‘ဒါက ကားလမ်းမမှ မဟုတ်တာ။ ကျနော်တို့ မပေးဖြတ်ချင်ဘူး။ ရွာသားတွေကို ခဏတော့ စောင့်ကြည့်ဦးလို့ ပြောထားတယ်။ အခု အနေအထား

ကတော့ ရွာလူထု စုပေါင်းကန့်ကွက်တဲ့ အားကိုယူပြီး မဖြစ်မနေ ပိတ်ပင်တားဆီးဖို့ ကျနော်တို့ လုပ်ဆောင်မယ်လို့ စဉ်းစားထားတယ်’ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

လိုင်ဂကျေးရွာ အတွင်းလမ်းကားဝင်လာနိုင်ရန်အတွက် ယခင် ရေကျော်ကြီးကျေးရွာ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ခြံမြေတခုကို ဖြတ်လမ်းအဖြစ် ဖောက်လုပ်ထားရကြောင်းနှင့် နေ့စဉ် ကုန်တင်ကား ရာနှင့်ချီ၍ ဖြတ်သန်းမောင်းနှင်လျက် ရှိကြောင်း ရွာခံများက ဆိုသည်။

အမည်မဖော်လိုသူ မြဝတီ-ကော့ကရိတ် တရားဝင် လမ်းတံတားကြေး ကောက်ခံသည့် တာဝန်ရှိသူတဦးက ‘ကျနော်တို့ကတော့ လမ်းမကြီးအတိုင်း ကားတွေဖြတ်မှ ပိုက်ဆံရတာလေ။ အဲလိုရွာထဲက ပတ်ထွက်နေတော့ ဝင်ငွေတွေ နှစ်နာတာပေါ့။ ဒါနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မှတ်ချက်သဘောမျိုးတော့ မပေးချင်ဘူး။ အခုကိစ္စက ဌာနဆိုင်ရာကလည်း မသိဘူးလားဆိုတော့ သိနေတာပဲ’ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ရေကျော်ကြီး ကျေးရွာအုပ်စုအတွင်း၌ ရေကျော်ကြီး၊ ရေကျော်လေး၊ လိုင်ဂ၊ တံတားကြီးကုန်းနှင့် ကြက်မတွန်ကုန်း စသည့် ကျေးရွာများ တည်ရှိသည်။

ကော့ကရိတ်မြို့တွင် ကရင်လူငယ်နီးနှောဖလှယ်ပွဲပြုလုပ်

မတ် ၁၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကဆောဝါး

ကရင်ပြည်နယ် ကော့ကရိတ်မြို့ အခြေစိုက် သွားလှူထုအခြေပြု လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ကွန်ယက်မှ ဦးစီး၍ ကော့ကရိတ်မြို့ အမှတ်(၂) ရပ်ကွက်တွင် ကရင်လူငယ် နီးနှောဖလှယ်ပွဲတခုကို မတ်လ ၁၃-၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့သည်။

သွားလှူထုအခြေပြု လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ကွန်ယက်သည် ပြီးခဲ့သည့် ဇန်နဝါရီနှင့် ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်း ကော့ကရိတ်မြို့ တောင်ပိုင်း၊ မြောက်ပိုင်းဒေသများရှိ ရွာများ၌ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အသိပညာဖြန့်ဖြူးပေးခြင်းဖြင့် သင်တန်းများ ပို့ချသည့် အခါ တက်ရောက်ခဲ့သည့် လူငယ်များကို ပြန်လည်စုပြီး ယခုလို အမြင်ဖလှယ်ပွဲ ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု သွားလှူထုအခြေပြု ကော့ကရိတ်တာဝန်ခံ မန်းသိန်းဇော်က ပြောသည်။

၎င်းက ‘အဲဒီသင်တန်းတွေမှာ ပါဝင် တက် ရောက် ခဲ့ ကြ တဲ့ ဒေသတွင်းက လူငယ်မောင်မယ်တွေကို ကျနော်တို့ သွားရုံးခန်းမှာ ပြန်လည်ချိန်းဆိုတာပါ။ သူတို့ သင်တန်းတက်ပြီး ကာလကနေ

အခုထိ ရပ်ရွာအသီးသီးမှာ တွေ့ကြုံခံစားနေရတဲ့ အကြောင်းအရာတွေနဲ့ သင်တန်းက သင်ပေးလိုက်တဲ့ အကြောင်းအရာတွေကို ဘယ်လိုအသုံးချမလဲဆိုတာ အချင်းချင်း အမြင်တွေ ဖလှယ်နိုင်အောင် အခုတွေ့ဆုံပွဲလေး စီစဉ်ပေးတာပါ’ဟု ပြောဆိုသည်။

နှစ်ရက်ကြာ ပြုလုပ်ခဲ့သည့် အဆိုပါ နီးနှောဖလှယ်ပွဲတွင် ကော့ကရိတ်မြို့နယ် အတွင်းရှိ နောင်တပွဲ၊ ရွာတန်းရှည်၊ အဖကြီး၊ မြဝတီ၊ ကြာအင်းကုန်း၊ လောင်းကိုင်၊ ဖားကျ၊ သမိန်ဒွတ် စသည့် ကျေးရွာများမှ လူငယ် ၃၀ ခန့် တက်ရောက်ဆွေးနွေး ဖလှယ်ခဲ့ကြသည်။

နီးနှောဖလှယ်ပွဲ တက်ရောက်သည့် ရွာတန်းရှည်ရွာမှ နော်သကြံနိမိုးက ‘ကျမက အခုဒီတွေ့ဆုံပွဲမှာ သင်တန်း အတွေ့အကြုံတွေအရ အခုထက် သိချင်လာတယ်။ သင်တန်းတွေ ထပ်ပြီး တက်ချင်တယ်။ ဥပဒေအကြောင်း၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေး အကြောင်း တွေပေါ့။ မိန်းခလေးတွေက အမြဲ အနိမ့်ခံရတယ်။ သင်တန်းတွေ တက်တော့ တန်းတူအခွင့်အရေး သိလာတယ်။ သင်တန်းပြပေးတဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမတွေကို ကျေးဇူးတင်

တယ်။ ကျမလည်း မသိနားမလည် သေးတဲ့ ရွာသားတွေကို သင်တန်း ပြန်ပေးချင်တယ်’ဟု ပြောသည်။

သွားလှူထုအခြေပြု လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးကွန်ယက်မှ ဦးစီး၍ ကရင်လူငယ်နီးနှောဖလှယ်ပွဲကို ယခုလို ကျင်းပသည်မှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်ပြီး လာမည့်အချိန်များ၌လည်း အလျင်းသင့်သလို ကျင်းပသွားရန် ရှိသည်ဟု သိရသည်။

ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၃ ခုနှစ်က လောင်းကိုင်၊ ဖားကျ၊ သမိန်ဒွတ်၊ ဝင်းက၊ မြဝတီ၊ နောင်တပွဲ စသည့် ကျေးရွာအုပ်စုတို့ရှိ ရပ်မိရပ်ဖများ စုစည်းပြီး ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးအထောက်အကူ လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် သွားလှူထုအခြေပြု လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေးကွန်ယက်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ယခုအခါ သွားလှူထုသည် နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းချိတ်ဆက်ကာ ဒေသတွင်း ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ စစ်ဘေးရှောင်ပြည်သူလူထုကူညီရေး အစီအစဉ်များကို လုပ်ငန်းအဖွဲ့ခွဲများ ဖွဲ့စည်းသင်တန်းပေးကာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဆောင်းပါး

► ရှေ့မှူး “ကျွန်ုပ်တို့ရည်မြန်ဟုနိုင်ရေး”ဆောင်းပါးမှ

ဖြစ်ရာ တာဝန်ခွဲဝေမှု၊ တာဝန်ယူမှု တာဝန်ခံမှုနှင့် တကွ ညီညွတ်မှု၊ မျှတမှု၊ တရားနည်းလမ်းကျမှုတို့နှင့် ရင်ဆိုင်တွေ့ကြုံလာရသောအခါ ဝါးအစည်းပြေသာကဲ့သို့ စည်းလုံးမှု ပြိုကွဲလာရတော့သည်။ လွတ်လပ်ရေးနှင့်အတူ လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးတိုက်ပွဲသည်လည်း အတူယှဉ်တွဲပါလာခဲ့သည်မှာ ယနေ့တိုင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေးရအောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တကွ ရဲဘော်သုံးကျိပ်ဝင်များ၊ ပညာတတ်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ ဖြစ်ကြသည့် သခင်နု၊ သခင်ဗဆွေ၊ သခင်ကျော်ငြိမ်း၊ သခင်တင်တို့နှင့် နောက်လိုက်ကောင်း တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမားများ ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်ပိုင်း ထိုပညာတတ်များပင် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်များဖြစ်လာကြပြီး နိုင်ငံနှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်သူအကျိုးကို အခြေစိုက်ရမည့် နိုင်ငံရေးထက် ပုဂ္ဂိုလ်နိုင်ငံရေးအခြေစိုက် အာဏာ နိုင်ငံရေးကို အလေးသာသွားခဲ့သည့်အတွက် လွတ်လပ်ရေးသက်တမ်း ၆၉ နှစ်အတွင်း တိုင်းပြည်စုတ်ပြတ်သွားခဲ့ရသည်။ လူ့အခွင့်အရေး (Human Rights) ဒီမိုကရေစီခေတ်ကို ဦးလှည့်ရန် ပြည်သူတွေ တောင်းဆိုချိန်တွင် စည်းခဲ့ အာဏာရှင်စနစ်၊ ပဒေသရာဇ်အာဏာရှင်၊ ဒီမိုကရေစီ အာဏာရှင်စနစ်ကို ရိုက်ချိုးပစ်နိုင်သည့် ‘လက်နက်ကိုင် အာဏာရှင် စနစ်’ ခေါင်းထောင်ထလာပြန်သည့်အတွက် အာဏာနိုင်ငံရေးနောက်ကိုသာ ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်ပါသွားကြသည်။ အရင်က အာရှတွင် ရှေ့ဆုံးကပြေးနေသောမြင်းသည် ယခုတော့ ခွာလိပ်ပြီး သူများနောက် ကျန်နေလိုက်သည်မှာ ကိုယ့်နောက်၌ ကျန်သူဆို၍ အာဖရိကတိုက်မှ နိုင်ငံအချို့နှင့် သမုဒ္ဒရာထဲမှ ကျွန်းနိုင်ငံလေးများသာ ရှိပါတော့သည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ငါးဆယ်ကျော်က ကိုယ့်နောက်ကနိုင်ငံများမှာ ယခုတော့ ကျားပေါက်၊ ခြင်္သေ့ပေါက်တွေ ဖြစ်လာကြပြီး ကိုယ့်ရှေ့ကို ကျော်ဖြတ်ကာ ထိပ်သို့ရောက်နေကြပေပြီ။ ကမ္ဘောဒီးယားနှင့် လာအိုတို့ပင် ကိုယ့်ရှေ့ကို ကျော်ဖြတ်သွားကြလေပြီ။ တိုင်းပြည်မှာ ခေါင်းဆောင်နေရာယူပြီး ကိုယ်ရကိုယ်ယူစနစ်ဖြင့် စခန်းသွားလာကြသည်မှာ တာဝန်ရှိခေါင်းဆောင်တချို့နှင့် အပေါင်းပါများ ‘ဒါ ဒို့ပြည်၊ ဒါ ဒို့မြေ’ ဟု ကြွေးကြော်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံကို အပိုင်စား သိမ်းပိုက်လိုက်ကြလေပြီဟု ပြောရမလို ဖြစ်နေသည်။

စနစ်ကိုပြင်ဖို့ထက် စိတ်ဓာတ်ကိုပြင်ရမည်က အချိန်အတော်ကြာယူရဦးမည် ဖြစ်သည်။ စိတ်ဓာတ်နှင့် စနစ်ပြောင်းရမည်ဆိုလျှင် ရာစုနှစ်တခုလောက် ကြာဦးမည်လား။ အမှောင်တိုက်ခန်းထဲမှ တံခါးတချပ်ကို ဖွင့်၊ ၂၀၁၀ မှာ အပြောင်းအလဲဖော်ဆောင်သည်ဆိုပြီး ငါးနှစ်တာ ချီတက်လာချိန်တွင် သက်ပြင်းကို အသံထွက်ရှုထုတ်လိုက်နိုင်ရုံကလွဲလို့ မယ်မယ်ရရ ပြောင်းလဲသော အရွေ့တခုကို မတွေ့ရပါ။

တိုင်းပြည်ကို သေနတ်မိုး၍ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော စစ်အစိုးရသည် ညောင်နှစ်ပင်ညီလာခံကို ကျင်းပခဲ့ပြီး ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေကို အတည်ပြုကာ ၂၀၁၀ နှင့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ‘စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ဒီမိုကရေစီ’ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အပြောင်းအလဲတခုကို ကန့်လန့်ကာ ဖွင့်လိုက်သော်လည်း မပြောင်းလဲသည်က အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေအရ ကာ/ချုပ်သည် ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်ထဲရေး၊ နယ်စပ်ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနများကို အပိုင်ယူပြီး တိုင်းပြည်၏ အသက်သွေးကြောကို ဖမ်းဆုပ်ချုပ်ကိုင်ထားလိုက်သည်။

ကချင်စစ်ပွဲ ရပ်ဆိုင်းရန်အတွက် ပေးပို့လိုက်သော သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ သဝဏ်လွှာကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင်လည်း ကာ/ချုပ် သဘောမတူလျင် ဘာတခုမျှ ဆုံးဖြတ်လို့မရနိုင်။ ယခု တက်လာမည့် NLD အစိုးရလက်ထက် ထိတွေ့ဆက်ဆံရမည်က စစ်အစိုးရလက်ထက်က ရှိခဲ့သည့် အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားပင် ဖြစ်သည်။ ပြည်ထဲရေးဌာနလက်အောက်ခံ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသည် အစိုးရဗျူရိုကရေစီ ယန္တရားတခုလုံးကို ချုပ်ကိုင်ထားသည်။

ပြည်ထဲရေးဌာနသည် အစိုးရအာဏာစက်၏ ကြောရိုးဖြစ်သည့် ကိုလိုနီခေတ်က မွေးထုတ်လိုက်သော အုပ်ချုပ်ရေးဌာနဖြစ်သည်။ ယခုဆိုလျှင် ထိုဝန်ကြီးဌာနတွင် ဝန်ထမ်းပေါင်း ၄ သောင်းခန့်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ ရပ်/ကျေး၊ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းနှင့် ပြည်နယ်အဆင့်ဆင့်ကို အုပ်ချုပ်သည့်အစိုးရဖြစ်လို့ ပြည်သူ့ဘဝနှင့် အထိတွေ့ဆုံးသည် အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးပင် ဖြစ်သည်။ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနသည် ကာ/ချုပ်က ခန့်အပ်သည့် ဝန်ကြီးဌာနဖြစ်သဖြင့် တတိုင်းပြည်လုံးကို စစ်တပ်က အုပ်ချုပ်နေသည့်သဘော ဖြစ်သည်။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် အလှမ်းဝေးနေသော ဌာနကြီးတခုဟုလည်း ပြောနိုင်သည်။

ထိုပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် အုပ်ချုပ်ရေးဌာနအောက်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့၊ အထူးစုံစမ်းရေးအဖွဲ့၊ ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၊ အကျဉ်းဦးစီးဌာန၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့ အစရှိသည်နှင့် လက်တွဲပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပါသည်။ မြေယာ၊ အခွန်၊ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ အဖွဲ့အစည်းမှတ်တမ်းတင်မှု၊ ဘွဲ့တံဆိပ်ချီးမြှင့်မှု စသည်တို့ကို အမှုထမ်း ၄ သောင်းနှင့် လုပ်ကိုင်နေသည့်ဌာန ဖြစ်သည်။ ဝန်ထမ်းတယောက်က ၁၃၈၈ ယောက်ကို အုပ်ချုပ်နေသည့် သဘောဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာကို အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် အင်္ဂလိပ်ကိုလိုနီ အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်းတဦးသည် နိုင်ငံသား ၆ သောင်းကျော်ကို အုပ်ချုပ်သဖြင့် ဗမာ့အုပ်ချုပ်ရေးသည် ကိုလိုနီ အုပ်ချုပ်ရေးထက် ပိုပြီး တင်းကြပ်သလို ဖြစ်နေသည်။

လူဦးရေ သန်း ၂၅၀ ရှိသည့် အိန္ဒိယနှင့် မြန်မာကိုလိုနီခေတ်တွင်

စစ်မှုထမ်း ၆ သောင်းနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဝန်ထမ်း ၄ ထောင်ကိုသာ အင်္ဂလိပ်က အသုံးပြုခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးအခန်းကဏ္ဍတွင် တပ်မတော်ပါဝင်နိုင်အောင် ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေတွင် ပုဒ်မ(၄၃၆)ကို ပြဋ္ဌာန်းထားသဖြင့် မြန်မာပြည်သူများအားလုံး စစ်တပ်အုပ်ချုပ်ရေးအောက်တွင်သာ ရှိနေသည်ဖြစ်ရာ NLD အစိုးရအနေဖြင့် တပ်မတော်နှင့် ‘ရှဉ့်လည်း လျှောက်သာ ပျားလည်းစွဲသာ’ ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် အမျိုးသားရင်ကြားစေရေး အခန်းကဏ္ဍသည် ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှပေသည်။ အမျိုးသားရင်ကြားစေရေး လုပ်ဆောင်ရာတွင် တောင်းသူနှင့် ပေးသူ ဟူ၍ရှိရာ တောင်းသူနှင့်ပေးသူ အပေးအယူတည့်မှသာလျှင် အဆင်ပြေ၊ အလုပ်ဖြစ်နိုင်သည်။ (က)က တောင်းသူဖြစ်ပြီး (ခ)က ပေးသူဖြစ် နိုင်သကဲ့သို့ (ခ)က တောင်းသူဖြစ်ပြီး (က)က ပေးသူလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ တောင်းသူက များများတောင်းပြီး ပေးသူက မလိုက်လျောနိုင်သည့်အခါ နှစ်ဖက်ပွတ်တိုက်မှုများ ဖြစ်လာနိုင်ပြီး ပဋိပက္ခဆီသို့ ဦးတည်သွားတတ်သည်။ ထိုအခါမျိုးတွင် နိုင်ငံရေးသည် ရှေ့မတိုး နောက်မဆုတ် အခြေအနေမျိုးသို့ ရောက်ရှိသွားကာ နိုင်ငံဖွံ့ဖြိုးမှုသည်လည်း ဆုတ်ယုတ်သထက် ဆုတ်ယုတ်လာမည်။

စစ်အာဏာရှင်နိုင်ငံမှ ဒီမိုကရေစီသို့ ကူးပြောင်းလာကြသော နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည့် ဘရာဇီးလ်၊ တောင်ကိုရီးယားနှင့် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံများသည် စစ်ဘက်အရပ်ဘက်ကို တည်ဆောက်ကြပြီး ရင်ကြားစေရေး ဆောင်ရွက်ကြရာတွင် ဆယ်စုနှစ် နှစ်စုကြာမျှ အချိန်ယူခဲ့ရသည်။ တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံအား ပမာပြုကာ တင်ပြပါမည်။

တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသည် ၁၉၆၁ မှ ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ စစ်အာဏာရှင်စနစ်အောက်သို့ ကျရောက်ခဲ့သည်။ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကာလအတွင်း ပေါ်ပေါက်လာသည့် ကြီးမားသည့် ဆန္ဒပြမှုများကို တုံ့ပြန်သည့်အနေဖြင့် အစိုးရက အခြေခံဥပဒေသစ်နှင့် ပတ်သက်ပြီး စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေးတံခါးကို အတိုက်အခံများအတွက် ၁၉၈၇ ခုနှစ်လယ်လောက်တွင် ပြန်ဖွင့်ပေးခဲ့သည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် တိုက်ရိုက်မဲပေးနိုင်မည့် အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ပေးရန် အတိုက်အခံများ၏ တောင်းဆိုချက်ကိုလည်း အစိုးရက လိုက်လျောပေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် အာဏာရနေသည့် ဒီမိုကရေစီနည်းကျ တရားမျှတရေးပါတီ (DJP) ကို ကိုယ်စားပြုယှဉ်ပြိုင်သူ သဘောထား အလယ်အလတ်ကျသည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနီတေဂူးက ၁၉၈၇ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရခဲ့သည်။ ငြိမ်းချမ်းစွာ အာဏာရယူပြီး စစ်တပ်၏ အနေအထားကို ခြိမ်းခြောက်မှုလုပ်မည် မဟုတ်ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ ယုံကြည်နိုင်အောင် ပြောပြနိုင်ခဲ့တာကြောင့် စစ်တပ်က ဝင်စွက်ဖက်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်က နီတေဂူးသည် ကိုရီးယားနိုင်ငံသားများ လိုလားတာငှတနေသည့် နိုင်ငံ့ခေါင်းဆောင်အသစ်တယောက်တော့ မဟုတ်ခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်တွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သည့် အသွင်ကူးပြောင်းရေး ခေါင်းဆောင်တဦးတော့ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။

နီတေဂူးက စစ်တက္ကသိုလ် ကျောင်းနေဖက်များကို ရာထူးတိုးပေးသည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းအားဖြင့် သူ၏အာဏာခြေကုပ်ကို မြဲမြံစေခဲ့ပြီး စစ်တပ်အတွင်းမှ အတိုက်အခံများ မပေါ်ပေါက်အောင် တားဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ နီ၏ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ၅၃၁ပုံလောက်သည် စစ်သားများဖြစ်ကြပြီး သူ့သမ္မတသက်တမ်းတွင် စစ်တပ်ကို ကြီးကြီးမားမား ပြောင်းလဲတာမျိုး မရှိခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် သူ၏ ရာထူးသက်တမ်း ငါးနှစ်တာကာလတွင် စစ်တပ်အသုံးစရိတ်ကို ပါလီမန်က စောင့်ကြပ်ထိန်းကျောင်းနိုင်အောင် လုပ်ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံရေးတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးတွေ မပါနိုင်အောင် ခွဲထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၉၂ မှာတော့ ဒီမိုကရေစီရေးတက်ကြွလှုပ်ရှားသူ ကင်ယုံဆမ် တယောက် ရွေးကောက်ပွဲကို တောင်ပြိုကမ်းပြို အနိုင်ရသွားခဲ့ ပါသည်။ ထို့နောက် သူ၏ သမ္မတသက်တမ်း (၁၉၉၃–၁၉၉၈)ကို အသုံးပြုပြီး ဒီမိုကရေစီဖော်ဆောင်ရေးဖြစ်စဉ်ကို အင်တိုက်အားတိုက် တွန်းတင်ပေးခဲ့သည်။ သူ၏ အရေးကြီးဆုံး လုပ်ဆောင်ချက်များမှာ စစ်တပ်အတွင်း သန့်စင်မှုများ အကြီးအကျယ် လုပ်ဆောင်ခြင်း၊ ပြဿနာရှာနိုင်သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများကို ဒီမိုကရေစီကို သက်ဝင်ယုံကြည်သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးများဖြင့် အစားထိုးခြင်းဖြင့် နိုင်ငံရေးအပေါ် စစ်တပ်လွှမ်းမိုးမှုကို အကြီးအကျယ် လျှော့ချပစ်လိုက်နိုင်ခြင်းတို့ပင် ဖြစ်သည်။

ကင်မ်က သူ၏ နိုင်ငံရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများဖြင့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စတင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ သူ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကိစ္စများကို ထိပ်တန်းဗိုလ်ချုပ်ကြီးများနှင့် ဆက်သွယ်ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ပြီး သူတို့၏ ထောက်ခံမှုကို ရယူသည်။ ၁၉၉၅ ခုနှစ် တောင်ကိုရီးယား စစ်တက္ကသိုလ် အပတ်စဉ်(၁၁)ဆင်း အရာရှိတွေအများစု အလွတ်သဘော ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဟင်းနဟိုး (Hinahoe) အုပ်စုဆိုတာရှိပြီး နိုင်ငံရေးတွင် အစဉ်အမြဲ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သည့် စစ်သားများကလည်း သူတို့ချည်းဖြစ်နေသည်။ ထိုဟင်းနဟိုး အရာရှိတထောင်ကျော်ကို ဖြုတ်ချနိုင်သည်ကလည်း ကင်မ်၏ အမြင့်မားဆုံး စွမ်းဆောင်ရည်တခုပင်။ ထိပ်တန်း စစ်အရာရှိ ငါးဆယ်ကို အပြောင်းအလဲ လုပ်လိုက်ပြီး ဟင်းနဟိုးထွက် စစ်အရာရှိများကိုတော့ ရာထူးတိုးမပေးဘဲ ထားလိုက်သည်။ တပ်ရင်းတပ်မများကိုလည်း ဦးစီးခွင့် မပေးတော့ပါ။

၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် စစ်အာဏာရှင် ချန်ခူးဝမ်နှင့် စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအခြား ၁၃ ယောက်ကို အကျင့်ပျက်ချစားခြင်း၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ် စစ်အာဏာသိမ်းမှုတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခြင်း၊ ၁၉၈၀ ခုနှစ် ကွမ်ဂျုံး အုံကြွမှုကို အကြမ်းဖက်နှိမ်နင်းခြင်း စွဲချက်များဖြင့် တရားစွဲနိုင်ခဲ့ခြင်းမှာလည်း ကင်မ်၏ နောက်ထပ်အောင်မြင်မှုတခု ဖြစ်သည်။ ဒီလိုနှင့် စစ်ဦးစီးအရာရှိများ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များကို လျှော့ချနိုင်ခဲ့ပြီး ကာလကြာမြင့်စွာ

တည်ဆောက်ထားသည့် စစ်တပ်အာဏာခြေကုပ်ကို ဖျက်သိမ်းနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များအပေါ် အရပ်သားများ၏ ချုပ်ကိုင်မှုကိုလည်း Institution ဘောင်ထဲဝင်သွားအောင် ထည့်သွင်းနိုင်ခဲ့သည်။ ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဌာန၏ ဦးစီးကွပ်ကဲမှုအပိုင်းကို လွှတ်တော်၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်သို့ရောက်သွားအောင် ဥပဒေများကို ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲ ဆွဲသွင်းနိုင်ခဲ့သည်။

ကင်မ်၏ စစ်ဖက်၊ အရပ်ဖက် ဆက်ဆံရေး အောင်မြင်ရသည့် အကြောင်းရင်းမှာ ပြည်သူ့အများက သူ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထောက်ခံခြင်း၊ Institution ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများက စစ်တပ်အပေါ် အစွန်းမရောက်ဘဲ အားထုတ်ကြိုးပမ်းခြင်း၊ Professional ဆန်လာသည့် စစ်တပ်က ၎င်းတို့အပေါ် အရပ်သားနိုင်ငံရေးသမားများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ချုပ်ကိုင်ထားမှုကို လက်သင့်ခံခြင်းအပြင် ပြည်ပရန် အနည်းအကျဉ်းသာရှိပြီး ဒီမိုကရေစီ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အာရုံစိုက်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး ထိုသို့လုပ်ဆောင်နေချိန်မှာပင် တိုင်းပြည်၏စီးပွားရေးမှာလည်း တိုးတက်ကောင်းမွန်နေချိန်နှင့် သွားရောက်တိုက်ဆိုင်နေပါသည်။ စစ်တပ်အတွက် လက်နက်ဝယ်ယူနိုင်မည့် Budget ကို ပြဋ္ဌာန်းပေးနိုင်ခဲ့ပြီး စစ်တပ်ထဲက အဓိကကျသည့်အုပ်စုများကို စိတ်ကျေနပ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတအဖြစ် ကင်မ်ဒေးဂျုံ ထမ်းဆောင်သည့် ကာလများတွင် ဒီမိုကရေစီခိုင်မာအောင် တည်ဆောက်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်အများစု ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ စစ်တပ်တွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုကို ကင်မ်ယုံဆမ်ကဲ့သို့ မဟုတ်ဘဲ ထိပ်တန်း စစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်တွေနှင့် အဆင်ပြေအောင် တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ကင်မ်ယုံဆမ် လက်ထက်က ဖမ်းဆီးထောင်ချခဲ့သည့် စစ်တပ်ခေါင်းဆောင်များကို သမ္မတရာထူး ရယူပြီး လေးရက်အကြာမှာ ကင်ဒေးဂျုံက ပြန်လွှတ်ပေးခဲ့ပြီး အမျိုးသားပြန်လည်ရင်ကြားစေရေးအတွက် ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဟင်းနဟိုးအုပ်စုတွေကို ခွဲခြားဆက်ဆံတာမျိုးလည်း မလုပ်တော့ပါ။ စစ်တပ်နှင့်ပတ်သက်ပြီး အနှစ်သရရှိသည့် အပြောင်းအလဲများကို ကင်မ်ယုံဆမ်က သတ္တိရှိရှိနှင့် လုပ်ဆောင်ခဲ့သဖြင့် သူ့ကိုဆက်ခံသူ ကင်မ်ဒေးဂျုံက လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များအပေါ် သဘောထားကြီးကြီးဖြင့် ဆက်ဆံနိုင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကင်ဒေးဂျုံ လက်ထက်တွင် ဥပဒေပြုလွှတ်တော်က နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် ပတ်သက်ပြီး ထဲထဲဝင်ဝင် လုပ်ကိုင်လာနိုင်သည်။ NGO အဖွဲ့တွေကလည်း ကာကွယ်ရေးကိစ္စများကို အများပြည်သူရှေ့ ဆွေးနွေးရာမှာ ပိုပြီး သြဇာအာဏာကောင်းကောင်းနှင့် ပါဝင်လာနိုင်ကြသည်။ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးကိစ္စများ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ရန် သမ္မတအကြံပေးအဖွဲ့ကို ၂၀၀၁ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းလိုက်နိုင်ခြင်းကြောင့် အရပ်သားထိန်းချုပ်ရေးကို ပိုပြီး မြဲမြံစေခဲ့သည်။ ‘နိုင်ငံတော် လုံခြုံရေးကောင်စီ’ဟု အမည်ပေးထားသော သမ္မတအကြံပေးအဖွဲ့မှာ သမ္မတ၊ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးဝန်ကြီး၊ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၊ ထောက်လှမ်းရေးညွှန်မှူး၊ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးရာအကြီးတန်း သမ္မတအတွင်းရေးမှူးတို့ ပါဝင်ခဲ့သည်။

တောင်ကိုရီးယားအောင်မြင်မှုဇာတ်လမ်းမှာ အဓိကဖွဲ့စည်းထားသည်က လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များကို အမိန့်ပေးအုပ်ချုပ်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးကို သမ္မတအား ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံများကဲ့သို့ ကာကွယ်ရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် အထွေထွေမူဝါဒ၊ စီမံခန့်ခွဲမှု၊ အဖွဲ့အစည်းများ တည်ဆောက်ပုံ၊ ပြည်သူ့လူထုနှင့် ထိတွေ့ဆက်ဆံမှုများကို ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနကို တာဝန်ပေးအပ်ထားသည်။ ကိုရီးယားကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၏ budget ကို ရေးဆွဲ၊ စစ်ဆေး၊ ကြီးကြပ်ရာတွင် လွှတ်တော်ကာကွယ်ရေး ကော်မတီက အပြည့်အဝပါဝင်ခွင့် ရရှိသည်။

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် စာရင်းစစ်အဖွဲ့ကို ထည့်သွင်းလိုက်ခြင်းအားဖြင့် စစ်တပ်အတွင်း အလွဲသုံးစားမှု၊ လိမ်ညာမှုများ မပေါ်ပေါက်တော့ပါ။ ထို့အပြင် ကိုရီးယားစစ်သားများ၏ လစာကို လူလတ်တန်းစားအဆင့်သို့ရောက်အောင် တိုးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။ ဒီမိုကရေစီကို တည်ထောင်ကျင့်သုံးနေသည့် နိုင်ငံများပင် ကိုရီးယားနိုင်ငံကို ပြန်ပြီး အတုခိုးသင့်သည့် နမူနာကောင်းတခု ဖြစ်ပေသည်။

NLD အစိုးရသစ်အနေဖြင့် စစ်ဘက်၊ အရပ်ဘက် ဆက်ဆံရေး ပြုပြင်အောင် မည်သို့မည်ပုံ ဆောင်ရွက်မည်ကို စောင့်ကြည့်ရပေမည်။ ကာချုပ်ကလည်း ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေကို တပြားသားမျှ မလျှော့ဘဲ တောင့်တောင့်ကြီး ရပ်နေမည်ဆိုလျှင် တိုင်းပြည်သည် သမုဒ္ဒရာထဲသို့ ရွေ့သွားနိုင်သည်။ သမိုင်းစစ် သမိုင်းမှန်ကို မျက်ကွယ်မြဲပြီး အမှားကို အမှန်တရားအဖြစ် ခပ်စောင်းစောင်း ခံယူဆက်လျှောက်သွားမည်လား။ ၇၀–၈၀ ရာခိုင်နှုန်းမျှရှိသော ဆင်းရဲတွင်းနက်နေသူများကို ဝိုင်းကူပြီး ဆွဲမတင်တော့ဘူးလား။ ၁ ရာခိုင်နှုန်းမျှလောက်သာရှိသော အသိုင်းအဝန်းလောက်ကိုသာ အကာအကွယ်ပေးသွားတော့မှာလား။ အရှိန်အဟုန် ပြင်းပြင်းနဲ့ အပြောင်းအလဲမြန်နေတဲ့ ကမ္ဘာ့အခင်းအကျင်းမှာ နောက်ဆုံးက နောက်လိုက်အဖြစ်နဲ့ ကျန်နေခဲ့ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားတယ်ဆိုရင် အတ္တဆန် ကိုယ်လွတ်ရုန်းသူတွေကို ဒဏ်ခတ်ဖို့ မည်သူမျှ မေ့ထားကြမည်မဟုတ်ဟု ယူဆမိပါသည်။

မန်းမင်းရဲထွေး

မှီငြမ်း– ဇိုလ်တန်ဘာယာနီ၏ ‘The Soldier and the changing State; Building Democractic Armies in Africa, Asia, Europe and the Americas’

လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေက

ဒီချုပ်ပါတီ အစိုးရသစ်

ကို

မျှော်ကြည့်နေကြတယ်

လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေ ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး လိုလားတာဟာ အကြွင်းမဲ့လိုလားမှု ဖြစ်ပါတယ်။

အခုရင်အခုယူမယ် ဆိုတဲ့စိတ်ဓာတ်နဲ့ အာသာငမ်းငမ်း တောင့်တ လိုလားတာပါ။ အုပ်စိုးသူအစိုးရအဆက်ဆက်နဲ့ စစ်တပ်ဘက်က ငြိမ်းချမ်းရေးလိုလားမှုကတော့ ဘယ်ခေတ်ဘယ်အခါမှာဖြစ်ဖြစ် သံသယရှိစရာပါ။ ဘာလို့ဒီလိုပြောနိုင်သလဲဆိုတော့ ဘယ်အုပ်စိုးသူ အဆက်ဆက်လက်ထက်မှာမှ (ဖဆပလအစိုးရမှသည် ကြံ့ဖွံ့ပါတီ အစိုးရအထိ) လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေ လိုလားတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးမျိုး ရမှမရခဲ့ပဲ မဟုတ်ပါလား။ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တချို့ သို့မဟုတ် ခွဲထွက် လာသူတချို့ အစိုးရထံအညံ့ခံတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေကတော့ ဖဆပလ အစိုးရမှသည် ကြံ့ဖွံ့ပါတီအစိုးရအထိ ပုံစံမျိုးစုံ၊ အသုံးအနှုန်းမျိုးစုံနဲ့ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ 'ဖော့ဒီးထုပ် ငြိမ်းချမ်းရေး'ကနေ 'ကာပေါမစ် ငြိမ်းချမ်းရေး'အထိလို့ ဆိုရပါလိမ့်မယ်။ တကယ့်လက်တွေ့ အနှစ်သာရ ကတော့ ဒီကနေ့အထိ ငြိမ်းချမ်းရေး မရသေးတာပါ။

ငြိမ်းချမ်းရေးဘာကြောင့်မရသလဲ။

အုပ်စိုးသူအစိုးရတွေနဲ့ စစ်တပ်က ငြိမ်းချမ်းရေးကို တကယ်တမ်း မလိုလားလို့ပါလို့ ရိုးရိုးရှင်းရှင်းပဲ အဖြေပေးလို့ရပါတယ်။ အုပ်စိုး သူအစိုးရနဲ့စစ်တပ်က ငြိမ်းချမ်းရေးမလိုလားဘူးလို့ တွဲပြောနေတာဟာ အကြောင်းမဲ့မဟုတ်ပါဘူး။ ၁၉၆၂ ကနေ ယနေ့အထိ တိုင်းပြည်ကို အုပ်စိုးနေတာ စစ်တပ်က ဖြစ်ပါတယ်။ ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီအစိုးရ အုပ်စိုးမှုဆိုတာက ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကနေ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ ၁၄ နှစ်မျှသာ အုပ်စိုးခဲ့တာပါ။ လွတ်လပ်ရေးသက်တမ်း နှစ် ၇၀ နီးပါးအတွင်း နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်ကြာ စစ်တပ်က ပုံစံအမျိုးမျိုးနဲ့ အုပ်စိုးလာခဲ့တာပါ။ ဒီကနေ့ ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေဘောင်ထဲကနေ ပေါ်လာတဲ့ ဒီချုပ်ပါတီ အစိုးရသစ်အနေနဲ့လည်း စစ်တပ်နဲ့ကာချုပ်ရဲ့ ခြယ်လှယ်စွက်ဖက်မှု ကင်းကင်းနဲ့ 'လွတ်လပ်စွာ အုပ်စိုးခွင့် ရှိမှရှိပါမလား' ဆိုတဲ့ အချက်က လည်း သိပ်ကို စဉ်းစားစရာကောင်းတဲ့ အချက်ပါ။

စစ်တပ်က အုပ်စိုးတယ်ဆိုတာ စစ်တပ်ကြီးတခုလုံးက စစ်ဗိုလ်အား လုံးက တိုင်းပြည်အုပ်ချုပ်ရေးမှာ ပါဝင်ခြယ်လှယ်နေတာမျိုးမဟုတ်ဘဲ ထိပ်သီးစစ်ဗိုလ်ချုပ်တစ်ယောက်ပါဝင်တဲ့ 'စစ်အုပ်စု'က စစ်တပ်ကြီး တခုလုံးကို ခါးပိုက်ဆောင်တပ်လို ချုပ်ကိုင်ထားပြီး တိုင်းပြည်ရဲ့ နိုင်ငံ ရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စတဲ့ဘက်ပေါင်းစုံ မှာ ဗိုလ်ကျွမ်းမိုး အုပ်စိုးခဲ့ကြတာပါ။ ဒီနေ့အထိလည်း ဒီလိုပဲ ဆက်လက် ဗိုလ်ကျွမ်းမိုးနေဆဲပါ။ သူတို့ဒီလိုအုပ်စိုးခဲ့တဲ့ ၅၄ နှစ်အ တွင်း ဘယ်လိုမှ မပန်းနိုင် မကွယ်နိုင်ဘဲ အထင်အရှားမြင်တွေ့နိုင်တဲ့ အချက် ၄ ချက်ရှိပါတယ်။

- လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေကို အကြမ်းဖက်ဖိနှိပ်နေတာ
- ပြည်တွင်းစစ်ကြီး ဆက်လက်တည်ရှိနေတာ
- တိုင်းပြည်နဲ့ လူထုအခြေအနေဟာ (ဒေသတွင်းမှာရော နိုင်ငံ တကာ အဆင့်အတန်းမှာပါ) အဖက်ဖက်က ဆင်းရဲနိမ့်ကျ သွားတာ
- အုပ်စိုးသူ ထိပ်သီးစစ်ဗိုလ်ကြီးတွေ ကျိုကျိတက် ချမ်းသာကြွယ်ဝ လာတာ

ဒီအချက် ၄ ချက်ကပဲ အုပ်စိုးသူစစ်ဗိုလ်ချုပ်အစိုးရတွေရဲ့ 'ငြိမ်း ချမ်းရေးလိုလားမှု' ဆိုတာကို လှောင်ပြောင်ပျက်ရယ်ပြုနေပါတယ်။ အုပ်စိုးသူစစ်ဗိုလ်ချုပ်တွေ လိုလားတဲ့ ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုတာ အကြွင်းမဲ့ လက်နက်ချအညံ့ခံဖို့သာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့အချက်ကိုလည်း နားလည်စေ နိုင်ပါတယ်။ ဒါ့အပြင် ဒီဘက်ခေတ်မှာတော့ 'ငြိမ်းချမ်းရေး'ဆိုတာ အုပ်စိုးသူ စစ်ဗိုလ်ချုပ်အတွေ့အဖို့ နာမည်ကောင်းယူဖို့နဲ့ စားပေါက် ချောင်လှတဲ့ နှစ်ဘက်လှ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတခုလိုကို ဖြစ်လာပါတယ်။ 'ငြိမ်းချမ်းရေးနဲ့ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး'ဆိုတဲ့ နာမည်လှလှ ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ တဖက်က လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ထိပ်သီးအချို့နဲ့ လက်ဝါးချင်းရိုက်ပြီး သစ်တော၊ ကျောက်မျက်ရတနာ၊ ဓာတ်သတ္တု စတဲ့ သယံဇာတတွေ ရောင်းချရေး၊ မူးယစ်ဆေးဝါး သယ်ဆောင်ရောင်းဝယ် ဖောက်ဖျက်ရေး တွေမှာ သူတို့ အတော်ပွဲခွဲကြ၊ ထောင့်ကြတာပါ။ ဒီတော့ သူတို့လည်း 'ငြိမ်းချမ်းရေး' ရချင်တာ မဆန်းပါဘူး။ တချို့ဆိုရင် ခါတော်မီ 'ငြိမ်း ချမ်းရေးနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးဖောင်ဒေးရှင်း' ထောင်နေကြပါပြီ။

ဒါကြောင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်ကနေ သမ္မတဦးသိန်းစိန် ကြံ့ဖွံ့အစိုးရ လက်ထက်အထိ လူမျိုးစုံပြည်သူတွေ တောင့်တလိုလားတဲ့ ငြိမ်းချမ်း ရေး မရခဲ့ဘူးဆိုတာကိုတော့ ကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ ဝန်ခံကြရမှာ မဟုတ်ပါလား။

လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း ၈ ဖွဲ့နဲ့ NCA စာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုး နိုင်ခဲ့တာ ငြိမ်းချမ်းရေး တစ်တံတဒေသရဲ့အခြေအနေပါ။ ဒါဟာ တပြည်လုံးပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှု ရပ်စဲရေးမှာတောင် အပြည့်အဝမရတဲ့ သဘောကိုဖော်ပြနေတာပါ။

မကြာခင် ဒီချုပ်ပါတီက ဦးဆောင်တဲ့ အစိုးရသစ် ပေါ်လာပါတော့ မယ်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဟာ အစိုးရသစ်ရဲ့ ပထမဦးစားပေး အစီအစဉ်ဖြစ် တယ်ဆိုတဲ့ ပြောသံဆိုသံတွေကို ကြားသိနေကြရပါတယ်။ ယခင်က မရှိခဲ့ဘူးတဲ့ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနကိုလည်း ဝန်ကြီးဌာန သစ်အဖြစ် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းမှာဖြစ်တယ်ဆိုတာ အခိုင်အမာ သိရှိခဲ့ကြရ ပြီ။

ဒီအချက်အလက်တွေ၊ ဒီခြေလှမ်းတွေက ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရေလို၊ လလို တောင့်တမျှော်လင့်စောင့်စားနေခဲ့ကြတဲ့ လူမျိုးစုံပြည်သူ တွေအတွက် ခရီးဦး ကြိုဆိုရမယ့် အပေါင်းလက္ခဏာတွေပါ။ ငြိမ်းချမ်း ရေးအတွက် အပေါင်းလက္ခဏာတွေကို မြင်ကြတာနဲ့ တပြိုင်နက်ထဲ မှာလည်း ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အနှုတ်လက္ခဏာတွေကိုလည်း မြင်ထား ကြဖို့ လိုပါတယ်။

ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အနှုတ်လက္ခဏာတွေက ဘာတွေလဲ။

အဓိကနဲ့ပထမအချက်ကတော့ စစ်တပ်က ချမှတ်ထားတဲ့ 'ငြိမ်း ချမ်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မူဝါဒ (၆)ရပ်' ဆိုတာပါပဲ။

စစ်တပ်ရဲ့ ဒီမူဝါဒ ၆ ချက်ကို ဒီချုပ်ပါတီ အစိုးရသစ်က ဘယ်အ တိုင်းအတာအထိ ကျော်လွှားနိုင်မလဲ ဆိုတဲ့အချက်ဟာ ငြိမ်းချမ်းရေး ရနိုင်/ မရနိုင်ဆိုတဲ့အချက်ကို အဓိက အဆုံးအဖြတ်ပေးမယ့် အချက်ဖြစ် ပါတယ်။

ပြည်တွင်းစစ်ပြဿနာဆိုတာ အရင်းစစ်လိုက်တော့ ဒီမိုကရေစီနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိရေး ပြဿနာ ၂ ခုကို စုစည်းဖော်ပြနေတာ မဟုတ် ပါလား။ ဒီပြဿနာ ၂ ရပ်ကို တန်းတူရည်တူ ဖြေရှင်းကြဖို့ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီပြဿနာ ၂ ရပ်ကို လက်ရှိ ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေဘောင်ထဲကနေ အဖြေရှာလို့မရနိုင်ဘူး။

လူပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းတယောက် သမ္မတဖြစ်လာမှာကို ပိတ်ပင်တားဆီး ထား၊ ချုပ်ချယ်ထားတဲ့ အခြေခံဥပဒေ၊ စစ်တပ်နဲ့ ကာချုပ်ကို စိတ် ကြိုက်လုပ်ပိုင်ခွင့်တွေ ပေးထားတဲ့ အခြေခံဥပဒေ (၀၁) စည်းကမ်းပြည့်ဝ တဲ့ ဒီမိုကရေစီဘောင်ထဲမှာ အင်မတန်ကျယ်ပြန့်တဲ့ ဒီမိုကရေစီရေး၊ တန်းတူရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ပြဿနာကို ဘယ်လိုလုပ် အဖြေရှာ နိုင်မှာလဲ။

မတ်လ ၁၆ရက်နေ့က ရွာသစ်ကြီး၊ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးတက္ကသိုလ်မှာ သမ္မတဦးသိန်းစိန် ပြောကြား တဲ့အထဲပါဝင်တဲ့ အချက်တချက်ကလည်း အနှုတ်လက္ခဏာတခု ဖြစ် ပါတယ်။ သမ္မတဦးသိန်းစိန်ပြောတဲ့ အချက်က -

'မိမိတို့မျှော်မှန်းသည့် ပြည်ထောင်စု၊ မိမိတို့မျှော်မှန်းသည့် ဖက်ဒရယ်စနစ်ဆိုသည်မှာ ပြည်နယ်များနှင့် ဖွဲ့စည်းတည် ဆောက်ထား သည့် ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံတော်ပင် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ ၂၀၀၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် နိုင်ငံတော်ကို ယခုကဲ့သို့ ဖွဲ့စည်းတည် ဆောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း' တဲ့။

ဒီပြောဆိုချက်က တိုင်းရင်းသားတွေ တောင်းဆိုနေတဲ့ အဆင့်တန်း တူ၊ အခွင့်အရေးတူ ပြည်နယ်တွေနဲ့ ပေါင်းစုတည်ဆောက်လိုတဲ့ ဖက် ဒရယ်ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းမှုကို ပယ်ချတဲ့သဘော၊ ငြင်းပယ်တဲ့သဘော၊ လက်မခံဘူးဆိုတဲ့ သဘောဖြစ်ပြီး ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေဟာ ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စုစနစ်ပဲလို့ ပြောတာဖြစ်ပါတယ်။ ဒီသဘောထား၊ ဒီပြောဆိုချက်အတိုင်းသာဆိုရင် ဖက်ဒရယ် ပြည်ထောင်စု တည်ဆောက်

ဖို့ မလိုတော့ဘူး ဆိုတဲ့သဘောလည်း သက်ရောက်နေသလို ၂၀၀၈ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဇွတ်အတင်း လက်ခံခိုင်းနေတဲ့ သဘောလည်း ဖြစ်နေပါတယ်။

ဒီတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိအောင် တကယ်ကြိုးပမ်းမယ်ဆိုလို့ရှိရင် ပြည်တွင်းစစ်ပြဿနာကို ထိထိရောက်ရောက် ကိုင်တွယ်ရမယ်။ ပြည်တွင်းစစ်ပြဿနာကို ထိထိရောက်ရောက် ဖြေရှင်းမယ်ဆိုရင် ဒီမို ကရေစီအရေး၊ တန်းတူရေးနဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိရေး ပြဿနာနှစ်ရပ်ကို ပီပီပြင်ပြင်ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမယ်။ ဒီနှစ်ခုကို ပြီးပြတ်ပြေလည်အောင် ဖြေရှင်းဖို့ဆိုရင် ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေကို မဖြစ်မနေ ကိုင်တွယ်ရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒီလိုကိုင်တွယ်တဲ့အခါမှာ ဒီချုပ်ပါတီအစိုးရသစ်အဖို့ လွှတ်တော်တွင်း/ လွှတ် တော်ပဲ စိန်ခေါ်မှုတွေ၊ ကပျက်ယပျက်လုပ်မှုတွေ အများကြီး ကြုံရဖွယ်ရှိပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပြဿနာအဝင်ကို ဒီချုပ် ပါတီ အစိုးရသစ် အောင်မြင်စွာ ကိုင်တွယ်နိုင်ပါမလားဆိုတဲ့ စာနာတဲ့ စိုးရိမ်မှု ပြည်သူတွေမှာ ကြီးကြီးမားမား ရှိနေပါတယ်။

တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနအသစ်တခု ဖွဲ့တာလောက်နဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့အရေးအရာကို ဖြေရှင်းနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး ဆိုတာကို လည်း ဒီချုပ်ပါတီအစိုးရသစ်အနေနဲ့ ကောင်းကောင်း သဘောပေါက် နားလည်ထားပြီးဖြစ်မယ်လို့ ပြည်သူအများက ယုံကြည်ထားကြပါတယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ပြဿနာရဲ့သော့ချက်က ဒီမိုကရေစီရေး၊ တန်းတူရေး နဲ့ ကိုယ်ပိုင်ပြဋ္ဌာန်းခွင့်ရှိရေး ဆိုတဲ့အခြေခံပေါ်မှာ ပြည်တွင်းစစ်ကိုရပ်စဲပြီး ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်နိုင်ဖို့ ဖြစ်နေလို့ပါပဲ။ ပြည်တွင်း စစ်ကို ပြတ်ပြတ်သားသားရပ်စဲပြီး တကယ့်ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင် နိုင်မှ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးလမ်းကို မျှော်မှန်းလျှောက်လှမ်းနိုင်မှာ မဟုတ် ပါလား။

ဒါကြောင့် နိုင်ငံရေးပြဿနာဖြစ်တဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေး/ ပြည် တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးပြဿနာကို ပထမဦးစားပေး ဖြေရှင်းစေချင်ပါ တယ်။

အခြားတဖက်ဖြစ်တဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းကနေလည်း ဒီချုပ်ပါတီ အစိုးရသစ်အနေနဲ့ အုပ်စိုးသူအဆက်ဆက်က ရွာသစ်ကြီး တိုင်းရင်း သား တက္ကသိုလ်ကို 'တိုင်းရင်းသားဖောင်ကြီးတက္ကသိုလ်'အဖြစ် အသုံး ချနေတဲ့၊ အုပ်စိုးသူတွေအတွက် သစ္စာရှိ လှူဇာခံ တိုင်းရင်းသား ဒေါက် တိုင်များ မွေးထုတ်ရာ ယန္တရားအဖြစ်မှ တိုင်းရင်းသားပြည်သူတွေကို တကယ်တမ်းအကျိုးပြုတဲ့ တိုင်းရင်းသားတက္ကသိုလ်တခု ဖြစ်လာအောင် ပြောင်းလဲပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။

ဒီအတွက် ပထမခြေလှမ်းကတော့ စစ်တပ်လက်အောက်ခံဝန်ကြီး ဌာနဖြစ်တဲ့ နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ကနေ ရွာသစ်ကြီး တိုင်းရင်းသားတက္ကသိုလ်ကို အသစ်ဖွဲ့စည်းမယ့် တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်သို့ ရွှေ့ပြောင်းသင့်ပါတယ်။

နိဂုံးချုပ်ရရင် အစိုးရသစ်အနေနဲ့ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူတွေ လိုလားတဲ့ ပြည်တွင်းစစ်ရပ်စဲရေးနဲ့ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရေး၊ ခေတ်အဆက်ဆက် စစ်အာဏာရှင်စနစ် ဆန့်ကျင်ရေး၊ ဒီမိုကရေစီအရေး၊ ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံပြီး တိုက်ပွဲတိုင်းရဲ့ လှံသွားအခန်းကနေ အစဉ်သဖြင့် ပါဝင်ခဲ့ကြတဲ့ ကျောင်းသားလူငယ်တွေ အရေး၊ မြေသိမ်းခံလယ်သိမ်းခံ လယ်သမားတွေအရေး၊ ကုန်ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်မှုဒဏ်နဲ့ လုပ်ခလစာနိမ့်ကျမှုမျိုးစုံဒဏ်ကို ခါးစီးခံကြရတဲ့ အလုပ်သမားတွေအရေး စတဲ့ စတဲ့ အရေးအရာတွေကို 'ရက်ပေါင်း ၁၀၀ အတွင်း' ဘယ်လိုပေါ်လစီတွေ မူဝါဒလုပ်ငန်းစဉ်တွေနဲ့ ချမှတ်လုပ် ဆောင်ကြမလဲဆိုတာ လူမျိုးပေါင်းစုံပြည်သူများက စိတ်ဝင်တစား အကဲခတ် စောင့်မျှော်ကြည့်ရှုနေမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

မောင်ကျော်စွာ

မေးရုံပြောရလေတယ်။ သတင်းအချက်အလက်တွေ ပေးတဲ့အခါမှာလည်း ရပ်ထဲရွာထဲမှာ အချင်းချင်း ပြန်တိုင်ပင်ပြောဆိုလာတာမျိုးတွေ တွေ့ရတယ်။

ဆရာတို့ ဒီလိုလှုပ်ရှား၊ ပညာပေး၊ တောင်းဆိုမှုတွေ လုပ်လာတာက အစိုးရနဲ့ ကရင်လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တွေအပေါ် ဘယ်လောက်ထိရောက်မှုရှိတာ တွေ့ရလဲ။

ဥပမာ ပြောရမယ်ဆိုရင် အစိုးရအနေနဲ့ ကရင်ပြည်နယ်ထဲက ဟတ်ကြီးရေကာတာကို အခုထိ အကောင်အထည် မဖော်ဖြစ်သေးဘူး။ ကေအန်ယူ တပ်မဟာ(၅)ကလည်း လုံးဝ ပိတ်ထားတုန်း အခြေအနေ ဖြစ်နေသေးတယ်ပေါ့။ ဒါကိုပြန်ကြည့်ရင် တဖက်ကလည်း ကောင်းတဲ့ အောင်မြင်မှုရလဒ်တခုလို့ ကျနော်တို့မြင်ပါတယ်။ ကေအန်ယူအနေနဲ့ လူထုတွေတောင်းဆိုမှုအပေါ်မှာ တချို့နေရာမှာ ပိတ်ထားပေမယ့် တချို့နေရာတွေမှာတော့ မပိတ်ဘူးပေါ့။ ဥပမာ.. သတ္တုတူးဖော်နေတဲ့ကိစ္စတွေ အထက်က မသိဘဲ အောက်ခြေမှာ လုပ်နေကြတာတွေရှိတယ်။ ဒါလည်း စိန်ခေါ်မှုတွေဖြစ်နေတုန်း ဖြစ်ပါတယ်။

စေချင်ပါတယ်။ ဒါဟာ တရားမျှတသလား၊ မမျှတဘူးလားပေါ့။

ဒါဆိုရင် ကရင်ပြည်နယ်ထဲမှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွေ လုပ်ဆောင်မယ်ဆိုရင် ရောဘယ်လိုလုပ်ဆောင်သင့်သလဲ၊ ဘယ်အချိန်မှာ လုပ်ဆောင်သင့်သလဲ ဆိုတာ ဆရာအနေနဲ့ ဘယ်လိုအကြံပေးချင်ပါလဲ။

ကျနော် ကရင်တယောက်အနေနဲ့ ပြောရမယ်ဆိုရင် ကရင်ပြည်နယ်မှာ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ကို ကိုယ့်ဖာသာကိုယ် လုပ်လို့ရတယ်။ အချိန်မှာ ဘာအခွင့်အရေး အာမခံချက်မရှိသေးတဲ့အချိန်မှာ ဘာမှမလုပ်သင့်သေးဘူး။ ခုချိန်မှာလုပ်ရင် ကရင်ပြည်သူတွေဘက်က ဘာအခွင့်အရေးမှလည်း ရမှာမဟုတ်ဘူး။ ဒီလိုအခွင့်အရေးတွေ အပြည့်အဝရဖို့ ငြိမ်းချမ်းရေး ကာလ ဆွေးနွေးမှုတွေမှာ KNU ကို ကျနော်တို့အားကိုးပြီး ပြောပေးဖို့ နှိုးဆော်တယ်။ ခုအချိန်မှာ အစိုးရတို့၊ ကုမ္ပဏီတို့ကနေ ကျနော်တို့ကို ဖွံ့ဖြိုးရေးလာလုပ်ပေးမယ် ပြောတယ်။ သူတို့လိုချင်တဲ့အရာတွေက ကျနော်တို့ရဲ့ သယံဇာတတွေကို လာယူပြီး ပြည်သူတွေအတွက် ဘာမှ မလုပ်ပေးတဲ့ သာကေတွေ အများကြီးရှိတယ်။ ပြောချင်တာက အချိန်မှာ စီမံကိန်းအကြီးကြီးတွေကို လုပ်ဖို့ အချိန်မကျသေးဘူး။ တကယ်

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း၊ ရေကာတာဆောက်လုပ်မှု အခြေအနေများနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရေး လေ့လာစောင့်ကြည့်နေသည့် ကရင်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် လူမှုလှုပ်ရှားမှုကွန်ယက် ဒါရိုက်တာ စောပေါလ်စိန်ထွား အား ဆက်သွယ်မေးမြန်းခြင်း

ဆရာတို့ ကရင်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ လူမှုလှုပ်ရှားမှုကွန်ယက် KESAN ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်လေး ပြောပြပေးပါ။

ကျနော်တို့မှာ လှုပ်ရှားမှုလေးတွေ အမျိုးမျိုးရှိတယ်။ လှုပ်ရှားမှု တခုစီတိုင်းမှာ သူ့ရည်ရွယ်ချက်နဲ့သူတော့ ရှိပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အားလုံး ခြုံကြည့်လိုက်မယ်ဆိုရင် ကျနော်တို့ရည်ရွယ်တာက လူမှုပတ်ဝန်းကျင်လည်း ဖွံ့ဖြိုးရမယ်။ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်လည်း ထိန်းသိမ်းရမယ်။ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင်လည်း လုပ်ဆောင်ရမယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက် တွေ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတို့ ဒီလို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်၊ မြစ်ချောင်းတွေ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းပိုင်းဆိုင်ရာ နဲ့ ပတ်သက်ပြီး လှုပ်ရှားအသိပညာပေးမှုတွေ လုပ်ပေးတယ်လို့ သိရတယ်။ အဲဒီလိုလုပ်ပေးခြင်းအားဖြင့် လူထုအပေါ် ဘယ်လောက်အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိပါလဲ။

ဒီလိုလုပ်ပေးခြင်းအားဖြင့် လူထုတွေက ဒီလို သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကိစ္စတွေ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းတွေဟာ သူတို့ဘဝနဲ့ သက်ဆိုင်လာတယ် ဆိုတာကို သိလာတာ တွေ့ရတယ်။ အသိပညာတွေအပြင် မေးခွန်းတွေလည်း မေးတတ်လာတယ်။ ဥပမာ.. ဒါက ဘာစီမံကိန်းလဲ။ ဘယ်သူ အတွက်လဲ။ ဘယ်သူက အကျိုးအမြတ်ရလဲ။ ဘယ်လောက်ရလဲ။ ပြဿနာဖြစ်လာရင် ဘယ်သူက တာဝန်ယူမလဲ စတာတွေပေါ့။ ဒါက သူတို့ရဲ့ အခြေခံအခွင့်အရေးအတွက် မေးသင့် မေးထိုက်တာတွေ

သံလွင်မြစ်ပေါ်မှာ ရေကာတာဆောက်လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းတွေ ထွက်ပေါ်နေတဲ့ အပေါ် ဒီလိုဆောက်လုပ်ခြင်းအားဖြင့် ကရင်လူထုတွေအပေါ်မှာ ရောဘယ်လိုသက်ရောက်မှုတွေ ဖြစ်လာနိုင်လဲခင်ဗျာ။

သံလွင်မြစ်ရဲ့ ဘယ်နေရာမှာ ဆောက်ဆောက် လူထုအပေါ် အကျိုး သက်ရောက်မှုတွေက တော့ ရှိလာမှာပဲဖြစ်ပါတယ်။ အတင်းအဓမ္မ နေရာပြောင်းရွှေ့ခံရတာတွေ၊ မြေယာသိမ်းဆည်းခံရမှုတွေ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိခိုက်မှုတွေ၊ ဘာသာရေးနဲ့ သာသနိကဆိုင်ရာ အဆောက်အဦး ဖျက်ဆီးခံရမှုတွေအပြင် ဒီမြေယာတွေ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို မှီခိုပြီး လုပ်ကိုင်စားသောက်နေရတဲ့ လူထုတွေ ဒုက္ခရောက်လာနိုင်စရာတွေ ရှိပါတယ်။ နောက်ပြီး ငြိမ်းချမ်းမှု မရှိသေးတဲ့ကာလမှာ ဟတ်ကြီးရေကာတာစီမံကိန်းလိုမျိုး အကောင်အထည်ဖော်လာရင် ငြိမ်းချမ်းရေးထိခိုက်လာနိုင်သလို လူ့အခွင့်အရေးမျိုးဖောက်မှုတွေလည်း အများကြီး ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်။ အဲဒီတော့ စီမံကိန်းကြီးတွေ တကယ်အကောင်အထည်ဖော်မယ်ဆို ဘယ်လောက်ထိခိုက် ဆုံးရှုံးမယ်ဆိုတာကိုတော့ အခုထိ သုတေသနလုပ်ထားတာတွေ သိပ်မရှိသေးဘူး။ ဒါပေမယ့် ဒီစီမံကိန်းတွေကို လုပ်မယ်ဆိုရင် ပြည်သူတွေဘက်က ထိခိုက်နစ်နာပြီး ဘဝတွေပျက်၊ ပေးဆပ်ရမှာတွေ အများကြီး။ ရလာတဲ့ အကျိုးအမြတ်ကို ကိုယ့်ပြည်သူတွေထက် ထိုင်းတို့၊ တရုတ်တို့ပဲ ရမယ်။ အဲဒီတော့ အကျိုးအမြတ်နဲ့ ပေးဆပ်ရမယ့်ဟာတွေကို ပြန်ပြီး နှိုင်းယှဉ်

လုပ်မယ်ဆိုရင် ကရင်ပြည်သူလူထုတွေအတွက် လိုအပ်မယ့် ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနဲ့ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းမှု အတတ်ပညာတွေကိုပဲ ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်ပေးစေချင်ပါတယ်။ အခုချိန်မှာ အဲဒီအရာတွေကပဲ ကရင်ပြည်သူတွေအတွက် အသုံးဝင်မယ့်အရာတွေ ဖြစ်ပါတယ်။

လူထုတွေအနေနဲ့ ကရင် ဒီလိုအကြီးစားစီမံကိန်းတွေ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းတွေ နဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေသိထားသင့်လဲ။

ကျနော်ပြောချင်တာက သဘာဝ သယံဇာတတွေ ထိန်းသိမ်း၊ သစ်တောတွေထိန်းသိမ်းပြီးတော့ ဘာမှမလုပ်ရဘူးလို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် စီးပွားရေးအမြင်တခုတည်း မကြည့်ဘဲနဲ့ ရေရှည် ကိုယ့်အတွက် အကျိုးပြုမယ့်ဟာကို ရွေးချယ်တတ်ဖို့ လိုပါတယ်။ ဥပမာ.. သစ်တောခုတ်ရောင်းစားမယ်ဆို အကျိုးအမြတ်ကို တွက်လို့ရတယ်။ ရေကတော့ အဖိုးဖြတ်လို့မရဘူး။ မြို့မှာနေရင် ရေကိုသောက်ဖို့၊ ချိုးဖို့၊ သုံးဖို့ အကုန်ပယ်ရတယ်။ တလတလပေးလိုက်ရတဲ့ ရေဖိုးကိုကြည့်ပြီးမှ ရေတန်ဖိုးသိလာတယ်။ ရေမရှိဘူး၊ ရှားပါးသွားမယ်ဆို အကုန်ဒုက္ခရောက်သွားမယ်။ ကျနော်တို့လည်း ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုလိုချင်တယ်။ လိုချင်တဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးကလည်း ရေရှည် လူထုအတွက် အကျိုးဖြစ်မယ့် ဖွံ့ဖြိုးရေးမျိုး ဖြစ်သင့်တယ်။ ဒါပေမယ့် တည်တံ့ခိုင်မြဲတဲ့ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုတဲ့ နေရာမှာ ပြည်သူလူထုက ပါဝင်ဆုံးဖြတ်နိုင်ခွင့် အခွင့်အရေးတွေရှိဖို့လည်း လိုအပ်တယ်ဆိုတာ သိထားသင့်တယ်လို့ ပြောချင်ပါတယ်။

လူငယ်အသံ လူငယ်အမြင်

အွန်လိုင်းကို အကျိုးရှိရှိအသုံးပြုပြီး ပိုးကရင်စာပေဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ကိုင်နေတဲ့ စကျော်စိုး

ယနေ့ခေတ် လူငယ်များအကြား ခေတ်စားနေတဲ့ အွန်လိုင်းလူမှုကွန်ရက်ကို အသုံးပြုပြီး ပိုးကရင်စာပေဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လုပ်ဆောင်နေသူ အနောက်ပိုးကရင်စာပေအကျိုးပြုအဖွဲ့က အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး စကျော်စိုး ဖြစ်ပါတယ်။ အွန်လိုင်းကနေ ပြည်ပရောက် ကရင်လူငယ်သုံးယောက်နဲ့ ချိတ်ဆက်မိရာကတဆင့် အမျိုးသားရေးအကြောင်း ဆက်စပ်ပြောဆိုမိရာက မိခင်ဘာသာစကား အနောက်ပိုး(ဖလှုံ)စာပေ ပြန်လည် မြှင့်တင်ရေးဘက် ဦးတည်ရည်ရွယ်မိခဲ့ကြပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၅ ရက်နေ့မှာ အနောက်ပိုးကရင်စာပေအကျိုးပြုအဖွဲ့ကို စတင်ဖွဲ့ဖြစ်လာတယ်လို့ သူက ပြောပါတယ်။

'Online အပျော်သုံးမယ့်အစား အမျိုးသားရေး ဘာလုပ်မလဲ တိုင်ပင်ဖြစ်ကြတယ်။ အကျိုးရှိမယ့် အလုပ်တခုကို လုပ်မယ်ဆိုပြီး စကားပြောရင်း ဒီစာပေဘက် ရောက်သွားတာပေါ့။ အခု မိခင်ဘာသာစာပေနဲ့ စကားက ပျောက်ချင်နေပြီ။ ရေးတတ်၊ ဖတ်တတ် မပြောနဲ့။ အချို့နေရာတွေမှာဆို စကားတောင် သိပ်မပြောကြတော့ဘူး။ အဲဒါကြောင့် ဒီဟာလေးကို စလုပ်ဖြစ်တာပါ'

စကျော်စိုးဟာ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဝါးခယ်မမြို့နယ် ပိတ္တာလေးကျေးရွာက မန်းအောင်မြင့်နဲ့ ဂါ့အုန်းညွန့်တို့ရဲ့ ခုနှစ်ယောက်မြောက်သား ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေခံပညာ အလယ်တန်းအဆင့်ကို ပိတ္တာလေးကျေးရွာ အလယ်တန်းကျောင်းမှာ ၁၉၉၅ ခုနှစ်အထိ တက်ရောက်သင်ကြားခဲ့ပါတယ်။ သို့ပေမယ့် ၁၉၉၅ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှာ ကျောင်းဆက်မတက်နိုင်တော့ဘဲ သူ့ပညာရေး အဆုံးသတ်ခဲ့ရတဲ့ အခြေအနေကို သူက အခုလို ရင်ဖွင့်ပြောဆိုပါတယ်။

'ကျနော် ကျောင်းဆရာတစ်ယောက် ဖြစ်ချင်ခဲ့တယ်။ စာလည်း ကြိုးစားခဲ့တယ်။ အဖေဆုံးတော့ ကျနော်အထက်က အကြီးတွေက အိမ်ထောင်ကျတယ်။ အထက်က အနုနုကလည်း ဆယ်တန်းဆိုတော့ ယောကျ်ားလေးထဲက အကြီးဆုံးလို ဖြစ်သွားတယ်လေ။ မိသားစုစားဝတ်နေရေးကြောင့် ကျောင်းထွက်ပြီးတော့ ရန်ကုန်တက် အလုပ်လုပ်တယ်။ မိသားစုကို အလုပ်လုပ်ပြီး ပြန်ထောက်ပံ့တယ်လို့ သူက

ပြောပါတယ်။

ဒီလို ဘဝပေးအခြေအနေ ကြမ်းတမ်းခဲ့ပေမယ့် သူ့ရဲ့ ကြိုးစားအားထုတ်မှုကြောင့် ခုအသက် ၃၇ နှစ်အရွယ်မှာ ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းကို ထူထောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ ခုဆို သူဟာ သူငယ်ချင်းအချို့နဲ့ ပူးပေါင်းပြီး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဝါးခယ်မမြို့နဲ့ အိမ်မဲမြို့တွေမှာ ကရင်ရိုးရာ အထည်ဆိုင်ကို ဖွင့်ထားသလို ရန်ကုန်မြို့၊ အင်းစိန်မြို့နယ်မှာလည်း အိမ်ဆောက်ပစ္စည်းတွေဖြစ်တဲ့ အုတ်၊ သဲ၊ ကျောက် အရောင်းအဝယ်လုပ်ငန်းပိုင်ရှင် ဖြစ်လာပါတယ်။

စကျော်စိုးပါဝင်တဲ့ ကရင်စာပေအကျိုးပြုအဖွဲ့ဟာ အွန်လိုင်းကနေ စည်းရုံးပြီး အလှူငွေကောက်ခံရာက ရရှိလာတဲ့ ငွေတွေနဲ့ နွေရာသီမှာ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းက ကျေးရွာ ၁၀ ရွာကို ပထမအနေနဲ့ ကရင်စာ သင်ကြားပေးနိုင်နေတာအပြင် စာသင်ပေးသူတွေကိုလည်း တဦးကို ကျပ်ငါးသောင်းစီ ထောက်ပံ့တာတွေ၊ တချို့မြို့နယ်တွေရဲ့ စာယဉ်တွေနဲ့ ချိတ်ဆက်ပြီး ကရင်ဖတ်စာအုပ် လှူဒါန်းတာကို ကရင်စာပေသင်ကြားရေးနဲ့ တွဲလုပ်ဖို့ လုပ်ဆောင်နေပါသေးတယ်။ ကရင်စာမသင်ခဲ့ရတဲ့ သူ့လို လူငယ်တွေ မဖြစ်စေချင်တာကြောင့် အမျိုးသားစာပေကို မျိုးဆက်သစ်တွေ သင်ကြားနိုင်ဖို့လည်း သူက ဆန္ဒပြင်းပြသလို တိုင်းရင်းသားစာပေ သင်ကြားခွင့် မရခဲ့တာတွေရဲ့ အကျိုးဆက်အနေနဲ့ အနောက်ပိုး(ဖလှုံ)စာ၊ စကားတတ်တဲ့ ဆရာ/ဆရာမတွေပါ နည်းပါးလာတာကိုလည်း ထောက်ပြပြောဆိုပါသေးတယ်။

'ရိုးသားတာ ကောင်းတဲ့အရာပါ။ ဒါပေမယ့် မ'အကြပါနဲ့။ ခေတ်နဲ့အညီ မျက်စိဖွင့်၊ နားစွင့်နေကြပါ။ ရောက်တဲ့နေရာမှာ ရောင့်ရဲတင်းတိမ်နေကြတဲ့ အဖြစ်တွေကိုလည်း လျှော့ကြပါ။ အများအမြင်မှာ ကိုယ့်လူမျိုးကို ခိုင်းဖတ်အဖြစ်ကနေ ပြောင်းလဲနိုင်အောင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းတွေလည်း လုပ်ကြပါ။ နောက်ပြီး မိခင်ဘာသာ စာပေ/စကားတွေကို ပြောရသင့်ရာမှာ မရက်ပါနဲ့။ တခုတရ သင်ကြပါ' လို့ သူက တိုက်တွန်းလိုက်ပါတယ်။

အိတိုးထုနှင့် အနာဂတ် မျှော်လင့်ချက်

ဘောကထမ္ပက်ရည်

ကရင်ပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားခဲ့တဲ့တိုက်ပွဲတွေကြောင့် အိုးအိမ်စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးကြရသူတွေ၊ တနည်းအားဖြင့် ပြည်တွင်းပုန်းရောင်ဒုက္ခသည် (IDP) စခန်းတစ်ခုဖြစ်တဲ့ အိတိုးထု ပြည်တွင်းဒုက္ခသည်စခန်းထဲက ဒုက္ခသည်တွေရဲ့ အနာဂတ်ဟာ ဘာတခုမှ သေချာ ရောမရှိသလို မျှော်လင့်ချက်မဲ့နေတုန်း ဖြစ်တယ်လို့ ဒုက္ခသည်တွေက ပြောဆိုနေကြပါတယ်။

သံလွင်မြစ်ချောင်းခြားပြီး ထိုင်းနိုင်ငံ မဲဟောင်ဆောင်ခရိုင်နဲ့ ကရင်ပြည်နယ် ဖာပွန်မြို့ခရိုင် ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော် KNLA တပ်မဟာ(၅) နယ်မြေအစပ်မှာ တည်ရှိတဲ့ အိတိုးထု IDP စခန်းဟာ ပြီးခဲ့တဲ့ ၂၀၀၆-၂၀၀၇ ခုနှစ်တုန်းက စတင်ဖြစ်တည်လာပြီးနောက် နှစ်ကြာလာတာနဲ့အမျှ ဒုက္ခသည်တွေရဲ့ အနာဂတ် ရပ်တည်မှုဟာ တဖြည်းဖြည်း ခက်ခဲလာပါတယ်။

ကျနော်တို့ကို လာမယ့်နှစ်အထိပဲ ရိက္ခာပေးတော့မယ်။ နောက်နှစ်တွေအတွက် ရိက္ခာပေးတော့ဘူးဆို အိတိုးထုစခန်းဟာ ဆက်ပြီးရှိမရှိ မသေချာတော့ဘူး။ ကျနော်တို့ဘဝ၊ အနာဂတ်က ဘာဖြစ်မယ် မသိသေးဘူးလို့ ပြောဆိုလာသူကတော့ အိတိုးထုစခန်းဥက္ကဋ္ဌ စောညာထေ့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အခုဆိုရင် ထိုင်း-မြန်မာ နယ်စပ်ဒေသတစ်လျှောက်မှာရှိတဲ့ ဒုက္ခသည်စခန်းတွေကို စားနပ်ရိက္ခာ အဓိက အကူအညီ ပေးနေတဲ့ The Border Consortium(TBC)ဟာ အိတိုးထုဒုက္ခသည်စခန်းအတွက် ရိက္ခာတွေကို ၂၀၁၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာအထိသာ ပံ့ပိုးပေးနိုင်တော့မှာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဒုက္ခသည်တွေအနေနဲ့ ဘဝ ဆက်လက် ရပ်တည်နိုင်ရေး စိုးရိမ်သောက ရောက်နေကြရတာပါ။

KNU တောင်ငူခရိုင် KNLA တပ်မဟာ(၂) တပ်ဖွဲ့ဝင်များနဲ့ အစိုးရတပ်တို့ အပြင်းအထန် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ထွက်ပြေးရောက်ရှိလာတဲ့ ဒုက္ခသည်တွေကို TBC က ၂၀၀၆ ခုနှစ်ကနေ ၂၀၀၉ ခုနှစ်အထိ တလကို လူကြီးတဦး ဆန် ၁၆ ကီလို၊ ၁၈ နှစ်အောက်ကလေးတဦး ဆန် ၁၂ ကီလိုအပြင် အခြား ဆီ၊ ဆား၊ ပဲ စတဲ့ရိက္ခာတွေကို ကူညီပေးခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနောက်ပိုင်းမှာ TBC ကနေ အိတိုးထုစခန်းအတွက် ရိက္ခာခွဲတမ်းတွေကို ပြန်လည်လျှော့ချရာမှာ လူကြီးတဦး ဆန် ၁၂ ကီလိုနဲ့ ကလေးတဦး ဆန် ၈ ကီလိုအထိ လျှော့ကျသွားပြီး အခြားအခြေခံရိက္ခာတွေထဲမှာ ဆားတခုကလွဲလို့ ကျန်တဲ့ ရိက္ခာတွေဟာ ပံ့ပိုးမှု လုံးဝ မရှိတော့ဘူးလို့ သိရပါတယ်။

TBC ရဲ့ ရိက္ခာ ထောက်ပံ့မှုကို အဓိက အားထားနေရတဲ့ အိတိုးထုစခန်းက ဒုက္ခသည်တွေအနေနဲ့ အခုလို ရိက္ခာလျှော့ကျလာမှုတွေကြောင့် မိမိတို့မိသားစု စားဝတ်နေရေး ပြေလည်အောင် ရရာအလုပ်လုပ်ပြီး အသက်ရှင်ရပ်တည်ရေးအတွက် မနည်းကြိုးစား ရုန်းကန်နေရတယ်လို့ စခန်းနေသူ ဒုက္ခသည် စောပေါ်လေတာလေးလားမူးက အခုလို ပြောပါတယ်။

'TBC ရိက္ခာက လုံလောက်သလားဆိုတော့ မလောက်ပေမယ့် နည်းနည်း ခံသာသေးတယ်။ နောက်နှစ်တွေမှာ မပေးတော့ဘူးဆိုတော့ တော်တော်စိုးရိမ်နေရတယ်။ အခု အခြေအနေက မလောက်လည်း ကြိဖန် စားသောက်လို့ ရတယ်။ ဖက်ကောက်တာ ဖက် ၁၀၀ ဆို ဘတ်ငွေ ၂၀၀ ရတယ်။ တချို့ဆို အပြင်ထွက်ပြီး နေ့စားလုပ်တာ၊ ဈေးရောင်းတာတွေ လုပ်ရတာပေါ့။ အင်ဥ ကောက်တာ၊ စပါးရိတ်တာတွေ သူ့အချိန်နဲ့သူပေါ့။ အဲဒါ ကြိတ်ဖန်တတ်တဲ့ လူတွေနော်။ မိသားစုများပြီး မကြိတ်ဖန်စားတတ်တဲ့ မိသားစုတွေဆို တချို့ ထမင်းတောင် နပ်မှန်ပါ့မလား မသိဘူးလို့ သူက ဆိုပါတယ်။

ဒါ့အပြင် အိတိုးထုစခန်းရဲ့ ပတ်လည်မှာ မြန်မာအစိုးရ တပ်စခန်းတွေနဲ့ KNLA တပ်မဟာ(၅) လက်အောက်ခံ တပ်စခန်းတွေ ရှိနေပြီး တဖက်ကမ်းမှာလည်း ထိုင်းနိုင်ငံနဲ့ ထိစပ်နေတဲ့အတွက် ဒုက္ခသည်တွေအနေနဲ့ မြန်မာဘက်ခြမ်းမှာတော့ ခြေလျင်နဲ့ တနားရီလောက်သာ အကွာအဝေးရှိတဲ့ ဧရိယာအတွင်းမှာသာ သွားလာလို့ ရပါတယ်။

လူသားချင်းစာနာထောက်ထားမှု အကူအညီရရှိမှု လျော့နည်းလာတာကြောင့် ဒုက္ခသည်စခန်းတွေအတွက် လစဉ်ရိက္ခာပံ့ပိုးမှုပုံစံ ပြောင်းလဲ

မှာဖြစ်တယ်လို့ TBC က ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့မှာ ထုတ်ပြန်လိုက်ပြီးနောက်ပိုင်း ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်မှာရှိတဲ့ ဒုက္ခသည်စခန်း ၉ ခုမှာလည်း ရိက္ခာလျှော့ကျလာမှု အခက်အခဲနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ကြုံတွေ့လာတာ အခုချိန်ထိ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုအခက်အခဲတွေက ရိက္ခာအပြင် အခြားသော ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး စတဲ့ အကူအညီပေး ထောက်ပံ့မှုတွေမှာလည်း ယခင်ကထက် သိသိသာသာ လျော့ကျလာသလို ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်က ဒုက္ခသည်စခန်းတွေမှာရှိတဲ့ ဒုက္ခသည်တွေအကြား နေရပ်ပြန်ပို့မယ့် သတင်းဟာလည်း ၂၀၁၂ ခုနှစ် KNU နဲ့ မြန်မာအစိုးရတို့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးစာချုပ် လက်မှတ်ထိုးပြီးနောက်ပိုင်း တစထက်တစ ပိုမို ကျယ်လောင်လာခဲ့ပါတယ်။

အိတိုးထုစခန်းမှာ နေထိုင်သူများဟာ တောင်ငူ၊ ညောင်လေးပင်၊ ဖာပွန် စတဲ့ဒေသတွေကဖြစ်ပြီး စခန်းတွင်းမှာ ရပ်ကွက် ၆ ခု၊ အိမ်ထောင်စု ၄၉၁ စု၊ လူဦးရေ ၃၄၀၀ ကျော် နေထိုင်လျက်ရှိပါတယ်။ ပညာရေးအနေနဲ့ မူလတန်းကနေ အထက်တန်းအထိ သင်ကြားနိုင်တဲ့ ကျောင်းတကျောင်းနဲ့ ဆရာ၊ ဆရာမဦးရေ ၄၁ ဦး၊ ကျောင်းသူ ကျောင်းသားဦးရေ ၆၃၀ ကျော် ရှိပါတယ်။

စခန်းရဲ့ ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးဆိုင်ရာကိစ္စတွေကို ကရင်လူမှုအဖွဲ့အစည်းတွေဖြစ်တဲ့ KESAN, KDHW, KTWG, KED အပြင် ဩစတြေးလျနိုင်ငံရှိ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းတခုတို့မှ ကူညီပေးနေတာဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာမှာ အခုလက်ရှိ ဆေးဝါး မလုံလောက်မှုတွေအပြင် ပညာရေးဆိုင်ရာ အကူအညီတွေဟာလည်း လာမယ့်နှစ်မှာ ကူညီမှုရဖို့ မသေချာတော့ဘူးလို့ စခန်းတာဝန်ရှိသူတွေက ပြောဆိုနေကြပါတယ်။

အိတိုးထုစခန်း အထက်တန်းကျောင်းရဲ့ ဒုက္ခသည်အုပ်စုဖြစ်တဲ့ နော်ထိုခီဖောက် 'ကျမအနေနဲ့ တလကို ဘတ်တထောင်ရတယ်။ မလောက်ပေမယ့်လို့ ဒီလိုပဲ စားနေရတာပဲ။ ကျမတို့ပညာရေးပိုင်းဖြစ်တဲ့ ကျောင်းဆရာ၊ ဆရာမတွေအတွက် ထောက်ပံ့တဲ့ ဩစတြေးလျား ဘာသာရေးအဖွဲ့ကလည်း နောက်နှစ်ဆို မကူညီတော့ဘူးလို့ ကြားရတယ်' လို့ ပြောပါတယ်။

ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် ဒုက္ခသည်စခန်းက ဒုက္ခသည်တွေနည်းတူ အိတိုးထုစခန်းက ဒုက္ခသည်တွေအနေနဲ့ အခု ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အခက်အခဲတွေကြောင့် စခန်းဆက်လက်ရပ်တည်ရေးအတွက် ခြိမ်းခြောက်မှုတခု ဖြစ်လာနေသလို နေရပ်ပြန်ပို့ခံရမှုကိုလည်း အလားတူ စိုးရိမ်မှုတွေ ရှိနေပါတယ်။

'နေရပ်ပြန်မယ်ဆိုလည်း အဆင်မပြေဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျနော်တို့ပြန်ဖို့ နေရာမရှိသေးဘူး။ နောက်ပြီး ကျနော်တို့ အရင် လယ်တွေ၊ ယာတွေ အနီးအနားမှာလည်း အစိုးရတပ်စခန်းတွေ ရှိနေတယ်။ တကယ်လို့ပြန်ရင် နေထိုင်ရေး၊ လုပ်ကိုင်စားသောက်ရေးက တော်တော်လေးကို မလွယ်ဘူး။ ကလေးတွေရဲ့ ပညာရေးကလည်း ထိခိုက်မယ်' လို့ အိတိုးထုဒုက္ခသည် စောထီးမူးက ပြောပါတယ်။

မြန်မာအစိုးရနဲ့ ကရင်လက်နက်ကိုင် ၃ ဖွဲ့ဝင်တဲ့ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့တို့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့ နေပြည်တော်မှာ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့တဲ့ တနိုင်ငံလုံး ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ရေး ရပ်စဲမှု သဘောတူစာချုပ် NCA ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြပါတယ်။

လက်မှတ်ရေးထိုးထားတဲ့ NCA စာချုပ် အခန်း(၃) လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အကူအညီပေးမှုများ ခေါင်းစဉ်အောက်မှာ ပြည်တွင်း နေရပ် စွန့်ခွာတိမ်းရှောင်သူတွေ (IDPs)နဲ့ နေရပ်ပြန်မယ့် ဒုက္ခသည်များအရေး ပါဝင်ပြီး နေရာပြန်လည်ချထားရေး၊ အကူအညီပေးရေး စတဲ့ အစီအစဉ်တွေကို အစိုးရ၊ NGOs၊ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့တို့ ပူးတွဲညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ဖို့ ဖော်ပြထားပါတယ်။

ဒီကိစ္စပေါ် KNU တောင်ငူခရိုင် ဥက္ကဋ္ဌ ပဒိုစောအယ်ဝါးက 'NCA ထဲမှာ ဒုက္ခသည်အရေးကို ဘယ်လို စဉ်းစားကြတာလဲ။ NCA ထိုးပြီးပေမယ့် တောင်ငူ၊ ဖာပွန်၊ ညောင်လေးပင်ခရိုင်တွေကို မြန်မာတပ်မတော်က စစ်ဆင်ရေးနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်နေတုန်းပါ။ ဒုက္ခသည်တွေ ပြန်လာသင့်မသင့် သက်ဆိုင်ရာ NCA လက်မှတ်ထိုးတဲ့သူကို ပြန်မေးခွန်း ထုတ်

နှုတ်ဆိတ်မနေသင့်တော့ဘူး ဒေါန လောဘ ဒေါသ မောဟတွေ ဖုံးနေတဲ့ စောရတွေက အသားထဲခိုအောင်း ပြည်သူ့ခေါင်းကိုနင်း ပြည်အရင်းအမြစ် သယံဇာတတွေကို ခိုးဖို့ကြံ ပွင့်လင်းမြင်သာမှု မရှိတဲ့အခါ လိမ်ညာမှုတွေဟာ ဘွားဘွားပေါ်လို့လာတယ်။

မြို့သိပ်မနေသင့်တော့ဘူး သံလွင် ရေအလျင်ကို ရပ်တံ့အောင် တောင်မြောက်ဆန်တက် ဟန်ဖျက်ရေးကြံ တာတခံ ဘောင်တွေနဲ့ ထိန်းချုပ် သူလုပ်သမျှ သူ့ခိုင်းစေရာ ပြည်မျက်နှာ မထောက်သူတချို့ရဲ့ သက်မဲ့ နယ်ရပ်လေးလို့ သင့်ကိုထိုးကျွေးဖို့ ပြင်ကြပြီ။

စိတ်အေးလက်အေး အတွေးတွေချဲ့ ငေးနေနဲ့တော့ ထီးထာစွေးရေ ကိုရွှေပဲခူးရိုးမကြီးကိုလည်း ပြောလိုက်ပါ ငါနဲ့မဆိုင် အနေသာကြီး ရပ်တည်ပြီး မနေကြနဲ့တော့လို့ ကျုပ်တို့ သံလွင်ရေပြင် ဒါးဝှင် ဟတ်ကြီး ဘောကထ ကျောချမှ ခါးပြမှန်း သိခွင့်ရကြပြီကွဲ့။

သူ့စွမ်းအား သူ့အရင်းအမြစ် သူချစ်တဲ့ ပြည်သူတွေခံစားရရင် သေချင်သေ ခမ်းချင်ခမ်း စွမ်းပြလိုက်ချင်တယ်ဆိုတဲ့ အတ္တမဲ့ သံလွင်မြစ်တစ်စင်း ဒင်းတို့ကြောင့် မှောင့်မှောင့်မှားမှား သားကောင်ချင်းကိန်းဆိုက်တဲ့အခါ စီးကျလာမျက်ရည်တွေဟာ ဘောကထမှာ ဆိုလို့လာတယ်လေ။

ဘောကထချောင်းဖျားမှာ သောကလာပေါင်းမိရောသလား ကျောက်နဂါးကြီးရေ ဒဏ်ရာတွေ ပြောပြလိုက်ပါအုံး ဘုံးဘုံးလဲခဲ့တဲ့ တောတန်းကြီးအကြောင်း ခေါင်းမဖော်နှစ်မြုပ်သွားရှာ လယ်ယာမြေဇာတ်မြောများ နောက်ကျော ခါးထိုးခံရတဲ့အကြောင်းတွေပေါ့။

သင့်ကြောင့် သဘာဝတရား မဟားဒရား မဖောက်ပြန်စေ ပြည်သူတွေ မနစ်နာကြစေရေး ရှေးရှုဆောင်ရွက် ထိန်းသိမ်းရန်ဝန်တာ ကမ္ဘာကြီး တည်နေသေးသရွေ့လည်း ဆည်းလည်းရှိုက်သံလေးလို့ နားဝင်ချို့ အေးမြနေစေချင်ပါ ဘောကထမျက်ရည် ခမ်းခြောက်ပါစေသတည်း။

လက်ာဒီပ ၂၀ မတ်လ၊ ၂၀၁၆

ပြန်မလား၊ ဆက်နေမလား အဲဒီ နှစ်ခုထဲက တခုကို ရွေးရ မယ်ဆိုရင် ကျနော်ကတော့ လက်ရှိ အခြေအနေလေး အတိုင်းပဲ ဆက်ရှိနေစေချင် ပါတယ် ...

ချင်ပါတယ်။ အခု စစ်ဆင်ရေးနယ်မြေထဲကို ပြန်လာသင့်မသင့်ကိုတော့ ပြည်သူတွေကိုယ်တိုင် ရွေးချယ်ကြဖို့ပါပဲ' လို့ အမြင်သဘောထား ပေးခဲ့ပါတယ်။

NCA စာချုပ်မှာပါရှိတဲ့ တပ်နေရာပြန်လည်ချထားရေး၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာရေး၊ နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးမှုနဲ့ အခြားသော စာချုပ်အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာလုပ်ငန်းတွေအပြင် ဒုက္ခသည်တွေအတွက် နေရာချထားရေး ကိစ္စရပ်တွေမှာလည်း အစိုးရနဲ့ KNU ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက် ပီပြင်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာတာ မတွေ့ရသေးပါဘူး။

ကူညီထောက်ပံ့မှုလျှော့ကျတာ (သို့မဟုတ်) မရှိတော့တဲ့အချိန် ပြန်လည်အခြေချ လုပ်ကိုင် စားသောက်စရာ နေရာမရှိ (သို့မဟုတ်) အဆင်သင့် မဖြစ်သေးတဲ့အချိန်မှာ အိတိုးထုဒုက္ခသည်စခန်းက ဒုက္ခသည်တွေရဲ့ တောင်းဆိုချက်၊ မျှော်လင့်ချက်တွေက ဘာတွေပါလဲ။

စခန်းရဲ့ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ စောညာထေ့ ပြောတာက 'စခန်းအတွက် လာမယ့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်မှာ ဘယ်လိုလာမလဲ မသိဘူး။ ဘာတခုမှ စီစဉ်ထားကြတာ မတွေ့သေးဘူး။ ပြန်ရမယ်ဆိုရင်လည်း ကျနော်တို့လုပ်စားတဲ့ လယ်ယာတွေနားမှာရှိတဲ့ အစိုးရတပ်တွေ အကုန်မရှိတော့မှ ကျနော်တို့ပြန်ရဲမယ်။ အစိုးရသစ်၊ KNU နဲ့ နိုင်ငံတကာက ကျနော်တို့ကို ကူညီပေးဖို့ တောင်းဆိုချင်ပါတယ်။ ပြန်မလား၊ ဆက်နေမလား အဲဒီနှစ်ခုထဲက တခုကို ရွေးရမယ်ဆိုရင် ကျနော်ကတော့ လက်ရှိအခြေအနေလေးအတိုင်းပဲ ဆက်ရှိနေစေချင်ပါတယ်' လို့ ရင်ဖွင့်ပြောဆိုခဲ့ပါတယ်။

ဖုန်းရောင်း

“ကြိုးတန်းပေါ်ကဘဝများ”စာအုပ်ဘားမားလင့်ခ်(BURMA LINK)ကပထမဦးဆုံးအကြိမ်ထုတ်ဝေ

မတ် ၁၂ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စအိုင်းဆူး ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် အခြေစိုက်သည့် ဘားမားလင့်ခ် (Burma Link)အဖွဲ့မှ ထိုင်းရင်းသားဒေသများတွင် ကြုံတွေ့ရသည့် ထိုင်းရင်းသားများ၏ ဘဝဖြတ်သန်းမှုများကို အခြေခံ၍ ပထမဆုံးအကြိမ် ရေးသားထားသည့် “ကြိုးတန်းပေါ်

က ဘဝများ”စာအုပ်ကို ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့၌ ယနေ့ မိတ်ဆက် ဖြန့်ချိလိုက်သည်။ ဘားမားလင့်ခ်ကို ပါဝင်တည်ထောင်သူတစ်ဦးဖြစ်သည့် စောအထွန်းက ပြည်တွင်းမှာနေတဲ့လူတော်တော်များများက ထိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ဘဝကို မသိကြဘူး။ ထိုင်းပြည်ကောင်းနေတယ် လို့ပဲ

ထင်ကြမယ်။ ဒါနဲ့ ၂၀၁၃ ခုနှစ်က စပြီးတော့ အင်တာဗျူးတွေ လိုက်လုပ်တယ်။ အဲဒီကနေ ရလာတဲ့ ထိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဘဝဖြတ်သန်းမှုအကြောင်းတွေကို အင်တာနက်ပေါ်မှာ တင်တယ်။ အင်တာနက်ပေါ်မှာပဲ တင်တော့ လူတိုင်း မဖတ်ဖြစ်ဘူး။ ဒါနဲ့ စာအုပ်ထုတ်ဝေလိုက်ရင် လူတော်တော်များများ

► ကျောစိုး “ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင်အားလုံးပါဝင်လာနိုင်ရေး”မှ

နွေး ညှိနှိုင်းရန် ALP မှ ခိုင်စိုးနိုင်အောင် ဦးဆောင်သော အဖွဲ့ဝင် ၈ ဦးပါ Delegation for EAO Unity (DEU) ကိုလည်း ထပ်မံ ဖွဲ့စည်းလိုက်ပြီး ခူးဦးရယ် ဦးဆောင်သည့် UNFC ၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ Delegation for Political Negotiation (DPN) အဖွဲ့တို့ မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့၌ ပထမဆုံးအကြိမ် ထပ်မံ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ယင်းဆွေးနွေးမှုများ နှင့်ပတ်သက်၍ ခူးဦးရယ်က ‘ကျနော်တို့အလွတ်သဘော တွေ့တဲ့အခါကျတော့ တိတိပပ ပြောတယ်လို့ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ဒါပေမယ့် ကျနော်တို့ညီညွတ်ရေး ရှေ့ဆက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အရေးကြီးတယ်ဆိုတာတော့ အားလုံး တညီတညွတ်တည်း သဘောထား ရှိကြပါတယ်။ အစိုးရသစ်ကလည်း ဘယ်လိုလမ်းကြောင်းနဲ့ ဘယ်လို

► ကျောစိုး “ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင်အားလုံးပါဝင်လာနိုင်ရေး”မှ

ဆက်သွားမလဲ။ ကျနော်တို့လည်း မသိရသေးတော့ ကျနော်တို့ဘက်ကလည်း ဘယ်လိုပြင်ဆင်ရမလဲ။ ဘယ်လိုအနေအထားနဲ့ သွားရမလဲဆိုတာ အချိန်မှာ ပြောလို့မရသေးပါဘူး’ဟု ပြောသည်။

NCA စာချုပ်အရ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် အဖွဲ့များ အနေဖြင့် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး လုပ်ငန်းအကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် နိုင်ငံရေး ဆွေးနွေးမှုဆိုင်ရာ မူဘောင်ရေးဆွဲခြင်း၊ အမျိုးသားအဆင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကျင်းပခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုသဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုခြင်း၊ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် အတည်ပြုခြင်း စသည်တို့ကို အဆင့်ဆင့် လုပ်ဆောင်သွားရမည် ဖြစ်သည်။

ယင်းစာချုပ် အကောင်အထည်ဖော်မှုအရ ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကို

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီ ၁၂ ရက်မှ ၁၆ ရက်နေ့အထိ နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီဖြစ်ပြီး အစိုးရအဖွဲ့သစ်လက်ထက် ကျင်းပမည့် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံနှင့် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ အဆင့်ဆင့်တွင် ထိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အင်အားစုများက အားလုံး ပါဝင်လာနိုင်ရေးကို လိုလားနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

NCA စာချုပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် ထိုင်းရင်းသားလက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ထိုင်းရင်းသား လူမျိုးများအားလုံး၏ နိုင်ငံရေး ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်သည်အထိ အစိုးရသစ်၊ တပ်မတော်နှင့် ညှိနှိုင်းအကောင်အထည် ဖော်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ထိပ်သီးအစည်းအဝေး အပြီးတွင် သဘောထား ထုတ်ပြန် ထားသည်။

ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာရန် ခွင့်ပြုမိန့်စာကို ပြီးခဲ့သည့်နှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့က ထုတ်ပြန်ထားသည်။

အလားတူ မင်းလွင်တောင် သတ္တုစမ်းသပ်မှုနှင့် ဘီလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်မှုလုပ်ငန်းကို ကန့်ကွက်ကြောင်း ၎င်းဒေသရှိ ဒေသခံရွာသားများ စုပေါင်း၍ မွန်ပြည်နယ် အစိုးရထံသို့ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၆ ရက်နေ့က အသနားခံစာတစောင် ပေးပို့ခဲ့သေးသည်။ ပိန္နဲတောကျေးရွာအုပ်စုရှိ မင်းလွင်တောင်မြေ အနီးတဝိုက်တွင် မင်းလွင်ရွာ၊ ဝမ်းဘဲအင်း၊ ထီးညာလှ၊ ပိန္နဲတော၊ ပန်းသာယာ၊ အလယ်ရွာ စသည့် ကျေးရွာများ တည်ရှိသည်။

► ကျောစိုး “မင်းလွင်တောင်ဘီလပ်မြေစက်ရုံစီမံကိန်း”မှ

ကန့်ကွက်တာ ဖြစ်ပါတယ်’ဟု ပြောသည်။

ယနေ့ပြုလုပ်သည့် တွေ့ဆုံပွဲတွင် KNU မှ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ပဒိုစောတာဒိုမှူး၊ သထုံခရိုင် အတွင်းရေးမှူး ပဒိုစောကိုလင်းနှင့် အဖွဲ့ အပါအဝင် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ဖားအံမြို့နယ် ကရင်စာ/ယဉ်၊ မွန်ပြည်နယ်ရှိ သထုံ၊ မော်လမြိုင်၊ ကျိုက္ခမီ၊ မုဒုံ၊ ကျိုက်မရော စသည့် မြို့နယ်တို့မှ ကရင်စာ/ယဉ် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အရပ်ဖက် လူမှု အဖွဲ့အစည်းအချို့နှင့် မင်းလွင်တောင် ဒေသခံလူထုများ စုစုပေါင်း ၅၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

KNU သထုံခရိုင် အတွင်းရေးမှူး ပဒိုစောကိုလင်းက ‘ဒီလုပ်ငန်းက စမ်းသပ်တဲ့အဆင့်ပဲ ကျနော်တို့ ခွင့်ပြုတာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော်

တို့က ပြည်သူတွေကို ကိုယ်စားပြုပြီး အလုပ်လုပ်နေတဲ့ အဖွဲ့ပါ။ ပြည်သူတွေ သဘောမတူတာကို ကျနော်တို့ လုံးဝ မလုပ်ပါဘူး။ အမြဲလေးစားပါတယ်။ စမ်းသပ်ကာ လလွန်သွားရင် ပြည်သူတွေရဲ့ သဘောထားကို ပြန်ယူမယ်။ သူတို့ရဲ့ သဘောထားအတိုင်းပဲ ကျနော်တို့ လုပ်သွားမယ်’ဟု ပြောသည်။

မင်းလွင်တောင်ကို ဓာတ်သတ္တု စမ်းသပ်တိုင်းတာကာလမှာ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၂၂ ရက်မှ ၂၀၁၆ ဧပြီ ၂၁ ရက်နေ့အထိဖြစ်ပြီး ဖြစ်မြောက်နိုင်စွမ်းလေ့လာရန် ကာလကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၂၂ ရက်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီ ၂၂ ရက်နေ့အထိဖြစ်ကြောင်း မြန်မာအစိုးရ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနမှ ဓာတ်သတ္တု စမ်းသပ် တိုင်းတာရန်နှင့်

ဖတ်ဖြစ်ဖို့ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဘဝတွေ၊ ခံစားချက်တွေကို ကျနော်တို့ ဖော်ပြပေးချင်လို့ပါ’ဟု ပြောသည်။

ထို့အပြင် ပြောင်းလဲလာသည့် မြန်မာ့နိုင်ငံရေး အခြေအနေအရ မြန်မာအစိုးရ၏ တိုင်းရင်းသားများအပေါ် ဖိနှိပ်ဆက်ဆံမှု နောက်ကြောင်းဖြစ်ရပ်များကို ပိုမို သိရှိစေရန်နှင့် တိုင်းရင်းသားများ၏ အခက်အခဲများကို ပိုမို သိရှိနားလည်သွားမည်ကိုလည်း မျှော်လင့်ကြောင်း စောအထွန်းက ဖြည့်စွက်ပြောဆိုသည်။

၎င်းစာအုပ်တွင် တိုင်းရင်းသား ခေါင်းဆောင်များ၊ ဒီမိုကရေစီ အရေး လှုပ်ရှားသူများ၊ အမျိုးသမီး အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားသူများ၊ ရွှေ့ပြောင်းကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ၊ နယ်လှည့်ဆေးသူနာပြုများ ထဲမှ လူပုဂ္ဂိုလ်ဆယ်ဦး၏ ခက်ခဲသော ဘဝဖြတ်သန်းမှုအကြောင်းကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၅ ခုနှစ်အထိ အချိန်ယူကာ စုဆောင်းရေးသားထားခြင်းဖြစ်သည်ဟုလည်း ဘားမားလင့်ခ် တည်ထောင်သူတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဖင်လန်နိုင်ငံသူ Ms. Leena က မိတ်ဆက်ပွဲတွင် ရှင်းပြခဲ့သည်။

စာမျက်နှာ ၁၄၆ မျက်နှာပါရှိသည့် ထိုစာအုပ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် “Lives on the Line” အမည်ဖြင့်

► ကျောစိုး “လူထုအခြေပြုကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ”မှ

လူထုအခြေပြု ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်း (CBHO) များက ပြောဆိုသည်။

နယ်စပ်နှင့် တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့ဖြင့် ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည့် ကျန်းမာရေးပေါင်းစည်းမှု အမာခံအင်အားစု (HCCG) က ကမကထပြု၍ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ မဲဆောက်မြို့တွင် မတ်လ ၂၄ ရက်နှင့် ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် မြန်မာပြည်ရှိ ကျန်းမာရေးစနစ်တစ်ခု ပိုမို ကောင်းမွန်ရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ၆ လပတ်အစည်းအဝေးတွင် ယခုလို ပြောဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ ဆေးပညာရှင်များအသင်း (BMA) ဒါရိုက်တာ စောနေထူးက ‘အစိုးရသစ်အနေနဲ့ ကျနော်တို့ရဲ့ ရှိထားပြီးဖြစ်တဲ့ အရင်းအမြစ်တွေဖြစ်တဲ့ ကျနော်တို့ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းတွေ၊ ကျန်းမာရေးပေါ်လစီတွေ၊ ကျန်းမာရေးလုပ်သားတွေကို အသိအမှတ်ပြုပေးလိုက်ရင် အစိုးရသစ်ရဲ့ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတွေကို အများကြီး လျှော့ချလာနိုင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်’ဟု ပြောသည်။

ယမန်နေ့က ပြုလုပ်ပြီးစီးခဲ့သည့် ယင်းအစည်းအဝေးတွင် တိုင်းရင်းသားကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အနာဂတ် ဖက်ဒရယ်ပြည်ထောင်စုတွင် လက်ရှိ အစိုးရ ကျင့်သုံးနေသည့် ကျန်းမာရေးစနစ်ကို ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှု လျှော့ချပြီး အများပါဝင်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အာဏာခွဲဝေ အုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးစနစ် ဖြစ်ပေါ်လာရေးကို လိုလားကြောင်းလည်း ဆွေးနွေး ပြော

ထုတ်ဝေထားခဲ့ပြီး အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာဖြင့် အုပ်စုပေါင်း ၁၄၀၀ ကျော် ရေးသားထုတ်ဝေလိုက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ၎င်းစာအုပ်မိတ်ဆက်ပြီး နောက်ပိုင်း ပြည်တွင်း၊ နယ်စပ်နှင့် နိုင်ငံရပ်ခြားသို့ တပြိုင်နက် ဖြန့်ချိရောင်းချသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ကိုယ်တွေ့ဖြစ်သန်းမှု အကြောင်း ရေးသားဖော်ပြခဲ့ရသူ ကရင်အမျိုးသား ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်-KNDO စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်မှူးချုပ် စောနယ်ဒါးဘိုမြက ‘တော်လှန်ရေးထဲမှာ လုပ်နေတဲ့သူနဲ့ ပြည်တွင်းထဲက တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတချို့ရဲ့ တော်လှန်ရေးအလုပ်တွေနဲ့ အတွေ့အကြုံတွေကို အင်တာဗျူးပြီး ရေးထားတာကြောင့် ဒီစာအုပ်ကိုဖတ်ဖြစ်တဲ့ သူတိုင်းက ကျနော်တို့ရဲ့ တော်လှန်ရေး အလုပ်တွေနဲ့ အတွေ့အကြုံတွေ တိုင်းရင်းသားတွေရဲ့ ဘဝဖြတ်သန်းမှုတွေကို ပိုပြီး သိရှိနားလည်လာလိမ့်မယ်လို့ ကျနော် ယုံကြည်မိပါတယ်’ဟု ကရင်ဘာသာဖြင့် ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

ထို့အပြင် လက်ရှိဖော်ဆောင်နေသည့် ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်များ၌ တိုင်းရင်းသားများ၏ အခြေအနေအမှန်များအတိုင်း ရှေ့ဆက် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်သည့် နည်းလမ်းကောင်းများကို

လည်း ပိုမိုသိရှိနားလည်သွားရန် ၎င်းစာအုပ်ပါ အကြောင်းအရာများက အထောက်အကူပြုလိမ့်မည်ဟု လည်း ဗိုလ်မှူးချုပ်စောနယ်ဒါးဘိုမြက ဖြည့်စွက် ပြောဆိုသည်။

အလားတူ စာအုပ်ပါ ကလေး နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသား ဖြစ်ခဲ့သူ ကိုစိုးလွင်က ‘ကျနော်တို့ကို အရင်အစိုးရ(စစ်အစိုးရ) ကျူးလွန်ခဲ့တဲ့ အဖြစ်အပျက်မျိုး၊ ဘယ်လို လုပ်ဆောင်ခဲ့တယ်ဆိုတာ နောက်ပိုင်း လူငယ်တွေကို သိရှိစေချင်ပါတယ်။ ဒီအမှုကို ကျူးလွန်ခဲ့သူတွေဟာ သူတို့ကို ကျနော်တို့ ကိုယ်ထိလက်ရောက် မလုပ်ဘူး။ မှန်တာကိုလုပ်ခဲ့တာပဲမို့ သူတို့ကို ပြန်တရားစွဲဖို့ ကျနော်တို့ စီစဉ်ထားပါတယ်’ဟု ဆိုသည်။

ဘားမားလင့်ခ် (Burma Link) အဖွဲ့ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ်မှစ၍ မြန်မာလူထု၏အသံကို ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ ကြားသိစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ်၊ မယ်လဒူကွသည့်စခန်း၌ မြန်မာအရေးစိတ်ဝင်စားသည့် နိုင်ငံခြားသားများနှင့် မြန်မာပြည်ရှိ တိုင်းရင်းသား ပြည်သူများဖြင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အသေးစိတ်သိရှိလိုပါက www.burmalink.org သို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုနိုင်သည်။

ဆရာဖိလစ်က ယခုလို ပြောသည်။

‘အစိုးရသစ်အနေနဲ့ တိုင်းရင်းသားဒေသတွေကို အထူး ကျန်းမာရေး စီမံချက်တွေ လုပ်ပေးဖို့လိုအပ်တယ်။ ဒီလို ဆောင်ရွက်တဲ့နေရာမှာ တိုင်းရင်းသား ဒေသခံ လူထုတွေ၊ အဖွဲ့အစည်းတွေရဲ့ အသံတွေ နားထောင်ပြီး လုပ်စေချင်တယ်။ ဥပမာ ပြည်မက ဘယ်လောက်ပဲတော်တဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းဖြစ်ပါစေ၊ ဒေသခံစကားနားမလည်ရင် ဘယ်လိုမှ ထိထိရောက်ရောက် လုပ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး’ဟု ဆရာဖိလစ်က ပြောသည်။

တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်းများမှာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာအပါအဝင် ဆေးဘက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်း၊ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေး၊ မျိုးဆက်ပွား ကျန်းမာရေး၊ မိသားစုစီမံကိန်း၊ ရေနံပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး၊ ကူးစက်ရောဂါ ထိန်းချုပ်ခြင်း၊ ကျန်းမာရေးပညာပေးခြင်း၊ ကျန်းမာရေးသတင်းစနစ်၊ ၅ နှစ်အောက် ကလေးများ အာဟာရ မြှင့်တင်ခြင်း၊ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း၊ တိုက်ကျွေးခြင်း စသည့် ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်နေကြသည်။

ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ ဆုံချက်ရနိုင်ရေး ရည်ရွယ်ပြီး ဆောင်ရွက်သည့် အစုအဖွဲ့ (HCCG) ကို တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်း ၄ ဖွဲ့၊ နယ်စပ်ဒေသအခြေစိုက် လူထုအခြေပြု ကျန်းမာရေးအဖွဲ့အစည်း ၄ ဖွဲ့ဖြင့် စုပေါင်းပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ မေလတွင် စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်တိုင်းရင်းသားရေးရာကော်မတီကို ပြင်ပညာရှင်များဖြင့်ဖွဲ့စည်းမည်

မတ် ၂၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောထွန်းလင်း ဒုတိယအကြိမ် မွန်ပြည်နယ် လွှတ်တော် တိုင်းရင်းသားရေးရာ ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရာတွင် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် မဟုတ်သည့် ပညာရှင်များလည်း ပါဝင်မည်ဟု အစိုးရသစ်တွင် မွန်ပြည်နယ် ကရင် တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူမည့်သူ စောအောင်မြင့်ခိုင်က ကရင်သတင်းစဉ် သို့ ယနေ့ ပြောသည်။

၎င်းက 'မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်၊ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ကော်မတီဖွဲ့တဲ့အခါ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်မဟုတ်တဲ့ ပြင်ပ ပညာရှင်တွေကိုလည်း ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းသွားမယ်။ ကရင်မှာဆို မော်လမြိုင်က စောဟိုရှေးရယ်၊ သထုံမြို့နယ်မှာနေတဲ့ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ တရားဝင်ရအောင် စတင်တောင်းဆိုပေးခဲ့တဲ့ စောသာဂေးရဲ့ အနွယ်ဝင် စောကျော်မိုးပါမယ်။ ပညာရှင်တွေအနေနဲ့ ကရင်ရေးရာ ဝိုင်းလုပ်ဖို့အတွက်ပါ။ သူတို့ကို မေးပြီးတော့ နာမည်စာရင်း ထည့်

ထားတယ်'ဟု ပြောသည်။ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်၊ တိုင်းရင်းသားရေးရာကော်မတီ စတင်ဖွဲ့စည်းသည့်အခါ ပြည်နယ်အတွင်း နေထိုင်သည့် မွန်၊ ကရင်၊ ဗမာနှင့် ပအိုဝ်းတိုင်းရင်းသားတစ်ချင်းစီမှ ပညာရှင် ၂ ဦးစီ ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းရန် စီစဉ်ထားသည်ဟု စောအောင်မြင့်ခိုင်က ဆက်ပြောသည်။

ထိုသို့ မွန်ပြည်နယ်၊ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ကော်မတီတွင် ပညာရှင်အဖြစ် ပါဝင်ရန် ကမ်းလှမ်းခံရသူတစ်ဦးဖြစ်သည့် စောဟိုရှေးမှာ ကရင်အမျိုးသားပါတီ (KNP)၊ မွန်ပြည်နယ် တာဝန်ခံတစ်ဦးဖြစ်သလို ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ယင်းပါတီကိုယ်စားပြု မွန်ပြည်နယ် ကရင်ရေးရာဝန်ကြီး ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် ဝင်ပြိုင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် မော်လမြိုင်မြို့နယ်၊ ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ မွန်ပြည်နယ်လွှတ်တော်၊ တိုင်းရင်း

သားရေးရာ ကော်မတီတွင် ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန် ကမ်းလှမ်းခံရသူ စောဟိုရှေးက 'အတီးကို လာခေါ်ထားတာတော့ ဟုတ်တယ်။ တိတိကျကျတော့ မသိရသေးဘူး။ တကယ်လို့ ကော်မတီမှာ လုပ်ရမယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကရင်တိုင်းရင်းသားတွေနဲ့ ညီအစ်ကို အခြားတိုင်းရင်းသားတွေရဲ့အရေးကို အတတ်နိုင်ဆုံး လုပ်သွားမယ်လို့ ပြောချင်တယ်'ဟု စောဟိုရှေးက ပြောသည်။

၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက် စတင်ပေါ်ပေါက်လာသည့် ပြည်နယ်လွှတ်တော်များတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာကော်မတီကို ထည့်သွင်း ဖွဲ့စည်းမှုများ ရှိခဲ့ဖူးသော်လည်း လှုပ်ရှားမှုအပိုင်း အားနည်းကာ လူသိနည်းပြီး ယခု ဒုတိယအကြိမ် ပြည်နယ်လွှတ်တော် တိုင်းရင်းသားရေးရာ ကော်မတီများ မည်သို့ လုပ်ဆောင်သွားမည်ကို ဆက်လက် စောင့်ကြည့်ရမည်ဟု မွန်ပြည်နယ်အတွင်း ဒေသခံများက ပြောဆိုနေကြသည်။

အစိုးရသစ်လက်ထက်တိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီးဌာန ထားခြင်းအပေါ် ပအိုဝ်းတိုင်းရင်းသားများကြိုဆို

မတ် ၂၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် နန်းစေမြီးခေ

အစိုးရသစ် လက်ထက်တွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန တစ်ခု ဖြစ်ရှိလာခြင်းသည် တိုင်းရင်းသားများ၏ လိုအပ်ချက်များနှင့် တိုင်းရင်းသား၏ အရေးကို ထိရောက်စွာ လုပ်ကိုင်နိုင်ပေးရန် မျှော်လင့်သည့်အတွက် ယင်းကို ကြိုဆိုထောက်ခံကြောင်း မတ်လ ၂၃ ရက် (တပေါင်းပြည့်နေ့)တွင် ကျရောက်သည့် ဖားအံမြို့နယ် သာမညကျေးရွာ၏ ပအိုဝ်းအမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ပအိုဝ်းတိုင်းရင်းသားများက ပြောဆိုခဲ့သည်။

၎င်းအခမ်းအနား တက်ရောက်သည့် နန်းခင်မာချိုက 'တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနတစ်ခု ရှိလာတာ ကျမတို့ တိုင်းရင်းသားအနေနဲ့ ကြိုဆိုတယ်။ ဘာဖြစ်လဲဆိုတော့ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနရှိရင် တိုင်းရင်းသားအရေးတွေကို ကြည့်ပေးနိုင်မယ် ကျမတို့ ပအိုဝ်းဆိုရင် မြန်မာပြည်မှာ အများကြီးရှိတယ်။ ဒါပေမယ့် ပြည်နယ် မရှိသေးဘူး။ မဖြစ်နိုင်သေးတဲ့ အချိန်မှာ ကျမတို့ ကရင်ပြည်နယ်မှာ နေတယ်ဆိုတော့

ကရင်ပြည်နယ်တွင်းမှာရှိတဲ့ တိုင်းရင်းသားအားလုံး တန်းတူ အခွင့်အချင်ပါတယ်'ဟု ပြောသည်။

ယခင် အစိုးရသက်တမ်းတွင် ဝန်ကြီးဌာန ၃၆ ခုရှိခဲ့ပြီး NLD အစိုးရသစ် လက်ထက်တွင် ယခင်ရှိခဲ့သည့် ဝန်ကြီးဌာနများကို ပြန်ပေါင်းခြင်း၊ နာမည်ပြောင်းခြင်းများ ပြုလုပ်ကာ ဝန်ကြီးဌာန ၂၁ ခုသာ ကျရောက်သည့် ဖားအံမြို့နယ် သာမညကျေးရွာ၏ ပအိုဝ်းအမျိုးသားနေ့ အခမ်းအနားတွင် ကရင်ပြည်နယ်အတွင်းရှိ ပအိုဝ်းတိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး တစ်ဦးက ပါဝင်လာခဲ့သည်။

'အရင်က ပြည်နယ်နဲ့ တိုင်းဒေသမှာ တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးတွေ ရှိတယ်။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်မှာတော့ မရှိလို့ လုပ်ကိုင်ရတာ အဆင်မပြေဘူး။ အရင် သမ္မတရုံး ဝန်ကြီးဌာနက လုပ်ပေးတယ်။ ဒါပေမယ့် သူတို့က တခြားဝန်ကြီးဌာန ရှိတယ်ဆိုတော့ ဒီတိုင်းရင်းသားအရေးတွေကို ကောင်းကောင်းလုပ်ပေးလို့ မရဘူး။ အခု ရှိလာမယ်ဆိုတော့ ပြောဆိုရတာ လွယ်မယ် ဘတ်ဂျက်

ကိစ္စက အစ ညှိနှိုင်းရတာတွေ လွယ်လာမယ်ဟု လက်ရှိ ကရင်ပြည်နယ်၊ ပအိုဝ်းတိုင်းရင်းသားရေးရာဝန်ကြီး ခွန်သန်းမြင့်က ပြောသည်။

ကရင်ပြည်နယ်တွင် တရားဝင်ကျင်းပခွင့်ရသည့် ပအိုဝ်းအမျိုးသားနေ့သည် ၃၆ ကြိမ်မြောက်ရှိပြီဖြစ်ပြီး ပအိုဝ်းလူမျိုးစုများ ရှိရာ မြို့နယ်များတွင် ပအိုဝ်းအမျိုးသားနေ့ကို မြို့နယ်အလိုက် ကျင်းပကာ အဆိုပါ အမျိုးသားနေ့တွင် ကရင်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု၊ မွန်စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့တို့မှလည်း တက်ရောက် အားပေးခဲ့ကြသည်။

ပထမအကြိမ် ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ရေးဆွဲခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသား အခွင့်အရေးများ ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေး ဥပဒေကို ပြီးခဲ့သည့် ၂၀၁၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ယင်းဥပဒေထဲတွင် တိုင်းရင်းသားရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန တစ်ခုဖွဲ့စည်းရန် ပါရှိခဲ့ပြီး အသစ်ဖွဲ့စည်းသည့် အစိုးရသစ်တွင် ယခုလို ယင်းဝန်ကြီးဌာနက ဖွဲ့စည်းသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်းဂျာနယ်လစ်ကွန်ရက်မှပထမအကြိမ် သတင်းပညာဆုချီးမြှင့်ပေးအပ်

မတ်လ ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် စောမြတ်ဦးသာ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး အတွင်းရှိ ထားဝယ်မြို့၌ မတ်လ ၁၉ ရက်မှ ၂၀ ရက်နေ့အထိ ပြုလုပ်ကျင်းပသည့် မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်း ဂျာနယ်လစ်ကွန်ရက် (SMJN) နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးနှင့် ညီလာခံတွင် ပထမ အ

ကြိမ်မြင့် သတင်းပညာဆု ချီးမြှင့်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်းရှိ သတင်းသမားများအတွက် သတင်းရေးသားရာတွင် အရည်အသွေးမြင့်တင်ရန်နှင့် နောင်လာမည့် အချိန်တွင် သတင်းသမားကောင်းများ ပေါ်ထွန်းလာရန် ရည်ရွယ်ပြီး သတင်းပညာဆုပြိုင်ပွဲ တစ်ခုကို

လုပ်ဆောင်ပေးကာ ဆုရရှိသူ ၅ ဦးကို ချီးမြှင့်ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်ဟု SMJN မှ သတင်းနှင့် ပြန်ကြားရေးဖြစ်သူ ကိုကျော်စိုးက ပြောသည်။ သတင်းထောက် ၁၄ ဦး ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သည့် ၎င်းသတင်းပညာဆုပြိုင်ပွဲ၌ စိစစ် ရွေးချယ်သည့်အခါ ပထမဆု ကိုဆက်နေ

လင်းအောင်(ဟင်္သာ မိဒီယာ)၊ ဒုတိယဆု ဦးတင့်လွင် (ထားဝယ်ဝပ်ချို)၊ တတိယဆု စောညွန့်သောင်း (ကရင်သတင်းဌာန)တို့အပါအဝင် နှစ်သိမ့်ဆု ၂ ဦးတို့က အသီးသီး ဆုရရှိခဲ့ကြသည်။

တတိယဆု ရရှိသွားသူ စောညွန့်သောင်းက 'ကျနော် ဒီသတင်းကို လွန်ခဲ့တဲ့ ပထမအကြိမ် ကရင်ပြည်နယ် လွှတ်တော် ၅ နှစ် သက်တမ်းမှာ လွှတ်တော်ကျင်းပတဲ့ ခန်းမဆောင်မှာ တကြိမ်တခါမှ ဘယ်သတင်းထောက်မှ သတင်းယူခွင့် မရခဲ့တဲ့အကြောင်းကို ဖော်ပြရေးသားတဲ့ သတင်းပါ။ ဒီသတင်းကိုလည်း ၅ နှစ်အတွင်း လိုက်ရပါတယ်။ ဒီလိုဆုရတော့ မိခင်ဌာနဖြစ်တဲ့ KIC ကရင်သတင်းဌာနအတွက် ကျနော်ဂုဏ်ယူမိပါတယ်'ဟု ပြောသည်။

SMJN မှ ဦးစီးလုပ်ဆောင်သည့် ၎င်းပြိုင်ပွဲတွင် ကရင်ပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်း ဒေသကြီး အတွင်းရှိ သတင်းသမားများ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ကြပြီး မြန်မာ

နိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းကောင်စီမှ စိစစ်ရေးအဖွဲ့က အဓိကအချက် ၅ နှင့် အညီ စိစစ်ရွေးချယ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံ စာနယ်ဇင်းကောင်စီ အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ ကိုဇေယျာလှိုင်က ပြောသည်။

'သတင်းအကြောင်းအရာ တင်ဆက်မှုရှိသလား။ ပေးသတင်းလား လိုက်သတင်းလား။ သတင်းအရင်းမြစ်တွေ မျှတအောင် ပါရဲ့လား။ တိကျအောင်ဖော်ပြရဲ့လား။ သတင်းတင်ဆက်ပုံ ကောင်းရဲ့လား။ လူအများအတွက် သက်ရောက်မှု ဘယ်လောက် ရှိလဲ။ ရှုထောင့်ကော အသစ်ဖြစ်ရဲ့လား။ ဒီ ၅ ချက်ကို အခြေခံပြီးအကဲဖြတ် ၃ ဦးနဲ့အတူ အမှတ်ပေါင်းပြီး ကျနော်တို့ ဆုံးဖြတ်ကြပါတယ်'ဟု ပြောသည်။

ထားဝယ်မြို့၌ ပြုလုပ်သည့် SMJN နှစ်ပတ်လည်အစည်းအဝေးတွင် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးခင်မောင်အေး၊ စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီး ဦးအောင်ကျော်ကျော်ဦး၊ မြန်မာ

သတင်းမီဒီယာကောင်စီ (MPC) နှင့် မြန်မာပြည်တောင်ပိုင်းဂျာနယ်လစ်ကွန်ရက် (SMJN) အဖွဲ့ စုစုပေါင်း ၁၀၀ ဝန်းကျင်ခန့် တက်ရောက်ကြခဲ့သည်။

အစည်းအဝေးတွင် ပြောင်းလဲနေသည့် သတင်းမီဒီယာအခန်းကဏ္ဍနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ မြန်မာသတင်းသမားများ ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ သတင်းရယူနိုင်ရေးအတွက် သိသင့်သိထိုက်သော ဆိုင်ရာဥပဒေများနှင့် မီဒီယာဥပဒေများအပြင် SMJN ၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အတွက်လည်း ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြသည်။

ကရင်ပြည်နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်၊ တနင်္သာရီတိုင်းတို့ရှိ မီဒီယာသမားများအတွက် စွမ်းရည်မြှင့် သင်တန်းများ ပြုလုပ်ကာ အရည်အသွေး ပိုမြင့်မားလာစေရန် ရည်ရွယ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံ တောင်ပိုင်း ဂျာနယ်လစ်ကွန်ရက် (Southern Myanmar Journalist Network-SMJN) ကို ၂၀၁၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်တွင် အားလုံးပါဝင်လာနိုင်ရေး ကြိုးစားမည်ဟု NCA လက်မှတ်ထိုးခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသားအဖွဲ့ပြော

မတ် ၂၈ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဝေဖန်းရှောင် တနိုင်ငံလုံး အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားခဲ့သည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့များအနေဖြင့် လက်မှတ်ထိုးရန် ကျန်နေသေးသည့် အခြားတိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်အားလုံး ပါဝင်လာနိုင်ရေးကို အစိုးရသစ် လက်

ထက် ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ တွင် ဆက်လက် ကြိုးစားလုပ်ဆောင်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ကရင် သတင်းစဉ်သို့ ယနေ့ ပြောဆိုသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံ၊ ချင်းမိုင်မြို့တွင် မတ်လ ၂၄ ရက်မှ ၂၆ ရက်နေ့အထိ NCA လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့ ၈ ဖွဲ့၏

ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ထိပ်သီး အစည်းအဝေး ကျင်းပအပြီးတွင် ယင်းသို့ ပြောဆိုလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး ထိပ်သီးခေါင်းဆောင်များ EAO CT လုပ်ငန်းဖော်ဆောင်ရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ပဒိုစောကွယ်ထူးဝင်းက ငြိမ်းချမ်းရေး တည်ဆောက်ဖို့ကို အကုန်လုံးက

လက်ခံကြပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ရွေးချယ်မှုလမ်းကတော့ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဖော်ဆောင်တဲ့နေရာမှာ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ဘယ်လိုသွားကြမယ်ဆိုတာကတော့ အမြင်ချင်း တူချင်မှတူမယ်။ အတူတကွ ဆောင်ရွက်မလား၊ ဘယ်လိုနည်းနဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမလဲ ဆိုတာကတော့ ဆက်ပြီး ညှိနှိုင်းရအုံးမှာ ဖြစ်ပါတယ်ဟု ပြောသည်။

အဆိုပါ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး တွင် NCA အကောင်အထည်ဖော်မှု အခြေအနေ၊ ပြည်ထောင်စု ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ ခေါ်ယူကျင်းပ နိုင်မှု အပါအဝင် ဦးသိန်းစိန် အစိုးရလက်ထက် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးပွဲ အစပျိုးနိုင်ခဲ့ခြင်းများ အပေါ် ပြန်လည် သုံးသပ်ခဲ့ကြပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို နိုင်ငံရေး ဦးဆောင်မှုပေးမည့် တိုင်းရင်းသား

လက်နက်ကိုင် တော်လှန်ရေး အဖွဲ့အစည်းများ ငြိမ်းချမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ် ဦးဆောင်အဖွဲ့ EAO (Peace Process Steering Team - PPST) ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ၎င်းအပြင် NCA လက်မှတ် မထိုးထားသော အဖွဲ့များနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ပဏာမ ဆွေးစာမျက်နှာ (၁၈) သို့ ▶▶

မင်းလွင်တောင် ဘိလပ်မြေစက်ရုံစီမံကိန်း ဆက်မလုပ်ရန် ဒေသခံများကန့်ကွက်

မတ် ၁၄ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ကရင်အမျိုးသား အစည်းအရုံး (KNU) ထိန်းချုပ်နယ်မြေ မွန်ပြည်နယ် သထုံခရိုင် တပ်မဟာ(၁)၊ ပိန္နဲတော ကျေးရွာအုပ်စုတွင်းရှိ မင်းလွင်ထုံးကျောက် တောင်မြေတွင် ဖြူမင်းထွန်းကုမ္ပဏီ လီမိတက်မှ ဆောင်ရွက်နေသည့် ဓာတ်သတ္တု ဆက်လက် စမ်းသပ် တိုင်းတာရေးနှင့် ဘိလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်မည့် စီမံကိန်းကို ဆက်မလုပ်ရန် ဒေသခံများက ယနေ့ ကန့်ကွက်တောင်းဆို လိုက်သည်။

ကျင်၏ နောက်ဆက်တွဲဆိုးကျိုးများလည်း ဖြစ်လာနိုင်သည့် အတွက် ဖြူမင်းထွန်းကုမ္ပဏီ၏ ဓာတ်သတ္တု စမ်းသပ်တိုင်းတာခွင့် စီမံကိန်း ဧပြီလအတွင်း ကုန်ဆုံးသည့်အခါ ရှေ့ဆက်မလုပ်ရန် မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်မြို့ မက်ကလေးလမ်းနံဘေး ကက်သလစ် ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း၌ ပြုလုပ်သည့် KNU နှင့် တွေ့ဆုံပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသူ ဒေသခံနှင့် အရပ်ဖက် လူမှုအဖွဲ့အစည်းများက ကန့်ကွက် တောင်းဆိုခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းကိစ္စအပေါ် လိုက်လံကူညီပေးနေသည့် ကရင်ဖွံ့ဖြိုးရေး ကွန်ယက် (KDN) မှ တာဝန်ရှိသူ နော်ကပေါ်စေးက 'ကုမ္ပဏီက နည်းမျိုးစုံနဲ့ ဝင်လာပြီး ဒေသခံတွေကို စည်းရုံးတာပေါ့။ သူတို့က စမ်းသပ်ခွင့်လို့ ပြောပေမယ့် အခု စာချုပ် စာရွက်စာတမ်းထဲမှာ စက်ရုံ တည်ဆောက်ခွင့်ပါ ပါတဲ့အတွက် ကျမတို့ စိုးရိမ်တယ်။ ဒေသခံတွေကလည်း ဒီစီမံကိန်းကို

အပိတ်ပင်ထားပါ။ သစ်၊ ဝါးနဲ့ ဟင်းသီးဟင်းရွက် စတာတွေ ရတယ်။ ကုမ္ပဏီလုပ်ငန်းတွေ လာလုပ်လို့ ဒီတောင်ကုန်သွားရင် ပကတိ အနေအထားအတိုင်း ဘယ်တော့မှ ပြန်မဖြစ်လာနိုင်တော့ဘူး။ ဒါကို ကန့်ကွက်တယ်ဟု ကရင်သတင်းစဉ်သို့ ပြောသည်။

လူထုအခြေပြုကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို အစိုးရအသိအမှတ်ပြုရန် တိုင်းရင်းဒေသကျန်းမာရေးအဖွဲ့များ တောင်းဆို

မတ် ၂၆ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ် ဝေဖန်းရှောင် အစိုးရကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းများ လက်လှမ်းမမီသည့် တိုင်းရင်း

သားဒေသများတွင် လုပ်ဆောင်နေသည့် လူထုအခြေပြုကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို မကြာမီ တက်လာမည့် အစိုးရသစ်အနေဖြင့်

အသိအမှတ်ပြုပေးရန် လိုအပ်ကြောင်း တိုင်းရင်းသား ကျန်းမာရေး အဖွဲ့အစည်း (EHO) များနှင့် စာမျက်နှာ (၁၈) သို့ ▶▶

ကရင်သတင်းစဉ် ပရိသတ်များအား အသိပေးခြင်း

လစဉ် ကရင်သတင်းစဉ်ကို အားပေးဖတ်ရှုကြသော စာဖတ်ပရိသတ်များအနေဖြင့် ကရင်တိုင်းရင်းသားဘာသာ ရုပ်သံအစီအစဉ် ၁၅ မိနစ်စာကို DVB ရုပ်သံလွှင့်လိုင်းမှ အပတ်စဉ်၊ ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ မြန်မာစံတော်ချိန် နံနက် ၇း၁၅ နာရီနှင့် ည ၉း၄၅ နာရီတို့တွင် စောင့်စားကြည့်ရှုနိုင်ပြီး အလားတူအချိန် ကျန်နေ့ရက်များတွင်လည်း အခြား တိုင်းရင်းသားဘာသာရုပ်သံများကို ကြည့်ရှုနိုင်ပါကြောင်း လေးစားစွာဖြင့် အသိပေးအပ်ပါသည်။

ထို့အပြင် စကောကရင်ဘာသာ အပတ်စဉ် ဆောင်းပါးနှင့် သတင်းများကို တနင်္ဂနွေနေ့ ညနေတိုင်း www.kicnews.org နှင့် www.karennews.org တွင် အွန်လိုင်းရေဒီယိုအဖြစ် အသံလွှင့် တင်ဆက်လျက်ရှိရာ မိုဘိုင်းလ်ဖုန်းဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကွန်ပျူတာဖြင့်ဖြစ်စေ ဖမ်းယူနားဆင်နိုင်ကြောင်းလည်း အသိပေးအပ်ပါသည်။

ကြည့်ရှု၊ နားဆင်ကြသော ပရိသတ်အားလုံးထံမှ အဆိုအကောင်း ဝေဖန်၊ အကြံပေးမှုများကို လိုက်လံစွာ ကြိုဆိုအပ်ပါသည်။